STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 04131

DI GUTE BSURE ERTSEHLT FUN MATAI

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דְיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה

עֶרְצֶעהְלְט פוּן

מַתַּי

וֶועלְכֶע אִיז

דְיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג פוּן דְיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה
וֶועגֶען אַבְרָהָם׳ס זוּהְן

אַנַאלִיזִירְט אוּן אֵיינְגֶעטְהֵיילְט

פוּן

W. W. W.

אַרוֹיסְגֶעגֶעבֶּען פוּן

The Book Store
1311 South Kedzie Avenue
CHICAGO

[Yiddish Matthew]

דִיא גֶעגֶענְשְׁטַאנְד

צוּטְהֵיילוּנְג פוּן דִיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה פוּן מַתַּי.

I. דִיא פָּארְבֶּערֵייטוּנְג.

1. דֶער יִחוּס פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ.
2. דִיא גֶעבוּרְט אוּן נָאמֶען פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ.
3. דִיא עֶרְשְׁטֶע צֵייט פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ'ס לֶעבֶּען
4. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ'ס פָּארְלוֹיפֶער.
5. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ'ס טְבִילָה.
6. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ'ס נִסְיוֹנוֹת.
7. דֶער צֶענְטְרַאל פּוּנְקְט אוּן גֶעגֶענְד פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ'ס מַעֲשִׂים.

II. דִיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג.

8. דִיא מוּנְדְלִיכֶע בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג—דִיא דְרָשָׁה אוֹיף'ם בַּארְג.
9. דִיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג דוּרְךְ מַעֲשִׂים.
10. דִיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג דוּרְךְ דִיא תַּלְמִידִים.
11. אֵיינִיגֶע רֶעזוּלְטַאטֶען פוּן דֶער בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג.
12. דִיא עֶנְטְווִיקְלוּנְג פוּן דֶעם ווִידֶערְשְׁטַאנְד גֶעגֶען יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ.
13. דֶער פְּרָאגְרֶעס פוּן דֶעם בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג'ס גֶעדַאנְק אוּן דִיא עֶנְדֶערוּנְג פוּן דֶער מֶעטְהָאדֶע.
14. דִיא פַּאסִירוּנְגֶען צוּם שְׁלוֹם פוּן דֶער בֶּעקַאנְטְ־מַאכוּנְג'ס צֵייט.

III. דיא יְסוּרִים.

15. אֵיינִיגֶע הֶעבְּרֶע לֶעקְצְיָאנֶען אִין דֶער פָּאר־בְּעַרְייטוּנְג פוּן דִיא צְוֶועלְף תַּלְמִידִים פַאר דֶער לֶעצְטֶער רַייזֶע פוּן גָלִיל נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם.

16. אֵיינִיגֶע נָאךְ הֶעבְּרֶע לֶעקְצְיָאנֶען אִין דֶער פָּארְבֶּעַרְייטוּנְג פוּן דִיא צְוֶועלְף תַּלְמִידִים אִין דֶער צַייט פוּן דֶער לֶעצְטֶער רַייזֶע פוּן גָלִיל נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם.

17. דֶער לֶעצְטֶער שְׁטְרַייט צְווִישֶׁען יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אוּן דִיא מַנְהִיגִים פוּן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ (טֶעמְפֶּעל) אִין יְרוּשָׁלַיִם—קַאפִּיטְלַאךְ כא׳, כב׳ אוּן כג׳.

18. דֶער לֶעצְטֶער קָאנְפֶערֶענְץ פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אוּן זַיינֶע תַּלְמִידִים אוֹיף דֶעם הַר הַזֵּתִים—קַאפִּיטְלַאךְ כד׳ אוּן כה׳.

19. דִיא לֶעצְטֶע וֶוערְטֶער אוּן פַּאסִירוּנְגֶען אֵיידֶער דִיא קְרַייצִיגוּנְג.

20. דִיא קְרַייצִיגוּנְג.

21. דֶער נִצָּחוֹן אוּן דִיא גְרוֹיסֶע שְׁלִיחוּת.

Topical Headings Copyright. 1909,
by Thomas Nelson & Sons.

Text taken, by permission of the British and Foreign Bible Society, from their Yiddish Revision Committee's New Testament, London, 1913.

דִיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה
פוּן מַתַּי

וֶועלְכֶע אִיז

דִיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה וֶועגֶען אַבְרָהָם׳ס זוּהְן.

דִיא פָּארְבֶּערֵייטוּנְג פִיר דִיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה

(קאפיטעל א׳ א׳-ד׳ טו׳).

אַבְּטְהֵיילוּנְג 1. דֶער יִחוּס פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ

(א׳ א׳-יז׳).

אַיין אֵיינְלֵייטֶענְדֶער הוֹיפְּט־אִינְהַאלְט— אַ צוּרִיק בְּלִיק.

א [1] דָאס בוּךְ פוּן דֶעם יִחוּס פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ,
דֶער זוּהְן פוּן דָוִד, דֶער זוּהְן פוּן אַבְרָהָם.

פוּן אַבְרָהָם בִּיז דָוִד הַמֶּלֶךְ.

[2] אַבְרָהָם הָאט גֶעבּוֹירֶען יִצְחָק, אוּן יִצְחָק הָאט
גֶעבּוֹרֶען יַעֲקֹב, אוּן יַעֲקֹב הָאט גֶעבּוֹרֶען יְהוּדָה אוּן
זַיינֶע בְּרִידֶער, [3] אוּן יְהוּדָה הָאט גֶעבּוֹירֶען פֶּרֶץ אוּן
זֶרַח פוּן תָּמָר, אוּן פֶּרֶץ הָאט גֶעבּוֹירֶען חֶצְרוֹן, אוּן
חֶצְרוֹן הָאט גֶעבּוֹירֶען רָם, [4] אוּן רָם הָאט גֶעבּוֹירֶען
עַמִּינָדָב, אוּן עַמִּינָדָב הָאט גֶעבּוֹירֶען נַחְשׁוֹן, אוּן
נַחְשׁוֹן הָאט גֶעבּוֹירֶען שַׂלְמוֹן, [5] אוּן שַׂלְמוֹן הָאט
גֶעבּוֹירֶען בּוֹעַז פוּן רָחָב, אוּן בּוֹעַז הָאט גֶעבּוֹירֶען
עוֹבֵד פוּן רוּת, אוּן עוֹבֵד הָאט גֶעבּוֹירֶען יִשַׁי, [6] אוּן
יִשַׁי הָאט גֶעבּוֹירֶען דָוִד הַמֶּלֶךְ.

פוּן דָוִד הַמֶּלֶךְ בִּיז גָלוּת בָּבֶל.

און דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט גֶעבּוירֶען שְׁלֹמֹה פוּן אִיהְר
וָואס אִיז גֶעוֶועֶן דָאס ווייבּ פוּן אוּרִיָה, 7 און שְׁלֹמֹה
הָאט גֶעבּוירֶען רְחַבְעָם, און רְחַבְעָם הָאט גֶעבּוירֶען
אֲבִיָה, און אֲבִיָה הָאט גֶעבּוירֶען אָסָא, 8 און אָסָא
הָאט גֶעבּוירֶען יְהוֹשָׁפָט, און יְהוֹשָׁפָט הָאט גֶעבּוירֶען
יְהוֹרָם, און יְהוֹרָם הָאט גֶעבּוירֶען עֻזִיָהוּ, 9 און
עֻזִיָהוּ הָאט גֶעבּוירֶען יוֹתָם, און יוֹתָם הָאט גֶעבּוירֶען
אָחָז, און אָחָז הָאט גֶעבּוירֶען חִזְקִיָהוּ, 10 און חִזְקִיָהוּ
הָאט גֶעבּוירֶען מְנַשֶּׁה, און מְנַשֶּׁה הָאט גֶעבּוירֶען
אָמוֹן, און אָמוֹן הָאט גֶעבּוירֶען יֹאשִׁיָהוּ, 11 און יֹאשִׁיָהוּ
הָאט גֶעבּוירֶען יְכָנְיָהוּ און זַיינֶע בְּרִידֶער אִין דֶער צַייט
פוּן דֶער פֶערְטְרֵייבּוּנְג קֵיין בָּבֶל.

פוּן גָלוּת בָּבֶל בִּיז דִיא גֶעבּוּרְט פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ.

12 און נָאךְ דֶער פֶערְטְרֵייבּוּנְג קֵיין בָּבֶל הָאט יְכָנְיָהוּ
גֶעבּוירֶען שְׁאַלְתִּיאֵל, און שְׁאַלְתִּיאֵל הָאט גֶעבּוירֶען
זְרֻבָּבֶל, 13 און זְרֻבָּבֶל הָאט גֶעבּוירֶען אֲבִיהוּד, און
אֲבִיהוּד הָאט גֶעבּוירֶען אֶלְיָקִים, און אֶלְיָקִים הָאט
גֶעבּוירֶען עַזוּר, 14 און עַזוּר הָאט גֶעבּוירֶען צָדוֹק,
און צָדוֹק הָאט גֶעבּוירֶען יָכִין, און יָכִין הָאט גֶעבּוירֶען
אֱלִיהוּד, 15 און אֱלִיהוּד הָאט גֶעבּוירֶען אֶלְעָזָר, און
אֶלְעָזָר הָאט גֶעבּוירֶען מַתָּן, און מַתָּן הָאט גֶעבּוירֶען
יַעֲקֹב, 16 און יַעֲקֹב הָאט גֶעבּוירֶען יוֹסֵף דֶעם מַאן
פוּן מִרְיָם, פוּן ווֶעלְכֶער אִיז גֶעבּוירֶען גֶעוָוארֶען יֵשׁוּעַ
דֶער הֵייסְט מָשִׁיחַ.

שְׁלִיסֶענְדֶער הוֹיפְּט־אִינְהַאלְט—פָּאר־בְּלִיק.

17 און אַלֶע דוֹרוֹת פוּן אַבְרָהָם בִּיז דָוִד זֶענֶען גֶעוֶועֶן
פִיעֶרְצֶען דוֹרוֹת: און פוּן דָוִד בִּיז דֶער פֶערְטְרֵייבּוּנְג

קֵיין בָּבֶל פִיעֶרְצֶען דורות: און פון דֶער פֶערְטְרֵייבוּנְג
קֵיין בָּבֶל בִּיז מָשִׁיחַ פִיעֶרְצֶען דורות.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 2. דִיא גֶעבּוּרְט און גֶעבֶּען דֶעם נָאמֶען פון יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ (א׳ יח׳-כה׳).

18 און דִיא גֶעבּוּרְט פון יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אִיז אַזוֹי גֶעוֶועְן:
וֶוען זֵיינֶע מוּטֶער מִרְיָם אִיז גֶעוֶוען פֶערְקְנַסְט צוּ
יוֹסֵף, און אֵיידֶער זֵייא זֶענֶען צוּזַאמֶענְגֶעקוּמֶען, אִיז
זִיא גֶעפִינֶען גֶעוָוארֶען מְעוּבֶּרֶת פון דֶעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.
19 אָבֶּער וַוייל אִיהְר מַאן יוֹסֵף אִיז גֶעוֶוען אַ צַדִיק,
אַזוֹי הָאט עֶר זִיא נִיט גֶעוָואלְט עֶפֶּענְטְלִיךְ בֶּעשֶׁעהְמֶען,
און הָאט זִיךְ גֶעדַאכְט זִיא שְׁטִילֶערְהֵייט אָפְּצוּלָאזֶען.
20 און וִויא עֶר הָאט זִיךְ דָאס אִיבֶּערְלֶעגְט, זֶעה, הָאט זִיךְ
אַ מַלְאָךְ פון דֶעם הַאר׳ן צוּ אִיהְם בֶּעוִויזֶען אִין אַ חָלוֹם,
און גֶעזָאגְט, יוֹסֵף, בֶּן דָוִד, פָארְכְט דִיךְ נִיט צוּ דִיר
צוּ נֶעמֶען דֵיין ווייבּ מִרְיָם: וָוארִין דָאס וָואס אִיז אִין
אִיהְר עֶמְפְּפַאנְגֶען אִיז פון דֶעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. 21 און
זִיא וֶועט גֶעווִינֶען אַ זוּהְן, און דוּא זָאלְסְט זֵיין נָאמֶען
רוּפֶען יֵשׁוּעַ, וָוארִין עֶר וֶועט זֵיין פָאלְק רֶעטֶען פון
זֵייעֶרֶע זִינְד. 22 און דָאס אַלֶעס אִיז גֶעשֶׁעהֶען, כְּדֵי
עֶס זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען וָואס אִיז גֶעזָאגְט פון דֶעם
הַאר׳ן דוּרְךְ דֶעם נָבִיא, דֶער זָאגְט,

23 זֶעה, דִיא יוּנְגְפְרוֹיא וֶועט שְׁוַואנְגֶער וֶוערֶען,
און וֶועט גֶעווִינֶען אַ זוּהְן, און מֶען וֶועט זֵיין
נָאמֶען רוּפֶען עִמָּנוּאֵל,

וָואס אִיז פֶערְטֵייטְשְׁט גָאט מִיט אוּנְז. 24 און
וֶוען יוֹסֵף אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנְען פון שְׁלָאף, הָאט עֶר
גֶעטְהוּן אַזוֹי וִויא דֶער מַלְאָךְ פון דֶעם הַאר׳ן הָאט

23 ישעיה ז׳ יד׳.

אִיהְם גֶעהֵייסֶען, און עֶר הָאט זֵיין ווייבּ צוּ זִיךְ גֶע־
נוּמֶען, 25 און עֶר הָאט זִיא נִיט דֶערְקָאנְט בִּיז זִיא
הָאט גֶעבּוירֶען אַ זוּהְן; און עֶר הָאט זֵיין נָאמֶען
גֶערוּפֶען יֵשׁוּעַ.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 3. דִיא עֶרְשְׁטֶע צֵייט פוּן יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׳ס לֶעבֶּען (ב׳ א׳-כג׳).

בֵּית־לֶחֶם, ווָאוּ דִיא חֲכָמִים גִיבֶּען אִיהְם גֶעטְלִיכֶע עֶהְרֶע.

ב 1 און ווֶען יֵשׁוּעַ אִיז גֶעבּוירֶען גֶעווָארֶען אִין בֵּית־
לֶחֶם פוּן יְהוּדָה, אִין דִיא טֶעג פוּן הוֹרְדוֹס הַמֶּלֶךְ,
זֶעה, חֲכָמִים זֶענֶען גֶעקוּמֶען פוּן מִזְרַח קֵיין יְרוּשָׁלַיִם.
2 און הָאבֶּען גֶעזָאגְט, ווָאוּ אִיז דֶער ווֶעלְכֶער אִיז
גֶעבּוירֶען גֶעווָארֶען דֶער מֶלֶךְ פוּן דִיא יוּדֶען? ווָארִין
מִיר הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען זֵיין שְׁטֶערְן אִין מִזְרַח, און מִיר
זֶענֶען גֶעקוּמֶען אוּנְז צוּ אִיהְם צוּ בִּיקֶען. 3 און ווֶען
הוֹרְדוֹס הַמֶּלֶךְ הָאט דָאס גֶעהֶערְט, הָאט עֶר זִיךְ
דֶערְשְׁרָאקֶען, און גַאנְץ יְרוּשָׁלַיִם מִיט אִיהְם. 4 און
עֶר הָאט פֶערְזַאמֶעלְט אַלֶע עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים און סוֹפְרִים
פוּן דֶעם פָאלְק, און הָאט זֵייא גֶעפְרֶעגְט ווָאוּ זָאל
דֶער מָשִׁיחַ גֶעבּוירֶען ווֶערֶען. 5 און זֵייא הָאבֶּען צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, אִין בֵּית־לֶחֶם פוּן יְהוּדָה, ווָארִין אַזוֹי
שְׁטֶעהְט גֶעשְׁרִיבֶּען דוּרְךְ דֶעם נָבִיא,

6 און דוּא בֵּית־לֶחֶם, לַאנְד פוּן יְהוּדָה,
בִּיסְט נִיט דִיא קְלֵיינְסְטֶע צְווִישֶׁען דִיא טוֹיזֶענְדֶע
פוּן יְהוּדָה;
ווָארִין פוּן דִיר ווֶעט אַרוֹיסְקוּמֶען אַ גֶעווֶעלְטִיגֶער,
דֶער ווֶעט זֵיין אַ פַּאסְטוּךְ אִיבֶּער מֵיין פָאלְק
יִשְׂרָאֵל.

5 מיכה ה׳ א׳.

7 דַאן הָאט הוֹרְדוֹס גֶערוּפֶען דיא חֲכָמִים שְׁטִילֶערְהֵייט,
אוּן הָאט בֵּייא זֵייא גוּט אויסְגֶעפָארְשְׁט דיא צֵייט
וֶוען דֶער שְׁטֶערְן הָאט זִיךְ בֶּעווִיזֶען. 8 אוּן עֶר הָאט
זֵייא גֶעשִׁיקְט קֵיין בֵּית־לֶחֶם, אוּן גֶעזָאגְט, גֶעהְט אוּן
פָארְשְׁט גַאנְץ גוּט וֶועגֶען דֶעם יוּנְגֶען קִינְד; אוּן וֶוען
אִיהְר וֶועט אִיהְם גֶעפִינֶען, בְּרֶענְגְט מִיר תְּשׁוּבָה, אַז
אִיךְ זָאל אוֹיךְ גֶעהֶען מִיךְ צוּ אִיהְם צוּ בִּיקֶען. 9 אוּן
וֶוען זֵייא הָאבֶּען דֶעם מֶלֶךְ אויסְגֶעהֶערְט, זֶענֶען זֵייא
אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען; אוּן זֶעה, דֶער שְׁטֶערְן, וֶועלְכֶען זֵייא
הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען אִין מִזְרָח, אִיז פָאר זֵייא גֶעגַאנְגֶען,
בִּיז עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אוּן אִיז גֶעבְּלִיבֶּען שְׁטֶעהֶען
אִיבֶּער דֶעם אָרְט וְואוּ דָאס יוּנְגֶע קִינְד אִיז גֶעוֶוען.
10 אוּן וֶוען זֵייא הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען דֶעם שְׁטֶערְן, אַזוֹי
הָאבֶּען זֵייא זִיךְ גֶעפְרֵייעֶט מִיט זֶעהְר גְרוֹיסֶע פְרֵייד.
11 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען אִים הוֹיז אַרֵיינְגֶעקוּמֶען, הָאבֶּען
זֵייא גֶעזֶעהֶען דָאס יוּנְגֶע קִינְד מִיט זֵיינֶע מוּטֶער
מִרְיָם, אוּן זֵייא זֶענֶען אַנִידֶערְגֶעפַאלֶען, אוּן הָאבֶּען
זִיךְ צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט. אוּן זֵייא הָאבֶּען אויפְגֶעמַאכְט
זֵייעֶרֶע אוֹצְרוֹת אוּן הָאבֶּען אִיהְם גֶעבְּרַאכְט מַתָּנוֹת,
גָאלְד אוּן ווֵייהְרוֹיךְ אוּן גֶעווִירְץ. 12 אוּן זֵייא זֶענֶען
גֶעוָוארְנְט גֶעוָוארֶען פוּן גָאט אִין אַ חָלוֹם, אַז זֵייא
זָאלֶען זִיךְ נִיט אוּמְקֶעהְרֶען צוּ הוֹרְדוֹס, אַזוֹי זֶענֶען
זֵייא צוּרִיקְגֶעגַאנְגֶען צוּ זֵייעֶר לַאנְד בֵּייא אֵיין אַנְ־
דֶערְן וֶועג.

הוֹרְדוֹס פֶערְטְרֵייבְּט אִיהְם נָאךְ מִצְרַיִם.

13 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען צוּרִיקְגֶעגַאנְגֶען, זֶעה, הָאט
זִיךְ אַ מַלְאָךְ פוּן גָאט בֶּעווִיזֶען צוּ יוֹסֵף אִין אַ חָלוֹם,
אוּן גֶעזָאגְט, שְׁטֶעה אויף אוּן נֶעם דָאס יוּנְגֶע קִינְד
אוּן זֵיינֶע מוּטֶער, אוּן אַנְטְלוֹיף קֵיין מִצְרַיִם, אוּן זֵייא

דָארְט בִּיז אִיךְ וֶועל דִיר זָאגֶען; וָוארִין הוֹרְדוֹס וֶועט
דָאס יוּנְגֶע קִינְד זוּכֶען כְּדֵי עֶר זָאל עֶס אוּמְבְּרֶענְגֶען.
14 אַזוֹי אִיז עֶר אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אוּן הָאט גֶענוּמֶען
דָאס יוּנְגֶע קִינְד אוּן זַיינֶע מוּטֶער בֵּייא נַאכְט, אוּן
אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען קֵיין מִצְרַיִם; 15 אוּן עֶר אִיז דָארְט
גֶעוֶועזֶען בִּיז הוֹרְדוֹס אִיז גֶעשְׁטָארְבֶּען; כְּדֵי עֶס זָאל
מְקוּיָם וֶוערֶען דָאס וָוארְט, וָואס אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארֶען
פוּן דֶעם הַאר'ן דוּרְךְ דֶעם נָבִיא, דֶער זָאגְט, פוּן
מִצְרַיִם הָאבּ אִיךְ גֶערוּפֶען מֵיין זוּהְן.
16 וֶוען הוֹרְדוֹס הָאט גֶעזֶעהֶען אַז עֶר אִיז אוֹיסְגֶע־
שְׁפֶּעט גֶעוָוארֶען פוּן דִיא חֲכָמִים, הָאט עֶר זִיךְ זֶעהְר
דֶערְצֶערְנְט, אוּן הָאט אַהִינְגֶעשִׁיקְט אוּן גֶעהַרְגֶעט אַלֶע
קִינְדֶער וָואס זֶענֶען גֶעוֶועזֶען אִין בֵּית־לֶחֶם אוּן אִין
אַלֶע אִיהְרֶע גְרֶענְצֶען, פוּן צְווֵייא יָאהְר אַלְט אָן אוּן
דְרוּנְטֶער, נָאךְ דֶער צֵייט נָאךְ וָואס עֶר הָאט אוֹיסְ־
גֶעפָארְשְׁט בֵּייא דִיא חֲכָמִים. 17 דַאן אִיז מְקוּיָם
גֶעוָוארֶען וָואס אִיז גֶעזָאגְט דוּרְךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא,
דֶער זָאגְט,

18 אַ קוֹל אִיז גֶעהֶערְט גֶעוָוארֶען אִין רָמָה,
אַ קְלָאג אוּן גֶעוויין אוּן גְרוֹיס בִּיטֶערְנִיס,
רָחֵל וֵויינְט אִיבֶּער אִיהְרֶע קִינְדֶער,
אוּן וִויל נִיט גֶעטְרֵייסְט וֶוערֶען, וַוייל זֵייא זֶענֶען
נִיט דָא.

אִין נְצֶרֶת וָואס גֶעפִינְט זִיךְ אִין גָלִיל, לוֹיט דִיא נְבוּאָה אוּן הַשְׁגָחָה.

19 אוּן וֶוען הוֹרְדוֹס אִיז גֶעשְׁטָארְבֶּען, אַזוֹי הָאט
זִיךְ אַ מַלְאָךְ פוּן גָאט בֶּעוִויזֶען אִין אַ חָלוֹם צוּ יוֹסֵף
אִין מִצְרַיִם, 20 אוּן הָאט גֶעזָאגְט, שְׁטֶעה אוֹיף אוּן

18 ירמיה לא׳ טו׳.

נֶעם דָאס יוּנְגֶע קִינְד אוּן זַיינֶע מוּטֶער, אוּן גֶעה קֵיין
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; וָוארִין דִיא זֶענֶען גֶעשְׁטָארְבֶּען וָואס
הָאבֶּען גֶעזוּכְט דָאס לֶעבֶּען פוּן דֶעם יוּנְגֶען קִינְד.
21 אַזוֹי אִיז עֶר אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אוּן הָאט גֶענוּמֶען
דָאס יוּנְגֶע קִינְד אוּן זַיינֶע מוּטֶער, אוּן אִיז גֶעקוּמֶען
קֵיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. 22 אָבֶּער וֶוען עֶר הָאט גֶעהֶערְט
אַז אַרְקְלוֹס הָאט רֶעגִירְט אִין יְהוּדָה אַנְשְׁטָאט זַיין
פָאטֶער הוֹרְדוֹס, הָאט עֶר מוֹרָא גֶעהַאט דָארְט אַהִין
צוּ גֶעהֶען; אוּן וֶוען עֶר אִיז גֶעוָוארְנְט גֶעוָוארֶען אִין
אַ חָלוֹם, אִיז עֶר אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען צוּ דֶער גֶעגֶענְד פוּן
דֶעם לַאנְד גָלִיל. 23 אוּן עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אוּן הָאט
גֶעווָאוֹינְט אִין אַ שְׁטָאדְט וָוא־ הֵייסְט נְצָרֶת; כְּדֵי עֶס
זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען וָואס אִיז גֶעזָאגְט דוּרְךְ דִיא נְבִיאִים,
אַז עֶר זָאל גֶערוּפֶען וֶוערֶען נָצְרִי.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 4. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׳ס פָארְלוֹי־ פֶענְדֶער (ג׳ א׳-יב׳).

זַיין פֶּערְזֶענְלִיכְקֵייט, זַיין פְּרֶעדִיגֶען, זַיינֶע צוּהֶערֶער אוּן זַיינֶע רֶעזוּלְטַאטֶען.

ג 1 אִין יֶענֶע טֶעג אִיז יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל גֶעקוּמֶען אוּן
הָאט גֶעפְּרֶעדִיגְט אִין דֶער מִדְבָּר פוּן יְהוּדָה,
2 אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט, טְהוּט תְּשׁוּבָה; וָוארִין דָאס
מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז נָאהֶענְט. 3 וָוארִין דָאס אִיז דֶער,
פוּן וֶועלְכֶען יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא הָאט גֶערֶעט, דֶער זָאגְט,

אַ קוֹל פוּן אֵיינֶעם וָואס רוּפְט אוֹיס אִין דֶער
מִדְבָּר,
מַאכְט פַארְטִיג דֶעם וֶועג פוּן דֶעם הַאר׳ן,
מַאכְט גְלֵייךְ זַיינֶע שְׁטֶעגֶען.

3 ישעיה מ׳ ג׳.

4 אוּן דֶער דָאזִיגֶע יוֹחָנָן אִיז אָנְגֶעטְהוּן גֶעוֶועֶן מִיט
אַ קְלֵייד פוּן קֶעמֶעל הָאר אוּן אַ לֶעדֶערְנֶעם גַארְטֶעל
אַרוּם זַיינֶע לֶענְדֶען; אוּן זַיינֶע שְׁפֵּייז אִיז גֶעוֶועֶן
הֵיישְׁרֶעקֶען אוּן ווִילְדֶער הָאנִיג. 5 דַאן זֶענֶען צוּ
אִיהְם אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען גַאנְץ יְרוּשָׁלַיִם אוּן גַאנְץ יְהוּדָה,
אוּן דִיא גַאנְצֶע גֶעגֶענְד פוּן יַרְדֵן; 6 אוּן זֵייא הָאבֶּען
זִיךְ גֶעלָאזְט בֵּייא אִיהְם טוֹבֵל זַיין אִים שְׁטְרוֹים יַרְדֵן,
אוּן הָאבֶּען מִתְוַדֶה גֶעוֶועֶן זֵייעֶרֶע זִינְד. 7 אוּן וֶוען
עֶר הָאט גֶעזֶעהֶען אַז פִילֶע פוּן דִיא פְּרוּשִׁים אוּן
צְדוֹקִים זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ זַיינֶע טְבִילָה, הָאט עֶר
צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, אִיהְר שְׁפְּרָאצוּנְג פוּן שְׁלַאנְגֶען, וֶוער
הָאט אֵייךְ גֶעוָוארְנְט אַז אִיהְר זָאלְט אַנְטְרִינֶען פוּן
דֶעם גְרִימְצָארְן וָואס וֶועט קוּמֶען? 8 דְרוּם בְּרֶענְגְט
פְּרוּכְט ווִירְדִיג פוּן תְּשׁוּבָה: 9 אוּן דֶענְקְט נִיט אִין
אֵייעֶר הַארְץ צוּ זָאגֶען, מִיר הָאבֶּען אַבְרָהָם פַאר
אוּנְזֶער פָאטֶער; וָוארִין אִיךְ זָאג אֵייךְ אַז גָאט קֶען
פוּן דִיזֶע שְׁטֵיינֶער אוֹיפְשְׁטֶעלֶען קִינְדֶער צוּ אַבְרָהָם.
10 אוּן דִיא הַאק לִיגְט שׁוֹין אוֹיף דֶער וָוארְצֶעל פוּן
דִיא בֵּיימֶער; דְרוּם אִיטְלִיכֶער בּוֹים וָואס בְּרֶענְגְט
נִיט גוּטֶע פְּרוּכְט וֶועט אָפְגֶעשְׁנִיטֶען, אוּן אִין פֵייעֶר
אַרֵיינְגֶעוָוארְפֶען וֶוערֶען. 11 אִיךְ בִּין אֵייךְ טוֹבֵל מִיט
וַואסֶער צוּ דֶער תְּשׁוּבָה: אָבֶּער דֶער וֶועלְכֶער קוּמְט
נָאךְ מִיר אִיז שְׁטַארְקֶער ווִיא אִיךְ, דֶעם אִיךְ בִּין נִיט
וֶוערְט זַיינֶע שִׁיךְ צוּ טְרָאגֶען; עֶר וֶועט אֵייךְ טוֹבֵל זַיין
מִיט דֶעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן מִיט פֵייעֶר; 12 זַיינֶע
ווִינְדְשׁוֹיפֶעל אִיז אִין זַיינֶע הַאנְד, אוּן עֶר וֶועט זַיינֶע
שֵׁייעֶר גוּט אוֹיסְרֵיינִיגֶען; אוּן וֶועט דָאס קָארְן זַאמְלֶען
אִין זַיינֶע שְׁפֵּייכְלֶער אַרֵיין, אָבֶּער דָאס שְׁטְרוֹיא וֶועט
עֶר פֶערְבְּרֶענֶען מִיט אוּנְפֶערְלָאשֶׁענֶעם פֵייעֶר.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 5. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׳ס טְבִילָה.

(ג׳ יג׳-יז׳).

דיא טויפֶע (טְבִילָה) דורְךְ יוחָנָן.

13 דַאן אִיז יֵשׁוּעַ גֶעקוּמֶען פוּן גָלִיל צוּם יַרְדֵן צוּ
יוחָנָן, אַז עֶר זָאל זִיךְ בֵּייא אִיהְם לָאזֶען טוּבְלֶן. 14 אָבֶּעֶר
יוחָנָן הָאט אִיהְם פֶערְוֶועהְרְט, אוּן גֶעזָאגְט, אִיךְ דַארְף
מִיךְ לָאזֶען בֵּייא דִיר טוּבְלֶן, אוּן קוּמְסְט דוּא צוּ מִיר?
15 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ אִיהְם
גֶעזָאגְט, לָאז עֶס אִיצְט אַזוֹי זַיין, וָוארִין עֶס גֶעבִּיהְרְט
אוּנְז אַזוֹי אַלֶע גֶערֶעכְטִיגְקֵייט צוּ דֶערְפִילֶען. דַאן הָאט
עֶר אִיהְם גֶעלָאזְט.

דיא טְבִילָה פוּן רוּחַ הַקֹדֶשׁ.

16 וֶוען יֵשׁוּעַ אִיז גֶעטוּבְלְט גֶעוָוארֶען, גְלֵייךְ אִיז
עֶר אוֹיס דֶעם וַואסֶער אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען: אוּן זֶעה, דֶער
הִימֶעל הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעמַאכְט, אוּן עֶר הָאט גֶעזֶעהֶען
דֶעם גֵייסְט פוּן גָאט אַרוּנְטֶערְקוּמֶען אַזוֹי וִויא אַ
טוֹיבּ, קוּמֶענְדִיג אוֹיף אִיהְם: 17 אוּן זֶעה, אַ קוֹל פוּן
הִימֶעל הָאט גֶעזָאגְט, דָאס אִיז מֵיין גֶעלִיבְּטֶער זוּהְן,
אִין וֶועלְכֶעם אִיךְ הָאבּ וְואוֹילְגֶעפֶעלֶען.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 6. יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׳ס נִסְיוֹנוֹת.

(ד׳ א׳-יא׳).

אֵיינְלֵייטֶענְדֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג.

ד 1 דַאן אִיז יֵשׁוּעַ גֶעפִיהְרְט גֶעוָוארֶען דוּרְךְ דֶעם
גֵייסְט אִין דֶער מִדְבָּר אַרֵיין, כְּדֵי פוּן דֶעם שָׂטָן
גֶעפְּרִיפְט צוּ וֶוערֶען. 2 אוּן וֶוען עֶר הָאט גֶעפַאסְט
פִיעֶרְצִיג טֶעג אוּן פִיעֶרְצִיג נֶעכְט, אִיז עֶר דֶערְנָאךְ
הוּנְגְרִיג גֶעוָוארֶען.

דֶער עֶרְשְׁטֶער נִסָיוֹן.

3 און דֶער פְּרִיפֶער אִיז גֶעקוּמֶען, און הָאט צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, וֶוען דוּא בִּיסְט דֶער זוּהְן פוּן גָאט,
בֶּעפֶעהְל אַז דִיזֶע שְׁטֵיינֶער זָאלֶען בְּרוֹיט וֶוערֶען.
4 און עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט און גֶעזָאגְט, עֶס שְׁטֶעהְט
גֶעשְׁרִיבֶּען, דֶער מֶענְשׁ זָאל נִיט לֶעבֶּען פוּן בְּרוֹיט
אַלֵיין, נֵייעֶרְט פוּן אִיטְלִיכֶען וָוארְט וָואס גֶעהְט אַרוֹיס
פוּן דֶעם מוֹיל פוּן גָאט.

דֶער צְוֵוייטֶער נִסָיוֹן.

5 דַאן נֶעמְט אִיהְם דֶער שָׂטָן צוּ דִיא הֵיילִיגֶע
שְׁטָאדְט, און שְׁטֶעלְט אִיהְם אוֹיף דֶער שְׁפִּיץ פוּן דֶעם
בֵּית הַמִקְדָשׁ, 6 און זָאגְט צוּ אִיהְם וֶוען דוּא בִּיסְט
דֶער זוּהְן פוּן גָאט, וַוארְף דִיךְ אַרוּנְטֶער; וָוארִין עֶס
שְׁטֶעהְט גֶעשְׁרִיבֶּען,

אַז עֶר וֶועט זַיינֶע מַלְאָכִים וֶועגֶען דִיר בֶּעפֶעהְלֶען;
און זֵייא וֶועלֶען דִיךְ אוֹיף דִיא הֶענְד טְרָאגֶען,
אַז דוּא זָאלְסְט נִיט דַיין פוּס אָנְשְׁטוֹיסֶען קֶעגֶען
אַ שְׁטֵיין.

7 און יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, עֶס שְׁטֶעהְט אוֹיךְ
גֶעשְׁרִיבֶּען, דוּא זָאלְסְט נִיט פְּרִיפֶען דֶעם הַאר'ן דַיין
גָאט.

דֶער דְרִיטֶער נִסָיוֹן.

8 און דֶער שָׂטָן נֶעמְט אִיהְם ווִידֶער אוֹיף אַ הוֹיכֶען
בַּארְג, און ווַייזְט אִיהְם אַלֶע קֶענִיגְרַייכֶע פוּן דֶער
וֶועלְט, און זֵייעֶרֶע הֶערְלִיכְקֵייט: 9 און עֶר הָאט
צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דָאס אַלֶעס וֶועל אִיךְ דִיר גֶעבֶּען,
וֶוען דוּא וֶועסְט אַנִידֶערְפַאלֶען און וֶועסְט דִיךְ צוּ
מִיר בִּיקֶען. 10 דַאן זָאגְט יֵשׁוּעַ צוּ אִיהְם, גֶעה אַוֶועק

6 תהלים צא׳ יא׳, יב׳. 7 דברים ו׳ טז׳.

פוּן מִיר, שָׂטָן: וָוארִין עֶס שְׁטֶעהְט גֶעשְׁרִיבֶּען, דוּא
זָאלְסְט דִיךְ בִּיקֶען צוּ דֶעם הַאר'ן דַיין גָאט, אוּן
אִיהְם אַלֵיין זָאלְסְט דוּא דִינֶען.

שְׁלִיסֶענְדֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג.

11 דַאן הָאט אִיהְם דֶער שָׂטָן פֶערְלָאזְט; אוּן זֶעה,
מַלְאָכִים זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען אוּן הָאבֶּען אִיהְם
בֶּעדִינְט.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 7. דִיא גֶעגֶענְד אוּן צֶענְטְרַאל־פוּנְקְט וָואס יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ הָאט אוֹיסְגֶעקְלִיבֶּען פִיר זַיינֶע מַעֲשִׂים (ד׳ יב׳-טז׳).

12 אוּן וֶוען עֶר הָאט גֶעהֶערְט אַז יוֹחָנָן אִיז אִיבֶּערְ־
גֶעלִיפֶערְט גֶעוָוארֶען, אַזוֹי אִיז עֶר אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען
קַיין גָלִיל: 13 אוּן עֶר הָאט פֶערְלָאזְט נְצָרֶת, אוּן אִיז
גֶעקוּמֶען אוּן הָאט גֶעוואוֹינְט אִין כְּפַר־נַחוּם, וָואס
אִיז בֵּיים בָּארְטֶען פוּן דֶעם יַם, אִין דֶער גֶעגֶענְד פוּן
זְבֻלוּן אוּן נַפְתָּלִי: 14 כְּדֵי עֶס זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען
וָואס אִיז גֶעזָאגְט דוּרְךְ יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא, דֶער זָאגְט,

15 דָאס לַאנְד זְבֻלוּן אוּן דָאס לַאנְד נַפְתָּלִי,
דֶער וֶועג פוּן דֶעם יַם, אוֹיף יֶענֶער זַייט פוּן יַרְדֵן,
גָלִיל פוּן דִיא גוֹיִם,
16 דָאס פָאלְק וָואס זִיצְט אִין פִינְסְטֶערְנִים
הָאט גֶעזֶעהֶען אַ גְרוֹיס לִיכְט,
אוּן צוּ דִיא וָואס זִיצֶען אִים לַאנְד אוּן שָׁאטֶען
פוּן טוֹיט,
אִיז לִיכְט אוֹיפְגֶעגַאנְגֶען:

15 ישעיה ח׳ כג׳; ט׳ א׳.

דִיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג פוּן דִיא גוּטֶע בְּשׂוֹרָה.

(קאַפּיטלאַך ד׳ יז׳; טז׳ כ׳).

אַבְּטְהֵיילוּנְג 8. דִיא מוּנְדְלִיכֶע בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג—דִיא דְרָשָׁה אוֹיפְ׳ם בַּארְג.

אַלְגֶעמֵיינֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג אִיבֶּער דִיא גַאנְצֶע אַבְּטְהֵיילוּנְג.

17 פוּן דֶער צֵייט אָן הָאט יֵשׁוּעַ אָנְגֶעהוֹיבֶּען צוּ פְּרֶעדִיגֶען אוּן צוּ זָאגֶען, טְהוּט תְּשׁוּבָה וָוארִין דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז נָאהֶענְט:

עֶר קְלֵייבְּט אוֹים שִׁילֶער (תַּלְמִידִים).

18 אוּן גֶעהֶענְדִיג בֵּיים יַם פוּן גָלִיל הָאט עֶר גֶע-
וֶעהֶען צְוֵייא בְּרִידֶער, שִׁמְעוֹן דֶער הֵייסְט פֶּעטְרוּס,
אוּן אַנְדְרַי זֵיין בְּרוּדֶער, וָואס הָאבֶּען גֶעוָוארְפֶען אַ
נֶעץ אִים יַם אַרַיין: וָוארִין זֵייא זֶענֶען פִישֶׁער גֶעוֶוען.
19 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, פָאלְגְט מִיר נָאךְ,
אוּן אִיךְ וֶועל אֵייךְ מַאכֶען צוּ פִישֶׁער פוּן מֶענְשֶׁען.
20 אוּן גְלֵייךְ הָאבֶּען זֵייא זֵייעֶרֶע נֶעצֶען פֶערְלָאזְט,
אוּן הָאבֶּען אִיהְם נָאכְגֶעפָאלְגְט. 21 אוּן וֶוען עֶר אִיז
פוּן דָארְטֶען וֵוייטֶער גֶעגַאנְגֶען, הָאט עֶר גֶעזֶעהֶען
צְוֵייא אַנְדֶערֶע בְּרִידֶער, יַעֲקֹב, דֶעם זוּהְן פוּן זַבְדַי,
אוּן זֵיין בְּרוּדֶער יוֹחָנָן, אִין אַ שִׁיף מִיט זֵייעֶר פָאטֶער
זַבְדַי, אוּן זֵייא הָאבֶּען צוּרֶעכְט גֶעמַאכְט זֵייעֶרֶע
נֶעצֶען; אוּן עֶר הָאט זֵייא גֶערוּפֶען. 22 אוּן גְלֵייךְ
הָאבֶּען זֵייא פֶערְלָאזְט דָאס שִׁיף אוּן זֵייעֶר פָאטֶער,
אוּן הָאבֶּען אִיהְם נָאכְגֶעפָאלְגְט.

פִּיל לֵייט וֶוערֶען צוּגֶעצוֹיגֶען.

(ערשטע רייזע דורך גליל).

23 אוּן יֵשׁוּעַ אִיז אַרוּמְגֶעגַאנְגֶען אִין גַאנְץ גָלִיל,
אוּן הָאט גֶעלֶעהְרְט אִין זֵייעֶרֶע שׁוּלֶען, אוּן הָאט
גֶעפְּרֶעדִיגְט דִיא בְּשׂוֹרָה טוֹבָה פוּן דֶעם קֶענִיגְרֵייךְ,
אוּן הָאט גֶעהֵיילְט אַלֶערְלֵייא קְרַאנְקְהֵייט אוּן שְׁמֶערְצֶען
צְווִישֶׁען דֶעם פָאלְק. 24 אוּן זֵיין שֵׁם אִיז אוֹיסְגֶעגַאנְגֶען
אִין גַאנְץ סוּרְיָא: אוּן זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעבְּרַאכְט
אַלֶערְלֵייא קְרַאנְקֶע, אוּן דִיא וָואס זֶענֶען גֶעפְּלָאגְט
גֶעוֶוען מִיט פֶערְשִׁידֶענֶע קְרֶענְק אוּן שְׁמֶערְצֶען, אוּן
וָואס הָאבֶּען גֶעהַאט שֵׁדִים, אוּן דִיא מְשֻׁגָעֶנֶע אוּן
גִיכְטְבְּרִיכִיגֶע; אוּן עֶר הָאט זֵייא גֶעהֵיילְט. 25 אוּן
פִּיל לֵייט זֶענֶען אִיהְם נָאכְגֶעגַאנְגֶען פוּן גָלִיל אוּן פוּן
דֶעקַאפָּלִים אוּן פוּן יְרוּשָׁלַיִם אוּן פוּן יְהוּדָה אוּן פוּן
יֶענֶער זֵייט יַרְדֵן:

דִיא פֶערְקוּנְדִיגוּנְג פוּן דִיא גוּטֶע בְּשׂוֹרָה צוּ דִיא תַּלְמִידִים אוּן צוּ דִיא לֵייט (ה׳ א׳-ז׳ כז׳).

(דיא דרשה אויף׳ם בארג).

אֵיינְלֵייטֶענְדֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג.

ה 1 אוּן וֶוען עֶר הָאט גֶעזֶעהֶען דִיא לֵייט, אִיז עֶר
אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען אוֹיף דֶעם בַּארְג; אוּן וֶוען עֶר
הָאט זִיךְ אַנִידֶערְגֶעזֶעצְט, זֶענֶען זֵיינֶע תַּלְמִידִים צוּ
אִיהְם גֶעקוּמֶען: 2 אוּן עֶר הָאט זֵיין מוֹיל אוֹיפְגֶע-
מַאכְט אוּן הָאט זֵייא גֶעלֶעהְרְט אוּן גֶעזָאגְט,

דִיא יֶענִיגֶע הָאבֶּען קְרִיגֶען דָאס קֶענִיגְרֵייךְ.

3 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס הָאבֶּען אַ נִידְרִיגֶעס
גֶעמִיט; וָוארִין דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז זֵייעֶרְס.

4 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס טְרוֹיעֶרְן; וָוארִין זֵייא
וֶועלֶען גֶעטְרֵייסְט וֶוערֶען.
5 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא זַאנְפְּטְמִיטִיגֶען; וָוארִין זֵייא
וֶועלֶען דִיא עֶרְד יַרְשֶׁענֶען.
6 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס הוּנְגֶערְן אוּן דוּרְשְׁטֶען
נָאךְ גֶערֶעכְטִיגְקֵייט; וָוארִין זֵייא וֶועלֶען גֶעזֶעטִיגְט
וֶוערֶען.
7 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא בַּארֶעמְהֶערְצִיגֶען; וָוארִין
זֵייא וֶועלֶען בַּארֶעמְהֶערְצִיגְקֵייט דֶערְלַאנְגֶען.
8 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס הָאבֶּען אַ רֵיינֶעם
הַארְץ; וָוארִין זֵייא וֶועלֶען גָאט זֶעהֶען.
9 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס מַאכֶען שָׁלוֹם; וָוארִין
זֵייא וֶועלֶען גֶערוּפֶען וֶוערֶען זִיהְן פוּן גָאט.
10 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען דִיא וָואס וֶוערֶען פֶּערְפָאלְגְט
פוּן גֶערֶעכְטִיגְקֵייט וֶועגֶען; וָוארִין דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם
אִיז זֵייעֶרְס.
11 גֶעבֶּענְשְׁט זֶענְט אִיהְר וֶוען מֶען וֶועט אֵייךְ מְבַזֶה
זַיין אוּן פֶּערְפָאלְגֶען, אוּן וֶוען מֶען וֶועט פַאלְשְׁהֵייט
אוּן אַלֶערְלֵייא שְׁלֶעכְטֶע זַאכֶען אוֹיף אֵייךְ רֶעדֶען
פוּן מֵיינֶעטְוֶועגֶען. 12 פְרֵייעֶט אֵייךְ, אוּן זַייט פְרֶעהְ־
לִיךְ; וָוארִין אֵייעֶר שְׂכַר אִיז גְרוֹיס אִים הִימֶעל;
וָוארִין אַזוֹי הָאבֶּען זֵייא פֶּערְפָאלְגְט דִיא נְבִיאִים וָואס
זֶענֶען פָאר אֵייךְ גֶעוֶועזֶען.
13 אִיהְר זֶענְט דָאס זַאלְץ פוּן דֶער עֶרְד; אָבֶּער
וֶוען דָאס זַאלְץ פֶּערְלִירְט דֶעם טַעַם, מִיט וָואס זָאל
עֶס גֶעזַאלְצֶען וֶוערֶען? עֶס טוֹיגְט גָאר נִיט מֶעהְר
נוּר אַרוֹיסְגֶעוָוארְפֶען אוּן צוּטְרֶעטֶען פוּן מֶענְשֶׁען צוּ
וֶוערֶען. 14 אִיהְר זֶענְט דָאס לִיכְט פוּן דֶער וֶועלְט.
אַ שְׁטָאדְט וָואס לִיגְט אוֹיף אַ בַּארְג קֶען נִיט פֶערְ־
בָּארְגֶען זַיין. 15 מֶען צִינְדֶעט אוֹיךְ נִיט אָן אַ לִיכְט,

אוּן זֶעצְט עֶס אוּנְטֶער אַ מֶעסְטֶעל, נֵייעֶרְט אוֹיף אַ לֵייכְטֶער; אוּן עֶס לֵייכְט צוּ אַלֶע דִיא וָואס זֶענֶען אִים הויז. [16] אַזוֹי לָאזְט אֵייעֶר לִיכְט לֵייכְטֶען פָאר מֶענְשֶׁען, אַז זֵייא זָאלֶען זֶעהֶען אֵייעֶרֶע גוּטֶע וֶוערְק, אוּן זָאלֶען לוֹיבֶּען אֵייעֶרֶעם פָאטֶער דֶער אִיז אִים הִימֶעל.

דִיא גֶערֶעכְטִיגְקֵייט פוּן דֶעם קֶענִיגְרֵייךְ (איז)

(ה׳ יז׳-ז׳ יב׳).

1. פוּן דֶער תּוֹרָה אוּן דִיא נְבִיאִים.

(איינגעוואָרצעלט אין דער פֿערגאַנגענהייט).

[17] מֵיינְט נִיט אַז אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען דִיא תּוֹרָה אָדֶער דִיא נְבִיאִים צוּ צוּשְׁטֶערֶען; אִיךְ בִּין נִיט גֶעקוּמֶען צוּ צוּשְׁטֶערֶען, נֵייעֶרְט צוּ דֶערְפִילֶען. [18] דֶען בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, בִּיז דֶער הִימֶעל אוּן דִיא עֶרְד וֶועלֶען פֶערְגֶעהֶען, וֶועט נִיט אֵיין יוּד, אָדֶער אֵיין קְלֵיינֶער פּוּנְקְט פֶערְגֶעהֶען פוּן דֶער תּוֹרָה, בִּיז אַלֶעס וֶועט גֶעשֶׁעהֶען. [19] דְרוּם וֶוער עֶס וֶועט צוּשְׁטֶערֶען אֵיינֶע פוּן דִיזֶע קְלֵיינְסְטֶע מִצְוֹת אוּן וֶועט מֶענְשֶׁען אַזוֹי לֶעהְרֶען, דֶער וֶועט הֵייסֶען דֶער קְלֵיינְסְטֶער אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם: אָבֶּער וֶוער עֶס וֶועט זֵייא טְהוּן אוּן לֶעהְרֶען, דֶער וֶועט גְרוֹיס הֵייסֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם.

2. נִיט דִיא גֶערֶעכְטִיגְקֵייט פוּן דִיא סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים.

[20] וָוארִין אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז וֶוען אֵייעֶר צִדְקוֹת וֶועט נִיט בֶּעסֶער זֵיין וִויא דִיא צִדְקוֹת פוּן דִיא סוֹפְרִים אוּן דִיא פְּרוּשִׁים, אַזוֹי וֶועט אִיהְר גֶעווִיס נִיט אַרֵיינְקוּמֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם.

דיא עֶרְשְׁטֶע אוּנְטֶערְשֵׁיידִ׳ם בֶּעשְׁטִימוּנְג— דָאס זֶעקְסְטֶע גֶעבָּאט.

21 אִיהְר הָאט גֶעהֶערְט אַז עֶס אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארֶען
צוּ דִיא אִין אַלְטֶע צֵייטֶען, דוּא זָאלְסְט נִיט הַרְגֶענֶען.
און וֶוער עֶס וֶועט הַרְגֶענֶען וֶועט שׁוּלְדִיג זַיין צוּם
מִשְׁפָּט: 22 אָבֶּער אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז יֶעדֶער וָואס
יֶועט זִיךְ אוּמְזוּסְט דֶערְצֶערְנֶען אוֹיף זַיין בְּרוּדֶער וֶועט
שׁוּלְדִיג זַיין צוּם מִשְׁפָּט; און וֶוער עֶס וֶועט זַיין
בְּרוּדֶער רוּפֶען רֵיקָא, וֶועט שׁוּלְדִיג זַיין צוּ דֶעם
סַנְהֶדְרִין; און וֶוער עֶס וֶועט זָאגֶען דוּא נַאר, דֶער
יֶועט שׁוּלְדִיג זַיין צוּם פֵייעֶר פוּן גֵיהִנָּם. 23 דְרוּם
יֶוען דוּא ווִילְסְט מַקְרִיב זַיין דֵיין קָרְבָּן אוֹיף דֶעם
מִזְבֵּחַ, און דוּא וֶועסְט דִיךְ דָארְט דֶערְמָאהְנֶען אַז
דֵיין בְּרוּדֶער הָאט עֶפֶּעס קֶעגֶען דִיר, 24 אַזוֹי לָאז
דָארְט אִיבֶּער דֵיין קָרְבָּן פָאר דֶעם מִזְבֵּחַ און גֶעה
און אִיבֶּערְבֶּעט דִיךְ צוּעֶרְשְׁט מִיט דֵיין בְּרוּדֶער, און
דֶערְנָאךְ זָאלְסְט דוּא קוּמֶען און מַקְרִיב זַיין דֵיין קָרְבָּן.
25 מַאךְ בַּאלְד שָׁלוֹם מִיט דֵיין קְרִיגֶער, ווייל דוּא
בִּיסְט נָאךְ מִיט אִיהְם אוֹיף דֶעם וֶועג: כְּדֵי דֶער
קְרִיגֶער זָאל דִיךְ נִיט אִיבֶּערֶענְטְפֶערֶען צוּם שׁוֹפֵט,
און דֶער שׁוֹפֵט וֶועט דִיךְ אִיבֶּערֶענְטְפֶערֶען צוּם שׁוֹטֵר,
און דוּא וֶועסְט אִין דֶעם גֶעפֶענְגְנִיס אַרֵיינְגֶעוָוארְפֶען
יֶוערֶען. 26 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ דִיר, דוּא וֶועסְט פוּן
דָארְטֶען נִיט אַרוֹיסְקוּמֶען בִּיז דוּא וֶועסְט בֶּעצָאהְלֶען
דִיא לֶעצְטֶע פְּרוּטָה.

דיא צְווייטֶע אוּנְטֶערְשֵׁיידִ׳ם בֶּעשְׁטִימוּנְג— דָאס זִיבֶּעטֶע גֶעבָּאט.

27 אִיהְר הָאט גֶעהֶערְט אַז עֶס אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארֶען
דוּא זָאלְסְט נִיט מְנַאֵף זַיין: 28 אָבֶּער אִיךְ זָאג אֵייךְ,

אַז װער עס קוקט אויף אַ פרויא נאך איהר צו
גליסטען, דער האט שוין מיט איהר מנאף געװען
אין זיין הארץ. 29 און װען דיין רעכטעס אויג
שטרויכעלט דיך, רייס עס אַרויס, און װאַרף עס
אַװעק פון דיר; װאָרין עס איז גוט פאַר דיר אַז
איינס פון דיינע גלידער זאָל פערלוירען װערען און
דיין גאַנצער לייב זאָל ניט אין גיהנם אַריינגעװאָרפען
װערען. 30 און װען דיינע רעכטע האנד שטרויכעלט
דיך, האַק זיא אָפּ, און װאַרף זיא אַװעק פון דיר,
װאָרין עס איז גוט פאַר דיר אַז איינס פון דיינע גלידער
זאָל פערלוירען װערען און דיין גאַנצער לייב זאָל
ניט אין גיהנם אַריינגעװאָרפען װערען. 31 עס איז
אויך געזאָגט געװאָרען, אַז װער עס װיל זיך פון זיין
װייב שיידען, זאָל איהר געבען אַ גט: 32 אָבער
איך זאָג אייך, אַז װער עס װעט זיך פון זיין װייב
שיידען, חוץ פון װעגען זנות, מאַכט ער זיא פאַר אַ
זונה, און װער עס נעמט אַ גרושה, דער איז אַ
נואף.

דיא דריטע אונטערשייד'ס בעשטימונג—
דאָס געבאָט פון שװערען.

33 װידער האָט איהר געהערט אַז עס איז געזאָגט
געװאָרען צו דיא אין אַלטע צייטען, דוא זאָלסט
ניט פאַלש שװערען, אָבער זאָלסט צום האר'ן דיינע
שבועות האַלטען: 34 אָבער איך זאָג אייך, איהר
זאָלט גאָר ניט שװערען; ניט ביים הימעל, װאָרין
ער איז דער שטוהל פון גאָט: 35 און ניט בייא דער
ערד, װאָרין זיא איז זיינע פוסבאַנק; און ניט בייא
ירושלים, װאָרין עס איז דיא שטאָדט פון דעם גרויסען
מלך. 36 אויך זאָלסט דוא ניט שװערען בייא דיינעם

קאפ, וואריז דוא קענסט ניט איין איינציגעס האר
וייס אדער שווארץ מאכען. 37 לאז אבער אייער
ווארט זיין יא יא, ניין ניין, אבער וואס איז מעהר
ויא דיזע איז פון דעם שלעכטען.

דיא פיערטע אונטערשייד׳ם בעשטימונג— דאס געבאט פון פערגעלטונג.

38 איהר האט געהערט אז עס איז געזאגט געווארען,
איין אויג פאר איין אויג און א צאהן פאר א צאהן:
39 אבער איך זאג אייך, איהר זאלט ניט ווידערשטעהען
דעם שלעכטען; נייערט ווען איינער וועט דיך שלאגען
אויף דיא רעכטע באק, אזוי שטעל איהם אויך דיא
אנדערע אויף. 40 און ווען איינער וויל זיך מיט דיר
קריגען ביים גערicht דיין קלייד אוועקצונעמען, אזוי
לאז איהם אויך איבער דיין מאנטעל. 41 און ווען
איינער וועט דיך נעטיגען דוא זאלסט מיט איהם
געהען איינע מייל, אזוי געה מיט איהם צוויא.
42 גיב צו דעם וואס בעט פון דיר, און פון דעם
וואס וויל פון דיר לייהען זאלסט דוא דיך ניט
אוועקקעהרען.

דיא פינפטע אונטערשייד׳ם בעשטימונג— דאס געבאט צו ליבהאבען פיינדע.

43 איהר האט געהערט אז עס איז געזאגט געווארען,
דוא זאלסט דיין חבר ליבען און דיין פיינד האסען;
4 אבער איך זאג אייך, ליבט אייערע פיינד, און
בעט פאר דיא וואס פערפאלגען אייך: 45 אז איהר
זאלט זיין זיהן פון אייער פאטער אים הימעל; ווארין
ער לאזט זיינע זון שיינען אויף דיא שלעכטע או
אויף דיא גוטע, און ער לאזט רעגנען איבער דיא

גֶערֶעכְטֶע אוּן אוּנְגֶערֶעכְטֶע. [46] וָוארִין וֶוען אִיהְר
וֶועט נוּר לִיבֶּען דִיא וָואס לִיבֶּען אֵייךְ, וָואס פַאר אַ
שְׂכַר הָאט אִיהְר ? טְהוּן נִיט דִיא שְׁטֵייעֶרְאֵיינְנֶעמֶער
אוֹיךְ אַזוֹי ? [47] אוּן וֶוען אִיהְר גְרִיסְט נוּר אֵייעֶרֶע
בְּרִידֶער, וָואס טְהוּט אִיהְר מֶעהְר וִויא זֵייא ? טְהוּן
נִיט דִיא גוֹיִם אוֹיךְ אַזוֹי ? [48] דְרוּם זָאלְט אִיהְר זֵיין
פָאלְקָאמֶען, אַזוֹי וִויא אֵייעֶר הִימְלִישֶׁער פָאטֶער אִיז
פָאלְקָאמֶען.

3. דִיא גֶערֶעכְטִיגְקֵייט פוּן דֶעם הִימֶעלְרֵייךְ אִיז דוּרְכְאוֹיס וָואהְרְהַאפְטִיג אוּן נִיט בְּלוֹיז אוֹיגֶענְשֵׁיינְלִיךְ.

עֶרְשְׁטֶע בֶּעצֵייכְנוּנְג—צְדָקָה גֶעבֶּען.

[1] הִיט אֵייךְ אַז אִיהְר זָאלְט נִיט אֵייעֶרֶע צְדָקָה
גֶעבֶּען פָאר מֶענְשֶׁען, כְּדֵי אִיהְר זָאלְט פוּן זֵייא
גֶעזֶעהֶען וֶוערֶען, וֶוען נִיט הָאט אִיהְר קֵיין שְׂכַר פוּן
אֵייעֶר פָאטֶער אִים הִימֶעל. [2] דְרוּם וֶוען דוּא גִיבְּסְט
צְדָקָה, זָאלְסְט דוּא נִיט פָאר דִיר מִיט אַ שׁוֹפָר
בְּלָאזֶען, אַזוֹי וִויא דִיא הֵייכְלֶער טְהוּן אִין דִיא שׁוּלֶען
אוּן אִין דִיא גַאסֶען, כְּדֵי זֵייא זָאלֶען פוּן מֶענְשֶׁען
גֶעלוֹיבְּט וֶוערֶען. בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, זֵייא הָאבֶּען
זֵייעֶר שְׂכַר אַוַדַאי בֶּעקוּמֶען. [3] אָבֶּער וֶוען דוּא גִיבְּסְט
צְדָקָה, לָאז נִיט דֵיינֶע לִינְקֶע הַאנְד וִויסֶען וָואס דֵיינֶע
רֶעכְטֶע הַאנְד טְהוּט: [4] אַז דֵיינֶע צְדָקָה זָאל זֵיין
פֶערְבָּארְגֶען; אוּן דֵיין פָאטֶער דֶער זֶעהְט אִים פֶערְ־
בָּארְגֶענֶען וֶועט דִיר בֶּעצָאהְלֶען.

צְווֵייטֶע בֶּעצֵייכְנוּנְג—גָאט בֶּעטֶען.

[5] אוּן וֶוען אִיהְר בֶּעטֶעט, זֵייט נִיט וִויא דִיא הֵייכְ־
לֶער; וָוארִין זֵייא הָאבֶּען לִיבּ צוּ בֶּעטֶען וֶוען זֵייא

שְׁטֶעהֶען אִין דִיא שׁוּלֶען אוּן אוֹיף דִיא עֶקֶען פוּן דִיא
גַאסֶען, כְּדֵי זַייא זָאלֶען פוּן מֶענְשֶׁען גֶעזֶעהֶען וֶוערֶען.
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, זַייא הָאבֶּען זַייעֶר שְׂכַר אַוַדַאי
בֶּעקוּמֶען. 6 אָבֶּער וֶוען דוּא בֶּעטֶעסְט, גֶעה אִין
דַיינֶע שְׁטוּבּ אַרַיין, אוּן שְׁלִיס צוּ דִיא טְהִיר, אוּן בֶּעט
צוּ דַיין פָאטֶער דֶער אִיז אִים פֶערְבָּארְגֶענֶען, אוּן דַיין
פָאטֶער דֶער זֶעהְט אִים פֶערְבָּארְגֶענֶען וֶועט דִיר
בֶּעצָאהְלֶען. 7 אוּן וֶוען אִיהְר בֶּעטֶעט פְּלוֹידֶערְט נִיט,
אַזוֹי וִויא דִיא גוֹיִם טְהוּן; וָוארִין זַייא מֵיינֶען זַייא
וֶועלֶען דֶערְהֶערְט וֶוערֶען דוּרְךְ פִיל רֶעדֶען. 8 דְרוּם
זַייט נִיט גְלֵייךְ אַזוֹי וִויא זַייא; וָוארִין אֵייעֶר פָאטֶער
ווֵייסְט וָואס אִיהְר בֶּעדַארְפְט, נָאךְ אֵיידֶער אִיהְר אִיהְם
דְרוּם בֶּעטֶעט. 9 דְרוּם זָאלְט אִיהְר אַזוֹי בֶּעטֶען,

אוּנְזֶער פָאטֶער דֶער דוּא בִּיסְט אִים הִימֶעל,
גֶעהֵיילִיגְט זָאל וֶוערֶען דַיין נָאמֶען.
10 דַיין קֶענִיגְרַייךְ זָאל קוּמֶען.
דַיין ווִילֶען זָאל גֶעטְהוּן וֶוערֶען
אוֹיף דֶער עֶרְד אַזוֹי וִויא אִים הִימֶעל.
11 גִיבּ אוּנְז הַיינְט אוּנְזֶער טֶעגְלִיכֶעס בְּרוֹיט.
12 אוּן פֶערְגִיבּ אוּנְז אוּנְזֶערֶע שׁוּלְדֶען, אַזוֹי וִויא
מִיר פֶערְגֶעבֶּען אוּנְזֶערֶע שׁוּלְדִיגֶער.
13 אוּן פִיהְר אוּנְז נִיט אִין פְּרִיפוּנְג, נֵייעֶרְט בֶּעהִיט
אוּנְז פוּן דֶעם שְׁלֶעכְטֶען.
וָוארִין דַיין אִיז דָאס קֶענִיגְרַייךְ, אוּן דִיא מַאכְט, אוּן
דִיא הֶערְלִיכְקֵייט, אוֹיף עֶבִּיג. אָמֵן.

14 וָוארִין וֶוען אִיהְר וֶועט מֶענְשֶׁען זַייעֶרֶע פֶעהְלֶער
פֶערְגֶעבֶּען, אַזוֹי וֶועט אֵייךְ אֵייעֶר הִימְלִישֶׁער פָאטֶער
אוֹיךְ פֶערְגֶעבֶּען: 15 אָבֶּער וֶוען אִיהְר וֶועט מֶענְשֶׁען
זַייעֶרֶע פֶעהְלֶער נִיט פֶערְגֶעבֶּען, אַזוֹי וֶועט אֵייעֶר
פָאטֶער אֵייעֶרֶע פֶעהְלֶער אוֹיךְ נִיט פֶערְגֶעבֶּען.

דְרִיטֶע בֶּעצֵייכְנוּנְג—פַאסְטֶען.

16 און װֶוען אִיהְר פַאסְט, זֵייט נִיט וִויא דִיא הֵייכְלֶער
בֶּעטְרִיבְּט, וָואֹרִין זֵייא מַאכֶען אַ טְרוּיִרִיג פָּנִים, אַז
דִיא לֵייט זָאלֶען זֶעהֶען אַז זֵייא פַאסְטֶען. בֶּאֱמֶת זָאג
אִיךְ אֵייךְ זֵייא הָאבֶּען זֵייעֶר שְׂכַר אַוַדַאי בֶּעקוּמֶען.
17 אָבֶּער װֶוען דוּא פַאסְט, אַזוֹי זַאלְב דֵיין קָאפּ און
וַואשׁ דֵיין פָּנִים: 18 אַז דוּא זָאלְסְט נִיט אוֹיסְזֶעהֶען
פָאר מֶענְשֶׁען אַז דוּא פַאסְט, נֵייעֶרְט פָאר דֵיין פָאטֶער
דֶער אִיז אִים פֶערְבָּארְגֶענֶען; און דֵיין פָאטֶער דֶער
זֶעהְט אִים פֶערְבָּארְגֶענֶען װֶועט דִיר בֶּעצָאהְלֶען.

4. דִיא גֶערֶעכְטִיגְקֵייט פוּן דֶעם הִימֶעלְרֵייךְ װֶועט אוֹיךְ זֵיין דִיא הוֹיפְּטְזַאךְ אִין לֶעבֶּען — צֵייטְלִיכֶע בְּרָכוֹת װֶועט זֵיין נוּר אַ נֶעבֶּענְזַאךְ.

19 זַאמֶעלְט אֵייךְ נִיט קֵיין אוֹצְרוֹת אוֹיף דֶער עֶרְד,
וְואוּ דִיא מִילְב און רָאסְט פֶערְדַארְבֶּען, און וְואוּ
גַנָבִים אֵיינְבְּרֶעכֶען און גַנְבֶענֶען: 20 אָבֶּער זַאמֶעלְט
אֵייךְ אוֹצְרוֹת אִים הִימֶעל, וְואוּ דִיא מִילְב און רָאסְט
פֶערְדַארְבֶּען נִיט, און וְואוּ גַנָבִים בְּרֶעכֶען נִיט אֵיין
און גַנְבֶענֶען נִיט: 21 וָואֹרִין וְואוּ אֵייעֶר אוֹצָר אִיז,
דָארְט װֶועט אֵייעֶר הַארְץ אוֹיךְ זֵיין. 22 דָאס אוֹיג אִיז
דָאס לִיכְט פוּן דֶעם לֵייבּ, דְרוּם װֶוען דֵיין אוֹיג אִיז
אֵיינְפַאךְ, אַזוֹי װֶועט דֵיין גַאנְצֶער לֵייבּ לִיכְטִיג זֵיין.
23 אָבֶּער װֶוען דֵיין אוֹיג אִיז בֵּייז, אַזוֹי װֶועט דֵיין
גַאנְצֶער לֵייבּ זֵיין פִינְסְטֶער. דְרוּם װֶוען דָאס לִיכְט
וָואס אִיז אִין דִיר אִיז פִינְסְטֶערְנִיס, וִויא גְרוֹיס אִיז
דִיא פִינְסְטֶערְנִיס! 24 קֵיינֶער קֶען צְווייא הַארֶען
דִינֶען; וָואֹרִין עֶנְטְװֶועדֶער עֶר װֶועט אֵיינֶעם הַאסֶען

אוּן דֶעם אַנְדֶערֶען לִיבּ הָאבֶּען, אָדֶער עֶר וֶועט זִיךְ
הַאלְטֶען בֵּייא אֵיינֶעם אוּן וֶועט דֶעם אַנְדֶערֶען פֶערְ־
אַכְטֶען. אִיהְר קֶענְט נִיט דִינֶען גָאט אוּן מָמוֹן:
25 דְרוּם זָאג אִיךְ אֵייךְ, זָארְגְט נִיט פַאר אֵייעֶר לֶעבֶּען,
וָואס אִיהְר זָאלְט עֶסֶען אוּן וָואס אִיהְר זָאלְט טְרִינְקֶען;
אוֹיךְ נִיט פַאר אֵייעֶר לֵייבּ וָואס אִיהְר זָאלְט אָנְטְהוּן.
אִיז נִיט דָאס לֶעבֶּען מֶעהְר וִויא דָאס עֶסֶען, אוּן דֶער
לֵייבּ וִויא דָאס מַלְבּוּשׁ? 26 קוּקְט אָן דִיא פֵייגֶעל
פוּן דֶעם הִימֶעל, וָוארִין זַייא זֵייעֶן נִיט אוּן שְׁנֵיידֶען
נִיט, אוּן זַאמְלֶען נִיט אִין שְׁפֵּייכְלֶער; אוּן אֵייעֶר
הִימְלִישֶׁער פָאטֶער שְׁפֵּייזְט זֵייא. זֵייט אִיהְר נִיט פִיל
בֶּעסֶער וִויא זֵייא? 27 אוּן וֶוער אִיז דָא צְוִוישֶׁען אֵייךְ
וָואס קֶען דוּרְךְ זַיין זָארְגֶען אֵיין אֵייל צוּ זַיינֶע לֶענְג
צוּזֶעצֶען? 28 אוּן וָוארוּם זָארְגְט אִיהְר פַאר קְלֵיידוּנְג?
קוּקְט אָן דִיא רוֹיזֶען אוֹיף דֶעם פֶעלְד וִויא זֵייא
וַואקְסֶען; זֵייא אַרְבֵּייטֶען נִיט אוּן שְׁפִּינֶען נִיט;
29 אוּן אִיךְ זָאג אֵייךְ אַז אוֹיךְ שְׁלֹמֹה אִין זַיינֶע גַאנְצֶע
הֶערְלִיכְקֵייט אִיז נִיט גֶעקְלֵייד גֶעוֶוען אַזוֹי וִויא אֵיינְס
פוּן דִיזֶע. 30 אוּן וֶוען גָאט בֶּעדֶעקְט אַזוֹי דָאס גְרָאז
פוּן דֶעם פֶעלְד, וָואס הֵיינְט אִיז דָא אוּן מָארְגֶען
וֶוערְד עֶס אִין פֵייעֶר אַרֵיינְגֶעוָוארְפֶען, וֶועט עֶר נִיט
פִיל מֶעהְר אֵייךְ קְלֵיידֶען, אִיהְר קְלֵיינְגְלוֹיבִּיגֶע?
31 דְרוּם זָאלְט אִיהְר נִיט זָארְגֶען אוּן זָאגֶען, וָואס
וֶועלֶען מִיר עֶסֶען? אָדֶער וָואס וֶועלֶען מִיר טְרִינְקֶען?
אָדֶער מִיט וָואס וֶועלֶען מִיר זִיךְ קְלֵיידֶען? 32 וָוארִין
דִיא גוֹיִם זוּכֶען דָאס אַלֶעס. וָוארִין אֵייעֶר הִימְלִישֶׁער
פָאטֶער וֵוייסְט אַז אִיהְר בֶּעדַארְפְט דָאס אַלֶעס.
33 אָבֶּער זוּכְט צוּעֶרְשְׁט זַיינֶע קֶענִיגְרֵייךְ אוּן זַיין
גֶערֶעכְטִיגְקֵייט, אוּן דָאס אַלֶעס וֶועט אֵייךְ צוּגֶעגֶעבֶּען
וֶוערֶען. 34 דְרוּם זָאלְט אִיהְר נִיט זָארְגֶען פַאר דֶעם

מארגענדיגען טאג; וואריז דער מארגענדיגע טאג וועט פאר דאס זייניגע זארגען. עס איז גענוג פאר דעם טאג זיין איבעל.

5. ווען דיא גערעכטיגקייט פון דעם קעניג־רייך איז דיא הויפטזאך אין לעבען, וועט דאס אויפפאסען אויף דעם צווייטען׳ס רעכט, און בעטראכטען פון דעם צווייטען׳ס לאגע און מיינונג זעלבסטפערשטענדליך נאכ־פאלגען. גאט וועט זיין אנערקענט דער „געבער,״ און איינער וועט דעם צווייטען גוט בעהאנדלען פון דאנקבארקייט פיר דעם פאטער׳ס גוטסקייט, און אויף דיזען ארט וועט דער צוועק פון דעם משיח׳ס קומען ערפילט ווערען.

(קאפיטלאך ה׳ יז׳ און ז׳ יב׳ וועגען דיא תורה און נביאים).

ז [1] ריכטעט ניט, כדי איהר זאלט ניט געריכטעט
ווערען. [2] ווארין מיט דעם געריכט וואס איהר
ריכטעט, וועט איהר געריכטעט ווערען; און מיט
דעם מאס וואס איהר מעסט, וועט אייך געמאסטען
ווערען. [3] און פארוואס זעהסט דוא דעם שפאן וואס
איז אין דיין ברודערס אויג, און בעטראכסט ניט
דעם באלקען וואס איז אין דיין אויג? [4] אדער וויא
דארפסט דוא זאגען צו דיין ברודער, לאז מיך
ארויסנעמען דעם שפאן פון דיין אויג, דערווייל דא
איז א באלקען אין דיין אייגענעם אויג? [5] הייכלער,
נעם צוערשט ארויס דעם באלקען פון דיין אויג;

אוּן דַאן וֶועסְט דוּא קְלָאר זֶעהֶען דֶעם שְׁפָּאן אַרוֹיס
צוּ נֶעמֶען פוּן דַיין בְּרוּדֶערְס אוֹיג.
6 גִיבְּט נִיט דָאס הֵיילִיגֶע צוּ הִינְד, אוּן וַוארְפְט
נִיט דִיא פֶּערְלֶען פָאר דִיא חֲזֵרִים, וָוארִין זַייא וֶועלֶען
זַייא מִיט זַייעֶרֶע פִּיס צוּטְרֶעטֶען, אוּן וֶועלֶען זִיךְ
אוּמְקֶעהְרֶען אוּן אֵייךְ צוּרַייסֶען.

בֶּעט, זוּכְט אוּן קְלַאפְּט אָן.

7 בֶּעט אוּן עֶס וֶועט אֵייךְ גֶעגֶעבֶּען וֶוערֶען; זוּכְט
אוּן אִיהְר וֶועט גֶעפִינֶען; קְלַאפְּט אָן, אוּן עֶס וֶועט
אֵייךְ אוֹיפְגֶעמַאכְט וֶוערֶען: 8 וָוארִין אִיטְלִכֶער וָואס
בֶּעטֶעט בֶּעקוּמְט; אוּן דֶער וָואס זוּכְט גֶעפִינְט; אוּן
צוּ דֶעם וָואס קְלַאפְּט אָן וֶועט עֶס אוֹיפְגֶעמַאכְט
וֶוערֶען. 9 אָדֶער וֶועלְכֶער מֶענְשׁ אִיז דָא צְוִוישֶׁען
אֵייךְ, דֶעם זַיין זוּהְן וֶועט בֶּעטֶען בְּרוֹיט, וֶועט עֶר
אִיהְם גֶעבֶּען אַ שְׁטֵיין? 10 אָדֶער וֶוען עֶר וֶועט אִיהְם
בֶּעטֶען אַ פִישׁ, וֶועט עֶר אִיהְם גֶעבֶּען אַ שְׁלַאנְג?
11 וֶוען אִיהְר דֶען וָואס זֶענְט שְׁלֶעכְט, ווַייסְט ווִיא גוּטֶע
מַתָּנוֹת צוּ גֶעבֶּען צוּ אֵייעֶרֶע קִינְדֶער, ווִיא פִיל מֶעהְר
וֶועט אֵייעֶר פָאטֶער דֶער אִיז אִים הִימֶעל גוּטֶעס
גֶעבֶּען צוּ דִיא וָואס בֶּעטֶען פוּן אִיהְם? 12 דְרוּם
אַלֶעס וָואס אִיהְר ווִילְט אַז דִיא מֶענְשֶׁען זָאלֶען צוּ
אֵייךְ טְהוּן, טְהוּט אִיהְר אוֹיךְ אַזוֹי צוּ זַייא; וָוארִין
דָאס אִיז דִיא תּוֹרָה אוּן דִיא נְבִיאִים.

דֶער וֶועג צוּם קֶענִיגְרַייךְ אוּן דִיא בֶּעלוֹינוּנְג

(ז׳ יג׳-כז׳).

אֵיין עֶרְנְסְטֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג אוּן אַ גֶעבָּאט.

13 גֶעה אַרַיין דוּרְךְ דִיא עֶנְגֶע טְהִיר. וָוארִין דִיא
טְהִיר אִיז בְּרֵייט, אוּן דֶער וֶועג אִיז גְרוֹיס וָואס

פִיהְרְט צוּם פֶערְדַארְבֶּען, אוּן פִילֶע זֶענֶען דִיא וָואס
גֶעהֶען דַאדוּרְךְ. 14 וַוייל דִיא טְהִיר אִיז עֶנְג אוּן דֶער
וֶועג אִיז שְׁמָאל וָואס פִיהְרְט צוּם לֶעבֶּען, אוּן וֶוענִיג
זֶענֶען דִיא וָואס גֶעפִינֶען אִיהְם.

אֵיין עֶרְנְסְטֶע וָוארְנוּנְג אוּן אַ בֶּעדֵייטֶענְדֶע פְרָאגֶע.

15 הִיט אֵייךְ פַאר דִיא פַאלְשֶׁע נְבִיאִים, וָואס קוּמֶען
צוּ אֵייךְ אִין קְלֵיידֶער פוּן שָׁאף, אוּן אִינֶעוֶוענִיג זֶענֶען
זֵייא רֵייסֶענְדֶע וֶועלְף. 16 בֵּייא זֵייעֶרֶע פְרוּכְט זָאלְט
אִיהְר זֵייא דֶערְקֶענֶען. קְלוֹיבְּט מֶען דֶען וַויינְטְרוֹיבֶּען
פוּן דֶערְנֶער, אָדֶער פֵייגֶען פוּן דִיסְטְלֶען? 17 אַזוֹי
יֶעדֶער גוּטֶער בּוֹים טְרָאגְט גוּטֶע פְרוּכְט, אָבֶּער אַ
פוֹילֶער בּוֹים טְרָאגְט שְׁלֶעכְטֶע פְרוּכְט. 18 אַ גוּטֶער
בּוֹים קָאן נִיט טְרָאגֶען קֵיינֶע שְׁלֶעכְטֶע פְרוּכְט, אוּן
אַ פוֹילֶער בּוֹים קָאן נִיט טְרָאגֶען קֵיינֶע גוּטֶע פְרוּכְט.
19 אִיטְלִיכֶער בּוֹים וָואס טְרָאגְט נִיט קֵיינֶע גוּטֶע
פְרוּכְט וֶועט אָפְּגֶעהַאקְט אוּן אִים פֵייעֶר אַרֵיינְגֶע־
וָוארְפֶען. 20 דְרוּם זָאלְט אִיהְר זֵייא דֶערְקֶענֶען בֵּייא
זֵייעֶרֶע פְרוּכְט. 21 נִיט יֶעדֶער וָואס זָאגְט צוּ מִיר,
הַאר, הַאר, וֶועט אַרֵיינְקוּמֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם;
נֵייעֶרְט דֶער וָואס טְהוּט דֶעם ווִילֶען פוּן מֵיין פָאטֶער
דֶער אִיז אִים הִימֶעל. 22 עֶס וֶועלֶען פִילֶע צוּ מִיר
זָאגֶען אִין יֶענֶעם טָאג, הַאר, הַאר, הָאבֶּען מִיר נִיט
אִין דֵיין נָאמֶען נְבוּאוֹת גֶעזָאגְט, אוּן אִין דֵיין נָא־
מֶען שֵׁדִים אַרוֹיסְגֶעטְרִיבֶּען, אוּן אִין דֵיין נָאמֶען
פִילֶע ווְאוּנְדֶער גֶעטְהוּן? 23 אוּן דַאן וֶועל אִיךְ
צוּ זֵייא בֶּעקֶענֶען, אִיךְ הָאבּ אֵייךְ קֵיינְמָאל נִיט
גֶעקֶענְט; גֶעהְט אַוֶועק פוּן מִיר, אִיהְר וָואס טְהוּט
אִיבֶּעל:

דיא לֶעצְטֶע פְּרָאבֶּע פוּן וַאהְרֶע גֶערֶעכְטִיגְקֵייט.

24 דְרוּם אִיטְלִיכֶער וָואס הֶערְט דִיזֶע מֵיינֶע וֶוערְ־
טֶע־, אוּן טְהוּט זֵייא, דֶער וֶועט גֶעגְלִיכֶען זַיין צוּ אַ
קְלוּגֶען מַאן, וָואס הָאט גֶעבּוֹיעֶט זַיין הויז אוֹיף דֶעם
פֶעלְזֶען. 25 אוּן דֶער פְּלַאצְרֶעגֶען אִיז גֶעפַאלֶען, אוּן
דִיא שְׁטְרוֹימֶע זֶענֶען גֶעקוּמֶען, אוּן דִיא וִוינְדֶען הָאבֶּען
גֶעבְּלָאזֶען, אוּן הָאבֶּען גֶעשְׁטוֹיסֶען אוֹף דֶעם הויז אוּן
עֶס אִיז נִיט אֵיינְגֶעפַאלֶען; וָוארִין עֶס אִיז אוֹיף דֶעם
פֶעלְזֶען גֶעגְרִינְדֶעט גֶעוֶועזֶען. 26 אוּן אִיטְלִיכֶער וָואס
הֶערְט דִיזֶע מֵיינֶע וֶוערְטֶער, אוּן טְהוּט זֵייא נִיט,
דֶער וֶועט גֶעגְלִיכֶען זַיין צוּ אַ נַארִישֶׁען מַאן, וָואס
הָאט גֶעבּוֹיעֶט זַיין הויז אוֹיף דֶעם זַאמְד: 27 אוּן
דֶער פְּלַאצְרֶעגֶען אִיז גֶעפַאלֶען, אוּן דִיא שְׁטְרוֹימֶע
זֶענֶען גֶעקוּמֶען, אוּן דִיא וִוינְדֶען הָאבֶּען גֶעבְּלָאזֶען,
אוּן זֵייא הָאבֶּען אָנְגֶעשְׁלָאגֶען אָן דִיזֶען הויז אוּן עֶס
אִיז אֵיינְגֶעפַאלֶען; אוּן דֶער פַאל דֶערְפוּן אִיז גְרוֹיס
גֶעוֶועזֶען.

שְׁלִיסֶענְדֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג.

28 אוּן וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט דִיזֶע וֶוערְטֶער גֶעעֶנְדִיגְט,
זֶענֶען דִיא לֵייט עֶרְשְׁטוֹינְט גֶעוָוארֶען אִיבֶּער זַיינֶע
לֶעהְרֶע: 29 וָוארִין עֶר הָאט זֵייא גֶעלֶעהְרְט וִויא
אֵיינֶער וָואס הָאט מַאכְט, אוּן נִיט אַזוֹי וִויא דִיא
סוֹפְרִים.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 9. דִיא בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג פוּן דִיא גוּטֶע בְּשׂוֹרָה דוּרְךְ וְואוּנְדֶער (ח׳ א׳-ט׳ לה׳).

עֶרְשְׁטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס הֵיילֶען אֵיינֶעם וָואס הָאט גֶעלִיטֶען פוּן אַ הוֹיט קְרַאנְקְהֵייט מִיט אַ וָוארְט אוּן אַ רִיהְר.

ח [1] און וֶוען עֶר אִיז פוּן דֶעם בַּארְג אַרוּנְטֶערְגֶע־
נַאנְגֶען, אַזוֹי זֶענֶען אִיהְם פִיל לֵייט נָאכְגֶעגַאנְגֶען.
[2] און זֶעה, אַ קְרֶעצִיגֶער אִיז צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען און
הָאט זִיךְ צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט, און גֶעזָאגְט, הַאר, וֶוען
דוּא ווִילְסְט, קֶענְסְט דוּא מִיךְ רֵיינִיגֶען. [3] און עֶר
הָאט זַיינֶע הַאנְד אויסְגֶעשְׁטְרֶעקְט, און הָאט אִיהְם
אָנְגֶערִיהְרְט, און גֶעזָאגְט, אִיךְ ווִיל; זַייא גֶערֵיינִיגְט.
און גְלֵייךְ אִיז עֶר פוּן זַיינֶע קְרֶעץ גֶערֵיינִיגְט גֶעוָוארֶען.
[4] און יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, זֶעה, דוּא זָאלְסְט
עֶס קֵיינֶעם נִיט זָאגֶען; נֵייעֶרְט גֶעה און ווַייז דִיךְ
פָאר דֶעם כֹּהֵן, און זַייא מַקְרִיב דָאס קָרְבָּן וָואס מֹשֶׁה
הָאט בֶּעפוֹילֶען, פַאר אַ צֵייגְנִיס צוּ זֵייא.

צְווייטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס הֵיילֶען פוּן אַ גִיכְטְ־בְּרִיכִיגֶען פוּן דֶער ווֵייטֶענִס, ווֵייזֶענְדִיג דִיא ווִיכְטִיגְקֵייט פוּן גְלוֹיבֶּען.

[5] און וֶוען עֶר אִיז אַרֵיינְגֶעקוּמֶען קֵיין כְּפַרְנָחוּם,
אַזוֹי אִיז אַ הוֹיפְּטְמַאן צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען און הָאט
אִיהְם גֶעבֶּעטֶען, [6] און גֶעזָאגְט, הַאר, מֵיין דִינֶער
לִיגְט אִין דֶעם הוֹיז גִיכְטְבְּרִיכִיג, און אִיז זֶעהְר גֶע־
פֵּיינִיגְט. [7] און עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, אִיךְ וֶועל
קוּמֶען און אִיהְם הֵיילֶען. [8] און דֶער הוֹיפְּטְמַאן הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט און גֶעזָאגְט, הַאר, אִיךְ בִּין נִיט וֶוערְט
אַז דוּא זָאלְסְט אוּנְטֶער מֵיין דַאךְ קוּמֶען; נָאר

זָאג נוּר אַ וָוארְט אַזוֹי וֶועט מֵיין דִינֶער גֶעהֵיילְט
וֶוערֶען. 9 וָוארִין אִיךְ בִּין אוֹיךְ אַ מַאן אוּנְטֶער
הֶערְשַׁאפְט, אוּן הָאבּ חַיִל אוּנְטֶער מִיר; אוּן אִיךְ זָאג
צוּ אֵיינֶעם גֶעה אַהִין, אַזוֹי גֶעהְט עֶר; אוּן צוּ אֵיין
אַנְדֶערֶען, קוּם אַהֶער, אַזוֹי קוּמְט עֶר; אוּן צוּ מֵיין
קְנֶעכְט, טְהוּא דָאס, אַזוֹי טְהוּט עֶר עֶס. 10 אוּן וֶוען
יֵשׁוּעַ הָאט דָאס גֶעהֶערְט, הָאט עֶר זִיךְ גֶעוְוּאוּנְדֶערְט
אוּן גֶעזָאגְט צוּ דִיא וָואס זֶענֶען אִיהְם נָאכְגֶעגַאנְגֶען,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ אַזֶעלְכֶען גְלוֹיבֶּען הָאבּ אִיךְ נִיט
גֶעפִינֶען אַפִילוּ אִין יִשְׂרָאֵל. 11 אוּן אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז
פִילֶע וֶועלֶען קוּמֶען פוּן מִזְרַח אוּן פוּן מַעֲרָב, אוּן
וֶועלֶען זִיצֶען מִיט אַבְרָהָם אוּן יִצְחָק אוּן יַעֲקֹב אִים
מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם: 12 אוּן דִיא קִינְדֶער פוּן דֶעם קֶענִיגְ־
רֵייךְ וֶועלֶען אַרוֹיסְגֶעוָוארְפֶען וֶוערֶען אִין דִיא אוֹיסֶערֶע
פִינְסְטֶערְנִים; דָארְט וֶועט זֵיין גֶעוְויין אוּן צֵיינְקְרִיצֶען:
13 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעזָאגְט צוּם הוֹיפְּטְמַאן, גֶעה אַוֶועק,
אַזוֹי וִויא דוּא הָאסְט גֶעגְלוֹיבְּט זָאל דִיר גֶעשֶׁעהֶען.
אוּן דֶער דִינֶער אִיז גֶעזוּנְד גֶעוָוארֶען אִין יֶענֶער שָׁעָה.

דְרִיטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס הֵיילֶען פוּן פֶּעטְרוּס שְׁווִיגֶער דוּרְךְ אָנְרִיהְרֶען; אוֹיךְ פִילֶע אַנְדֶערֶע קְרַאנְקֶע.

14 אוּן וֶוען יֵשׁוּעַ אִיז גֶעקוּמֶען אִים הוֹיז פוּן פֶּעטְרוּס,
הָאט עֶר גֶעזֶעהֶען אַז זֵיינֶע שְׁווִיגֶער לִיגְט קְרַאנְק
פוּן פִיבֶּער. 15 אַזוֹי הָאט עֶר אִיהְרֶע הַאנְד אָנְגֶע־
רִיהְרְט, אוּן דָאס פִיבֶּער הָאט זִיא פֶערְלָאזְט, אוּן זִיא
אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אוּן הָאט זֵייא בֶּעדִינְט. 16 אוּן
וֶוען עֶס אִיז אָבֶענְד גֶעוָוארֶען, הָאט מֶען צוּ אִיהְם
גֶעבְּרַאכְט פִילֶע וָואס הָאבֶּען גֶעהַאט שֵׁדִים; אוּן עֶר
הָאט דִיא רוּחוֹת אַרוֹיסְגֶעטְרִיבֶּען מִיט אַ וָוארְט, אוּן
גֶעהֵיילְט אַלֶערְלֵייא קְרַאנְקֶע.

אֵיינְשְׁטִימוּנְג מִיט דֶער נְבוּאָה.

17 אַז עֶס זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען וָואס עֶס אִיז גֶעזָאגְט
דוּרְךְ יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא דֶער זָאגְט, עֶר הָאט אוּנְזֶערֶע
קְרֶענְק אוֹיף זִיךְ גֶענוּמֶען, אוּן הָאט אוּנְזֶערֶע וֶועהְטִיג
גֶעטְרָאגֶען.

פִיעֶרְטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס בֶּערוּהִיגֶען דֶעם יַם.

18 אוּן וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט דִיא לֵייט אַרוּם זִיךְ גֶעזֶעהֶען,
הָאט עֶר גֶעהֵייסֶען אַוֶועק גֶעהֶען אוֹיף יֶענֶער זֵייט
פוּן דֶעם יַם. 19 אוּן אַ סוֹפֵר אִיז צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען,
אוּן הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, לֶעהְרֶער, אִיךְ וֶועל דִיר
נָאכְפָאלְגֶען וְואוּ אַהִין דוּא וֶועסְט גֶעהֶען. 20 אוּן
יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דִיא פוּקְסֶען הָאבֶּען
גְרוּבֶּער, אוּן דִיא פֵייגֶעל פוּן דֶעם הִימֶעל הָאבֶּען
גֶעסְט; אָבֶּער דֶער בֶּן־אָדָם הָאט נִיט וְואוּ דֶעם קָאפּ
אַנִידֶער צוּ לֶעגֶען. 21 אוּן אֵיין אַנְדֶערֶער פוּן זֵיינֶע
תַּלְמִידִים הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, הַאר, דֶערְלוֹיבּ מִיר
צוּעֶרְשְׁט צוּ גֶעהֶען אוּן מֵיין פָאטֶער בֶּעגְרָאבֶּען.
22 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פָאלְג מִיר נָאךְ, אוּן
לָאזֶען דִיא טוֹיטֶע זֵייעֶרֶע אֵייגֶענֶע טוֹיטֶע בֶּעגְרָאבֶּען.
23 אוּן וֶוען עֶר אִיז אִים שִׁיף אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען,
הָאבֶּען אִיהְם זֵיינֶע תַּלְמִידִים נָאכְגֶעפָאלְגְט. 24 אוּן
זֶעה, אַ גְרוֹיסֶער שְׁטוּרְם אִיז גֶעוֶוען אוֹיף דֶעם יַם,
בִּיז דָאס שִׁיף אִיז בֶּעדֶעקְט גֶעוֶוען מִיט דִיא וֶועלֶען;
אוּן עֶר הָאט גֶעשְׁלָאפֶען. 25 אוּן זֵייא זֶענֶען צוּ אִיהְם
גֶעקוּמֶען אוּן הָאבֶּען אִיהְם אוֹיפְגֶעוֶועקְט, אוּן גֶעזָאגְט,
הַאר, הֶעלְף אוּנְז; מִיר וֶוערֶען פֶערְלוֹירֶען. 26 אוּן
עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וָוארוּם פָארְכְט אִיהְר אֵייךְ,
אִיהְר קְלֵיינְגְלוֹיבִּיגֶע? דַאן אִיז עֶר אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען
אוּן הָאט דֶעם וִוינְד אוּן דֶעם יַם אָנְגֶעשְׁרִיגֶען אוּן

עֶס אִיז גַאנְץ שְׁטִיל גֶעוָוארֶען. 27 אוּן דִיא מֶענְשֶׁען
הָאבֶּען זִיךְ פֶערְוְואוּנְדֶערְט, אוּן גֶעזָאגְט, וָואס פַאר
אַ מַאן אִיז עֶר, אַז דֶער ווִינְד אוּן דֶער יַם גֶעהָארְכֶען
אִיהְם?

פִינְפְטֶער וְואוּנְדֶער — דָאס הֵיילֶען פוּן דִיא בֶּעזֶעסֶענֶע פוּן שֵׁדִים (וַואהְנְזִינִיגֶע).

28 אוּן וֶוען עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אוֹיף דִיא אַנְדֶערֶע
זֵייט פוּן דֶעם יַם צוּם לַאנְד פוּן דִיא גַדְרִים, אַזוֹי
הָאבֶּען אִיהְם בֶּעגֶעגֶענְט צְווייא בֶּעזֶעסֶענֶע פוּן שֵׁדִים,
וָואס זֶענֶען גֶעקוּמֶען פוּן צְווִישֶׁען דִיא קְבָרִים, אוּן
זֵייא זֶענֶען גֶעוֶוען זֶעהְר פִירְכְטֶערְלִיךְ, אַז קֵיינֶער
הָאט נִיט גֶעקֶענְט בֵּייא דִיזֶעם וֶועג פַארְבֵּייא גֶעהֶען.
29 אוּן זֶעה, זֵייא הָאבֶּען גֶעשְׁרִיגֶען אוּן גֶעזָאגְט, וָואס
הָאבֶּען מִיר מִיט דִיר צוּ טְהוּן דוּא זוּהְן פוּן גָאט?
בִּיסְט דוּא אַהֶער גֶעקוּמֶען אוּנְז צוּ פְּלָאגֶען פָאר
דֶער צֵייט? 30 אוּן עֶס אִיז ווֵייט פוּן זֵייא גֶעוֶוען אַ
סְטַאדֶע פוּן פִילֶע חֲזֵירִים פַאסֶען. 31 אוּן דִיא שֵׁדִים
הָאבֶּען אִיהְם גֶעבֶּעטֶען, אוּן גֶעזָאגְט, וֶוען דוּא ווִילְסְט
אוּנְז אַרוֹיסְטְרֵייבֶּען, אַזוֹי שִׁיק אוּנְז אַוֶועק אִין דֶער
סְטַאדֶע פוּן חֲזֵירִים. 32 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט,
גֶעהְט אַהִין. אַזוֹי זֶענֶען זֵייא אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען אוּן זֶענֶען
גֶעקוּמֶען אִין דִיא חֲזֵירִים; אוּן זֶעה, דִיא גַאנְצֶע
סְטַאדֶע הָאט זִיךְ אַרוּפְּגֶעוָוארְפֶען פוּן אַ הוֹיכֶען אָרְט
אִים יַם אַרֵיין, אוּן אִיז אוּמְגֶעקוּמֶען אִים וַואסֶער.
33 אוּן דִיא פַאסְטוּכֶער זֶענֶען אַוֶועקְגֶעלָאפֶען, אוּן
זֶענֶען אִין דֶער שְׁטָאדְט אַרֵיינְגֶעקוּמֶען, אוּן הָאבֶּען
אַלֶעס דֶערְצֶעהְלְט, אוּן אוֹיךְ ווִיא עֶס אִיז דֶערְגַאנְגֶען
מִיט דִיא בֶּעזֶעסֶענֶע פוּן שֵׁדִים. 34 אוּן זֶעה, דִיא
גַאנְצֶע שְׁטָאדְט אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען יֵשׁוּעַ עֶנְטְגֶעגֶען

צו גֶעהֶען; און װֶוען זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעזֶעהֶען,
הָאבֶּען זֵייא גֶעבֶּעטֶען אַז עֶר זָאל אַװֶעקְגֶעהֶען פון
זֵייעֶרֶע גְרֶענְצֶען.

זֶעקְסְטֶער װְואוּנְדֶער—דָאס הֵיילֶען פון דֶעם גִיכְטְבְּרִיכִיגֶען.

ט 1 און עֶר אִיז אִים שִׁיף אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען, און אִיז
אַרִיבֶּערְגֶעפָאהְרֶען, און אִיז גֶעקוּמֶען אִין זֵיינֶע
שְׁטָאדְט אַרֵיין. 2 און זֶעה, מֶען הָאט צוּ אִיהְם גֶע־
בְּרַאכְט אֵיינֶעם װָאס אִיז גֶעװֶוען אַ גִיכְטְבְּרִיכִיגֶער,
און עֶר אִיז גֶעלֶעגֶען אויף אַ בֶּעט; און װִיא יֵשׁוּעַ
הָאט גֶעזֶעהֶען זֵייעֶר גְלויבֶּען, הָאט עֶר גֶעזָאגְט צוּם
גִּ כְטְבְּרִיכִיגֶען, זֵייא גֶעטְרֵייסְט, קִינְד, דֵיינֶע זִינְד זֶענֶען
פֶערְגֶעבֶּען. 3 און זֶעה, עֶטְלִיכֶע פון דִיא סוֹפְרִים
הָאבֶּען צוּ זִיךְ גֶעזָאגְט, דִיזֶער לֶעסְטֶערְט גָאט. 4 און
יֵשׁוּעַ װִיסֶענְדִיג זֵייעֶרֶע גֶעדַאנְקֶען הָאט גֶעזָאגְט,
פַארְװָאס הָאט אִיהְר שְׁלֶעכְטֶע גֶעדַאנְקֶען אִין אֵייעֶרֶע
הֶערְצֶער? 5 װָארִין װֶעלְכֶעס אִיז גְרִינְגֶער, צוּ זָאגֶען,
דֵיינֶע זִינְד זֶענֶען פֶערְגֶעבֶּען; אָדֶער צוּ זָאגֶען, שְׁטֶעה
אויף און גֶעה אַרוּם? 6 אָבֶּער אַז אִיהְר זָאלְט װִיסֶען
אַז דֶער בֶּן־אָדָם הָאט מַאכְט אויף דֶער עֶרְד זִינְד
צוּ פֶערְגֶעבֶּען, (דַאן זָאגְט עֶר צוּם גִיכְטְבְּרִיכִיגֶען)
שְׁטֶעה אויף, נֶעם דֵיין בֶּעט, און גֶעה אַהֵיים. 7 און
עֶר אִיז אויפְגֶעשְׁטַאנֶען, און אִיז אַהֵיים גֶעגַאנְגֶען.
8 און װֶוען דִיא לֵייט הָאבֶּען דָאס גֶעזֶעהֶען, הָאבֶּען
זֵייא זִיךְ פֶערְװואוּנְדֶערְט, און הָאבֶּען גָאט גֶעלויבְּט,
דֶער הָאט גֶעגֶעבֶּען אַזֶעלְכֶע מַאכְט צוּ מֶענְשֶׁען.

מַתִּי װֶוערְט אֵיין נַאכְפָאלְגֶער פון יֵשׁוּעַ.

9 און װֶוען יֵשׁוּעַ אִיז פון דָארְטֶען אַװֶעקְגֶעגַאנְגֶען,
אַזוֹי הָאט עֶר גֶעזֶעהֶען אַ מַאן דֶער אִיז גֶעזֶעסֶען

אִים הויז פון שְׁטֵייעֶר, דֶער הֵייסְט מַתַּי, און עֶר הָאט
צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פָאלְג מִיר נָאךְ. אַזוֹי אִיז עֶר
אויפְגֶעשְׁטַאנֶען, און הָאט אִיהְם נָאכְגֶעפָאלְגְט.

10 און עֶס אִיז גֶעוֶועזֶען וֶוען עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען אִים
הויז בֵּיים עֶסֶען, זֶעה, עֶס זֶענֶען פִילֶע שְׁטֵייעֶרְ־
אֵיינְנֶעמֶער און זִינְדֶער גֶעקוּמֶען, און הָאבֶּען זִיךְ
אַנִידֶערְגֶעזֶעצְט מִיט יֵשׁוּעַ און זַיינֶע תַּלְמִידִים. 11 און
וֶוען דִיא פְּרוּשִׁים הָאבֶּען דָאס גֶעזֶעהֶען, הָאבֶּען זֵייא
גֶעזָאגְט צוּ זַיינֶע תַּלְמִידִים, פַארְוָואס עֶסְט אֵייעֶר
לֶעהְרֶער מִיט דִיא שְׁטֵייעֶרְאֵיינְנֶעמֶער און דִיא זִינְדֶער?
12 און וֶוען עֶר הָאט דָאס גֶעהֶערְט, הָאט עֶר צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, דִיא וָואס זֶענֶען גֶעזוּנְד בֶּעדַארְפֶען נִיט קֵיין
דָאקְטָאר, נֵייעֶרְט דִיא וָואס זֶענֶען קְרַאנְק. 13 אָבֶּער
גֶעהְט און לֶערְנְט וָואס דָאס בֶּעדֵייט, אִיךְ בֶּעגֶעהְר
גְנָאד און נִיט קָרְבָּנוֹת; וָוארִין אִיךְ בִּין נִיט גֶעקוּמֶען
דִיא צַדִיקִים צוּ רוּפֶען, נֵייעֶרְט דִיא זִינְדֶער.

14 דַאן זֶענֶען דִיא תַּלְמִידִים פוּן יוֹחָנָן צוּ אִיהְם
גֶעקוּמֶען און הָאבֶּען גֶעזָאגְט, פַארְוָואס פַאסְטֶען מִיר
און דִיא פְּרוּשִׁים, און דֵיינֶע תַּלְמִידִים פַאסְטֶען נִיט?
15 און יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וִויא קֶענֶען דִיא
אוּנְטֶערְפִיהְרֶער טְרוֹיעֶרְן וֶוען דֶער חָתָן אִיז בֵּייא
זֵייא? אָבֶּער דִיא טֶעג וֶועלֶען קוּמֶען וֶוען דֶער חָתָן
וֶועט פוּן זֵייא אַוֶועקְגֶענוּמֶען וֶוערֶען, און דַאן וֶועלֶען
זֵייא פַאסְטֶען. 16 און קֵיינֶער פֶערְרֶעכְט נִיט אֵיין
אַלְטֶעס קְלֵייד מִיט אַ שְׁטִיק פוּן נִיט גֶעוַואלְקֶעוֶועטֶען
טוּךְ; וָוארִין דָאס צוּגֶעפְלִיקְטֶע רֵייסְט אָפּ פוּן דֶעם
קְלֵייד, און עֶס וֶוערְד אֵיין עֶרְגֶערֶער רִיס. 17 מֶען
גִיסְט אויךְ נִיט קֵיין נֵייעֶן וַויין אִין אַלְטֶע לָאגֶעל
אַרֵיין; וָוארִין זָאנְסְט וֶוערֶען דִיא לָאגֶעל צוּרִיסֶען,

13 הושע ו׳ ו׳,

אוּן דֶער וויין וֶוערְד אוֹיסְגֶעגָאסֶען אוּן דִיא לָאגֶעל
וֶוערֶען פֶערְדָארְבֶּען; נֵייעֶרְט מֶען גִיסְט נֵייעֶן וויין אִין
נֵייעֶ לָאגֶעל אַרַיין, אוּן אַזוֹי וֶוערֶען זֵייא בֵּיידֶע גַאנְץ
בֶּעהַאלְטֶען.

זִיבֶּעטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס הֵיילֶען פוּן אֵיין פְרוֹיא פוּן אַ צְוֶועלְפְיֶעהְרִיגֶע קְרַאנְקְהֵייט.

18 אוּן דֶערְוַויל עֶר הָאט דִיזֶעס מִיט זֵייא גֶערֶעט,
זֶעה, אִיז אֵיין אוֹיבֶּערְשְׁטֶער גֶעקוּמֶען, אוּן הָאט זִיךְ
צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט אוּן גֶעזָאגְט, מֵיינֶע טָאכְטֶער אִיז
אִיצְט גֶעשְׁטָארְבֶּען; אָבֶּער קוּם דוּא אוּן לֶעג דֵיינֶע
הַאנְד אוֹיף אִיהְר, אַזוֹי וֶועט זִיא לֶעבֶּען. 19 אוּן
יֵשׁוּעַ אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אוּן אִיז אִיהְם נָאכְגֶעגַאנְגֶען
אוּן אוֹיךְ זֵיינֶע תַּלְמִידִים. 20 אוּן זֶעה, אַ פְרוֹיא וָואס
הָאט צְוֶועלְף יָאהְר דֶעם בְּלוּטְגַאנְג גֶעהַאט, אִיז צוּ
אִיהְם גֶעקוּמֶען פוּן הִינְטֶען אוּן הָאט אָנְגֶערִיהְרְט
דֶעם זוֹים פוּן זֵיין קְלֵייד. 21 וָוארִין זִיא הָאט אִין זִיךְ
גֶעטְרַאכְט, וֶוען אִיךְ וֶועל נוּר זֵיין קְלֵייד אָנְרִיהְרֶען,
אַזוֹי וֶועל אִיךְ גֶעזוּנְד וֶוערֶען. 22 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט זִיךְ
אוּמְגֶעקֶעהְרְט, אוּן הָאט זִיא גֶעזֶעהֶען אוּן גֶעזָאגְט,
זֵייא גֶעטְרֵייסְט מֵיינֶע טָאכְטֶער, דֵיין גְלוֹיבֶּען הָאט
דִיךְ גֶעזוּנְד גֶעמַאכְט. אוּן דִיא פְרוֹיא אִיז גֶעזוּנְד
גֶעוָוארֶען פוּן יֶענֶער שָׁעָה.

אַכְטֶער וְואוּנְדֶער—דָאס לֶעבֶּעדִיג מַאכֶען דִיא צְוֶועלְפְיֶעהְרִיגֶע טָאכְטֶער פוּן דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטֶען. עֶר וֶוערְט בֶּערִיהְמְט.

23 אוּן וֶוען יֵשׁוּעַ אִיז אַרַיינְגֶעקוּמֶען אִים הוֹיז פוּן
דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטֶען, אוּן הָאט גֶעזֶעהֶען דִיא פֵּייפֶער
אוּן דָאס גֶעטוּמֶעל פוּן דִיא לֵייט, 24 אַזוֹי הָאט עֶר

געזאגט, געהט ארויס; וואריין דאס מעדעל איז ניט
טויט, נייערט זיא שלאפט. און זייא האבען איהם
אויסגעלאכט. 25 און ווען דיא לייט זענען ארויסגע־
טריבען געווארען, איז ער אריינגעגאנגען און האט
זיא אנגענומען ביא דער האנד; און דאס מעדעל
איז אויפגעשטאנען. 26 און דער שם דערפון איז
אויסגעגאנגען אים גאנצען לאנד.

ניינטער וואונדער—דאס זעהענדיג מאכען צוויא בלינדע. זיין גרויסער נאמען.

27 און ווען ישוע איז פון דארטען אוועקגעגאנגען,
זענען איהם צוויא בלינדע נאכגעגאנגען, און האבען
געשריגען און געזאגט, דערבארם דיך איבער אונז,
זוהן פון דוד. 28 און ווען ער איז אים הויז אריינ־
געקומען, זענען דיא בלינדע צו איהם געקומען;
און ישוע האט צו זייא געזאגט, גלייבט איהר אז
איך בין אים שטאנד דאס צו טהון? זייא האבען צו
איהם געזאגט, יא, האר. 29 דאן האט ער זייערע
אויגען אנגעריהרט און געזאגט, נאך אייער גלויבען
אזוי זאל אייך געשעהען. 30 און זייערע אויגען זענען
אויפגעמאכט געווארען. און ישוע האט זייא געווארנט
און געזאגט, זעהט אז קיינער זאל עס ניט וויסען.
31 אבער ווען זייא זענען אוועקגעגאנגען, האבען זייא
איהם בעקאנט געמאכט אים גאנצען לאנד.

צעהנטער וואונדער—דאס היילען פון א שטומען און בעזעסענען פון א שד. זיין גרויסער נאמען. דיא פרושים'ס ווידערשטאנד.

32 און ווען זייא זענען ארויסגעגאנגען, האט מען
צו איהם געבראכט א שטומען מאן, וואס איז בעזעסען
פון א שד. 33 און ווען דער שד איז ארויסגעטריבען

געוואָרען, האָט דער שטומער גערעט, און דיא לייט
האָבען זיך פערוואונדערט און געזאָגט, אַזעלכעס
איז נאָך קיינמאָל ניט געזעהען געוואָרען אין ישׂראל.
34 אָבער דיא פּרושים האָבען געזאָגט, ער טרייבט
אַרויס דיא שדים דורך דעם האַר'ן פון דיא שדים.

צווייטע רייזע דורך גליל און דער איינדרוק אויף ישוע'ן.

35 און ישוע איז אַרומגעגאַנגען אין אַלע שטעדט
און דערפער, און האָט געלעהרט אין זייערע שולען,
און געפּרעדיגט דיא בשׂורה טובה פון דעם קעניגרייך,
און געהיילט אַלערליא קראַנקהייט און אַלערליא
שמערצען. 36 און ווען ער האָט געזעהען דיא לייט
האָט ער איבער זיא רחמנות געהאַט, וואָרין זיא
זענען געוועזען פערשמאַכט און פערשפּרייט וויא שאָף
וואָס האָבען קיין פאַסטוך ניט.

אַבטהיילונג 10. דיא בעקאַנטמאַכונג פון דיא גוטע בשׂורה דורך דעם דרשנן און דיא מעשׂים פון זיך זעלבסט און פון זיינע תלמידים

(קאַפּיטלאַך ט' לז'-י' מב').

ער הייסט זיינע תלמידים בעטען גאָט פיר מיטאַרבייטער (אַלס פאָרבערייטונג פיר זייער אייגענע בּ־שטימונג).

37 דאַן האָט ער געזאָגט צו זיינע תלמידים, דער
קאָרנשניט איז גרויס, אָבער דיא אַרבייטער זענען
ווענינ. 38 דרום בעט צום האַר'ן פון דעם קאָרנשניט,
אַז ער זאָל אַרויסשיקען אַרבייטער צו זיין קאָרנשניט.

יֵשׁוּעַ בֶּעאוֹיפְטְרַאגְט זַיינֶע תַּלְמִידִים צוּ טְהוּן גְרוֹיסֶע וְואוּנְדֶער.

י 1 אוּן עֶר הָאט גֶערוּפֶען זַיינֶע צְוֶועלְף תַּלְמִידִים
אוּן הָאט זַייא גֶעגֶעבֶּען מַאכְט אִיבֶּער אוּנְרֵיינֶע
גֵייסְטֶער, אַז זַייא זָאלֶען זַייא אַרוֹיסְטְרֵייבֶּען, אוּן זָאלֶען
הֵיילֶען אַלֶערְלֵייא קְרַאנְקְהֵייט אוּן אַלֶערְלֵייא שְׁמֶערְצֶען.

דִיא נֶעמֶען פוּן דִיא צְוֶועלְף שְׁלוּחִים.

2 אוּן דָאס זֶענֶען דִיא נֶעמֶען פוּן דִיא צְוֶועלְף
שְׁלוּחִים; דֶער עֶרְשְׁטֶער שִׁמְעוֹן, דֶער הֵייסְט פֶּעטְרוּס,
אוּן זַיין בְּרוּדֶער אַנְדְרֵי; יַעֲקֹב דֶער זוּהְן פוּן זַבְדִי,
אוּן זַיין בְּרוּדֶער יוֹחָנָן; 3 פִילִיפּוּס, אוּן בַּרְתַּלְמִי;
תּוֹמָא אוּן מַתִּי דֶער שְׁטֵייעֶרְאֵיינְנֶעמֶער; יַעֲקֹב דֶער
זוּהְן פוּן חַלְפַי, אוּן תַּדַּי; 4 שִׁמְעוֹן הַקַּנָּאִי, אוּן יְהוּדָה
אִישׁ קְרִיוֹת, דֶער וָואס הָאט אִיהְם אוֹיךְ פֶערְמַסֶערְט.

דֶער אוֹיפְטְרַאג פוּן דִיא צְוֶועלְף שְׁלוּחִים.

5 דִיזֶע צְוֶועלְף הָאט יֵשׁוּעַ אוֹיסְגֶעשִׁיקְט, אוּן הָאט
זַייא בֶּעפוֹילֶען אוּן גֶעזָאגְט,

גֶעהְט נִיט אוֹיף דֶעם וֶועג פוּן דִיא גוֹיִם אוּן קוּמְט
נִיט אַרֵיין אִין קֵיינֶע שְׁטֶעדְט פוּן דִיא שֹׁמְרוֹנִים. 6 אָבֶּער
גֶעהְט לִיבֶּער צוּ דִיא פֶערְלוֹירֶענֶע שָׁאף פוּן דֶעם הוֹיז
יִשְׂרָאֵל. 7 אוּן וֶוען אִיהְר גֶעהְט אַהִין, פְּרֶעדִיגְט אוּן
זָאגְט, דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז נָאהֶענְט גֶעקוּמֶען.
8 הֵיילְט דִיא קְרַאנְקֶע, וֶועקְט אוֹיף דִיא טוֹיטֶע, רֵיינִיגְט
דִיא קְרֶעצִיגֶע, טְרֵייבְּט אַרוֹיס דִיא שֵׁדִים; אוּמְזוּסְט הָאט
אִיהְר עֶמְפְּפַאנְגֶען, אוּמְזוּסְט גִיבְּט. 9 נֶעמְט נִיט קֵיין
גָאלְד מִיט, אוּן קֵיין זִילְבֶּער, אוּן קֵיין קוּפֶּער אִין
אֵייעֶרֶע בֵּיינַארְטֶעל, 10 אוּן אוֹיךְ נִיט קֵיינֶע רֵייזֶע
טַאשׁ אוֹיף דֶעם וֶועג, אוּן קֵיינֶע צְוֵויא רֶעק, אוּן

קֵיינֶע שִׁיךְ, אוּן קֵיין שְׁטֶעקֶען; וָוארִין דֶער אַרְבֵּייטֶער
אִיז וֶוערְט זַיין עֶסֶען. 11 אוּן אִין וָואס פַאר אַ שְׁטָאדְט
אָדֶער דָארְף אִיהְר וֶועט אַרֵיינְקוּמֶען, פְרֶעגְט נָאךְ
וֶוער אִיז דָארְט אַ ווִירְדִיגֶער מַאן, אוּן בְּלֵייבְּט בֵּייא
אִיהְם בִּיז אִיהְר וֶועט פוּן דָארְטֶען אַוֶועקְגֶעהֶען.
12 אוּן וֶוען אִיהְר קוּמְט אִין אַ הוֹיז אַרֵיין, אַזוֹי זָאלְט
אִיהְר עֶס גְרִיסֶען. 13 אוּן וֶוען דָאס הוֹיז אִיז וֶוערְט,
זָאל אֵייעֶר פְרִידֶען דְרוֹיף קוּמֶען; וֶוען עֶס אִיז אָבֶּער
נִיט וֶוערְט, אַזוֹי זָאל זִיךְ אֵייעֶר פְרִידֶען צוּ אֵייךְ
אוּמְקֶעהְרֶען. 14 אוּן וֶוער עֶס וֶועט אֵייךְ נִיט אוֹיפְ־
נֶעמֶען אוּן וֶועט אֵייעֶרֶע וֶוערְטֶער נִיט הֶערֶען, וֶוען
אִיהְר גֶעהְט אַרוֹיס פוּן דֶעם הוֹיז אָדֶער פוּן דֶער
שְׁטָאדְט, שָׁאקֶעלְט אָפּ דֶעם שְׁטוֹיבּ פוּן אֵייעֶרֶע פִּיס.
15 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, עֶס וֶועט אִים יוֹם הַדִּין
גְרִינְגֶער זַיין פַאר דֶעם לַאנְד פוּן סְדוֹם אוּן עֲמוֹרָה,
ווִיא פַאר יֶענֶע שְׁטָאדְט.

16 זֶעהְט, אִיךְ שִׁיק אֵייךְ אוֹיס ווִיא שָׁאף צְווִישֶׁען
וֶועלְף; דְרוּם זַייט קְלוּג ווִיא דִיא שְׁלַאנְגֶען, אוּן
אֵיינְפַאךְ ווִיא דִיא טוֹיבֶּען. 17 אָבֶּער הִיט אֵייךְ פַאר
דִיא מֶענְשֶׁען; וָוארִין זַייא וֶועלֶען אֵייךְ אִיבֶּערְגֶעבֶּען
צוּ דִיא סַנְהֶדְרִין, אוּן וֶועלֶען אֵייךְ שְׁמֵייסֶען אִין
זַייעֶרֶע שוּלֶען; 18 אוּן אִיהְר וֶועט גֶעפִיהְרְט וֶוערֶען
פָאר פִירְשְׁטֶען אוּן קֶענִיגֶען מֵיינֶעט וֶועגֶען, פַאר
אֵיין עֵדוּת צוּ זַייא אוּן דִיא גוֹיִם: 19 אוּן וֶוען זַייא
וֶועלֶען אֵייךְ אִיבֶּערְגֶעבֶּען, אַזוֹי זָארְגְט נִיט ווִיא אוּן
וָואס אִיהְר זָאלְט רֶעדֶען; וָוארִין צוּ דֶער שָׁעָה וֶועט
אֵייךְ גֶעגֶעבֶּען וֶוערֶען וָואס אִיהְר זָאלְט רֶעדֶען.
20 וָוארִין אִיהְר זֶענְט נִיט דִיא וָואס רֶעדֶען, נֵייעֶרְט
עֶס אִיז דֶער גֵייסְט פוּן אֵייעֶר פָאטֶער דֶער רֶעט אִין
אֵייךְ. 21 אוּן בְּרוּדֶער וֶועט בְּרוּדֶער אִיבֶּערְגֶעבֶּען

צוּם טוֹיט, אוּן דֶער פָאטֶער זַיין קִינְד; אוּן קִינְדֶער
וֶועלֶען אוֹיפְשְׁטֶעהֶען קֶעגֶען זַייעֶרֶע עֶלְטֶערְן, אוּן
וֶועלֶען זַייא אוּמְבְּרֶענְגֶען. 22 אוּן אִיהְר וֶועט גֶעהַאסְט
וֶוערֶען פוּן אַלֶע מֶענְשֶׁען מַיין נָאמֶענְס וֶועגֶען; אָבֶער
דֶער וָואס הַאלְט אוֹיס בִּיז צוּם סוֹף וֶועט גֶערֶעטֶעט
וֶוערֶען. 23 אוּן וֶוען זַייא וֶועלֶען אֵייךְ פֶערְפָאלְגֶען
אִין דִיזֶער שְׁטָאדְט, אַזוֹי אַנְטְלוֹיפְט צוּ דִיא אַנְדֶערֶע;
וָוארִין בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אִיהְר וֶועט נִיט דוּרְכְ־
גֶעהֶען דִיא שְׁטֶעדְט פוּן יִשְׂרָאֵל, בִּיז דֶער בֶּן־אָדָם
וֶועט קוּמֶען.
24 דֶער תַּלְמִיד אִיז נִיט אִיבֶּער זַיין לֶעהְרֶער, אוּן
דֶער קְנֶעכְט אִיז נִיט אִיבֶּער זַיין הַאר'ן. 25 עֶס אִיז
גֶענוּג פַאר דֶעם תַּלְמִיד אַז עֶר זָאל זַיין אַזוֹי וִויא
זַיין לֶעהְרֶער, אוּן דֶער קְנֶעכְט אַזוֹי וִויא זַיין הַאר.
וֶוען זַייא הָאבֶּען דֶעם בַּעַל הַבַּיִת גֶערוּפֶען בַּעַלְזְבוּב,
וִויא פִיל מֶעהְר וֶועלֶען זַייא זַיין הוֹיזְגֶעזִינְד אַזוֹי
רוּפֶען! 26 דְרוּם פָארְכְט אֵייךְ נִיט פַאר זַייא; וָוארִין
קֵיין זַאךְ אִיז נִיט פֶערְהוֹילֶען, וָואס וֶועט נִיט אַנְטְ־
פְּלֶעקְט וֶוערֶען, אוּן קֵיין זַאךְ אִיז נִיט פֶערְבָּארְגֶען,
וָואס וֶועט נִיט בֶּעקַאנְט וֶוערֶען; 27 וָואס אִיךְ זָאג
אֵייךְ אִין דֶער פִינְסְטֶערְנִיס, דָאס זָאגְט בַּיים לִיכְט;
אוּן וָואס אִיהְר הֶערְט מִיט דֶעם אוֹיעֶר אַרַיין, דָאס
רוּפְט אוֹיס אוֹיף דִיא דֶעכֶער. 28 אוּן פָארְכְט אֵייךְ
נִיט פַאר דִיא וָואס טֵייטֶען דֶעם גוּף, אָבֶער קֶענֶען
נִיט טֵייטֶען דִיא זֶעלֶע: נֵייעֶרְט פָארְכְט אֵייךְ לִיבֶּער
פַאר דֶעם וָואס קֶען טֵייטֶען דִיא זֶעלֶע אוּן דֶעם גוּף
אִין גֵיהִנָם. 29 פֶערְקוֹיפְט מֶען נִיט צְווייא פֵייגֶעל פַאר
אַ פְּרוּטָה? אוּן קֵיינְס פוּן זַייא פַאלְט נִיט צוּ דֶער
עֶרְד אָהְן אֵייעֶר פָאטֶער; 30 דֶען אַפִילוּ דִיא הָאר
פוּן אֵייעֶר קָאפּ זֶענֶען אַלֶע גֶעצֵיילְט. 31 דְרוּם פָארְכְט

אֵייךְ נִיט, אִיהְר זֶענְט מֶעהְר װֶערְט װִיא פִּילֶע פֵייגֶעל.
32 יֶעדֶען נוּן װָאס װֶעט מִיךְ בֶּעקֶענֶען פָאר מֶענְשֶׁען,
דֶעם װֶעל אִיךְ בֶּעקֶענֶען פָאר מֵיין פָאטֶער דֶער אִיז
אִים הִימֶעל; 33 װֶער עֶס װֶעט אָבֶער מִיךְ פֶערְלֵייקֶענֶען
פָאר מֶענְשֶׁען, דֶעם װֶעל אִיךְ אוֹיךְ פֶערְלֵייקֶענֶען פָאר
מֵיין פָאטֶער דֶער אִיז אִים הִימֶעל.

34 דֶענְקְט נִיט אַז אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען שָׁלוֹם צוּ שִׁיקֶען
אוֹיף דֶער עֶרְד; אִיךְ בִּין נִיט גֶעקוּמֶען שָׁלוֹם צוּ
שִׁיקֶען, נֵייעֶרְט אַ שְׁוֶוערְט. 35 װָארִין אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען
אַפְּצוּװוּנְדֶערְן אַ מֶענְשׁ פוּן זֵיין פָאטֶער, אוּן אַ טָאכְטֶער
פוּן אִיהְרֶע מוּטֶער, אוּן אַ שְׁנוּר פוּן אִיהְרֶע שְׁװִיגֶער;
36 אוּן דִיא פֵיינְד פוּן אַ מֶענְשֶׁען װֶעלֶען זֵיין אֵייגֶענֶעם
הוֹיזְגֶעזִינְד זֵיין. 37 װֶער עֶס לִיבְּט פָאטֶער אָדֶער
מוּטֶער מֶעהְר װִיא מִיךְ, דֶער אִיז מֵיינֶער נִיט װֶערְט;
אוּן װֶער עֶס לִיבְּט זוּהְן אָדֶער טָאכְטֶער מֶעהְר װִיא
מִיךְ, דֶער אִיז מֵיינֶער נִיט װֶערְט. 38 אוּן װֶער עֶס
נֶעמְט נִיט זֵיין קְרֵייץ אוּן פָאלְגְט מִיר נָאךְ, דֶער אִיז
מֵיינֶער נִיט װֶערְט. 39 דֶער װָאס גֶעפִינְט זֵיינֶע זֶעלֶע,
װֶעט זִיא פֶערְלִירֶען; אוּן דֶער װָאס פֶערְלִירְט זֵיינֶע
זֶעלֶע מֵיינֶעט װֶעגֶען, דֶער װֶעט זִיא גֶעפִינֶען.

40 דֶער װָאס נֶעמְט מִיךְ אוֹיף, נֶעמְט אוֹיף דֶעם
דֶער הָאט מִיךְ גֶעשִׁיקְט. 41 דֶער װָאס נֶעמְט אוֹיף
אַ נָבִיא אִים נָאמֶען פוּן אַ נָבִיא װֶעט נֶעמֶען דֶעם
שְׂכַר פוּן אַ נָבִיא; אוּן דֶער װָאס נֶעמְט אוֹיף אַ
צַדִיק אִים נָאמֶען פוּן אַ צַדִיק װֶעט נֶעמֶען דֶעם
שְׂכַר פוּן אַ צַדִיק. 42 אוּן דֶער װָאס װֶעט גֶעבֶּען צוּ
טְרִינְקֶען נוּר אַ בֶּעכֶער מִיט קַאלְטֶעם װַאסֶער צוּ
אֵיינֶעם פוּן דִיזֶע קְלֵיינֶע, אִים נָאמֶען פוּן אַ תַּלְמִיד,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, עֶר װֶעט נִיט פֶערְלִירֶען זֵיין שְׂכַר.

36 מיכה ז׳ ו׳.

יא 1 און עֶס אִיז גֶעוֶוען וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט אוֹיפְגֶעהֶערְט
זַיינֶע צְוֶועלְף תַּלְמִידִים צוּ בֶּעפֶעהְלֶען, אַזוֹי אִיז
עֶר פוּן דָארְטֶען ווייטֶער גֶעגַאנְגֶען צוּ לֶערֶען אוּן
צוּ פְּרֶעדִיגֶען אִין זַייעֶרֶע שְׁטֶעדְט.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 11. דֶער רֶעזוּלְטַאט פוּן יֵשׁוּעַ׳ס דַּרְשֶׁנֶען אוּן הֵיילֶען דִיא קְרַאנְקֶע.

יוֹחָנָן׳ס פְּרַאגֶע אוּן יֵשׁוּעַ׳ס אַנְטְוָוארְט--דִיא וְואוּנְדֶער וֶוערֶען אָנְגֶעוִיזֶען פַאר אַ צֵייגְנִים.

2 און וֶוען יוֹחָנָן הָאט גֶעהֶערְט אִים גֶעפֶענְגְנִים
דִיא מַעֲשִׂים פוּן דֶעם מָשִׁיחַ, הָאט עֶר גֶעשִׁיקְט דוּרְךְ
זַיינֶע תַּלְמִידִים און הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, 3 בִּיסְט
דוּא דֶער וֶועלְכֶער זָאל קוּמֶען, אָדֶער זָאלֶען מִיר
וַוארְטֶען אוֹיף אֵיין אַנְדֶערֶען? 4 און יֵשׁוּעַ הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט און הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, גֶעהְט און
דֶערְצֶעהְלְט יוֹחָנָן וָואס אִיהְר הֶערְט און זֶעהְט;
5 דִיא בְּלִינְדֶע זֶעהֶען ווִידֶער, און דִיא לָאמֶע גֶעהֶען
אַרוּם, דִיא קְרֶעצִיגֶע וֶוערֶען גֶערֵיינִיגְט, און דִיא
טוֹיבֶּע הֶערֶען, דִיא טוֹיטֶע שְׁטֶעהֶען אוֹיף, און צוּ
דִיא אָרֶמֶע וֶוערְד דִיא בְּשׂוֹרָה טוֹבָה גֶעפְּרֶעדִיגְט.
6 און גֶעבֶּענְשְׁט אִיז דֶער וָואס וֶועט זִיךְ נִיט אָן מִיר
שְׁטְרוֹיכְלֶען.

יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ׳ס מֵיינוּנְג וֶועגֶען יוֹחָנָן דֶער מְטַבֵּל.

7 און ווִיא זַייא זֶענֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען, הָאט יֵשׁוּעַ
אָנְגֶעהוֹיבֶּען צוּ דִיא לֵייט צוּ זָאגֶען פוּן וֶועגֶען יוֹחָנָן,
וָואס זֶענְט אִיהְר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען אִין דֶער מִדְבָּר
אַרֵיין צוּ זֶעהֶען? אַ רָאהְר וָואס שָׁאקֶעלְט זִיךְ פוּן
דֶעם ווִינְד? 8 וָואס דֶען זֶענְט אִיהְר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען

צוּ זֶעהֶען? אַ מֶענְשׁ אָנְגֶעקְלֵייד אִין פֵיינֶע קְלֵיידֶער?
זֶעהְט, דִיא גֶעקְלֵיידֶעטֶע אִין פֵיינֶע קְלֵיידֶער זֶענֶען
אִין דִיא הֵייזֶער פוּן קֶענִיגֶע. 9 פַארְוָואס דֶען זֶענְט
אִיהְר אַרויסְגֶעגַאנְגֶען? צוּ זֶעהֶען אַ נָבִיא? יָא אִיךְ
זָאג אֵייךְ, אוּן נָאךְ מֶעהְר וִויא אַ נָבִיא. 10 דָאס אִיז
דֶער, פוּן וֶועלְכֶעם עֶס שְׁטֶעהְט גֶעשְׁרִיבֶּען,

זֶעה אִיךְ שִׁיק מֵיין מַלְאָךְ פָאר דִיר,
דֶער וֶועט דֵיין וֶועג פָאר דִיר צוּבְּרֵייטֶען.

11 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, צְווִישֶׁען דִיא וָואס זֶענֶען
גֶעבּוירֶען פוּן ווייבֶּער אִיז קֵיין גְרֶעסֶערֶער וִויא יוֹחָנָן
הַמְטַבֵּל נִיט אויפְגֶעשְׁטַאנֶען; אָבֶּער דֶער קְלֵיינְסְטֶער
אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז גְרֶעסֶער וִויא עֶר. 12 אוּן
פוּן דִיא טֶעג פוּן יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל אָן בִּיז אִיצְט טְהוּט
דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לֵיידֶען גֶעוואַלְט אוּן דִיא גֶעוואַלְטִיגֶע עֶרְרויבֶּערְן עֶס. 13 וָוארִין אַלֶע נְבִיאִים אוּן
דִיא תּוֹרָה הָאבֶּען נְבִיאוֹת גֶעזָאגְט בִּיז יוֹחָנָן; 14 אוּן
אויבּ אִיהְר ווילְט דָאס אָנְנֶעמֶען, דִיזֶער אִיז אֵלִיָּה
וֶועלְכֶער זָאל קוּמֶען. 15 דֶער וָואס הָאט אויעֶרֶען צוּ
הֶערֶען לָאז עֶר הֶערֶען.

יֶענֶעם דוֹר׳ס אָפְּשַׁאצוּנְג פוּן יוֹחָנָן אוּן יֵשׁוּעַ׳ן.

16 צוּ וָואס אָבֶּער זָאל אִיךְ דִיזֶעם דוֹר פֶערְגְלֵייכֶען?
עֶס אִיז גְלֵייךְ צוּ קִינְדֶער וָואס זִיצֶען אויף דֶעם מַארְק,
אוּן רוּפֶען זֵייעֶרֶע חֲבֵרִים, 17 אוּן זָאגֶען,

מִיר הָאבֶּען צוּ אֵייךְ גֶעפֵּייפְט, אוּן אִיהְר הָאט
נִיט גֶעטַאנְצְט;
מִיר הָאבֶּען צוּ אֵייךְ גֶעקְלָאגְט, אוּן אִיהְר הָאט
נִיט גֶעטְרויעֶרְט.

10 מַלְאָכִי ג׳ א׳,

[18] וָוארִין יוֹחָנָן אִיז גֶעקוּמֶען, נִיט עֶסֶענְדִיג אוּן נִיט
טְרִינְקֶענְדִיג, אוּן זֵייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט, עֶר הָאט אַ
שֵׁד. [19] דֶער בֶּן־אָדָם אִיז גֶעקוּמֶען עֶסֶענְדִיג אוּן
טְרִינְקֶענְדִיג, אוּן זֵייא זָאגֶען, זֶעהְט, דֶער מֶענְשׁ אִיז
אַ פְרֶעסֶער אוּן אַ זוֹיפֶער, אַ פְרֵיינְד פוּן שְׁטֵייעֶר־
אֵיינְנֶעמֶער אוּן זִינְדֶער. אוּן דִיא חָכְמָה אִיז גֶערֶעכְט־
פֶערְטִיגְט גֶעוָוארֶען פוּן אִיהְרֶע וֶוערְק.

פִילֶע שְׁטֶעדְט עֶמְפְפַאנְגֶען נִיט יֵשׁוּעַ׳ן נִיט אַכְטֶענְדִיג זֵיינֶע וְואוּנְדֶער.

זֵייעֶר שִׁיקְזַאל.

[20] דַאן הָאט עֶר אָנְגֶעהוֹיבֶּען שְׁטְרָאף רֶעדֶען צוּ
הַאלְטֶען צוּ דִיא שְׁטֶעדְט אִין וֶועלְכֶע זֵיינֶע מֵייסְטֶע
נִסִּים זֶענֶען גֶעשֶׁעהֶען, ווייל זֵייא הָאבֶּען נִיט קֵיינֶע
תְּשׁוּבָה גֶעטְהוּן. [21] וֶועה צוּ דִיר, כּוֹרָזִין! וֶועה צוּ
דִיר, בֵּית־צַיְדָה! וָוארִין וֶוען דִיא נִסִּים וָואס זֶענֶען
אִין אֵייך גֶעטְהוּן גֶעוָוארֶען זָאלְטֶען גֶעטְהוּן וֶוערֶען
אִין צוֹר אוּן צִידוֹן, אַזוֹי וָואלְטֶען זֵייא שׁוֹין לַאנְג
תְּשׁוּבָה גֶעטְהוּן אִין זַאק אוּן אַשׁ. [22] אָבֶער אִיךְ זָאג
אֵייךְ, עֶס וֶועט אִים יוֹם הַדִּין גְרִינְגֶער זֵיין פַאר צוֹר
אוּן צִידוֹן וִויא פַאר אֵייךְ. [23] אוּן דוּא כְּפַרְנַחוּם,
דוּא בִּיסְט דֶערְהוֹיבֶּען בִּיז צוּם הִימֶעל? דוּא וֶועסְט
אַרוּנְטֶערְקוּמֶען בִּיז צוּם שְׁאוֹל אַרֵיין; וָוארִין וֶוען
דִיא נִסִּים וָואס זֶענֶען אִין דִיר גֶעטְהוּן גֶעוָוארֶען
זָאלְטֶען גֶעטְהוּן וֶוערֶען אִין סְדוֹם, אַזוֹי וָואלְט עֶס
גֶעבְּלִיבֶּען בִּיז צוּם הֵיינְטִיגֶען טָאג. [24] אָבֶער אִיךְ
זָאג אֵייךְ, עֶס וֶועט גְרִינְגֶער זֵיין פַאר דֶעם לַאנְד
סְדוֹם אִים יוֹם הַדִּין, וִויא פַאר דִיר.

פילע גלויבען זיין פרעדיגען.

25 אין יענער צייט האט ישוע געענטפערט און
געזאגט, איך דאנק דיר, פאטער, האר פון הימעל
און ערד, דער דוא האסט דיזע זאבען פערהוילען
פון דיא קלוגע און פערשטענדיגע, און האסט זייא
אנטפלעקט צו קליינע קינדער; 26 יא! א פאטער,
ווארין עס איז דיר אזוי וואו לגעפעלען. 27 אלעס
איז מיר איבערגעגעבען פון מיין פאטער; און קיינער
קענט ניט דעם זוהן אויסער דער פאטער; און
קיינער קענט ניט דעם פאטער, אויסער דער זוהן,
און דער צו וועלכעם דער זוהן וועט איהם וועלען
אנטפלעקען.

דיא וויכטיגע איינלאדונג.

28 קומט צו מיר אלע דיא וואס זענען מיד און
האבען א שווערע לאסט אויף זיך, און איך וועל
אייך רוה געבען. 29 נעמט מיין יאך אויף אייך, און
לערנט פון מיר, ווארין איך בין זאנפטמיטהיג און
דעמיטהיג אים הארץ, און איהר וועט געפינען רוה
צו אייערע זעלען. 30 ווארין מיין יאך איז אנגענעהם,
און מיינע לאסט איז לייכט.

אבטהיילונג 12. דער ווידערשטאנד קעגען ישוע'ן ווערד שטארקער. ישוע, דער הערר איבער שבת.

יב 1 אין יענער צייט איז ישוע געגאנגען אים שבת
דורך דעם וואקסענדען קארן, און זיינע תלמידים
זענען הונגריג געוועזען, און האבען אנגעהויבען זאנגען

28 ירמיה ו׳ טז׳, לא׳ כה׳.

אָפְּצוּרֵייסֶען אוּן צוּ עֶסֶען. 2 וִויא דִיא פְּרוּשִׁים הָאבֶּען
דָאס גֶעזֶעהֶען, הָאבֶּען זֵייא צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, זֶעה,
דֵיינֶע תַּלְמִידִים טְהוּן דָאס וָואס מֶען דַארְף נִיט טְהוּן
אִים שַׁבָּת. 3 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, הָאט
אִיהְר נִיט גֶעלֵיינְט וָואס דָוִד הָאט גֶעטְהוּן וֶוען עֶס
הָאט אִיהְם גֶעהוּנְגֶערְט, אוּן דִיא וָואס זֶענֶען מִיט
אִיהְם גֶעוֶועזֶען? 4 וִויא עֶר אִיז אַרֵיינְגֶעקוּמֶען אִים
הויז פוּן גָאט, אוּן הָאט גֶעגֶעסֶען דָאס לֶחֶם הַפָּנִים,
וָואס אִיז אִיהְם נִיט דֶערְלוֹיבְּט גֶעוָוארֶען צוּ עֶסֶען,
אויך נִיט צוּ דִיא וָואס זֶענֶען מִיט אִיהְם גֶעוֶועזֶען,
נֵייעֶרְט פַאר דִיא כֹּהֲנִים אַלֵיין? 5 אָדֶער הָאט אִיהְר
נִיט גֶעלֵיינְט אִין דֶער תּוֹרָה, וִויא דִיא כֹּהֲנִים זֶענֶען
אִים שַׁבָּת אִין בֵּית הַמִּקְדָשׁ מְחַלֵל שַׁבָּת, אוּן זֶענֶען
אוּנְשׁוּלְדִיג? 6 אָבֶּער אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז דָא אִיז
אֵיינֶער דֶער אִיז גְרֶעסֶער וִויא דָאס בֵּית הַמִּקְדָשׁ.
7 וֶוען אִיהְר וָואלְט אָבֶּער וִויסֶען וָואס דָאס בֶּעדֵייט,
אִיךְ בֶּעגֶעהְר גְנָאד אוּן נִיט קָרְבָּנוֹת, אַזוֹי וָואלְט אִיהְר
נִיט פֶערְשׁוּלְדִיגְט דִיא אוּנְשׁוּלְדִיגֶע; 8 וָוארִין דֶער בֶּן־
אָדָם אִיז הַאר פוּן דֶעם שַׁבָּת.

יֵשׁוּעַ הֵיילְט אֵיינֶעם וָואס הָאט גֶעהַאט אַ פֶערְדַארְטֶע הַאנְד.

9 אוּן עֶר אִיז פוּן דָארְטֶען וֵוייטֶער גֶעגַאנְגֶען אוּן
אִיז גֶעקוּמֶען אִין זֵייעֶרֶע שׁוּל אַרֵיין: 10 אוּן זֶעה,
דָא אִיז גֶעוֶוען אַ מַאן וָואס הָאט גֶעהַאט אַ פֶערְדַארְטֶע
הַאנְד. אוּן זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעפְרֶעגְט אוּן גֶעזָאגְט,
אִיז עֶס דֶערְלוֹיבְּט אִים שַׁבָּת צוּ הֵיילֶען? כְּדֵי זֵייא
זָאלֶען אִיהְם קֶענֶען פֶערְקְלָאגֶען. 11 אָבֶּער עֶר הָאט
צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וֶועלְכֶער מֶענְשׁ אִיז דָא צְוִוישֶׁען

7 הושע ו׳ ו׳.

אֵייךְ, וָואס זָאל הָאבֶּען אֵיין שָׁאף, אוּן עֶס וֶועט אִין
אַ גְרוּבּ אַרֵיינְפַאלֶען אִים שַׁבָּת, וֶועט עֶר עֶס נִיט
אָנְנֶעמֶען אוּן אַרוֹיסְהֵייבֶּען? 12 וִויא פִיל מֶעהְר דֶען
אִיז אַ מֶענְשׁ בֶּעסֶער וִויא אַ שָׁאף! דְרוּם אִיז עֶס
דֶערְלוֹיבְּט גוּטֶעס טְהוּן אִים שַׁבָּת. 13 דַאן הָאט עֶר
צוּם מַאן גֶעזָאגְט, שְׁטְרֶעק אוֹיס דֵיינֶע הַאנְד. אוּן
עֶר הָאט זִיא אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְט, אוּן זִיא אִיז וִוידֶער
גֶעזוּנְד גֶעוָוארֶען אַזוֹי וִויא דִיא אַנְדֶערֶע.

דִיא וִוירְקוּנְג אוֹיף דִיא פְּרוּשִׁים.

14 אוּן וֶוען דִיא פְּרוּשִׁים זֶענֶען אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען,
הָאבֶּען זֵייא אֵיין עֵצָה גֶעהַאלְטֶען קֶעגֶען אִיהְם אַז
זֵייא זָאלֶען אִיהְם אוּמְבְּרֶענְגֶען.

דִיא גֶעפַאהְר שְׁטֶערְט נִיט זֵיין הֵיילֶען קְרַאנְקֶע.

15 אָבֶּער יֵשׁוּעַ הָאט דָאס גֶעוְואוּסְט, אוּן אִיז פוּן
דָארְטֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען; אוּן פִילֶע זֶענֶען אִיהְם
נָאכְגֶעגַאנְגֶען, אוּן עֶר הָאט זֵייא אַלֶע גֶעהֵיילְט,
16 אוּן עֶר הָאט זֵייא בֶּעפוֹילֶען אַז זֵייא זָאלֶען אִיהְם
נִיט בֶּעקַאנְט מַאכֶען; 17 כְּדֵי עֶס זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען
וָואס אִיז גֶעזָאגְט דוּרְךְ יְשַׁעְיָה הַנָּבִיא, דֶער זָאגְט,

18 זֶעה, מַיין קְנֶעכְט, דֶעם אִיךְ הָאבּ אוֹיכְּ-
דֶערְוֶועהְלְט,
מַיין גֶעלִיבְּטֶער אִין וֶועלְכֶעם מַיינֶע זֶעלֶע הָאט
וְואוֹילְגֶעפֶעלֶען;
אִיךְ וֶועל מַיין גֵייסְט אוֹיף אִיהְם גֶעבֶּען,
אוּן עֶר וֶועט דֶערְקְלֶערֶען דָאס גֶערִיכְט צוּ
דִיא פֶעלְקֶער.

18 ישעיה מב׳ א׳-ד׳.

19 עֶר וֶועט נִיט צַאנְקֶען, אוּן וֶועט נִיט שְׁרַייֶען;
אוּן מֶען וֶועט זַיין קוֹל נִיט הֶערֶען אִין דִיא
גַאסֶען.
20 אַ צוּשְׁטוֹיסֶענֶעם רָאהָר וֶועט עֶר נִיט צוּבְּרֶעכֶען,
אוּן רַייכֶענְדִיגֶע פְלַאקְס וֶועט עֶר נִיט פֶערְ־
לֶעשֶׁען,
בִּיז עֶר וֶועט אוֹיסְשִׁיקֶען דָאס גֶיגְרִיכְט צוּם זִיג.
21 אוּן דִיא פֶעלְקֶער וֶועלֶען הָאפֶען אִין זַיין נָאמֶען.

דיא פְּרוּשִׁים בֶּעשׁוּלְדִיגֶען אִיהְם וַוייל עֶר הָאט גֶעהַיילְט אֵיינֶעם וָואס הָאט גֶעהַאט אַ שֵׁד.

22 דַאן הָאט מֶען צוּ אִיהְם גֶעבְּרַאכְט אֵיינֶעם וָואס
הָאט גֶעהַאט אַ שֵׁד, בְּלִינְד אוּן שְׁטוּם; אוּן עֶר הָאט
אִיהְם גֶעהַיילְט, אַז דֶער בְּלִינְדֶער אוּן שְׁטוּמֶער הָאט
גֶערֶעט אוּן גֶעזֶעהֶען. 23 אוּן אַלֶע לַייט הָאבֶּען זִיךְ
גֶעוְואוּנְדֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, אִיז דָאס נִיט דֶער זוּהְן
פוּן דָוִד? 24 אוּן וֶוען דִיא פְּרוּשִׁים הָאבֶּען דָאס
גֶעהֶערְט, הָאבֶּען זַייא גֶעזָאגְט, עֶר טְרַייבְּט נִיט
אַנְדֶערְשׁ אַרוֹיס דִיא שֵׁדִים דֶען נוּר דוּרְךְ בַּעַל־זְבוּב,
דֶעם אוֹיבֶּערְשְׁטֶען פוּן דִיא שֵׁדִים.

דֶער מַייסְטֶערְהַאפְטֶער וִיכּוּחַ.

25 אָבֶּער יֵשׁוּעַ ווִיסֶענְדִיג זֵייעֶרֶע גֶעדַאנְקֶען הָאט
צוּ זַייא גֶעזָאגְט, אִיטְלִיכֶעם קֶענִיגְרַייךְ וָואס אִיז
צוּטְהֵיילְט קֶעגֶען זִיךְ, אוּן אִיטְלִיכֶע שְׁטָאדְט אָדֶער
הוֹיז וָואס אִיז צוּטְהֵיילְט קֶעגֶען זִיךְ קֶען נִיט בֶּעְ־
שְׁטֶעהֶען; 26 אוּן וֶוען דֶער שָׂטָן טְרַייבְּט אַרוֹיס דֶעם
שָׂטָן, אַזוֹי אִיז עֶר צוּטְהֵיילְט קֶעגֶען זִיךְ; אוּן ווִיא
אַזוֹי קֶען זַיין קֶענִיגְרַייךְ בֶּעשְׁטֶעהֶען? 27 אוּן וֶוען

אִיךְ טְרֵייבּ אַרוֹיס דִיא שֵׁדִים דוּרְךְ בַּעַל־זְבוּב, דוּרְךְ
וֶועמֶען טְרֵייבֶּען זֵייא אֵייעֶרֶע זִיהְן אַרוֹיס? דְרוּם
זָאלֶען זֵייא אֵייעֶרֶע רִיכְטֶער זַיין. 28 אָבֶּער וֶוען אִיךְ
טְרֵייבּ אַרוֹיס דִיא שֵׁדִים דוּרְךְ דֶעם גֵייסְט פוּן גָאט,
אַזוֹי אִיז דָאס קֶענִיגְרֵייךְ פוּן גָאט צוּ אֵייךְ גֶעקוּמֶען.
29 אָדֶער וִויא אַזוֹי קֶען אֵיינֶער אַרֵיינְקוּמֶען אִים הוֹיז
פוּן אַ שְׁטַארְקֶען מַאן, אוּן אִיהְם זֵיינֶע זַאכֶען רוֹיבֶּען,
נוּר אַז עֶר וֶועט צוּעֶרְשְׁט דֶעם שְׁטַארְקֶען בִּינְדֶען?
אוּן דֶערְנָאךְ וֶועט עֶר אִיהְם זֵיין הוֹיז רוֹיבֶּען. 30 וֶוער
עֶס אִיז נִיט מִיט מִיר, דֶער אִיז קֶעגֶען מִיר; אוּן
וִוער עֶס זַאמֶעלְט נִיט מִיט מִיר, דֶער צוּשְׁפְּרֵייט.
31 דְרוּם זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז אַלֶע זִינְד אוּן לֶעסְטֶערְן
וֶועלֶען דֶעם מֶענְשֶׁען פֶערְגֶעבֶּען וֶוערֶען, אָבֶּער דָאס
לֶעסְטֶערְן קֶעגֶען דֶעם גֵייסְט וֶועט דֶעם מֶענְשֶׁען נִיט
פֶערְגֶעבֶּען וֶוערֶען. 32 אוּן וֶוער עֶס וֶועט רֶעדֶען אַ
וָוארְט קֶעגֶען דֶעם בֶּן־אָדָם, וֶועט עֶס אִיהְם פֶערְגֶעבֶּען
וֶוערֶען, אָבֶּער וֶוער עֶס וֶועט רֶעדֶען קֶעגֶען דֶעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, אִיהְם וֶועט עֶס נִיט פֶערְגֶעבֶּען וֶוערֶען, נִיט
אוֹיף דִיזֶער וֶועלְט, אוּן נִיט אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט.
33 עֶנְטְוֶועדֶער מַאכְט דֶעם בּוֹים גוּט, אוּן דִיא פְּרוּכְט
גוּט, אָדֶער מַאכְט דֶעם בּוֹים שְׁלֶעכְט אוּן דִיא פְּרוּכְט
שְׁלֶעכְט; וָוארִין אָן דֶער פְּרוּכְט דֶערְקֶענְט מֶען דֶעם
בּוֹים. 34 אִיהְר שְׁפְּרָאצוּנְג פוּן שְׁלַאנְגֶען, וִויא אַזוֹי
קֶענְט אִיהְר גוּטֶעס רֶעדֶען, וֶוען אִיהְר זֶענְט שְׁלֶעכְט?
וָוארִין פוּן דֶעם וָואס דָאס הַארְץ אִיז אִיבֶּערְפִילְט
רֶעט דָאס מוֹיל. 35 אַ גוּטֶער מֶענְשׁ בְּרֶענְגְט אַרוֹיס
גוּטֶעס פוּן דֶעם גוּטֶען שַׁאץ, אוּן אַ שְׁלֶעכְטֶער מֶענְשׁ
בְּרֶענְגְט אַרוֹיס שְׁלֶעכְטֶעס פוּן דֶעם שְׁלֶעכְטֶען שַׁאץ.
36 אָבֶּער אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז פַאר יֶעדֶעם אוּנְנוּצְלִיכֶען
וָוארְט, דָאס דִיא מֶענְשֶׁען וֶועלֶען רֶעדֶען, וֶועלֶען זֵייא

רֶעכֶענְשַׁאפְט גֶעבֶּען אִים יוֹם הַדִּין. 37 וָוארִין בֵּייא
דֵיינֶע װֶוערְטֶער װֶעסְט דוּא גֶערֶעכְטְפֶערְטִיגְט װֶוערֶען,
און בֵּייא דֵיינֶע װֶוערְטֶער װֶעסְט דוּא פֶערְשׁוּלְדִיגְט
װֶוערֶען.

אַ צֵייכֶען פֶערְלַאנְגְט פוּן יֵשׁוּעַ. עֶר עֶרְקְלֶעהְרְט
צוּ זַיין גְרֶעסֶער פוּן יוֹנָה און שְׁלֹמֹה, און מַאכְט
בֶּעקַאנְט דֶעם שִׁיקְזַאל פוּן יֶענֶעם דוֹר פַאר נִיט
אַנְעֶרְקֶענֶען אִיהְם.

38 דַאן הָאבֶּען עֶטְלִיכֶע פוּן דִיא סוֹפְרִים און פְּרוּשִׁים
גֶעעֶנְטְפֶערְט און גֶעזָאגְט, לֶעהְרֶער, מִיר װִינְשֶׁען
הַיינְט פוּן דִיר אַ צֵייכֶען צוּ זֶעהֶען. 39 און עֶר הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט און הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, אַ שְׁלֶעכְטֶעס
דוֹר און פוּן זְנוּת זוּכְט אַ צֵייכֶען, און עֶס װֶעט זֵייא
קֵיין אַנְדֶערֶעס צֵייכֶען נִיט גֶעגֶעבֶּען װֶוערֶען, אוֹיסֶער
דֶעם צֵייכֶען פוּן יוֹנָה הַנָּבִיא. 40 וָוארִין אַזוֹי וִויא
יוֹנָה אִיז גֶעוֶועזֶען אִין דִיא גֶעדֶערְם פוּן דֶעם פִישׁ
דְרֵייא טֶעג און דְרֵייא נֶעכְט, אַזוֹי װֶעט דֶער בֶּן־אָדָם
זַיין דְרֵייא טֶעג און דְרֵייא נֶעכְט אִים הָאָרֶץ פוּן דֶער
עֶרְד. 41 דִיא מֶענְשֶׁען פוּן נִינְוֵה װֶעלֶען אוֹיפְשְׁטֶעהֶען
צוּם גֶערִיכְט מִיט דִיזֶעם דוֹר, און װֶעלֶען עֶס פֶערְ־
שׁוּלְדִיגֶען, וָוארִין זֵייא הָאבֶּען תְּשׁוּבָה גֶעטְהוּן בֵּייא
דֶער פְּרֶעדִיגְט פוּן יוֹנָה; און זֶעה, דָא אִיז אַ גְרֶע־
סֶערֶער וִויא יוֹנָה. 42 דִיא מַלְכָּה פוּן תֵּימָן װֶעט
אוֹיפְשְׁטֶעהֶען צוּם גֶערִיכְט מִיט דִיזֶעם דוֹר, און װֶעט
עֶס פֶערְשׁוּלְדִיגֶען, וָוארִין זִיא אִיז גֶעקוּמֶען פוּן דִיא
עֶקֶען פוּן דֶער װֶעלְט צוּ הֶערֶען דִיא חָכְמָה פוּן
שְׁלֹמֹה; און זֶעה, דָא אִיז אַ גְרֶעסֶערֶער וִויא שְׁלֹמֹה.
43 און װֶוען דֶער אוּנְרֵיינֶע גֵייסְט גֶעהְט אַרוֹיס פוּן אַ

41 יונה ג׳ ה׳. 42 מְלָכִים א׳ י׳ א׳.

מענשען, אזוי וואנדערט ער ארום אין ערטער אהן
וואסער, און זוכט רוה, און געפינט עס ניט. 44 דאן
זאגט ער, איך וועל ווידער צוריק געהען אין מיין
הויז אריין פון וואגען איך בין ארויסגעגאנגען; און
ווען ער קומט, געפינט ער עס לעדיג און אויסגע-
קעהרט און געפוצט. 45 דאן געהט ער און נעמט
מיט זיך זיבען אנדערע גייסטער נאך ערגער וויא
ער אליין, און זייא קומען אריין און וואוינען דארט;
און דער סוף פון דיזעם מענשען איז נאך ערגער
וויא פריהער; אזוי וועט עס אויך זיין מיט דיזעם
שלעכטען דור.

**דיא נאהענטסטע פריינדשאפט מיט ישוע
המשיח קומט פון פאלגען דעם ווילען פון דעם
הימלישען פאטער.**

46 דערווייל ער האט נאך צו דיא לייט גערעט,
זעה, זענען נון זיינע מוטער און ברידער פון דרויסען
געשטאנען, און האבען מיט איהם געוואלט רעדען.
47 און איינער האט צו איהם געזאגט, זעה, דיינע
מוטער און דיינע ברידער שטעהען דרויסען און
ווילען מיט דיר רעדען. 48 און ער האט געענטפערט
און געזאגט צו דעם וואס האט איהם דאס געזאגט,
ווער איז מיינע מוטער, און ווער זענען מיינע
ברידער? 49 און ער האט אויסגעשטרעקט זיינע
האנד קעגען זיינע תלמידים און געזאגט, זעהט,
מיינע מוטער און מיינע ברידער! 50 וואָרין ווער עס
וועט טהון דעם ווילען פון מיין פאטער דער איז
אים הימעל, דער איז מיין ברודער, און מיינע
שוועסטער, און מיינע מוטער.

אבטהיילונג 13. דער געדאנק פון בעקאנט־מאכען דיא בשורה טובה פראגרעסירט און דיא מעטהאדע ווערד געענדערט דורך דעם שטארקערען ווידערשטאנד פון דיא געגנער—משלים פון דעם הימלישען קעניגרייך

(יג׳ א׳-נא׳).

ע־שטער משל—דיא פיער זארטען ערד

יג 1 אין יענעם טאג איז ישוע אוים דעם הויז
ארויסגעגאנגען, און האט זיך אנידערגעזעצט
ביים ים. 2 און פיל לייט האבען זיך צו איהם
פערזאמעלט, אזוי אז ער איז געגאנגען זיך צו זעצען
אין א שיף; און אלע דיא לייט זענען געשטאנען
ביים בארטען. 3 און ער האט צו זייא פיל גערעט
אין משלים און געזאגט, זעה, א זייער איז ארויס־
געגאנגען צו זייען; 4 און וויא ער האט געזייעט,
זענען עטליכע זאמען געפאלען ביים וועג, און דיא
פייגעל זענען געקומען און האבען זייא אויפגע־
פרעסען; 5 און אנדערע זענען געפאלען אויף
שטיינערדיגען גרונד, וואו זייא האבען ניט געהאט
פיל ערד; און גלייך זענען זייא ארויסגעשפראצט,
וויל זייא האבען ניט געהאט קיינע טיפע ערד;
6 און וויא דיא זון איז אויפגעגאנגען, זענען זייא
פערטריקענט; און וויל זייא האבען קיינע ווארצעל
ניט געהאט, זענען זייא פערדארט געווארען. 7 און
אנדערע זענען געפאלען צווישען דערנער; און דיא
דערנער זענען אויפגעגאנגען און האבען זייא דער־
שטיקט; 8 און אנדערע זענען געפאלען אויף גוטען
גרונד, און האבען געטראגען פרוכט, עטליכע

הוּנְדֶערְטְפֶּעלְטִיג, אוּן עֶטְלִיכֶע זֶעכְצִיגְפֶּעלְטִיג, אוּן
עֶטְלִיכֶע דְרֵייסִיגְפֶּעלְטִיג. 9 דֶער וָואס הָאט אוֹיעֶרֶען
צוּ הֶערֶען לָאז עֶר הֶערֶען.

10 אוּן דִיא תַּלְמִידִים זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען אוּן
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פַאַרְוָואס רֶעדְסְט דוּא צוּ
זֵייא אִין מְשָׁלִים ? 11 אוּן עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן
הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט צוּ אֵייך אִיז גֶעגֶעבֶּען אַז
אִיהְר זָאלְט ווִיסֶען דִיא סוֹדוֹת פוּן דֶעם מַלְכוּת
הַשָּׁמַיִם, אָבֶּער צוּ זֵייא אִיז עֶס נִיט גֶעגֶעבֶּען.
12 וָוארִין וֶוער עֶס הָאט, צוּ דֶעם וֶועט גֶעגֶעבֶּען
וֶוערֶען, אוּן עֶר וֶועט אִיבְּרִיג הָאבֶּען ; אָבֶּער דֶער
וָואס הָאט נִיט, פוּן דֶעם וֶועט דָאס וָואס עֶר הָאט
אַוֶועקְגֶענוּמֶען וֶוערֶען. 13 דֶעסְטְוֶועגֶען רֶעד אִיךְ צוּ
זֵייא אִין מְשָׁלִים, וָוארִין זֶעהֶענְדִיג זֶעהֶען זֵייא דָאךְ
נִיט, אוּן הֶערֶענְדִיג הֶערֶען זֵייא דָאךְ נִיט, אוּן פֶערְ־
שְׁטֶעהֶען אוֹיךְ נִיט. 14 אוּן אִין זֵייא אִיז דֶערְפִילְט
דִיא נְבוּאָה פוּן יְשַׁעְיָה, וֶועלְכֶע זָאגְט,

הֶערֶענְדִיג וֶועט אִיהְר הֶערֶען, אוּן נִיט פֶערְ־
שְׁטֶעהֶען ;
אוּן זֶעהֶענְדִיג וֶועט אִיהְר זֶעהֶען, אוּן נִיט
אֵיינְזֶעהֶען ;
15 וָוארִין דָאס הַארְץ פוּן דִיזֶעם פָאלְק אִיז פֶעט
גֶעוָוארֶען,
אוּן זֵייעֶרֶע אוֹיעֶרֶען זֶענֶען שְׁוֶוער צוּ הֶערֶען,
אוּן זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען זֶענֶען צוּגֶעמַאכְט;
אַז זֵייא זָאלֶען נִיט זֶעהֶען מִיט זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען,
אוּן הֶערֶען מִיט זֵייעֶרֶע אוֹיעֶרֶען,
אוּן פֶערְשְׁטֶעהֶען מִיט זֵייעֶר הַארְץ,
אוּן זִיךְ אוּמְקֶעהְרֶען,
אוּן אִיךְ זָאל זֵייא הֵיילֶען.

16 אָבֶּער גֶעבֶּענְשְׁט זֶענֶען אֵייעֶרֶע אויגֶען װײל זֵייא
זֶעהֶען, און אֵייעֶרֶע אויעֶרֶען װײל זֵייא הֶערֶען.
17 וָוארִין בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז פִילֶע נְבִיאִים און
צַדִיקִים הָאבֶּען פֶערְלַאנְגְט צוּ זֶעהֶען וָואס אִיהְר
זֶעהְט, און הָאבֶּען עֶס נִיט גֶעזֶעהֶען; און צוּ הֶערֶען
וָואס אִיהְר הֶערְט, און הָאבֶּען עֶס נִיט גֶעהֶערְט.
18 דְרוּם הֶערְט אִיהְר דָאס מָשָׁל פוּן דֶעם זֵייעֶר.
19 אִיטְלִיכֶער וָואס הֶערְט דָאס וָוארְט פוּן דֶעם
קֶענִיגְרֵייךְ און פֶערְשְׁטֶעהְט עֶס נִיט, אַזוֹי קוּמְט דֶער
שְׁלֶעכְטֶער, און רֵייסְט אוים דָאס וָואס אִיז גֶעזֵייעֶט
גֶעוָוארֶען אִין זֵיין הַארְץ. דָאס אִיז דָאס וָואס אִיז
גֶעזֵייעֶט גֶעוָוארֶען בֵּיים וֶועג. 20 און דָאס וָואס אִיז
גֶעזֵייעֶט גֶעוָוארֶען אויף דֶעם שְׁטֵיינֶערְדִיגֶען גְרוּנְד
אִיז דֶער וָואס הֶערְט דָאס וָוארְט, און גְלֵייךְ נֶעמְט
עֶר עֶס אָן מִיט פְרֵייד; 21 אָבֶּער עֶר הָאט נִיט אִין
זִיךְ קֵיינֶע וָוארְצֶעל, און בְּלֵייבְּט נוּר פַאר אַ צֵייט;
און וֶוען עֶס קוּמֶען לֵיידֶען און פֶערְפָאלְגוּנְג וֶועגֶען
דֶעם וָוארְט, אַזוֹי גְלֵייךְ וֶוערְד עֶר גֶעשְׁטְרוֹיכֶעלְט.
22 און דָאס וָואס אִיז גֶעזֵייעֶט גֶעוָוארֶען צְווִישֶׁען
דֶערְנֶער, אִיז דֶער וָואס הֶערְט דָאס וָוארְט, און דִיא
זָארְגֶען פוּן דֶער וֶועלְט, און דֶער בֶּעטְרוּג פוּן רֵייכְטוּם,
דֶערְשְׁטִיקְט דָאס וָוארְט, און עֶס בְּלֵייבְּט אָהְן פְרוּכְט.
23 און דָאס וָואס אִיז גֶעזֵייעֶט גֶעוָוארֶען אויף גוּטֶען
גְרוּנְד אִיז דֶער וָואס הֶערְט דָאס וָוארְט און פֶערְ־
שְׁטֶעהְט עֶס, און טְרָאגְט אויךְ פְרוּכְט, עֶטְלִיכֶע
הוּנְדֶערְטְפֶעלְטִיג, און עֶטְלִיכֶע זֶעכְצִיגְפֶעלְטִיג, און
עֶטְלִיכֶע דְרֵייסִיגְפֶעלְטִיג.

צְווֵייטֶער מָשָׁל—דִיא ווֵייץ און דָאס אוּנְקְרוֹיט.

24 און עֶר הָאט צוּ זֵייא אֵיין אַנְדֶערֶעס מָשָׁל
פָארְגֶעלֶעגְט און גֶעזָאגְט, דָאס מַלְכוּת הַשָׁמַיִם אִיז

גְלֵייךְ צוּ אַ מַאן וָואס זֵייעֶט גוּטֶען זָאמֶען אִין זֵיין
פֶּעלְד; 25 אוּן וֶוען דִיא מֶענְשֶׁען זֶענֶען גֶעשְׁלָאפֶען,
אִיז זֵיין פֵייְנְד גֶעקוּמֶען, אוּן הָאט גֶעזֵייעֶט אוּנְקְרוֹיט
צְווִישֶׁען דֶעם ווֵייץ, אוּן אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען. 26 אוּן
וֶוען דָאס גְרָאז הָאט אוֹיסְגֶעשְׁפְּרָאצְט, אוּן הָאט
פְּרוּכְט גֶעטְרָאגֶען, אַזוֹי הָאט זִיךְ דָאס אוּנְקְרוֹיט
אוֹיךְ גֶעווִיזֶען. 27 אוּן דִיא קְנֶעכְט פוּן דֶעם בַּעַל
הַבַּיִת זֶענֶען גֶעקוּמֶען אוּן הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
הַאר, הָאסְט דוּא נִיט גֶעזֵייעֶט גוּטֶען זָאמֶען אִין דֵיין
פֶּעלְד? פוּן וַואנֶען הָאט עֶס דֶען דָאס אוּנְקְרוֹיט?
28 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, אַ פֵייְנְד הָאט דָאס
גֶעטְהוּן. אוּן דִיא קְנֶעכְט הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
ווִילְסְט דוּא דֶען אַז מִיר זָאלֶען אוֹיסְגֶעהֶען אוּן עֶס
אֵיינְזַאמְלֶען? 29 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, נֵיין;
וָוארִין טָאמֶער וֶוען אִיהְר וֶועט דָאס אוּנְקְרוֹיט
אֵיינְזַאמְלֶען וֶועט אִיהְר דֶערְמִיט דֶעם ווֵייץ אוֹיךְ
אוֹיסְווָארְצְלֶען. 30 לָאזְט זֵייא בֵּיידֶע צוּזַאמֶען וַואקְ-
סֶען בִּיז צוּ דֶער שְׁנִיטְצֵייט, אוּן אִין דֶער שְׁנִיטְצֵייט
וֶועל אִיךְ זָאגֶען צוּ דִיא שְׁנִיטֶער, זַאמֶעלְט צוּעֶרְשְׁט
אֵיין דָאס אוּנְקְרוֹיט, אוּן בִּינְד עֶס אִין בִּינְדְלֶעךְ, אַז
מֶען זָאל עֶס פֶערְבְּרֶענֶען; אָבֶּער זַאמֶעלְט אֵיין דֶעם
ווֵייץ אִין מֵיינֶע שְׁפֵּייכְלֶער אַרֵיין.

דְרִיטֶער מָשָׁל—דָאס זֶענְפְקָארְן.

31 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא אֵיין אַנְדֶערֶעס מָשָׁל
פָארְגֶעלֶעגְט אוּן גֶעזָאגְט, דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז
גְלֵייךְ צוּ אַ זֶענְפְקָארְן, וָואס אַ מַאן הָאט גֶענוּמֶען
אוּן גֶעזֵייעֶט אִין זֵיין פֶעלְד; 32 דָאס אִיז קְלֵיינֶער
ווִיא אַלֶע זָאמֶען, אָבֶּער וֶוען עֶס וַואקְסְט אוֹיף אַזוֹי
אִיז עֶס גְרֶעסֶער ווִיא אַלֶע קְרֵייטֶער, אוּן וֶוערְד אַ

בוים, אַזוי אַז דיא פֿייגעל פֿון הימעל קומען און בּעזעצען זיך צווישען דיא צווייגען.

פּיערטער משל—דיא זויערטייג.

33 און ער האט נאך איין אַנדערעס משל צו זייא געזאגט; דאס מלכות השמים איז גלייך צו זויערטייג, וואס א פרויא האט גענומען און פערבּארגען אין דרייא מאס מעהל, בּיז דאס גאנצע איז געזייערט געוואָרען.

34 דאס אַלעס האט ישוע געזאגט צו דיא לייט אין משלים, און אָהן משלים האט ער צו זייא ניט גערעדט; 35 כּדי עס זאל מקוים ווערען וואס עס איז געזאגט דורך דעם נביא, דער זאגט,

איך וועל אויפמאכען מיין מויל אין משלים,
איך וועל רעדען וואס איז פערבּארגען געוועזען
פֿון דער גרינדונג פֿון דער וועלט.

36 דאן האט ער דיא לייט אַוועקגעשיקט, און איז אים הויז אַריינגעקומען. און זיינע תּלמידים זענען צו איהם געקומען און האבען געזאגט, דערקלעהר אונז דאס משל פֿון דעם אונקרויט פֿון דעם פֿעלד.
37 און ער האט געענטפֿערט און געזאגט, דער וואס זייעט דעם גוטען זאמען איז דער בּן־אדם, 38 דאס פֿעלד איז דיא וועלט; דער גוטע זאמען זענען דיא קינדער פֿון דעם קעניגרייך; און דאס אונקרויט זענען דיא קינדער פֿון דעם שלעכטען. 39 דער פֿיינד וואס האט עס געזייעט איז דער שטן; דיא שניטצייט איז דאס ענד פֿון דעם צייטאַלטער, און דיא שניטער זענען דיא מלאכים. 40 דרום אַזוי וויא דאס אונקרויט ווערד איינגעזאמעלט און פֿערבּרענט

35 תהלים עח׳ ב׳.

אים פייער, אזוי וועט עס אויך זיין ביים ענד פון
דעם צייטאלטער. [41] דער בן־אדם וועט זיינע מלאכים
שיקען, און זייא וועלען איינזאמלען פון זיין קעניגרייך
אלע שטרויכלונגען, און דיא וואס טהון אונרעכט,
[42] און זייא וועלען זייא אים פייערינגען אויפען ארייני־
ווארפען; דארט וועט זיין געוויין און ציינקריצען.
[43] דאן וועלען דיא צדיקים שיינען וויא דיא זון אים
קעניגרייך פון זייער פאטער. דער וואס האט אויערען
צו הערען, לאז ער הערען.

פינפטער משל—דער פערבארגענער שאץ.

[44] דאס מלכות השמים איז גלייך צו א שאץ וואס
איז פערבארגען אים פעלד, וועלכעס א מאן געפינט
און פערבארגט עס, און פאר שמחה געהט ער
אוועק, און פערקויפט אלעס וואס ער האט, און
קויפט דאס פעלד.

זעקסטער משל—א סוחר זוכט פערל.

[45] ווידער, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א
סוחר וואס זוכט גוטע פערל; [46] און ווען ער האט
געפינען א זעהר טהייערע פערל, אזוי איז ער
געגאנגען און האט אלעס פערקויפט און האט זיא
געקויפט.

זיבענטער משל—דיא נעץ.

[47] ווידער, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א
נעץ, וואס ווערד אים ים אריינגעווארפען, און פאנגט
פון אלערלייא מינים; [48] און ווען עס איז פול גע־
ווארען, האט מען עס צום ברעג ארויסגעצויגען,
און מען האט זיך אנידערגעזעצט און איינגעזאמעלט
דיא גוטע אין כלים אריין, און דיא שלעכטע האט

מֶען אַוֶועקְגֶעוָוארְפֶען. 49 אַזוֹי וֶועט עֶס זַיין בַּיים
עֶנְד פוּן דֶעם צַייטְאַלְטֶער; דִיא מַלְאָכִים וֶועלֶען
אויסְגֶעהֶען, אוּן וֶועלֶען אָפְּשֵׁיידֶען דִיא רְשָׁעִים פוּן
צְווִישֶׁען דִיא צַדִיקִים, 50 אוּן זַייא וֶועלֶען זַייא אִים
פֵייעֶרִיגֶען אויפֶען אַרֵיינְוַוארְפֶען; דָארְט וֶועט זַיין
גֶעווִיין אוּן צֵיינְקְרִיצֶען.
51 הָאט אִיהְר דָאס אַלֶעס פֶערְשְׁטַאנֶען? זַייא
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, יָא. 52 אוּן עֶר הָאט צוּ
זַייא גֶעזָאגְט, דְרוּם אִיטְלִיכֶער סוֹפֵר וָואס אִיז גֶעלֶערְנְט
צוּם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז גְלֵייךְ צוּ אַ בַּעַל הַבַּיִת,
וָואס בְּרֶענְגְט אַרוֹיס פוּן זַיין שַׁאץ נֵייעֶ אוּן אַלְטֶע
זַאכֶען.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 14. דִיא פַּאסִירוּנְגֶען צוּם שְׁלוּס פוּן דֶער בֶּעקַאנְטְמַאכוּנְג פוּן דִיא גוּטֶע בְּשׂוּרָה. דֶער טְהֶעטִיגֶער מָשִׁיחַ. דֶער אָנְפַּאַ־לֶענְדֶער ווִידֶערְשְׁטַאנְד.

יֵשׁוּעַ טְהוּט וְואוּנְדֶערְבַּארֶע זַאכֶען אִין זַיין לַאנְד אָבֶּער עֶר וֶוערְד נִיט אַנְעֶרְקֶענְט.

(קַאפִּיטֶלאַךְ יט׳ א׳, כו׳ א׳).

53 אוּן עֶס אִיז גֶעשֶׁעהֶען וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט דִיזֶע
מְשָׁלִים גֶעעֶנְדִיגְט, אִיז עֶר פוּן דָארְטֶען אַוֶועקְגֶע־
גַאנְגֶען. 54 אוּן עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אִין זַיין אֵייגֶענֶען
לַאנְד אַרֵיין, אוּן עֶר הָאט זַייא גֶעלֶעהְרְט אִין זַייעֶרֶע
שׁוּלֶען, אַז זַייא זֶענֶען עֶרְשְׁטוֹינְט גֶעוָוארֶען אוּן הָאבֶּען
גֶעזָאגְט, ווִיא קוּמְט צוּ אִיהְם דִיזֶע חָכְמָה אוּן דִיא
נִסִים? 55 אִיז עֶר נִיט דֶער זוּהְן פוּן דֶעם בּוֹימֵייסְטֶער?
אוּן הֵייסְט נִיט זַיינֶע מוּטֶער מִרְיָם? אוּן זַיינֶע בְּרִידֶער
יַעֲקֹב אוּן יוֹסֵי אוּן שִׁמְעוֹן אוּן יְהוּדָה? 56 אוּן זֶענֶען

נִיט זֵיינֶע שְׁוֶועסְטֶערְן אַלֶע בֵּייא אוּנְז? פוּן וַואנֶען
דֶען הָאט דִיזֶער דָאס אַלֶעס? 57 אוּן זֵייא הָאבֶּען
גֶעשְׁטְרוֹיכֶעלְט אַן אִיהְם. אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, אַ נָבִיא אִיז נִיט אָהְן כָּבוֹד, אוֹיסֶער אִין
זֵיין לַאנְד אוּן אִין זֵיין הוֹיז. 58 אוּן עֶר הָאט דָארְט
נִיט פִיל נִסִּים בֶּעוִויזֶען פוּן וֶועגֶען זֵייעֶר אוּנְגְלוֹיבֶּען.

יֵשׁוּעַ הֶערְט פוּן יוֹחָנָן׳ס עֶרְמָארְדוּנְג. הוֹרְדוֹס׳עס מֵיינוּנְג וֶועגֶען אִיהְם.

יד 1 אִין יֶענֶער צֵייט הָאט הוֹרְדוֹס דֶער פִירְפִירְשְׁט
גֶעהֶערְט דֶעם שֵׁם פוּן יֵשׁוּעַ; 2 אוּן עֶר הָאט
גֶעזָאגְט צוּ זֵיינֶע קְנֶעכְט, דָאס אִיז יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל,
עֶר אִיז פוּן דִיא טוֹיטֶע אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען, אוּן דְרוּם
ווִירְקֶען אִין אִיהְם דִיא נִסִּים. 3 וָוארִין הוֹרְדוֹס הָאט
יוֹחָנָן גֶענוּמֶען, אוּן הָאט אִיהְם גֶעבּוּנְדֶען, אוּן אִיהְם
גֶעפֶענְגְנִיס אַרֵיינְגֶעזֶעצְט דוּרְךְ הוֹרְדְיָא דֶעם ווַייבּ פוּן
זֵיין בְּרוּדֶער פִילִיפּוּס. 4 וָוארִין יוֹחָנָן הָאט אִיהְם
גֶעזָאגְט, עֶס אִיז נִיט רֶעכְט אַז דוּא זָאלְסְט זִיא
הָאבֶּען. 5 אוּן עֶר הָאט אִיהְם גֶעווָאלְט הַרְגֶענֶען,
אָבֶּער עֶר הָאט מוֹרָא גֶעהַאט פַאר דִיא לֵייט, ווַייל
זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעהַאלְטֶען פַאר אַ נָבִיא. 6 אוּן
וֶוען מֶען הָאט גֶעהַאלְטֶען דֶעם גֶעבּוּרְטְסְטָאג פוּן
הוֹרְדוֹס, הָאט דִיא טָאכְטֶער פוּן הוֹרְדְיָא אִין מִיטֶען
גֶעטַאנְצְט, אוּן זִיא אִיז הוֹרְדוֹס גֶעפֶעלֶען. 7 דְרוּם
הָאט עֶר אִיהְר צוּגֶעזָאגְט מִיט אַ שְׁבוּעָה, אַז עֶר
וֶועט אִיהְר גֶעבֶּען וָואס זִיא וֶועט פֶערְלַאנְגֶען. 8 אוּן
אַז זִיא אִיז גֶעוֶוען פְרִיהֶער אָנְגֶעלֶערְנְט פוּן אִיהְרֶע
מוּטֶער, הָאט זִיא גֶעזָאגְט, גִיבּ מִיר דֶעם קָאפּ פוּן
יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל אוֹיף אַ שִׁיסֶעל. 9 אוּן דֶער מֶלֶךְ אִיז
טְרוֹיעֶרִיג גֶעוֶוען; דָאךְ וֶועגֶען דֶער שְׁבוּעָה, אוּן דִיא

יָואס זֶענֶען מִיט אִיהְם גֶעזֶעסֶען, הָאט עֶר בֶּעפוילֶען
אַז מֶען זָאל אִיהְר גֶעבֶּען; 10 אוּן עֶר הָאט גֶעשִׁיקְט,
און הָאט יוֹחָנָן גֶעקֶעפְּט אִים גֶעפֶענְגְנִיס. 11 און
זַיין קָאפּ אִיז גֶעבְּרַאכְט גֶעוָוארֶען אויף אַ שִׁיסֶעל,
און אִיז צוּם מֶעדֶעל גֶעגֶעבֶּען, און זִיא הָאט אִיהְם
גֶעבְּרַאכְט צוּ אִיהְרֶע מוּטֶער. 12 און זַיינֶע תַּלְמִידִים
זֶענֶען גֶעקוּמֶען, און הָאבֶּען גֶענוּמֶען דֶעם גוּף, און
הָאבֶּען אִיהְם בֶּעגְרָאבֶּען; און זַייא זֶענֶען גֶעקוּמֶען
און הָאבֶּען עֶס דֶערְצֶעהְלְט צוּ יֵשׁוּעַ.

יֵשׁוּעַ טְהוּט גוּטֶעס אִין דֶער מִדְבָּר.

13 און וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט דָאס גֶעהֶערְט אִיז עֶר אַלֵיין
פוּן דָארְטֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען אִין אַ שִׁיף אִין אַ וִויסְטֶען
אָרְט אַרַיין; און וֶוען דִיא לֵייט הָאבֶּען דָאס גֶעהֶערְט
זֶענֶען זַייא אִיהְם נָאכְגֶעגַאנְגֶען פוּן דִיא שְׁטֶעדְט צוּ
פוּס. 14 און יֵשׁוּעַ אִיז אַרויסְגֶעגַאנְגֶען און הָאט
גֶעזֶעהֶען פִיל לֵייט; און עֶר הָאט אִיבֶּער זַייא רַחֲמָנוּת
גֶעהַאט, און הָאט גֶעהֵיילְט זַייעֶרֶע קְרַאנְקֶע. 15 און
וֶוען עֶס אִיז אָבֶענְד גֶעוָוארֶען, זֶענֶען דִיא תַּלְמִידִים
צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען און הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דָאס אִיז אַ
מִדְבָּר, און דִיא צַייט אִיז שׁוין פַארְבֵּייא; שִׁיק דִיא
לֵייט אַוֶועק אַז זַייא זָאלֶען גֶעהֶען אִין דֶערְפֶער אַרַיין,
און זָאלֶען זִיךְ קויפֶען צוּם עֶסֶען. 16 אָבֶּער יֵשׁוּעַ
הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, זַייא בֶּעדַארְפֶען נִיט אַוֶועק
צוּ גֶעהֶען, גִיבְּט אִיהְר זַייא צוּ עֶסֶען. 17 און זַייא
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, מִיר הָאבֶּען דָא נִיט מֶעהְר
וִויא פִינְף בְּרויט און צְוַוייא פִישׁ. 18 און עֶר הָאט
גֶעזָאגְט, בְּרֶענְגְט זַייא אַהֶער צוּ מִיר. 19 און עֶר
הָאט גֶעהֵייסֶען דִיא לֵייט זָאלֶען זִיךְ אַנִידֶערְזֶעצֶען
אויף דֶעם גְרָאז; און עֶר הָאט גֶענוּמֶען דִיא פִינְף

בְּרוֹיט און דִיא צְוַויא פִּישׁ, הָאט אַרוֹיפְגֶעזֶעהֶען
קֶעגֶען הִימֶעל, הָאט אַ בְּרָכָה גֶעמַאכְט, הָאט דָאס
בְּרוֹיט צוּבְּרָאכֶען, און הָאט עֶס גֶעגֶעבֶּען צוּ זַיינֶע
תַּלְמִידִים, און דִיא תַּלְמִידִים צוּ דִיא לַייט. 20 און
זַייא הָאבֶּען אַלֶע גֶעגֶעסֶען, און זֶענֶען זַאט גֶעוָוארֶען,
און זַייא הָאבֶּען אוֹיפְגֶעהוֹיבֶּען וָואס אִיז אִיבֶּערְגֶע־
בְּלִיבֶּען פוּן דִיא בְּרֶעקְלֶעךְ צְוֶועלְף קֶערְבּ פוּל. 21 און
דִיא וָואס הָאבֶּען גֶעגֶעסֶען זֶענֶען גֶעוֶועז אַן עֶרֶךְ פוּן
פִּינְף טוֹיזֶענְד מֶענֶער, חוּץ פְרוֹיעֶן און קִינְדֶער.

יֵשׁוּעַ בֶּעט בָּאט אֵיינֶער אַלֵיין אוֹיף׳ם בַּארְג.

22 און גְלֵייךְ הָאט יֵשׁוּעַ זַיינֶע תַּלְמִידִים גֶעצְוְואוּנְגֶען
אִין אַ שִׁיף אֵיינְצוּטְרֶעטֶען, און פָאר אִיהְם אַרִיבֶּער־
צוּשִׁיפֶען צוּ דִיא אַנְדֶערֶע זַייט, בִּיז עֶר וֶועט דִיא
לַייט אַוֶועקְשִׁיקֶען. 23 און וֶוען עֶר הָאט דִיא לַייט
אַוֶועקְגֶעשִׁיקְט, אִיז עֶר אַלֵיין אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען אוֹיף
דֶעם בַּארְג צוּ בֶּעטֶען; און וֶוען עֶס אִיז אָבֶענְד
גֶעוָוארֶען אִיז עֶר דָארְט אַלֵיין גֶעוֶוען.

יֵשׁוּעַ הֶעלְפְט זַיינֶע תַּלְמִידִים אוֹיף׳ם וַואסֶער.

24 און דָאס שִׁיף אִיז שׁוֹין גֶעוֶוען פִילֶע פוּרְכֶען
פוּן דֶעם לַאנְד, און אַרוּמְגֶעטְרִיבֶּען פוּן דִיא וֶועלֶען?
דֶען דֶער ווִינְד אִיז קֶעגֶען זַייא גֶעוֶוען. 25 און אִין
דִיא פִיעֶרְטֶע וַואךְ פוּן דֶער נַאכְט אִיז יֵשׁוּעַ צוּ זַייא
גֶעקוּמֶען, אוֹיף דֶעם יַם אַרוּמְגֶעהֶענְדִיג. 26 און וִויא
דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען אִיהְם גֶעזֶעהֶען אוֹיף דֶעם יַם
אַרוּמְגֶעהֶען, הָאבֶּען זַייא זִיךְ דֶערְשְׁרָאקֶען און גֶע־
זָאגְט, דָאס אִיז אַ גֵייסְט; און זַייא הָאבֶּען גֶעשְׁרִיגֶען
פַאר מוֹרָא. 27 און גְלֵייךְ הָאט יֵשׁוּעַ צוּ זַייא גֶערֶעט
און גֶעזָאגְט, זַייט גֶעטְרֵייסְט; אִיךְ בִּין עֶר; פָארְכְט

אֵייךְ נִיט. 28 אוּן פֶּעטְרוּס הָאט אִיהְם גֶעעֶנְטְפֶערְט
אוּן גֶעזָאגְט, הַאר, וֶוען דוּא בִּיסְט עֶר, אַזוֹי לָאז מִיךְ
צוּ דִיר קוּמֶען אוֹיף דֶעם וַואסֶער. 29 אוּן עֶר הָאט
גֶעזָאגְט, קוּם. אוּן פֶּעטְרוּס אִיז אַרוּנְטֶערְגֶעגַאנְגֶען
פוּן דֶעם שִׁיף, אוּן אִיז גֶעגַאנְגֶען אוֹיף דֶעם וַואסֶער
אַז עֶר זָאל קוּמֶען צוּ יֵשׁוּעַ. 30 אָבֶּער וֶוען עֶר הָאט
גֶעזֶעהֶען אַז דֶער ווִינְד אִיז שְׁטַארְק, הָאט עֶר מוֹרָא
גֶעהַאט; אוּן וֶוען עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּען צוּ זִינְקֶען,
הָאט עֶר גֶעשְׁרִיגֶען אוּן גֶעזָאגְט, הַאר, רֶעטֶע מִיךְ.
31 אוּן גְלֵייךְ הָאט יֵשׁוּעַ דִיא הַאנְד אוֹיסְגֶעשְׁטְרֶעקְט
אוּן הָאט אִיהְם אָנְגֶענוּמֶען, אוּן הָאט צוּ אִיהְם
גֶעזָאגְט, אָ, דוּא קְלֵיינְגְלוֹיבִּיגֶער, פַארְוָואס הָאסְט
דוּא גֶעצְווֵייפֶעלְט? 32 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען אִים שִׁיף
אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען, הָאט זִיךְ דֶער ווִינְד גֶעשְׁטִילְט.
33 אוּן דִיא וָואס זֶענֶען גֶעוֶוען אִים שִׁיף הָאבֶּען זִיךְ
צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת דוּא
בִּיסְט דֶער זוּהְן פוּן גָאט.

יֵשׁוּעַ הֶעלְפְט פִילֶע אִין דֶעם לַאנְד גְנֵיסַר.

34 אוּן זֵייא הָאבֶּען זִיךְ אַרִיבֶּערְגֶעשִׁיפְט אוּן זֶענֶען
גֶעקוּמֶען צוּם לַאנְד גְנֵיסַר. 35 אוּן וֶוען דִיא בֶּע־
ווָאוֹינֶער פוּן יֶענֶעם אָרְט הָאבֶּען אִיהְם דֶערְקַאנְט
הָאבֶּען זֵייא אַרוּמְגֶעשִׁיקְט אִין דִיא גַאנְצֶע גֶעגֶענְד,
אוּן הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעבְּרַאכְט אַלֶע קְרַאנְקֶע; 36 אוּן
זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעבֶּעטֶען אַז זֵייא זָאלֶען נוּר
אָנְרִיהְרֶען דֶעם זוֹים פוּן זֵיין קְלֵייד, אוּן אַלֶע דִיא
וָואס הָאבֶּען אָנְגֶערִיהְרְט זֶענֶען גַאנְץ גֶעזוּנְד גֶע־
וָוארֶען.

דִיא פְּרוּשִׁים אוּן סוֹפְרִים פֶערְפָאלְגֶען יֵשׁוּעַ׳ן.

טו 1 דַאן זֶענֶען פְּרוּשִׁים אוּן סוֹפְרִים גֶעקוּמֶען צוּ
יֵשׁוּעַ פוּן יְרוּשָׁלַיִם, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, 2 פַארְ־
וָואס זֶענֶען דֵיינֶע תַּלְמִידִים עוֹבֵר דִיא אִיבֶּערְלִיפֶערוּנְג
פוּן דִיא עֶלְצְטֶע? וָוארִין זֵייא וַואשֶׁען זִיךְ נִיט דִיא
הֶענְד וֶוען זֵייא עֶסֶען בְּרוֹיט. 3 אוּן עֶר הָאט גֶע־
עֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, פַארְוָואס זֶענְט
אִיהְר אוֹיךְ עוֹבֵר דָאס גֶעבָּאט פוּן גָאט דוּרְךְ אֵייעֶרֶע
אִיבֶּערְלִיפֶערוּנְג? 4 וָוארִין גָאט הָאט גֶעבָּאטֶען אוּן
גֶעזָאגְט, דוּא זָאלְסְט עֶהְרֶען דֵיין פָאטֶער אוּן דֵיינֶע
מוּטֶער; אוּן דֶער וָואס שֶׁעלְט פָאטֶער אָדֶער מוּטֶער,
דֶער זָאל גֶעוִויס שְׁטַארְבֶּען. 5 אָבֶּער אִיהְר זָאגְט,
וֶוער עֶס וֶועט זָאגֶען צוּ זֵיין פָאטֶער אָדֶער מוּטֶער,
דָאס אִיז אַ קָרְבָּן וָואס דוּא זָאלְסְט פוּן מִיר הֲנָאָה
הָאבֶּען, 6 עֶר וֶועט נִיט עֶהְרֶען זֵיין פָאטֶער אָדֶער
זֵיינֶע מוּטֶער. אוּן אִיהְר הָאט דָאס גֶעבָּאט פוּן גָאט
צוּשְׁטֶערְט דוּרְךְ אֵייעֶרֶע אִיבֶּערְלִיפֶערוּנְג. 7 אִיהְר
הֵייכְלֶער, יְשַׁעְיָה הָאט מִיט רֶעכְט אוֹיף אֵייךְ נְבִיאוֹת
גֶעזָאגְט, זָאגֶענְדִיג,

8 דִיזֶעס פָאלְק עֶהְרְט מִיךְ מִיט זֵייעֶרֶע לִיפֶּען,
אָבֶּער זֵייעֶר הַארְץ אִיז וַוייט פוּן מִיר;
9 אָבֶּער אוּמְזוּסְט פָארְכְטֶעט עֶס מִיךְ,
אוּן לֶערְנְט אַזֶעלְכֶע לֶעהְרֶע וָואס זֶענֶען גֶע־
בָּאטֶע פוּן מֶענְשֶׁען.

10 אוּן עֶר הָאט דִיא לֵייט צוּ זִיךְ גֶערוּפֶען, אוּן הָאט
צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, הֶערְט צוּ אוּן פֶערְשְׁטֶעהְט; 11 נִיט
דָאס וָואס קוּמְט אִין מוֹיל אַרֵיין מַאכְט דֶעם מֶענְשׁ
אוּנְרֵיין, נֵייעֶרְט דָאס וָואס גֶעהְט אַרוֹיס פוּן מוֹיל

4 שמות כא׳ יז׳. 5 דברים ה׳ טז׳ 7 ישעיה כט׳ יג׳.

דאס מאכט דעם מענש אונריין. 12 דאן זענען דיא
תלמידים צו איהם געקומען און האבען צו איהם
געזאגט, ווייסט דוא אז דיא פרושים ווען זייא האבען
דאס ווארט געהערט זענען געשטרויכעלט געווארען?
13 און ער האט געענטפערט און געזאגט, איטליכע
פלאנץ וואס מיין הימלישער פאטער האט ניט גע־
פלאנצט וועט אויסגעווארצעלט ווערען. 14 לאזט
זייא געהען; זייא זענען בלינדע פיהרער פון דיא
בלינדע; און ווען א בלינדער פיהרט א בלינדען,
אזוי פאלען זייא ביידע אריין אין א גרוב. 15 און
פעטרוס האט געענטפערט און האט צו איהם געזאגט,
דערקלער אונז דאס משל. 16 און ער האט געזאגט,
זענט איהר אויך אהן פערשטאנד? 17 פערשטעהט
איהר ניט, אז אלעס וואס געהט אין מויל אריין
געהט אין בויך אריין, און וועט צום מיסט ארויס־
געווארפען? 18 אבער דאס וואס געהט ארויס פון
דעם מויל דאס קומט פון דעם הארץ; און דאס
מאכט דעם מענש אונריין. 19 ווארין פון דעם הארץ
קומען ארויס בייזע געדאנקען, רציחה, ניאוף, זנות,
גנבות, פאלשע עדות זאגען, לעסטערונגען; 20 דאס
זענען דיא זאכען וואס מאכען דעם מענש אונריין;
אבער צו עסען מיט אונגעוואשענע הענד מאכט ניט
דעם מענש אונריין.

ישוע ציהט זיך צוריק אין דעם לאנד פון דיא היידען—ער העלפט איין פרויא פון כנען.

21 און ישוע איז פון דארטען אוועקגעגאנגען, און
איז געקומען צו דער געגענד פון צור און צידון.
22 און זעה, א כנענית פרויא איז ארויסגעקומען פון
דיזע גרענצען, און האט געשריגען און געזאגט,

דֶערְבַּארְם דִיךְ אִיבֶּער מִיר, הַאר, דוּא זוּהְן פוּן דָוִד,
מֵיינֶע טָאכְטֶער וֶוערְד זֶעהְר גֶעפְּלָאגְט פוּן אַ שֵׁד.
23 אָבֶּער עֶר הָאט אִיהְר קֵיין וָוארְט נִיט גֶעעֶנְטְפֶערְט.
אוּן זֵיינֶע תַּלְמִידִים זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען, אוּן
הָאבֶּען אִיהְם גֶעבֶּעטֶען אוּן גֶעזָאגְט, שִׁיק זִיא אַוֶועק;
וָוארִין זִיא שְׁרַייט אוּנְז נָאךְ. 24 אוּן עֶר הָאט גֶע־
עֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, אִיךְ בִּין נִיט גֶעשִׁיקְט אוֹיסֶער
צוּ דִיא פֶערְלוֹירֶענֶע שָׁאף פוּן דֶעם הוֹיז יִשְׂרָאֵל.
25 אוּן זִיא אִיז גֶעקוּמֶען אוּן הָאט זִיךְ צוּ אִיהְם
גֶעבִּיקְט אוּן גֶעזָאגְט, הַאר, הֶעלְף מִיר. 26 אוּן עֶר
הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, עֶס אִיז נִיט פֵיין
אַוֶועקְצוּנֶעמֶען דָאס בְּרוֹיט פוּן דִיא קִינְדֶער אוּן עֶס
צוּ וַוארְפֶען פָאר דִיא הִינְדְלֶעךְ; 27 אוּן זִיא הָאט
גֶעזָאגְט, יָא הַאר; אָבֶּער דִיא הִינְדְלֶעךְ עֶסֶען אוֹיךְ
פוּן דִיא בְּרֶעקְלֶעךְ וָואס פַאלֶען אַרוּפ פוּן דֶעם טִישׁ
פוּן זֵייעֶרֶע הַארֶען. 28 דַאן הָאט יֵשׁוּעַ גֶעעֶנְטְפֶערְט
אוּן הָאט צוּ אִיהְר גֶעזָאגְט, אָ פְרוֹיא, גְרוֹים אִיז דֵיין
גְלוֹיבֶּען; עֶס זָאל דִיר גֶעשֶׁעהֶען אַזוֹי וִויא דוּא
ווִילְסְט. אוּן אִיהְרֶע טָאכְטֶער אִיז גֶעהֵיילְט גֶעוָוארֶען
פוּן יֶענֶער שָׁעָה.

פִיל לֵייט גֶעהֶען נָאךְ יֵשׁוּעַ׳ן אוֹיף אַ בַּארְג.

29 אוּן יֵשׁוּעַ אִיז פוּן דָארְטֶען ווַייטֶער גֶעגַאנְגֶען,
אוּן אִיז גֶעקוּמֶען צוּם יַם פוּן גָלִיל; אוּן עֶר אִיז
אוֹיף דֶעם בַּארְג אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט זִיךְ דָארְט
אַנִידֶערְגֶעזֶעצְט. 30 אוּן פִיל לֵייט זֶענֶען צוּ אִיהְם
גֶעקוּמֶען, וָואס הָאבֶּען מִיט זִיךְ גֶעהַאט לָאמֶע,
הִינְקֶענְדִיגֶע, בְּלִינְדֶע, שְׁטוּמֶע, אוּן פִילֶע אַנְדֶערֶע,
אוּן זֵייא הָאבֶּען זֵייא אַנִידֶערְגֶעוָוארְפֶען פָאר זֵיינֶע
פִּיס; אוּן עֶר הָאט זֵייא גֶעהֵיילְט. 31 אַזוֹי אַז דִיא

לֵייט הָאבֶּען זִיךְ פֶערְוואוּנְדֶערְט וֶוען זַייא הָאבֶּען
גֶעזֶעהֶען אַז דִיא שְׁטוּמֶע רֶעדֶען, דִיא הִינְקֶענְדִיגֶע
זֶענֶען גֶעזוּנְד, אוּן דִיא לָאמֶע גֶעהֶען אַרוּם, אוּן דִיא
בְּלִינְדֶע זֶעהֶען, אוּן זַייא הָאבֶּען גֶעלוֹיבְּט דֶעם גָאט
פוּן יִשְׂרָאֵל.

יֵשׁוּעַ שְׁפֵּייזְט פִיעֶר טוֹיזֶענְד מֶענֶער אִין דֶער מִדְבָּר.

32 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט זַיינֶע תַּלְמִידִים צוּ זִיךְ גֶערוּפֶען
אוּן גֶעזָאגְט, אִיךְ הָאבּ רַחֲמָנוּת אוֹיף דִיא לֵייט,
וָוארִין זַייא זֶענֶען שׁוֹין דְרֵייא טֶעג מִיט מִיר גֶעבְּלִיבֶּען,
אוּן הָאבֶּען נִיט וָואס צוּ עֶסֶען, אוּן אִיךְ וִויל זַייא
נִיט אַוֶועקְשִׁיקֶען נִיכְטֶערְן, כְּדֵי זַייא זָאלֶען נִיט
פֶערְשְׁמַאכְטֶען אוֹיף דֶעם וֶועג. 33 אוּן זַיינֶע תַּלְמִידִים
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פוּן וַואנֶען זָאלֶען מִיר נֶעמֶען
אִין דֶער מִדְבָּר אַזוֹי פִיל בְּרוֹיט אַזוֹי פִיל לֵייט זַאט צוּ
מַאכֶען? 34 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, וִויא פִיל
בְּרוֹיט הָאט אִיהְר? אוּן זַייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט, זִיבֶּען, אוּן
עֶטְלִיכֶע פִישְׁלֶעךְ. 35 אוּן עֶר הָאט גֶעהֵייסֶען אַז דִיא
לֵייט זָאלֶען זִיךְ אוֹיף דֶער עֶרְד אַנִידֶערְזֶעצֶען; 36 אוּן
עֶר הָאט גֶענוּמֶען דִיא זִיבֶּען בְּרוֹיט אוּן דִיא פִישׁ;
אוּן הָאט אַ בְּרָכָה גֶעמַאכְט אוּן הָאט זַייא צוּבְּרָאכֶען,
אוּן הָאט זַייא גֶעגֶעבֶּען צוּ דִיא תַּלְמִידִים, אוּן דִיא
תַּלְמִידִים צוּ דִיא לֵייט. 37 אוּן זַייא הָאבֶּען אַלֶע
גֶעגֶעסֶען אוּן זֶענֶען זַאט גֶעוָוארֶען; אוּן זַייא הָאבֶּען
אוֹיפְגֶעהוֹיבֶּען וָואס אִיז אִיבֶּערְגֶעבְּלִיבֶּען פוּן דִיא
בְּרֶעקְלֶעךְ זִיבֶּען קֶערְבּ פוּל. 38 אוּן דִיא וָואס הָאבֶּען
גֶעגֶעסֶען זֶענֶען גֶעוֶועזֶען פִיעֶר טוֹיזֶענְד מֶענֶער, חוּץ
פְרוֹיעֶן אוּן קִינְדֶער. 39 אוּן וֶוען עֶר הָאט דִיא לֵייט
אַוֶועקְגֶעשִׁיקְט, אִיז עֶר אִין אַ שִׁיף אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען,
אוּן אִיז גֶעקוּמֶען צוּ דִיא גְרֶענְצֶען פוּן מַגְדָן.

יֵשׁוּעַ װערד װידער אָנגעגריפען פון דיא פְּרוּשִׁים און צְדוּקִים.

טז 1 און דיא פְּרוּשִׁים און צַדוּקִים זֶענֶען צו אִיהְם
געקומען, און האבען אִיהְם געפּריפט, און פון
אִיהְם פערלאנגט, אַז ער זאל זיי װייזען אַ צייכען
פון הימעל. 2 אָבער ער האט געענטפערט און האט
צו זיי געזאגט, װען עס איז אָבענד געװארען
זאגט איהר, עס װעט שעהנעס װעטער זיין, װארין
דער הימעל איז רויט. 3 און אין דער פְרִיה, עס
װעט היינט זיין אַ שטורם, װארין דער הימעל איז
רויט און טְרִיב. אִיהְר הייכלער! איהר קענט פער־
שטעהען דאס אָנזעהען פון דעם הימעל; אָבער דיא
צייכען פון דיא צייטען קענט איהר ניט פערשטעהען?
4 אַ שלעכטעס דור און פון זְנוּת זוכט אַ צייכען,
און עס װעט זיי קיין אַנדערעס צייכען ניט געגעבען
װערען, אויסער דעם צייכען פון יוֹנָה. און ער האט
זיי פערלאזט און איז אַװעקגעגאנגען.

יֵשׁוּעַ װארענט זיינע תַּלְמִידִים פון דיא פְּרוּשִׁים און צַדוּקִים'ס לעהרע.

5 און װען דיא תַּלְמִידִים זענען געקומען אויף דיא
אַנדערע זייט פון דעם יַם, האבען זיי פערגעסען
ברויט מיטצונעמען. 6 און יֵשׁוּעַ האט צו זיי גע־
זאגט, זעהט צו און היט אייך פאַר דעם זויערטייג
פון דיא פְּרוּשִׁים און צַדוּקִים. 7 און זיי האבען
ביי זיך געדאַכט און האבען געזאגט, דאס איז
װייל מיר האבען ניט מיטגענומען קיין ברויט. 8 און
יֵשׁוּעַ דאס װיסענדיג האט צו זיי געזאגט, פאַרװאס
דענקט איהר צװישען אייך, איהר קליינגלויביגע,

װײל אִיהְר הָאט קֵיין בְּרויט נִיט? 9 פֶערְשְׁטֶעהְט
אִיהְר נָאךְ נִיט און גֶעדֶענְקְט אִיהְר נִיט דִיא פִּינְף
בְּרויט פַאר דִיא פִּינְף טויזֶענְד, און װִיא פִּיל קֶערְבּ
אִיהְר הָאט אויפְגֶעהויבֶּען? 10 און אויךְ דִיא זִיבֶּען
בְּרויט פַאר דִיא פִּיעֶר טויזֶענְד, און װִיא פִּיל קֶערְבּ
אִיהְר הָאט אויפְגֶעהויבֶּען? 11 װִיא פֶערְשְׁטֶעהְט
אִיהְר נִיט אַז אִיךְ הָאבּ צו אֵייךְ נִיט גֶערֶעט פון
בְּרויט? אָבֶּער אִיהְר זָאלְט אֵייךְ הִיטֶען פַאר דֶעם
זויעֶרְטֵייג פון דִיא פְּרוּשִׁים און צַדוּקִים. 12 דַאן
הָאבֶּען זֵייא פֶערְשְׁטַאנֶען אַז עֶר הָאט זֵייא נִיט
גֶעהֵייסֶען זִיךְ הִיטֶען פַאר דֶעם זויעֶרְטֵייג פון בְּרויט,
נֵייעֶרְט פַאר דִיא לֶעהְרֶע פון דִיא פְּרוּשִׁים און
צַדוּקִים.

יֵשׁוּעַ מִיט זֵיינֶע תַּלְמִידִים אִין דֶעם גֶעגֶענְד פון קֵסְרְיָא פִּילִיפּוֹס. דֶער צִיעֶל פון דֶער בֶּעקַאנְטְ־מַאכוּנְג אִיז עֶרְרֵייכְט װֶען פֶּעטְרוֹס אַנֶערְקֶענְט דֶעם „בֶּן־אָדָם" אַלְס דֶער זוּהְן פון דֶעם לֶע־בֶּענְדִיגֶען גָאט.

13 און װֶען יֵשׁוּעַ אִיז גֶעקוּמֶען צו דֶער גֶעגֶענְד
פון קֵיסְרְיָא פִּילִיפּוֹס, אַזוי הָאט עֶר זֵיינֶע תַּלְמִידִים
גֶעפְרֶעגְט און גֶעזָאגְט, װֶער זָאגֶען דִיא מֶענְשֶׁען אַז
דֶער בֶּן־אָדָם אִיז? 14 און זֵייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט,
עֶטְלִיכֶע זָאגֶען, יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל; און אַנְדֶערֶע, אֵלִיָּה;
און אַנְדֶערֶע, יִרְמְיָה, אָדֶער אֵיינֶער פון דִיא נְבִיאִים.
15 עֶר הָאט צו זֵייא גֶעזָאגְט, װֶער זָאגְט אִיהְר אַז אִיךְ
בִּין? 16 און שִׁמְעוֹן פֶּעטְרוֹס הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט און
גֶעזָאגְט, דוּא בִּיסְט דֶער מָשִׁיחַ, דֶער זוּהְן פון דֶעם
לֶעבֶּענְדִיגֶען גָאט. 17 און יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט
און הָאט צו אִיהְם גֶעזָאגְט, גֶעבֶּענְשְׁט בִּיסְט דוּא,

שִׁמְעוֹן בַּר יוֹנָה; וָוארִין פְלֵייש און בְּלוּט הָאבֶּען דָאס
דִיר נִיט אַנְטְפְּלֶעקְט, נֵייעֶרְט מֵיין פָּאטֶער דֶער אִיז
אִים הִימֶעל. 18 און אִיךְ זָאג דִיר אַז דוּא בִּיסְט
פֶּעטְרוּס, און אויף דִיזֶען פֶעלְזֶען וֶועל אִיךְ מֵיינֶע
גֶעמֵיינְדֶע בּויעֶן; און דִיא טְהִירֶען פון שְׁאוֹל וֶועלֶען
זִיא נִיט אִיבֶּערְוֶועלְטִיגֶען. 19 אִיךְ וֶועל דִיר גֶעבֶּען
דֶעם שְׁלִיסֶעל פון דֶעם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם; און וָואס
דוּא וֶועסְט בִּינְדֶען אויף דֶער עֶרְד, וֶועט זֵיין גֶע־
בּוּנְדֶען אִים הִימֶעל; און וָואס דוּא וֶועסְט לויסְמַאכֶען
אויף דֶער עֶרְד, וֶועט זֵיין לויסְגֶעמַאכְט אִים הִימֶעל.
20 דַאן הָאט עֶר דִיא תַּלְמִידִים פֶערְבָּאטֶען, אַז זֵייא
זָאלֶען קֵיינֶעם נִיט זָאגֶען, אַז עֶר אִיז דֶער מָשִׁיחַ.

דִיא יְסוּרִים.

אַבְטְהֵיילוּנְג 15. אֵיינִיגֶע הֶעבֶּערֶע לֶעקְצְיָאנֶען אִין דֶער פָארְבֶּערֵייטוּנְג פון זֵיינֶע צְוֶועלְף תַּלְמִידִים פַאר דֶער לֶעצְטֶער רֵייזֶע פון גָלִיל נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם.

עֶר דֶערְצֵיילְט דִיא תַּלְמִידִים פון זֵיין טוֹיט.

21 פון דֶענְצְמָאל אָן הָאט יֵשׁוּעַ אָנְגֶעהוֹיבֶּען זֵיינֶע
תַּלְמִידִים צוּ וֵוייזֶען, אַז עֶר מוּז גֶעהֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם,
און פִּיל לֵיידֶען פון דִיא עֶלְצְטֶע, און עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים
און סוֹפְרִים, און מוּז גֶעהַרְגֶעט וֶוערֶען, און אויפְ־
שְׁטֶעהֶען אִים דְרִיטֶען טָאג.

עֶרְשְׁטֶע לֶעקְצְיָאן—זֶעלְבְּסְט־פֶערְלֵייקְנוּנְג.

22 און פֶּעטְרוּס הָאט אִיהְם גֶענוּמֶען און אָנְגֶע־
הוֹיבֶּען אִיהְם אָנְצוּשְׁרֵייעֶן און גֶעזָאגְט, חָלִילָה הַאר;

דָאס זָאל דִיר נִיט גֶעשֶׁעהֶען. 23 אָבֶּער עֶר הָאט זִיךְ
אוּמְגֶעקֶעהְרְט אוּן הָאט צוּ פֶּעטְרוּס גֶעזָאגְט, גֶעה
הִינְטֶער מִיר, שָׂטָן, דוּא בִּיסְט אַ שְׁטְרוֹיכְלוּנְג צוּ
מִיר; דֶען דוּא מֵיינְסְט נִיט גָאטֶעס זַאכֶען נֵייעֶרְט
דִיא פוּן מֶענְשֶׁען. 24 דַאן הָאט יֵשׁוּעַ גֶעזָאגְט צוּ
זֵיינֶע תַּלְמִידִים, וֶוער עֶס וִויל מִיר נָאכְפָאלְגֶען, דֶער
זָאל זִיךְ זֶעלְבְּסְט פֶערְלֵייקֶענֶען, אוּן זֵיין קְרֵייץ אוֹיפְ־
נֶעמֶען אוּן מִיר נָאכְפָאלְגֶען. 25 וָוארִין וֶוער עֶס וִויל
זֵיינֶע זֶעלֶע רֶעטֶען, דֶער וֶועט עֶס פֶערְלִירֶען; אוּן
וֶוער עֶס וֶועט זֵיינֶע זֶעלֶע פֶערְלִירֶען פוּן מֵיינֶעט
וֶועגֶען, דֶער וֶועט עֶס גֶעפִינֶען. 26 וָוארִין וָואס וֶועט
עֶס דֶעם מֶענְשֶׁען הֶעלְפֶען, וֶוען עֶר זָאל גֶעוִוינֶען
דִיא גַאנְצֶע וֶועלְט, אוּן וֶועט פֶערְלִירֶען זֵיינֶע זֶעלֶע?
אָדֶער וָואס וֶועט אַ מֶענְשׁ גֶעבֶּען אוּם זֵיינֶע זֶעלֶע?
27 וָוארִין דֶער בֶּן־אָדָם וֶועט קוּמֶען אִין דֶער הֶערְ־
לִיכְקֵייט פוּן זֵיינֶעם פָאטֶער מִיט זֵיינֶע מַלְאָכִים;
אוּן דַאן וֶועט עֶר בֶּעצָאהְלֶען אִיטְלִיכֶען נָאךְ זֵיין
וֶוערְק. 28 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, עֶס זֶענֶען אֵיינִיגֶע
וָואס שְׁטֶעהֶען דָא וָואס וֶועלֶען דֶעם טוֹיט נִיט
פֶערְזוּכֶען, בִּיז זֵייא וֶועלֶען זֶעהֶען דֶעם בֶּן־אָדָם קוּמֶען
אִין זֵיין קֶענִיגְרֵייךְ.

צְוֵוייטֶע לֶעקְצְיָאן—גָאט לֵייגְט זֵיין זִיגֶעל אוֹיף יֵשׁוּעַ'ס מַאכְט.

יז 1 אוּן נָאךְ זֶעקְס טֶעג הָאט יֵשׁוּעַ גֶ׳נוּמֶען פֶּעטְרוּס,
אוּן יַעֲקֹב, אוּן זֵיין בְּרוּדֶער יוֹחָנָן, אוּן הָאט זֵייא
אַרוֹיפְגֶעבְּרַאכְט אוֹיף אַ הוֹיכֶען בַּארְג בֵּייא זִיךְ אַלֵיין.
2 אוּן עֶר אִיז פָאר זֵייא פֶערְעֶנְדֶערְט גֶעוָוארֶען, אוּן
זֵיין פָּנִים הָאט גֶעשֵׁיינְט וִויא דִיא זוּן, אוּן זֵיינֶע
קְלֵיידֶער זֶענֶען גֶעוֶוען וֵייס וִויא דָאס לִיכְט. 3 אוּן

זֶעה, מֹשֶׁה און אֵלִיָה הָאבֶּען זִיךְ צוּ אִיהְם בֶּעווִיזֶען,
און הָאבֶּען מִיט אִיהְם גֶערֶעט. 4 און פֶּעטְרוּס הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט און גֶעזָאגְט צוּ יֵשׁוּעַ, הַאר, עֶס אִיז גוּט
פַאר אוּנְז דָא צוּ זַיין; אויבּ דוּא ווִילְסְט, ווִיל אִיךְ
דָא מַאכֶען דְרַייא גֶעצֶעלְטֶען, אֵיינְם פַאר דִיר, און
אֵיינְם פַאר מֹשֶׁה, און אֵיינְם פַאר אֵלִיָה. 5 דֶערְווַייל
עֶר הָאט נָאךְ גֶערֶעט, זֶעה, הָאט זַייא אַ לִיכְטִיגֶע
ווָאלְקֶען בֶּעדֶעקְט, און זֶעה, אַ קוֹל הָאט אוּים דֶער
ווָאלְקֶען גֶעזָאגְט, דָאס אִיז מֵיין גֶעלִיבְּטֶער זוּהְן אִין
וֶועלְכֶעם אִיךְ הָאבּ ווָאוילְגֶעפֶעלֶען, הֶערְט אִיהְם צוּ.
6 און וֶוען דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען דָאס גֶעהֶערְט, זֶענֶען
זַייא אויף זַייעֶר פָּנִים גֶעפַאלֶען און הָאבֶּען זִיךְ
זֶעהְר גֶעפָארְכְטֶען. 7 און יֵשׁוּעַ אִיז צוּ זַייא גֶעקוּמֶען,
און הָאט זַייא אָנְגֶערִיהְרְט און גֶעזָאגְט, שְׁטֶעהְט אויף
און פָארְכְט אַייךְ נִיט. 8 און וֶוען זַייא הָאבֶּען זַייעֶרֶע
אויגֶען אויפְגֶעהויבֶּען, הָאבֶּען זַייא קֵיינֶעם נִיט גֶע־
זֶעהֶען אויסֶער יֵשׁוּעַ אַלֵיין.
9 און וֶוען זַייא זֶענֶען אַרוּנְטֶערְגֶעגַאנְגֶען פוּן דֶעם
בַּארְג, הָאט זַייא יֵשׁוּעַ גֶעבָּאטֶען און גֶעזָאגְט, אִיהְר
זָאלְט קֵיינֶעם נִיט זָאגֶען פוּן דֶער עֶרְשֵׁיינוּנְג, בִּיז
דֶער בֶּן־אָדָם וֶועט אויפְשְׁטֶעהֶען פוּן דֶעם טוֹיט.
10 און דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען אִיהְם גֶעפְרֶעגְט און
גֶעזָאגְט, פַארְוָואס זָאגֶען דִיא סוֹפְרִים אַז אֵלִיָה מוּז
צוּעֶרְשְׁט קוּמֶען? 11 און עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט און
גֶעזָאגְט, אֵלִיָה קוּמְט בֶּאֱמֶת און וֶועט אַלֶעס צוּרֶעכְט
מַאכֶען; 12 אָבֶּער אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז אֵלִיָה אִיז שׁוֹין
גֶעקוּמֶען, און זַייא הָאבֶּען אִיהְם נִיט דֶערְקַאנְט נֵייעֶרְט
הָאבֶּען מִיט אִיהְם גֶעטְהוּן וָואס זַייא הָאבֶּען גֶעווָאלְט.
אַזוֹי וֶועט דֶער בֶּן־אָדָם אויךְ פוּן זַייא לֵיידֶען. 13 דַאן

הָאבֶּען דִיא תַּלְמִידִים פֶּערְשְׁטַאנֶען אַז עֶר הָאט צוּ
זֵייא גֶערֶעט וֶועגֶען יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל.

דְרִיטֶע לֶעקְצְיָאן—דָאס הֵיילֶען אֵיין אִינְגֶעל וָואס
אִיז גֶעוֶוען מְשׁוּגָע, וֵוייזֶענְדִיג דִיא וִויכְטִגְקֵייט
פוּן גָאט בֶּעטֶען.

14 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ דִיא לֵייט,
אַזוֹי אִיז אַ מַאן צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען, אוּן הָאט זִיךְ
פָאר אִיהְם גֶעקְנִיעֶט אוּן גֶעזָאגְט, 15 הַאר, דֶערְבַּארְם
דִיךְ אִיבֶּער מֵיין זוּהְן; וָוארִין עֶר אִיז מְשׁוּגָע אוּן
לֵיידֶעט זֶעהְר; וָוארִין עֶר פַאלְט אָפְט אִין פֵייעֶר
אַרֵיין אוּן אָפְט אִין וַואסֶער אַרֵיין. 16 אוּן אִיךְ הָאבּ
אִיהְם גֶעבְּרַאכְט צוּ דֵיינֶע תַּלְמִידִים, אוּן זֵייא הָאבֶּען
אִיהְם נִיט גֶעקָאנְט הֵיילֶען. 17 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶע־
עֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, אָ, אִיהְר אוּנְגְלוֹיבִּיגֶעס אוּן
פֶערְקֶעהְרְטֶעס דוֹר, וִויא לַאנְג וֶועל אִיךְ בֵּייא אֵייךְ
זֵיין? וִויא לַאנְג וֶועל אִיךְ מִיט אֵייךְ אוֹיסְהַאלְטֶען?
בְּרֶענְגְט אִיהְם אַהֶער צוּ מִיר. 18 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט
אִיהְם אָנְגֶעשְׁרִיגֶען, אוּן דֶער שֵׁד אִיז פוּן אִיהְם
אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, אוּן דֶער יוּנְג אִיז גֶעזוּנְד גֶעוָוארֶען
פוּן יֶענֶער שָׁעָה. 19 דַאן זֶענֶען דִיא תַּלְמִידִים גֶע־
קוּמֶען צוּ יֵשׁוּעַ בֵּייא זִיךְ אַלֵיין, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט,
פַארְוָואס הָאבֶּען מִיר אִיהְם נִיט גֶעקָאנְט אַרוֹיסְ־
טְרֵייבֶּען? 20 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וֶועגֶען
אֵייעֶרֶע אוּנְגְלוֹיבֶּען; וָוארִין בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ,
וֶוען אִיהְר זָאלְט הָאבֶּען גְלוֹיבֶּען וִויא אַ זֶענְפְקָארְן,
אַזוֹי וֶועט אִיהְר זָאגֶען צוּ דִיזֶען בַּארְג, זֵייא אַוֶועקְ־
גֶערִיקְט פוּן הִיר דָארְטֶען; אַזוֹי וֶועט עֶר אַוֶועקְגֶערִיקְט
וֶוערֶען; אוּן קֵיין זַאךְ וֶועט אֵייךְ נִיט אוּנְמֶעגְלִיךְ
זֵיין.

דיא תַּלְמִידִים קְרִיגֶען דִיא צְוֵוייטֶע נַאכְרִיכְט פוּן'ם טוֹיט.

22 אוּן װֶוען זַייא זֶענֶען צוּרִיקְגֶעקוּמֶען אִין גָלִיל,
הָאט יֵשוּעַ צוּ זַייא גֶעזָאגְט, דֶער בֶּן־אָדָם װֶועט
אִיבֶּערְגֶעלִיפֶערְט װֶוערֶען אִין דִיא הֶענְד פוּן מֶענְשֶׁען;
23 אוּן זַייא װֶועלֶען אִיהְם הַרְגֶענֶען, אוּן אִים דְרִיטֶען
טָאג װֶועט עֶר װִידֶער אוֹיפְשְׁטֶעהֶען, אוּן זַייא זֶענֶען
זֶעהְר טְרוֹיעֶרִיג גֶעװֶוען.

דָאס רֶעכְט פוּן אַ זוּהְן, מֶען זָאל קֵיינֶעם נִיט בֶּעלֵיידִיגֶען.

24 אוּן װֶוען זַייא זֶענֶען גֶעקוּמֶען קַיין כְּפַרְנַחוּם,
זֶענֶען דִיא װָאס נֶעמֶען אָפּ דֶעם הַאלְבֶּען שֶׁקֶל
גֶעקוּמֶען צוּ פֶּעטְרוּס, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, צָאהְלְט
אֵייעֶר לֶעהְרֶער נִיט דֶעם הַאלְבֶּען שֶׁקֶל? 25 עֶר הָאט
גֶעזָאגְט יָא. אוּן װֶוען עֶר אִיז אִין הוֹיז אַרַיינְגֶעקוּמֶען,
הָאט צוּ אִיהְם יֵשוּעַ צוּעֶרְשְׁט גֶעזָאגְט, װִיא דֶענְקְסְט
דוּא, שִׁמְעוֹן? פוּן װֶעמֶען נֶעמֶען דִיא קֶענִיגֶע פוּן
דֶער עֶרְד צִינְס אָדֶער שְׁטֵייעֶר, פוּן זֵייעֶרֶע קִינְדֶער
אָדֶער פוּן פְרֶעמְדֶע? 26 אוּן עֶר הָאט צוּ אִיהְם
גֶעזָאגְט, פוּן פְרֶעמְדֶע; אוּן יֵשוּעַ הָאט צוּ אִיהְם
גֶעזָאגְט, דְרוּם זֶענֶען דִיא זִיהְן פְרֵייא. 27 אָבֶּער אַז
מִיר זָאלֶען זַייא נִיט שְׁטְרוֹיכְלֶען מַאכֶען, אַזוֹי גֶעה
צוּם יַם, אוּן װַארְף אֵיין אַנְגֶעל, אוּן נֶעם דֶעם פִישׁ
װָאס װֶועט צוּם עֶרְשְׁטֶען אַרוֹיפְקוּמֶען; אוּן װֶוען דוּא
װֶועסְט אוֹיפְמַאכֶען זַיין מוֹיל, אַזוֹי װֶועסְט דוּא גֶעפִינֶען

---

21 אָבֶּער דִיזֶער אַרְט גֶעהְט נִיט אַנְדֶערְשׁ אַרוֹיס אוֹיסֶער דוּרְךְ גֶעבֶּעט אוּן פַאסְטֶען.

אַ מַטְבֵּעַ *; נֶעם דָאס, אוּן גִיבּ עֶס צוּ זֵייא פַאר
מִיר אוּן פַאר דִיר.

פִיעֶרְטֶע לֶעקְצְיָאן—וַואהְרֶע גְרוֹיסְקֵייט.

יח 1 אִין יֶענֶער צֵייט זֶענֶען דִיא תַּלְמִידִים גֶעקוּמֶען
צוּ יֵשׁוּעַ, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, װֶער דֶען אִיז
גְרֶעסֶער אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם? 2 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ
זִיךְ גֶערוּפֶען אַ קְלֵיינֶעם קִינְד, אוּן הָאט אִיהְם אִין
מִיטֶען גֶעשְׁטֶעלְט, 3 אוּן גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ
אֵייךְ, אַז װֶען אִיהְר װֶעט אֵייךְ נִיט בֶּעקֶעהְרֶען אוּן
װֶעט זֵיין אַזוֹי וִויא קְלֵיינֶע קִינְדֶער, װֶעט אִיהְר נִיט
אַרֵיינְקוּמֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. 4 װֶער דֶען װֶעט
זִיךְ דֶערְנִידְרִיגֶען אַזוֹי וִויא דָאס קְלֵיינֶע קִינְד, דֶער
אִיז דֶער גְרֶעסֶערֶער אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. 5 אוּן
װֶער עֶס װֶעט אוֹיפְנֶעמֶען אַ קְלֵיינֶעם קִינְד אִין מֵיין
נָאמֶען, דֶער נֶעמְט מִיךְ אוֹיף; 6 אָבֶּער װֶער עֶס
װֶעט שְׁטְרוֹיכְלֶען אֵיינֶעם פוּן דִיזֶע קְלֵיינֶע וָואס
גְלוֹיבֶּען אָן מִיר, אַזוֹי אִיז פַאר אִיהְם בֶּעסֶער אַז אַ
מִיהְלְשְׁטֵיין זָאל אוֹיף זֵיין הַאלְז גֶעהָאנְגֶען װֶערֶען,
אוּן אַז עֶר זָאל דֶערְטְרוּנְקֶען װֶערֶען אִין דֶער טִיפֶענֶעס
פוּן דֶעם יַם. 7 װֶעה צוּ דֶער װֶעלְט פוּן װֶעגֶען
שְׁטְרוֹיכְלוּנְגֶען! וָוארִין עֶס אִיז נֶעטִיג אַז שְׁטְרוֹיכְלוּנְגֶען
מוּזֶען קוּמֶען, אָבֶּער װֶעה צוּ דֶעם מֶענְשֶׁען דוּרְךְ
װֶעמֶען דִיא שְׁטְרוֹיכְלוּנְג קוּמְט! 8 אוּן װֶען דֵיינֶע
הַאנְד אָדֶער דֵיין פוּס מַאכְט דִיךְ שְׁטְרוֹיכְלֶען, הַאק
זִיא אָפּ, אוּן וַוארְף זִיא אַװֶעק פוּן דִיר; עֶס אִיז גוּט
פַאר דִיר אִין לֶעבֶּען אַרֵיינְצוּגֶעהֶען הִינְקֶענְדִיג אָדֶער
לָאם, אֵיידֶער דוּא זָאלְסְט הָאבֶּען צְװֵייא הֶענְד אָדֶער
צְװֵייא פִיס אַרֵיינְגֶעװָארְפֶען צוּ װֶערֶען אִים עֶבִּיגֶען

27 גר׳ אסתירא.

פֵייעֶר. 9 און וֶוען דֵיין אויג מַאכְט דִיךְ שְׁטְרוֹיכְלֶען,
רֵייס עֶס אויס און וַוארְף עֶס אַוֶועק פוּן דִיר; עֶס
אִיז גוּט פַאר דִיר אִין לֶעבֶּען אַרֵיינְצוּגֶעהֶען מִיט אֵיין
אויג, אֵיידֶער דוּא זָאלְסְט הָאבֶּען צְוֵויא אויגֶען
אַרֵיינְגֶעוָוארְפֶען צוּ וֶוערֶען אִים פֵייעֶרִיגֶען גֵיהִנָם.
10 הִיט אֵייךְ אַז אִיהְר זָאלְט נִיט פֶערְאַכְטֶען אֵיינְס
פוּן דִיזֶע קְלֵיינֶע; וָוארִין אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז זֵייעֶרֶע
מַלְאָכִים אִים הִימֶעל זֶעהֶען אִימֶער דָאס פָּנִים פוּן
מֵיין פָאטֶער דֶער אִיז אִים הִימֶעל. 12 וָואס דַאכְט
זִיךְ אֵייךְ? וֶוען אַ מֶענְשׁ וֶועט הָאבֶּען הוּנְדֶערְט שָׁאף,
און אֵיינְס פוּן זֵייא פֶערְלִירְט זִיךְ, וֶועט עֶר דֶען נִיט
אִיבֶּערְלָאזֶען דִיא נֵיין און נֵיינְצִיג אויף דִיא בֶּערְג,
און וֶועט אַוֶועקְגֶעהֶען און זוּכֶען דָאס פֶערְלוֹירֶענֶע?
13 און וֶוען עֶס טְרֶעפְט זִיךְ אַז עֶר גֶעפִינְט עֶס,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז עֶר פְרֵייעֶט זִיךְ מֶעהְר
אִיבֶּער דֶעם, וִויא אִיבֶּער דִיא נֵיין און נֵיינְצִיג וָואס
זֶענֶען נִיט פֶערְלוֹירֶען גֶעגַאנְגֶען. 14 אַזוֹי אִיז עֶס
נִיט דֶער ווילֶען פוּן אֵייעֶר פָאטֶער דֶער אִיז אִים
הִימֶעל, אַז אֵיינְס פוּן דִיזֶע קְלֵיינֶע זָאל פֶערְלוֹירֶען
וֶוערֶען.

פִינְפְטֶע לֶעקְצְיָאן—וִויא צוּ בֶּעהַאנְדְלֶען דֶעם וָואס בֶּעלֵיידִיגְט.

15 און וֶוען דֵיין בְּרוּדֶער הָאט גֶעזִינְדִיגְט קֶעגֶען
דִיר, גֶעה און שְׁטְרָאף אִיהְם צְוִוישֶׁען דִיר און אִיהְם
אַלֵיין; וֶוען עֶר וֶועט דִיךְ צוּהֶערֶען, אַזוֹי הָאסְט דוּא
דֵיין בְּרוּדֶער גֶעוְואוּנֶען. 16 אָבֶּער וֶוען עֶר וֶועט דִיךְ

---

11 וָוארִין דֶער בֶּן־אָדָם אִיז גֶעקוּמֶען צוּ רֶעטֶען דָאס וָואס אִיז פֶערְלוֹירֶען.

16 דברים יט׳ טו׳.

נִיט צוּהֶערֶען, נֶעם מִיט דִיר נָאךְ אֵיינֶעם אָדֶער
צְוֵויא, אַז דוּרְךְ דֶעם מוּיל פוּן צְוֵויא אָדֶער דְרֵייא
עֵדוּת זָאל יֶעדֶע זַאךְ בֶּעשְׁטֶעטִיגְט וֶוערֶען. 17 אוּן
וֶוען עֶר וֶועט זֵייא נִיט צוּהֶערֶען זָאג עֶס צוּ דֶער
קְהִילָה; אוּן וֶוען עֶר וֶועט צוּ דֶער קְהִילָה אוֹיךְ נִיט
צוּהֶערֶען, אַזוֹי זָאל עֶר בֵּייא דִיר זֵיין וִויא אַ גוֹי אוּן
וִויא אַ שְׁטֵייעֶרְאֵיינֶעמֶער.

זֶעקְסְטֶע לֶעקְצְיָאן—דיא פֶּערְאֵיינִיגוּנְג פוּן הִימֶעל אוּן עֶרד אִין גֵייסְטְלִיכֶע זַאכֶען.

18 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, דָאס וָואס אִיהְר וֶועט
בִּינְדֶען אוֹיף דֶער עֶרְד וֶועט זֵיין גֶעבּוּנְדֶען אִים
הִימֶעל, אוּן דָאס וָואס אִיהְר וֶועט לוֹיסְמַאכֶען אוֹיף
דֶער עֶרְד וֶועט זֵיין לוֹיסְגֶעמַאכְט אִים הִימֶעל
19 בֶּאֱמֶת ווִידֶער זָאג אִיךְ אֵייךְ, וֶוען צְוֵויא פוּן אֵייךְ
וֶועלֶען אֵיינִיג וֶוערֶען אוֹיף דֶער עֶרְד אִיבֶּער יֶעדֶע
זַאךְ וָואס זֵייא וֶועלֶען בֶּעטֶען, אַזוֹי וֶועט עֶס פַאר
זֵייא גֶעטְהוּן וֶוערֶען פוּן מֵיין פָאטֶער דֶער אִיז אִים
הִימֶעל. 20 וָוארִין וְואוּ צְוֵויא אָדֶער דְרֵייא קוּמֶען
צוּזַאמֶען אִין מֵיין נָאמֶען, דָא בִּין אִיךְ אִין מִיטֶען
פוּן זֵייא.

זִיבֶּענְטֶע לֶעקְצְיָאן— פֶערְגֶעבּוּנְג.

21 דַאן אִיז פֶּעטְרוּס צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען, אוּן הָאט
גֶעזָאגְט, הַאר, וִויא פִיל מָאל זָאל מֵיין בְּרוּדֶער
קֶעגֶען מִיךְ זִינְדִיגֶען, אוּן אִיךְ זָאל אִיהְם פֶערְגֶעבֶּען?
בִּיז זִיבֶּען מָאל? 22 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
אִיךְ זָאג דִיר נִיט בִּיז זִיבֶּען מָאל, נֵייעֶרְט בִּיז זִיבְּצִיג
מָאל זִיבֶּען. 23 דְרוּם אִיז דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם גְלֵייךְ
צוּ אַ קֶענִיג, וָואס הָאט גֶעוָואלְט רֶעכְנוּנְג נֶעמֶען

פוּן זַיינֶע קְנֶעכְט. 24 אוּן וֶוען עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּען
צוּ רֶעכְנֶען, הָאט מֶען אִיהְם גֶעבְּרַאכְט אַ בַּעַל חוֹב
פוּן צֶעהְן טוֹיזֶענְד צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער. 25 אוּן וֶוען עֶר
הָאט נִיט גֶעהַאט צוּ בֶּעצָאהְלֶען, אַזוֹי הָאט אִיהְם
זַיין הַאר גֶעהֵייסֶען פֶערְקוֹיפֶען, אוּן זַיין וַוייבּ אוּן
קִינְדֶער, אוּן אַלֶעס וָואס עֶר הָאט גֶעהַאט, אוּן צוּ
בֶּעצָאהְלֶען. 26 דֶער קְנֶעכְט אִיז דֶען אַנִידֶערְגֶעפַאלֶען,
אוּן הָאט זִיךְ צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט אוּן גֶעזָאגְט, הַאר,
הָאבּ גֶעדוּלְד מִיט מִיר, אוּן אִיךְ וֶועל דִיר אַלֶעס
בֶּעצָאהְלֶען. 27 אוּן דֶער הַאר הָאט אוֹיף דִיזֶעם
קְנֶעכְט רַחֲמָנוּת גֶעהַאט אוּן הָאט אִיהְם בֶּעפְרֵייעֶט
אוּן הָאט אִיהְם דֶעם חוֹב פֶערְגֶעבֶּען. 28 אוּן וִויא
יֶענֶער קְנֶעכְט אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, הָאט עֶר גֶעפִינֶען
אֵיינֶעם פוּן דִיא מִיטְקְנֶעכְט, וָואס אִיז אִיהְם שׁוּלְדִיג
גֶעוֶוען הוּנְדֶערְט גְרָאשֶׁען*; אוּן עֶר הָאט אִיהְם
אָנְגֶענוּמֶען בֵּיים הַאלְז, אוּן הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
בֶּעצָאהְל מִיר דֶעם חוֹב. 29 אַזוֹי אִיז דֶער מִיטְקְנֶעכְט,
פָאר זַיינֶע פִיס גֶעפַאלֶען, אוּן הָאט אִיהְם גֶעבֶּעטֶען
אוּן גֶעזָאגְט, הָאבּ גֶעדוּלְד מִיט מִיר, אוּן אִיךְ וֶועל
דִיר אַלֶעס בֶּעצָאהְלֶען. 30 אָבֶּער עֶר הָאט נִיט גֶע־
וָואלְט, אוּן אִיז גֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט אִיהְם אִים
גֶעפֶענְגְנִים אַרֵיינְגֶעוָוארְפֶען, בִּיז עֶר וֶועט בֶּעצָאהְלֶען
דֶעם חוֹב. 31 אוּן וֶוען דִיא מִיטְקְנֶעכְט הָאבֶּען
גֶעזֶעהֶען וָואס עֶס אִיז גֶעשֶׁעהֶען, זֶענֶען זַייא זֶעהְר
בֶּעטְרִיבְּט גֶעוָוארֶען, אוּן זַייא זֶענֶען גֶעקוּמֶען אוּן
הָאבֶּען זַייעֶר הַאר׳ן דֶערְצֶעהְלְט אַלֶעס וָואס אִיז
גֶעשֶׁעהֶען. 32 דַאן הָאט אִיהְם זַיין הַאר גֶערוּפֶען,
אוּן הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דוּא שְׁלֶעכְטֶער קְנֶעכְט,
אִיךְ הָאבּ דִיר פֶערְגֶעבֶּען דֶעם גַאנְצֶען חוֹב וַוייל

28 גר׳ דינר,

דוא הָאסְט מִיךְ גֶעבֶּעטֶען; [33] הָאסְט דוא אויךְ נִיט
גֶעזָאלְט רַחֲמָנוּת הָאבֶּען אויף דֵיין מִיטְקְנֶעכְט, אַזוי
וִויא אִיךְ הָאבּ אויף דִיר רַחֲמָנוּת גֶעהַאט? [34] אוּן
זֵיין הַאר אִיז אִין כַּעַס גֶעוָוארֶען, אוּן הָאט אִיהְם
אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען צוּ דִיא פֵּיינִיגֶער, בִּיז עֶר וֶועט אַלֶעס
בֶּעצָאהְלֶען וָואס עֶר אִיז אִיהְם שׁוּלְדִיג גֶעוֶוען. [35] אַזוי
וֶועט מֵיין הִימְלִישֶׁער פָּאטֶער אויךְ טְהוּן צוּ אֵייךְ,
וֶוען אִיהְר וֶועט נִיט אִיטְלִיכֶער זֵיין בְּרוּדֶער פוּן
אֵייעֶרֶע הֶערְצֶער פֶערְגֶעבֶּען.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 16. אֵיינִיגֶע נָאךְ הֶעכֶערֶע לֶעקְ-צְיָאנֶען אִין דֶער פָארְבֶּערֵייטוּנְג פוּן דִיא צְוֶועלְף אִין דֶער צֵייט פוּן דֶער לֶעצְטֶער רֵייזֶע פוּן גָלִיל נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם (יט׳ א׳-כא׳ יא׳).

אַלְגֶעמֵיינֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג וֶועגֶען דֶעם עֶרְשְׁטֶען טְהֵייל פוּן דִיא רֵייזֶע אִין אִיהְר וִוירְקוּנְג.

יט [1] אוּן עֶס אִיז גֶעוֶוען וֶוען יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְדִיגְט
דִיזֶע וֶוערְטֶער, אִיז עֶר אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּן גָלִיל,
אוּן אִיז גֶעקוּמֶען צוּ דִיא גְרֶענְצֶען פוּן יְהוּדָה, אויף
דִיא אַנְדֶערֶע זֵייט יַרְדֵן; [2] אוּן פִיל לֵייט זֶענֶען אִיהְם
נָאכְגֶעגַאנְגֶען, אוּן עֶר הָאט זֵיא דָארְט גֶעהֵיילְט.

דִיא פְּרוּשִׁים פֶערְלַאנְגֶען עֶר זָאל עֶרְקְלֶעהְרֶען אֵיין חֲתוּנָה גֶעזֶעץ.

[3] אוּן דִיא פְּרוּשִׁים זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען, אוּן
הָאבֶּען אִיהְם גֶעפְּרִיפְט אוּן גֶעזָאגְט, מֶעג מֶען זֵיין
ווייבּ שֵׁיידֶען וֶועגֶען יֶעדֶער זַאךְ? [4] אוּן עֶר הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, הָאט אִיהְר דֶען נִיט

[4] בְּרֵאשִׁית א׳ כז׳.

גֶעלֵיינְט, אַז דֶער וֶועלְכֶער הָאט זֵייא בֶּעשַׁאפֶֿען פוּן
אָנְהֵייבּ, הָאט זֵייא זָכָר אוּן נְקֵבָה בֶּעשַׁאפֶֿען, 5 אוּן
הָאט גֶעזָאגְט, דֶעסְטְוֶועגֶען זָאל אַ מֶענְשׁ פֶֿערְלָאזֶען
זֵיין פָֿאטֶער אוּן זֵיינֶע מוּטֶער, אוּן זָאל זִיךְ בֶּעהֶעפְֿטֶען
אָן זֵיין וַוייבּ, אוּן דִיא צְווייא זָאלֶען צוּ אֵיין פְֿלֵיישׁ
זֵיין? 6 אַזוֹי דֶען זֶענֶען זֵייא נִיט מֶעהְר צְווייא,
נֵייעֶרְט אֵיין פְֿלֵיישׁ. דְרוּם וָואס גָאט הָאט אִינְאֵיינֶעם
פֶֿערְאֵיינִיגְט, דָאס זָאל קֵיין מֶענְשׁ נִיט צוּשֵׁיידֶען.
7 זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פַֿארְוָואס הָאט דֶען
משֶׁה גֶעבָּאטֶען אַז מֶען זָאל אִיהְר אַ גֶט גֶעבֶּען אוּן
זִיא שֵׁיידֶען? 8 עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וֶועגֶען
אֵייעֶרֶע הַארְטְהַארְצִיגְקֵייט הָאט משֶׁה אֵייךְ דֶערְלוֹיבְּט
אֵייעֶרֶע וַוייבֶּער צוּ שֵׁיידֶען; אָבֶּער פוּן אָנְהֵייבּ אִיז
עֶס נִיט אַזוֹי גֶעוֶועזֶען. 9 אוּן אִיךְ זָאג אֵייךְ, אַז וֶוער
עֶס וֶועט זֵיין וַוייבּ שֵׁיידֶען חוּץ וֶועגֶען זְנוּת, אוּן
נֶעמֶען אֵיין אַנְדֶערֶע, דֶער אִיז מְזַנֶה; אוּן דֶער וָואס
נֶעמְט דִיא גְרוּשָׁה אִיז מְזַנֶה. 10 זֵיינֶע תַּלְמִידִים
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, וֶוען דִיא זַאךְ אִיז אַזוֹי
צְווִישֶׁען מַאן אוּן וַוייבּ, אַזוֹי אִיז עֶס נִיט גוּט חֲתוּנָה
צוּ הָאבֶּען. 11 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, נִיט
אַלֶע קֶענֶען דָאס וָוארְט אָנְנֶעמֶען, אוֹיסֶער דִיא צוּ
וֶועמֶען עֶס אִיז גֶעגֶעבֶּען. 12 וָוארִין עֶס זֶענֶען פַֿאר־
הַאנֶען פֶֿערְשְׁנִיטֶענֶע, וָואס זֶענֶען אַזוֹי גֶעבּוֹירֶען פוּן
זֵייעֶר מוּטֶערְס לֵייבּ, אוּן עֶס זֶענֶען פַֿארְהַאנֶען פֶֿערְ־
שְׁנִיטֶענֶע, וָואס זֶענֶען פֶֿערְשְׁנִיטֶען גֶעוָוארֶען בֵּייא
מֶענְשֶׁען, אוּן עֶס זֶענֶען פַֿארְהַאנֶען פֶֿערְשְׁנִיטֶענֶע,
וָואס הָאבֶּען זִיךְ זֶעלְבְּסְט פֶֿערְשְׁנִיטֶען וֶועגֶען דֶעם
מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. וֶוער עֶס קָאן דָאס אָנְנֶעמֶען, לָאז
עֶר אָנְנֶעמֶען.

[5] בראשית ב׳ כד׳.

צְווייטֶע עֶרְפַאהְרוּנְג בֶּעהֶענְדִיג נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם— דִיא תַּלְמִידִים׳ס מֵיינוּנְג װֶעגֶען קִינְדֶער.

13 דַאן הָאט מֶען צוּ אִיהְם גֶעבְּרַאכְט קְלֵיינֶע קִינְדֶער
כְּדֵי עֶר זָאל דִיא הֶענְד אוֹיף זֵייא לֶעגֶען אוּן בֶּעטֶען;
אוּן דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען זֵייא אָנְגֶעשְׁרִיגֶען. 14 אָבֶּער
יֵשׁוּעַ הָאט גֶעזָאגְט, לָאזְט דִיא קִינְדֶערְלֶעךְ אוּן
פֶערְבִּיט זֵייא נִיט צוּ מִיר צוּ קוּמֶען, וָוארִין פוּן
אַזֶעלְכֶע אִיז דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. 15 אוּן עֶר הָאט
דִיא הֶענְד אוֹיף זֵייא גֶעלֶעגְט, אוּן אִיז פוּן דָארְטֶען
אַװֶעקְגֶעגַאנְגֶען.

דְרִיטֶע עֶרְפַאהְרוּנְג בֶּעהֶענְדִיג נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם— אַ יוּנְגֶער מַאן זוּכְט אֵייבִּיגֶעס לֶעבֶּען.

16 אוּן זֶעה, אֵיינֶער אִיז צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען אוּן
הָאט גֶעזָאגְט, לֶעהְרֶער וָואס פַאר אַ גוּטֶעס זָאל
אִיךְ טְהוּן כְּדֵי אִיךְ זָאל בֶּעקוּמֶען עֶבִּיגֶעס לֶעבֶּען?
17 אוּן עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פַארְוָואס פְרֶעגְסְט
דוּא מִיךְ װֶעגֶען דֶעם גוּטֶע? אֵיינֶער אִיז דֶער גוּטֶער;
אָבֶּער װֶען דוּא װִילְסְט אִין לֶעבֶּען אַרֵיינְקוּמֶען, אַזוֹי
הִיט דִיא מִצְוֹת. 18 אוּן עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
װֶעלְכֶע? אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעזָאגְט, דוּא זָאלְסְט נִיט
טֵייטֶען, דוּא זָאלְסְט נִיט מְזַנֶה זֵיין, דוּא זָאלְסְט נִיט
גַנְבֶעֶנֶען, דוּא זָאלְסְט נִיט פַאלְשׁ עֵדוּת זָאגֶען,
19 עֶהְרֶע דֵיין פָאטֶער אוּן דֵיינֶע מוּטֶער, אוּן, דוּא
זָאלְסְט לִיבֶּען דֵיין חַבֵר װִיא זִיךְ זֶעלְבְּסְט. 20 דֶער
יוּנְגֶע מַאן הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דָאס אַלֶעס הָאבּ
אִיךְ גֶעהַאלְטֶען; וָואס פֶעהְלְט מִיר נָאךְ? 21 יֵשׁוּעַ
הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, װֶען דוּא װִילְסְט פָאלְקָאמֶען

19 שמות כ׳ יב׳; ויקרא יט׳ יח׳; דברים ה׳ טז׳.

זַיין, אַזוֹי גֶעה, פֶערְקוֹיף וָואס דוּא הָאסְט, אוּן גִיבּ
צוּ דִיא אָרְמֶע, אוּן דוּא וֶועסְט הָאבֶּען אַ שַׁאץ אִים
הִימֶעל; אוּן קוּם, פָאלְג מִיר נָאךְ. 22 אוּן וִויא דֶער
יוּנְגֶע מַאן הָאט דָאס וָוארְט גֶעהֶערְט אִיז עֶר אַוֶועקְ־
גֶעגַאנְגֶען טְרוֹירִיג; וָוארִין עֶר הָאט גֶעהַאט פִיל
פֶערְמֶעגֶען.

יֵשׁוּעַ אוּנְטֶערְהַאלְט זִיךְ מִיט זַיינֶע תַּלְמִידִים.

23 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זַיינֶע תַּלְמִידִים גֶעזָאגְט,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ אַז אַ רַייכֶער וֶועט שְׁוֶוערְלִיךְ
אַרַיינְקוּמֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. 24 אוּן וִוידֶער זָאג
אִיךְ אֵייךְ, עֶס אִיז גְרִינְגֶער פַאר אַ קֶעמֶעל דוּרְכְ־
צוּגֶעהֶען דוּרְךְ דֶעם לָאךְ פוּן אַ נָאדֶעל, וִויא פַאר אַ
רַייכֶען אַרַיינְצוּקוּמֶען אִים קֶענִיגְרַייךְ פוּן גָאט. 25 אוּן
וֶוען דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען דָאס גֶעהֶערְט, זֶענֶען זַייא
זֶעהְר עֶרְשְׁטוֹינְט גֶעוָוארֶען, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, וֶוער
קָאן דֶען גֶערֶעטֶעט וֶוערֶען? 26 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט זַייא
אָנְגֶעזֶעהֶען, אוּן הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, בַּייא מֶענְשֶׁען
אִיז דָאס אוּנְמֶעגְלִיךְ; אָבֶּער בַּייא גָאט אִיז אַלֶעס
מֶעגְלִיךְ. 27 דַאן הָאט פֶּעטְרוּס גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן
הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, זֶעה, מִיר הָאבֶּען אַלֶעס
פֶערְלָאזְט, אוּן הָאבֶּען דִיר נָאכְגֶעפָאלְגְט; וָואס וֶועלֶען
מִיר דֶערְפַאר הָאבֶּען? 28 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זַייא
גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז אִיהְר וָואס הָאט
מִיר נָאכְגֶעפָאלְגְט, אִין דֶער וִוידֶערְגֶעבּוּרְט, וֶוען דֶער
בֶּן־אָדָם וֶועט זִיצֶען אוֹיף זַיין שְׁטוּהְל פוּן הֶערְלִיכְקַייט,
אַזוֹי וֶועט אִיהְר אוֹיךְ זִיצֶען אוֹיף צְוֶועלְף שְׁטוּהְלֶען
אוּן וֶועט מִשְׁפָּטֶען דִיא צְוֶועלְף שְׁבָטִים פוּן יִשְׂרָאֵל.
29 אוּן אִיטְלִיכֶער וָואס הָאט פֶערְלָאזְט הַייזֶער, אָדֶער
בְּרִידֶער אָדֶער שְׁוֶועסְטֶער, אָדֶער פָאטֶער, אָדֶער

מוּטֶער, אָדֶער קִינְדֶער, אָדֶער פֶּעלְדֶער, פוּן מֵיין
נָאמֶען'ס וֶועגֶען, דֶער וֶועט בֶּעקוּמֶען הוּנְדֶערְט מָאל
אַזוֹי פִיל, אוּן עֶבִּיגֶעס לֶעבֶּען יַרְשֶׁענֶען. 30 אָבֶּער
פִילֶע וָואס זֶענֶען עֶרְשְׁטֶע וֶועלֶען זַיין לֶעצְטֶע, אוּן
לֶעצְטֶע וֶועלֶען זַיין עֶרְשְׁטֶע.

כ 1 דֶען דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז גְלֵייךְ צוּ אַ בַּעַל
הַבָּיִת, וָואס אִיז אִים מָארְגֶען פְרִיה אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען
אַרְבֵּייטֶער צוּ דִינְגֶען פַאר זַיין ווַיינְגָארְטֶען. 2 אוּן
עֶר הָאט זִיךְ פֶערְגְלֵייכְט מִיט דִיא אַרְבֵּייטֶער פַאר אַ
גְרָאשֶׁען * אַ טָאג, אוּן הָאט זֵייא אַרֵיינְגֶעשִׁיקְט אִין
זַיין ווַיינְגָארְטֶען. 3 אוּן עֶר אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען אִין
דִיא דְרִיטֶע שָׁעָה אוּן הָאט גֶעזֶעהֶען אַנְדֶערֶע לֶעדִיג
שְׁטֶעהֶען אוֹיף דֶעם מַארְק; 4 אוּן עֶר הָאט צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, גֶעהְט אִיהְר אוֹיךְ אִין דֶעם ווַיינְגָארְטֶען
אַרֵיין, אוּן אִיךְ וֶועל אֵייךְ גֶעבֶּען וָואס רֶעכְט אִיז.
5 אַזוֹי זֶענֶען זֵייא אַהִינְגֶעגַאנְגֶען. אוּן עֶר אִיז ווִידֶער
אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען אִין דִיא זֶעקְסְטֶע אוּן נֵיינְטֶע שָׁעָה,
אוּן הָאט אוֹיךְ אַזוֹי גֶעטְהוּן. 6 אוּן אִין דִיא עֶלְפְטֶע
שָׁעָה אִיז עֶר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, אוּן הָאט גֶעפִינֶען
אַנְדֶערֶע לֶעדִיג שְׁטֶעהֶען, אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט,
פַארְוָואס שְׁטֶעהְט אִיהְר דֶעם גַאנְצֶען טָאג לֶעדִיג?
7 זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, ווַייל קֵיינֶער הָאט
אוּנְז נִיט גֶעדוּנְגֶען, אַזוֹי הָאט עֶר צוּ זֵייא גֶעזָאגְט,
גֶעהְט אִיהְר אוֹיךְ אִים ווַיינְגָארְטֶען אַרֵיין. 8 אוּן
אוֹיף דֶעם אָבֶענְד זָאגְט דֶער הַאר פוּן דֶעם ווַיינְ־
גָארְטֶען צוּ זַיין פֶערְוַואלְטֶער, רוּף דִיא אַרְבֵּייטֶער
אוּן בֶּעצָאהְל זֵייא זֵייעֶר לוֹין, אוּן הֵייבּ אָן פוּן דֶעם
לֶעצְטֶען בִּיז צוּם עֶרְשְׁטֶען. 9 אוּן דִיא וָואס זֶענֶען
גֶעדוּנְגֶען גֶעוֶועזֶען אִין דִיא עֶלְפְטֶע שָׁעָה זֶענֶען גֶעקוּמֶען,

2,9 גר׳ דינר.

אוּן הָאבֶּען בֶּעקוּמֶען אִיטְלִיכֶער אַ גְרָאשֶׁען.* 10 אוּן
וֶוען דִיא עֶרְשְׁטֶע זֶענֶען גֶעקוּמֶען, אַזוֹי הָאבֶּען זַייא
גֶעדַאכְט אַז זַייא וֶועלֶען מֶעהְר בֶּעקוּמֶען, אוּן זַייא
הָאבֶּען אוֹיךְ בֶּעקוּמֶען אִיטְלִיכֶער אַ גְרָאשֶׁען. 11 אוּן
וֶוען זַייא הָאבֶּען עֶס בֶּעקוּמֶען, הָאבֶּען זַייא גֶעמוּרְמֶעלְט
קֶעגֶען דֶעם בַּעַל הַבָּיִת, 12 אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט,
דִיזֶע לֶעצְטֶע הָאבֶּען גֶעאַרְבֵּייט אֵיינֶע שָׁעָה, אוּן דוּא
הָאסְט זַייא גְלֵייךְ מִיט אוּנְז גֶעמַאכְט, וָואס הָאבֶּען
דֶערְטְרָאגֶען דִיא לַאסְט פוּן דֶעם טָאג אוּן דִיא
בְּרֶענֶענְדִיגֶע הִיץ. 13 אָבֶּער עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט
אוּן גֶעזָאגְט צוּ אֵיינֶעם פוּן זַייא, מֵיין פְרֵיינְד, אִיךְ
טְהוּא דִיר נִיט קֵיין אוּנְרֶעכְט; הָאסְט דוּא נִיט מִיט
מִיר פֶערְגְלֵייכְט פַאר אַ גְרָאשֶׁען? 14 נֶעם דִיר דָאס
דֵיינִיגֶע, אוּן גֶעה אַוֶועק; אִיךְ וִויל דִיזֶען לֶעצְטֶען
גֶעבֶּען אַזוֹי וִויא דִיר. 15 מֶעג אִיךְ נִיט טְהוּן מִיט
מֵיין אֵייגֶענֶעם וָואס אִיךְ וִויל? אָדֶער אִיז דֵיין אוֹיג
שְׁלֶעכְט ווייל אִיךְ בִּין גוּט? 16 אַזוֹי וֶועלֶען דִיא
לֶעצְטֶע זַיין עֶרְשְׁטֶע אוּן דִיא עֶרְשְׁטֶע לֶעצְטֶע.

אוֹיפְ'ן וֶועג נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם—דְרִיטֶע נַאכְרִיכְט וֶועגֶען זַיין טוֹיט.

17 אוּן וֶוען יֵשׁוּעַ אִיז אַרוֹיפְגֶעגַאנְגֶען קֵיין יְרוּשָׁלַיִם,
הָאט עֶר גֶענוּמֶען דִיא צְוֶועלְף תַּלְמִידִים אָן דֶער
זַייט, אוּן אוֹיף דֶעם וֶועג הָאט עֶר צוּ זַייא גֶעזָאגְט,
18 זֶעה מִיר גֶעהֶען אַרוֹיף קֵיין יְרוּשָׁלַיִם, אוּן דֶער
בֶּן־אָדָם וֶועט אִיבֶּערְגֶעלִיפֶערְט וֶוערֶען צוּ דִיא עֶרְשְׁטֶע
כֹּהֲנִים אוּן דִיא סוֹפְרִים; אוּן זַייא וֶועלֶען אִיהְם
פֶערְשׁוּלְדִיגֶען צוּם טוֹיט, 19 אוּן זַייא וֶועלֶען אִיהְם
אִיבֶּערְלִיפֶערֶען צוּ דִיא גוֹיִם אַז זַייא זָאלֶען אִיהְם

אויסְשְׁפָּאטֶען און שְׁמֵייסֶען און קְרֵייצִיגֶען; און אִים
דְרִיטֶען טָאג וָועט עֶר אויפְשְׁטֶעהֶען.

אויף'ן וֶועג נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם—דָאס הֵיילִיגֶע פָּאר־רֶעכְט צוּ דִינֶען.

[20] דַאן אִיז צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען דִיא מוּטֶער פוּן דִיא
קִינְדֶער פוּן זַבְדַי מִיט אִיהְרֶע זִיהְן, און הָאט זִיךְ צוּ
אִיהְם גֶעבִּיקְט, און עֶפֶּעס פוּן אִיהְם פֶערְלַאנְגְט.
[21] און עֶר הָאט צוּ אִיהְר גֶעזָאגְט, וָואס וִוילְסְט דוּא?
זִיא הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, גֶעבִּיט אַז דִיזֶע מֵיינֶע
צְווייא זִיהְן זָאלֶען זִיצֶען, אֵיינֶער צוּ דֵיינֶע רֶעכְטֶע
הַאנְד און אֵיינֶער צוּ דֵיינֶע לִינְקֶע אִין דֵיין קֶענִיגְרֵייךְ.
[22] אָבֶּער יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט און גֶעזָאגְט, אִיהְר
ווייסְט נִיט וָואס אִיהְר פֶערְלַאנְגְט; קָאנְט אִיהְר
טְרִינְקֶען דֶעם כּוֹס ווָאס אִיךְ וֶועל טְרִינְקֶען? זֵייא
הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, מִיר קָאנֶען. [23] עֶר הָאט
צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, מֵיין כּוֹס וֶועט אִיהְר טְרִינְקֶען,
אָבֶּער צוּ זִיצֶען צוּ מֵיינֶע רֶעכְטֶע הַאנְד און צוּ
מֵיינֶע לִינְקֶע הַאנְד אִיז נִיט מֵיין צוּ גֶעבֶּען, נֵייעֶרְט
צוּ דִיא פַאר ווֶעמֶען עֶס אִיז אָנְגֶעבְּרֵייט פוּן מֵיין
פָּאטֶער. [24] און ווִיא דִיא צֶעהְן הָאבֶּען דָאס גֶעהֶערְט,
הָאט עֶס זֵייא פֶערְדְרָאסֶען אִיבֶּער דִיא צְווייא בְּרִידֶער.
[25] אָבֶּער יֵשׁוּעַ הָאט זֵייא צוּ זִיךְ גֶערוּפֶען און גֶעזָאגְט,
אִיהְר ווייסְט אַז דִיא פִירְשְׁטֶען פוּן דִיא פֶעלְקֶער
הֶערְשֶׁען אִיבֶּער זֵייא, און דִיא פָּארְנֶעהְמֶע גֶעוָועלְ־
טִיגֶען אִיבֶּער זֵייא. [26] עֶס זָאל נִיט אַזוֹי זֵיין צְווִישֶׁען
אֵייךְ; נֵייעֶרְט וֶוער עֶס וִויל גְרוֹיס זֵיין צְווִישֶׁען אֵייךְ,
דֶער זָאל זֵיין אֵייעֶר בֶּעדִינְטֶער; [27] און וֶוער עֶס
וִויל דֶער עֶרְשְׁטֶער זֵיין צְווִישֶׁען אֵייךְ, דֶער זָאל זֵיין
אֵייעֶר קְנֶעכְט; [28] אַזוֹי ווִיא דֶער בֶּן־אָדָם אִיז נִיט

גֶעקוּמֶען בֶּעדִינְט צוּ וֶוערֶען, נֵייעֶרְט צוּ בֶּעדִינֶען,
אוּן זַיין לֶעבֶּען צוּ גֶעבֶּען אַיין אוֹיסְלֶעזוּנְג פַאר פִילֶע.

אוֹיףְ'ן וֶועג נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם—הֵיילְט עֶר צְוֵויא בְּלִינְדֶע.

29 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּן יְרִיחוֹ
זֶענֶען אִיהְם פִיל לֵייט נָאכְגֶעגַאנְגֶען. 30 אוּן זֶעה,
צְווייא בְּלִינְדֶע זֶענֶען גֶעזֶעסֶען בֵּיים וֶועג, אוּן וֶוען
זֵייא הָאבֶּען גֶעהֶערְט אַז יֵשׁוּעַ גֶעהְט פַארְבֵּייא,
הָאבֶּען זֵייא גֶעשְׁרִיגֶען אוּן גֶעזָאגְט, הַאר, דֶערְבַּארְם
דִיךְ אִיבֶּער אוּנְז, דוּא זוּהְן פוּן דָוִד. 31 אוּן דִיא
לֵייט הָאבֶּען זֵייא אָנְגֶעשְׁרִיגֶען, אַז זֵייא זָאלֶען שְׁטִיל
שְׁווייגֶען; אָבֶּער זֵייא הָאבֶּען נָאךְ מֶעהְר גֶעשְׁרִיגֶען
אוּן גֶעזָאגְט, הַאר, דֶערְבַּארְם דִיךְ אִיבֶּער אוּנְז, דוּא
זוּהְן פוּן דָוִד. 32 אוּן יֵשׁוּעַ אִיז גֶעשְׁטַאנֶען, אוּן הָאט
זֵייא גֶערוּפֶען אוּן גֶעזָאגְט, וָואס ווִילְט אִיהְר אַז אִיךְ
זָאל אֵייךְ טְהוּן? 33 זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
הַאר, אַז אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען זָאלֶען אוֹיפְגֶעמַאכְט וֶוערֶען.
34 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט אוֹיף זֵייא רַחֲמָנוּת גֶעהַאט, אוּן
הָאט זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען אָנְגֶערִיהְרְט, אוּן גְלֵייךְ זֶענֶען זֵייא
זֶעהֶענְדִיג גֶעוָוארֶען, אוּן הָאבֶּען אִיהְם נָאכְגֶעפָאלְגְט.

אוֹיף דֶער רֵייזֶע נָאךְ יְרוּשָׁלַיִם—דֶער קֶענִיגְ־לִיכֶער אֵיינְגַאנְג.

כא 1 אוּן וֶוען זֵייא הָאבֶּען זִיךְ גֶענֶעהְנְט צוּ יְרוּשָׁלַיִם,
אוּן זֶענֶען גֶעקוּמֶען קֵיין בֵּית־פַּגֵי צוּם הַר
הַזֵּתִים, דַאן הָאט יֵשׁוּעַ אוֹיסְגֶעשִׁיקְט צְוֵויא תַּלְמִידִים,
2 אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, גֶעהְט אַהִין צוּם דָארְף
וָואס אִיז קֶעגֶען אֵייךְ, אוּן גְלֵייךְ וֶועט אִיהְר גֶעפִינֶען
אֵיין עֶזֶעל אָנְגֶעבּוּנְדֶען, אוּן אַ פִילְבֶען דֶערְבֵּייא;

בּינְד זֵייא אויף, און בְּרֶענְגְט זֵייא צוּ מִיר. [3] און
וֶוען אֵיימִיצֶער וֶועט אַייךְ עֶפֶּעס זָאגֶען, אַזוי זָאגְט
אִיהְר אַז דֶער הַאר בֶּעדַארְף זֵייא; און עֶר וֶועט
זֵייא בַּאלְד שִׁיקֶען. [4] און דָאס אִיז גֶעשֶׁעהֶען, כְּדֵי
עֶס זָאל מְקוּיָם וֶוערֶען וָואס אִיז גֶעזָאגְט דוּרךְ דֶעם
נָבִיא, דֶער זָאגְט,

[5] זָאגְט צוּ דֶער טָאכְטֶער פוּן צִיוֹן,
זֶעה, דַיין קֶענִיג קוּמְט צוּ דִיר,
זַאנְפְטְמִיטִיג און רַייטֶענְדִיג אויף אַיין עֶזֶעל,
און אויף אַ פִילְבֶען, דָאס יוּנְגֶע פוּן אַיינֶע עֶזֶעלִין.

[6] און דִיא תַּלְמִידִים זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען, און הָאבֶּען
גֶעטְהוּן אַזוי וִויא יֵשׁוּעַ הָאט זֵייא בֶּעפוּילֶען, [7] און
זֵייא הָאבֶּען גֶעבְּרַאכְט דָאס עֶזֶעל און דָאס פִילְבֶען,
און הָאבֶּען זֵייעֶרֶע קְלֵיידֶער דְרוּיף גֶעלֶעגְט, און
הָאבֶּען אִיהְם אויף זֵייא גֶעזֶעצְט. [8] און אַ סַךְ לַייט
הָאבֶּען זֵייעֶרֶע קְלֵיידֶער אויסְגֶעשְׁפְּרֵייט אויף דֶעם
וֶועג; און אַנְדֶערֶע הָאבֶּען אָבְּגֶעשְׁנִיטֶען צְווַייגֶען פוּן
דִיא בֵּיימֶער און הָאבֶּען זֵייא אויסְגֶעשְׁפְּרֵייט אויף
דֶעם וֶועג. [9] און דִיא לַייט וָואס זֶענֶען פָאר אִיהְם
און נָאךְ אִיהְם גֶעגַאנְגֶען הָאבֶּען גֶעשְׁרִיגֶען און גֶעזָאגְט,

הוֹשַׁעְנָא צוּם זוּהְן פוּן דָוִד,
גֶעלוֹיבְּט אִיז דֶער וֶועלְבֶער קוּמְט אִים נָאמֶען
פוּן דֶעם הַאר'ן,
הוֹשַׁעְנָא אִין דֶער הוֹיךְ.

[10] און וֶוען עֶר אִיז קַיין יְרוּשָׁלַיִם אַרַיינְגֶעקוּמֶען,
אִיז דִיא גַאנְצֶע שְׁטָאדְט בֶּעוֶועגְט גֶעוָוארֶען, און זֵייא
הָאבֶּען גֶעזָאגְט, וֶוער אִיז דִיזֶער? [11] און דִיא לַייט
הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דָאס אִיז דֶער נָבִיא יֵשׁוּעַ פוּן נְצָרֶת
אִין גָלִיל.

[5] זכריה ט׳ ט׳. [9] תהלים קיח׳ כה׳ כו׳.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 17. דֶער לֶעצְטֶער שְׁטְרֵייט צְווִישֶׁען יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ אוּן דִיא מַנְהִיגִים פוּן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִין יְרוּשָׁלַיִם.

יֵשׁוּעַ פֶערְאוּרְזַאכְט דֶעם שְׁטְרֵייט דוּרְךְ רֵיינִיגֶען דֶעם טֶעמְפֶּעל.

[12] אוּן יֵשׁוּעַ אִיז אַרֵיינְגֶעגַאנְגֶען אִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
אוּן הָאט אַרוֹיסְגֶעטְרִיבֶּען אַלֶע דִיא וָואס הָאבֶּען
פֶערְקוֹיפְט אוּן גֶעקוֹיפְט אִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּן הָאט
אוּמְגֶעוָוארְפֶען דִיא טִישׁ פוּן דִיא גֶעלְדְוֶועקְסְלֶער, אוּן
דִיא שְׁטוּהְלֶען פוּן דִיא וָואס הָאבֶּען דִיא טוֹיבֶּען
פֶערְקוֹיפְט; [13] אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, עֶס שְׁטֶעהְט
גֶעשְׁרִיבֶּען, מֵיין הוֹיז זָאל גֶערוּפֶען וֶוערֶען אַ הוֹיז
פוּן גֶעבֶּעט, אָבֶּער אִיהְר הָאט דֶערְפוּן גֶעמַאכְט אַ
הֵייל פוּן רוֹיבֶּער. [14] אוּן עֶס זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען
בְּלִינְדֶע אוּן קְרוּמֶע אִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּן עֶר הָאט
זֵייא גֶעהֵיילְט. [15] אוּן וֶוען דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן
כוֹפְרִים הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען דִיא וְואוּנְדֶער וָואס עֶר
הָאט גֶעטְהוּן, אוּן דִיא קִינְדֶער וָואס הָאבֶּען גֶעשְׁרִיגֶען
אִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּן גֶעזָאגְט, הוֹשַׁעְנָא צוּם זוּהְן
פוּן דָוִד, אַזוֹי הָאט עֶס זֵייא פֶערְדְרָאסֶען, [16] אוּן
זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, הֶערְסְט דוּא וָואס
דִיזֶע זָאגֶען? אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, יָא,
הָאט אִיהְר קֵיינְמָאל נִיט גֶעלֵיינְט, פוּן דֶעם מוֹיל פוּן
יוּנְגְלִינְגֶע אוּן קִינְדֶער הָאסְט דוּא לוֹיבּ פָאלְקוּמֶען
גֶעמַאכְט? [17] אוּן עֶר הָאט זֵייא פֶערְלָאזְט, אוּן אִיז
אוֹיס דֶער שְׁטָאדְט אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען קֵיין בֵּית עֲנִיָה,
אוּן הָאט דָארְט אִיבֶּערְגֶענֶעכְטִיגְט.

[13] ישעיה נו׳ ז׳; ירמיה ז׳ יא׳. [16] תהלים ח׳ ג׳.

אַ מֶערְקְוֶוערְדיגֶער צוּפַאל מִיט אַ פְּרוּכְטְלָאזֶען פֵייגֶענְבּוים.

[18] און צוּ מָארְגֶען פְרִיה וֶוען עֶר אִיז אִין דֶער
שְׁטָאדְט אַרייַנְגֶעגַאנְגֶען, אִיז עֶר הוּנְגְרִיג גֶעוָוארֶען.
[19] און עֶר הָאט גֶעזֶעהֶען אַ פֵייגֶענְבּוים אויף דֶעם
וֶועג, און אִיז צוּגֶעגַאנְגֶען דֶערְצוּ, און הָאט דְרויף
נִיט מֶעהְר גֶעפִינֶען חוּץ בְּלֶעטְלֶעךְ אַליין, און עֶר
הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, עֶס זָאל נִיט מֶעהְר קֵיינֶע
פֵּרוֹת אויף דִיר וַואקְסֶען אויף עֶבִּיג. און בַּאלְד אִיז
דֶער פֵייגֶענְבּוים פֶערְדַארְט גֶעוָוארֶען. [20] און וֶוען
דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען דָאס גֶעזֶעהֶען, הָאבֶּען זֵייא
זִיךְ גֶעוְואוּנְדֶערְט און גֶעזָאגְט, וִויא בַּאלְד אִיז דֶער
פֵייגֶענְבּוים פֶערְדַארְט גֶעוָוארֶען? [21] און יֵשׁוּעַ הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט און הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת זָאג
אִיךְ אייךְ, וֶוען אִיהְר זָאלְט הָאבֶּען גְלויבֶּען, און זָאלְט
נִיט צְוַוייפְלֶען, אַזוֹי וֶועט אִיהְר נִיט אַליין טְהוּן וָואס
אִיז גֶעשֶׁעהֶען צוּם פֵייגֶענְבּוים; נֵייעֶרְט וֶוען אִיהְר
וֶועט אויךְ זָאגֶען צוּ דִיזֶעם בַּארְג, דוּא זָאלְסְט דִיךְ
אויפְהֵייבֶּען און זָאלְסְט אִים יַם אַרייַנְגֶעוָוארְפֶען וֶוערֶען,
אַזוֹי וֶועט עֶס גֶעשֶׁעהֶען; [22] און אַלֶעס וָואס אִיהְר
וֶועט פֶערְלַאנְגֶען אִים גֶעבֶּעט מִיט אֱמוּנָה, אַזוֹי וֶועט
אִיהְר עֶס דֶערְהַאלְטֶען.

דִיא פְרַאגֶע וֶועגֶען יֵשׁוּעַ׳ס מַאכְט.

[23] און וֶוען עֶר אִיז גֶעקוּמֶען אִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
אַרייַן, זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים
און דִיא עֶלְצְטֶע פוּן דֶעם פָאלְק, וֶוען עֶר הָאט
גֶעלֶעהְרְט, און זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דוּרְךְ
וָואס פַאר אַ מַאכְט טְהוּסְט דוּא דִיזֶע זַאכֶען? און

וֶוער הָאט דִיר דִיזֶע מַאכְט גֶעגֶעבֶּען? 24 און יֵשוּעַ
הָאט גֶעעֶנְטפֶערְט און הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, אִיךְ
ווִיל אֵייךְ אוֹיךְ אֵיין זַאךְ פְרֶעגֶען, און וֶוען אִיהְר
וֶועט מִיר דָאס זָאגֶען, אַזוֹי וֶועל אִיךְ אֵייךְ אוֹיךְ
זָאגֶען דוּרְךְ וָואס פַאר אַ מַאכְט אִיךְ טְהוּא דִיזֶע
זַאכֶען. 25 דִיא טְבִילָה פוּן יוֹחָנָן פוּן וַואנֶען אִיז זִיא
גֶעוֶוען, פוּן דֶעם הִימֶעל, אָדֶער פוּן מֶענְשֶׁען? און
זֵייא הָאבֶּען זִיךְ מִיט אֵיינְאַנְדֶער אִיבֶּערְלֶעגְט און
גֶעזָאגְט, וֶוען מִיר וֶועלֶען זָאגֶען פוּן דֶעם הִימֶעל,
דַאן וֶועט עֶר זָאגֶען, פַארְוָואס הָאט אִיהְר אִיהְם דֶען
נִיט גֶעגְלוֹיבְּט? 26 און וֶוען מִיר וֶועלֶען זָאגֶען פוּן
מֶענְשֶׁען, אַזוֹי הָאבֶּען מִיר מוֹרָא פַאר דִיא לֵייט,
וָוארִין אַלֶע הַאלְטֶען יוֹחָנָן פַאר אַ נָבִיא. 27 און זֵייא
הָאבֶּען צוּ יֵשוּעַ גֶעעֶנְטפֶערְט און גֶעזָאגְט, מִיר ווִיסֶען
נִיט. אַזוֹי הָאט עֶר צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, אִיךְ וֶועל אֵייךְ
אוֹיךְ נִיט זָאגֶען דוּרְךְ וָואס פַאר אַ מַאכְט אִיךְ טְהוּא
דִיזֶע זַאכֶען.

עֶר עֶנְטפֶערְט ווִידֶער דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים, דִיא סוֹפְרִים, און דִיא זְקֵנִים מִיט אַ מָשָׁל פוּן צְוֵוייא זִיהְן.

28 אָבֶּער וָואס דֶענְקְט אִיהְר? אַ מַאן הָאט גֶעהַאט
צְוֵוייא זִיהְן; און עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּם עֶרְשְׁטֶען און
הָאט גֶעזָאגְט, מֵיין זוּהְן, גֶעה און אַרְבֵּייט הֵיינְט אִין
מֵיין ווַיינְגָארְטֶען. 29 און עֶר הָאט גֶעעֶנְטפֶערְט און
גֶעזָאגְט, דָא בִּין אִיךְ הַאר, און אִיז נִיט גֶעגַאנְגֶען.
30 און עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּם אַנְדֶערֶען, און הָאט
אוֹיךְ אַזוֹי גֶעזָאגְט; און עֶר הָאט גֶעעֶנְטפֶערְט און
גֶעזָאגְט, אִיךְ ווִיל נִיט, דֶערְנָאךְ הָאט עֶר זִיךְ בֶּעדַאכְט
און אִיז גֶעגַאנְגֶען. 31 וֶועלְכֶער פוּן דִיא צְוֵוייא הָאט

גֶעטְהוּן דֶעם ווילֶען פוּן דֶעם פָאטֶער? זַייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דֶער אַנְדֶערֶער. יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז דִיא שְׁטֵייעֶרְאֵיינְנֶעמֶער אוּן דִיא הוּרֶען וֶועלֶען פְרִיהֶער פוּן אֵייךְ אַרֵיינְקוּמֶען אִים קֶענִיגְרֵייךְ פוּן גָאט. 32 וָוארִין יוֹחָנָן אִיז צוּ אֵייךְ גֶעקוּמֶען אִים וֶועג פוּן גֶערֶעכְטִיגְקֵייט, אוּן אִיהְר הָאט אִיהְם נִיט גֶעגְלוֹיבְּט; אָבֶּער דִיא שְׁטֵייעֶר־אֵיינְנֶעמֶער אוּן דִיא הוּרֶען הָאבֶּען אִיהְם גֶעגְלוֹיבְּט; אוּן וֶוען אִיהְר הָאט דָאס גֶעזֶעהֶען, הָאט אִיהְר אֵייךְ דָאךְ נִיט בֶּעדַאכְט אַז אִיהְר זָאלְט אִיהְם גְלוֹיבֶּען.

נָאךְ אֵיין אַנְטְוָוארְט מִיט אַ מָשָׁל פוּן אַ ווַיינְגָארְטֶען.

33 הֶערְט צוּ אֵיין אַנְדֶערֶעם מָשָׁל, דָא אִיז גֶעוֶועזֶען אַ בַּעַל הַבַּיִת, וָואס הָאט גֶעפְלַאנְצְט אַ ווַיינְגָארְטֶען, אוּן אַ צוֹים דְרוּם גֶעמַאכְט, אוּן אַ קֶעלְטֶער דְרִינֶען גֶעגְרָאבֶּען, אוּן הָאט גֶעבּוֹיעֶט אַ טְהוּרֶם, אוּן עֶס פֶערְדוּנְגֶען צוּ ווַיינְגֶערְטְנֶער, אוּן אִיז אַוֶועקְגֶעפָאהְרֶען. 34 אוּן וֶוען דִיא צַייט פוּן פְּרוּכְט אִיז גֶעקוּמֶען, אַזוֹי הָאט עֶר גֶעשִׁיקְט זַיינֶע קְנֶעכְט צוּ דִיא ווַיינְגֶערְטְנֶער, אַז זַייא זָאלֶען זַיינֶע פְּרוּכְט צוּנֶעמֶען. 35 אוּן דִיא ווַיינְגֶערְטְנֶער הָאבֶּען זַיינֶע קְנֶעכְט גֶענוּמֶען, אוּן אֵיינֶעם גֶעשְׁלָאגֶען אוּן אֵיינֶעם הָאבֶּען זַייא אוּמְגֶעבְּרַאכְט, אוּן אֵיין אַנְדֶערֶען גֶעשְׁטֵיינִיגְט. 36 ווִידֶער הָאט עֶר אַנְדֶערֶע קְנֶעכְט גֶעשִׁיקְט, מֶעהְר וִויא דִיא עֶרְשְׁטֶע; אוּן זַייא הָאבֶּען צוּ דִיזֶע אוֹיךְ אַזוֹי גֶעטְהוּן. 37 דֶערְנָאךְ הָאט עֶר זַיין זוּהְן צוּ זַייא גֶעשִׁיקְט, אוּן הָאט גֶעזָאגְט, זַייא וֶועלֶען מֵיין זוּהְן עֶהְרֶען. 38 אָבֶּער וֶוען דִיא ווַיינְגֶערְטְנֶער הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען דֶעם זוּהְן, אַזוֹי הָאבֶּען זַייא צְווִישֶׁען

אֵיינְאַנְדֶער גֶעזָאגְט, דָאס אִיז דֶער יוֹרֵשׁ; קוּמְט, לָאזֶען מִיר אִיהְם הַרְגֶענֶען אוּן זַיינֶע יְרוּשָׁה צוּנֶעמֶען. [39] אוּן זַייא הָאבֶּען אִיהְם גֶענוּמֶען, אוּן אַרוֹיסְגֶעוָוארְפֶען אוֹיס דֶעם ווַיינְגָארְטֶען, אוּן גֶעהַרְגֶעט. [40] דְרוּם וֶוען דֶער הַאר פוּן דֶעם ווַיינְגָארְטֶען וֶועט קוּמֶען, וָואס וֶועט עֶר מְהוּן צוּ דִיזֶע ווַיינְגֶערְטְנֶער? [41] זַייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, עֶר וֶועט דִיזֶע רְשָׁעִים שְׁרֶעקְלִיךְ פֶערְנִיכְטֶען, אוּן וֶועט דֶעם ווַיינְגָארְטֶען אִיבֶּערְגֶעבֶּען צוּ אַנְדֶערֶע ווַיינְגֶערְטְנֶער, וָואס וֶועלֶען אִיהְם דִיא פְּרוּכְט אָפְּגֶעבֶּען אִין זַיינֶע צַייט. [42] יֵשׁוּעַ הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, הָאט אִיהְר קֵיינְמָאל נִיט גֶעלֵיינְט אִין דֶער שְׁרִיפְט,

דֶער שְׁטֵיין וֶועלְכֶע דִיא בּוֹימֵייסְטֶער הָאבֶּען
פֶערְוָוארְפֶען,
דֶער אִיז צוּם עֶקְשְׁטֵיין גֶעוָוארֶען;
דָאס אִיז גֶעשֶׁעהֶען פוּן דֶעם הַאר'ן,
אוּן עֶס אִיז וְואוּנְדֶערְלִיךְ אִין אוּנְזֶערֶע אוֹיגֶען.

[43] דְרוּם זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז דָאס קֶענִיגְרֵייךְ פוּן גָאט וֶועט פוּן אֵייךְ אַוֶועקְגֶענוּמֶען וֶוערֶען, אוּן וֶועט גֶעגֶעבֶּען וֶוערֶען צוּ אַ פָאלְק וָואס בְּרֶענְגְט זַיינֶע פְּרוּכְט. [44] אוּן וֶוער עֶס וֶועט פַאלֶען אוֹיף דִיזֶעם שְׁטֵיין דֶער וֶועט צוּבְּרָאכֶען וֶוערֶען; אָבֶער אוֹיף וֶועמֶען עֶר וֶועט פַאלֶען דֶעם וֶועט עֶר צוּמָאלֶען.

דיא ווירקוּנְג וָואס דיא צְווייא מְשָׁלִים הָאבֶּען גֶעהַאט אוֹיף דיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן פְּרוּשִׁים.

[45] אוּן וֶוען דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן דִיא פְּרוּשִׁים הָאבֶּען זַיינֶע מְשָׁלִים גֶעהֶערְט, אַזוֹי הָאבֶּען זַייא

[42] תהלים קיח׳ כב׳ כג׳.

גֶעוְואוּסְט אַז עֶר רֶעט פוּן זֵייא; 46 אוּן וֶוען זֵייא
הָאבֶּען אִיהְם גֶעזוּכְט צוּ נֶעמֶען, הָאבֶּען זֵייא מוֹרָא
גֶעהַאט פַאר דִיא לֵייט, וָוארִין זֵייא הָאבֶּען אִיהְם
גֶעהַאלְטֶען פַאר אַ נָבִיא.

יֵשׁוּעַ עֶנְטְפֶערְט ווִידֶער מִיט אַ מָשָׁל פוּן אַ חֲתוּנָה.

כב 1 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ
זֵייא אִין מְשָׁלִים ווִידֶער גֶערֶעט אוּן גֶעזָאגְט,
2 דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז גְלֵייךְ צוּ אַ קֶענִיג וָואס
הָאט גֶעמַאכְט אַ חֲתוּנָה פַאר זֵיין זוּהְן; 3 אוּן הָאט
זֵיינֶע קְנֶעכְט גֶעשִׁיקְט צוּ רוּפֶען דִיא וָואס זֶענֶען
אֵיינְגֶעבֶּעטֶען גֶעוָוארֶען צוּ דֶער חֲתוּנָה; אוּן זֵייא
הָאבֶּען נִיט גֶעוָואלְט קוּמֶען. 4 אַזוֹי הָאט עֶר ווִידֶער
אַנְדֶערֶע קְנֶעכְט גֶעשִׁיקְט אוּן גֶעזָאגְט, זָאגְט צוּ דִיא
וָואס זֶענֶען אֵיינְגֶעבֶּעטֶען, זֶעהְט, אִיךְ הָאבּ מֵיינֶע
סְעוּדָה פַארְטִיג גֶעמַאכְט, מֵיינֶע רִינְדֶער אוּן מֵיינֶע
פֶעטֶע אָקְסֶען זֶענֶען גֶעשָׁאכְטֶען, אוּן אַלֶעס אִיז
פֶערְטִיג; קוּמְט צוּ דֶער חֲתוּנָה. 5 אָבֶּער עֶס הָאט
זֵייא גָאר נִיט גֶעהַארְט, אוּן זֵייא זֶענֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען,
אֵיינֶער אִין זֵיין פֶעלְד אַרַיין, דֶער אַנְדֶערֶער צוּ זֵיין
הַאנְדֶעל. 6 אוּן דִיא אִיבְּרִיגֶע הָאבֶּען גֶענוּמֶען דִיא
קְנֶעכְט אוּן הָאבֶּען זֵייא מִיט שַׁאנְד בֶּעהַאנְדֶעלְט אוּן
אוּמְגֶעבְּרַאכְט. 7 אוּן דֶער קֶענִיג אִיז אִין כַּעַס גֶע־
וָוארֶען, אוּן הָאט זֵיינֶע הֶערְשַׁארֶען אַרוֹיסְגֶעשִׁיקְט,
אוּן הָאט יֶענֶע רוֹצְחִים אוּמְגֶעבְּרַאכְט, אוּן הָאט
זֵייעֶרֶע שְׁטָאדְט פֶערְבְּרֶענְט. 8 דַאן הָאט עֶר צוּ
זֵיינֶע קְנֶעכְט גֶעזָאגְט, דִיא חֲתוּנָה אִיז אִיצְט פַארְטִיג,
אָבֶּער דִיא וָואס זֶענֶען אֵיינְגֶעבֶּעטֶען גֶעוָוארֶען זֶענֶען
נִיט וֶוערְט. 9 דְרוּם גֶעהְט אִיהְר צוּ דִיא הוֹיפְּטְגַאסֶען,

אוּן וֶועמֶען אִיהְר וֶועט גֶעפִֿינֶען בֶּעט אֵיין אוֹיף דֶער
חֲתוּנָה. 10 אוּן דִיא קְנֶעכְט זֶענֶען אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען
אוֹיף דִיא הוֹיפְּטְגַאסֶען, אוּן הָאבֶּען אֵיינְגֶעזַאמֶעלְט
אַלֶע וֶועלְכֶע זֵייא הָאבֶּען גֶעפִֿינֶען, שְׁלֶעכְטֶע אוּן
גוּטֶע, אוּן דִיא חֲתוּנָה אִיז גֶעוֶוען פוּל מִיט גֶעסְט.
11 אוּן וֶוען דֶער קֶענִיג אִיז אַרֵיינְגֶעקוּמֶען דִיא גֶעסְט
צוּ זֶעהֶען, אַזוֹי הָאט עֶר דָארְט גֶעזֶעהֶען אַ מַאן
וָואס הָאט נִיט אָנְגֶעטְהוּן קֵיין חֲתוּנָה קְלֵייד; 12 אוּן
עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פְֿרֵיינְד, וִויא אַזוֹי בִּיסְט
דוּא אַרֵיינְגֶעקוּמֶען אָהְן אַ חֲתוּנָה קְלֵייד? אוּן עֶר
אִיז פֶֿערְשְׁטוּמְט גֶעוָוארֶען. 13 דַאן הָאט דֶער קֶענִיג
גֶעזָאגְט צוּ דִיא בֶּעדִינְטֶע, בִּינְד אִיהְם הֶענְד אוּן
פִֿיס, אוּן וַוארְפְֿט אִיהְם אַרוֹיס אִין דִיא אוֹיסֶערֶע
פִֿינְסְטֶערְנִיס; דָארְט וֶועט זֵיין גֶעוֵויין אוּן צֵיינְקְרִיצֶען.
14 וָוארִין פִֿילֶע זֶענֶען בֶּערוּפֶֿען, אָבֶּער וֶוענִיג זֶענֶען
אוֹיסְדֶערְוֶועהְלְט.

דִיא פְּרוּשִׁים אוּן הוֹרְדוּס׳עֶס לֵייטֶע מַאכֶען אֵיין פֶֿערְאֵיינִיגְטֶען אָנְפַאל—דִיא פְֿרַאגֶע וֶועגֶען מַס.

15 דַאן זֶענֶען דִיא פְּרוּשִׁים אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען אוּן
הָאבֶּען אֵיין עֵצָה גֶעהַאלְטֶען, וִויא זֵייא זָאלֶען אִיהְם
אִין רֶעד פַאנְגֶען. 16 אוּן זֵייא הָאבֶּען צוּ אִיהְם
גֶעשִׁיקְט זֵייעֶרֶע תַּלְמִידִים, מִיט דִיא לֵייט פוּן הוֹרְדוּס,
אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, לֶעהְרֶער, מִיר וִויסֶען אַז דוּא
בִּיסְט אֵיין אֱמֶתֶער מֶענְשׁ, אוּן לֶעהְרְסְט דֶעם וֶועג
פוּן גָאט אִין וָואהְרְהֵייט, אוּן פְֿרֶעגְסְט נָאךְ קֵיינֶעם
נִיט, וָוארִין דוּא בִּיסְט קֵיינֶעם נִיט נוֹשֵׂא פָּנִים.
17 דְרוּם זָאג אוּנְז וִויא דֶענְקְסְט דוּא? מֶעג מֶען
גֶעבֶּען מַס צוּם קֵיסַר אָדֶער נִיט? 18 אָבֶּער יֵשׁוּעַ
הָאט זֵייעֶר רִשְׁעַת בֶּעמֶערְקְט אוּן גֶעזָאגְט, וָוארוּם

פְּרִיפְט אִיהְר מִיךְ אִיהְר הֵייכְלֶער? [19] ווַייזְט מִיר
דָאס גֶעלְד פוּן מַס. אוּן זַייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעבְּרַאכְט
אַ מַטְבֵּעַ.* [20] אוּן עֶר הָאט צוּ זַייא גֶעזָאגְט, וֶועמֶעס
אִיז דָאס בִּילְד, אוּן דִיא אוֹיפְשְׁרִיפְט? [21] זַייא הָאבֶּען
גֶעזָאגְט, צוּם קֵיסַר, דַאן הָאט עֶר צוּ זַייא גֶעזָאגְט,
דְרוּם גִיבְּט דֶעם קֵייזֶער וָואס אִיז צוּם קֵיסַר אוּן צוּ
גָאט וָואס אִיז צוּ גָאט. [22] אוּן וֶוען זַייא הָאבֶּען דָאס
גֶעהֶערְט, הָאבֶּען זַייא זִיךְ פֶערְווָאוּנְדֶערְט, אוּן הָאבֶּען
אִיהְם אָפְּגֶעלָאזְט אוּן זֶענֶען אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען.

אַיין אָנְפַאל פוּן דִיא צַדוּקִים. דִיא פְרַאגֶע וֶועגֶען תְּחִיַת הַמֵּתִים.

[23] אִין דֶעמְזֶעלְבִּיגֶען טָאג זֶענֶען דִיא צַדוּקִים צוּ
אִיהְם גֶעקוּמֶען, וָואס זָאגֶען עֶס וֶועט נִיט קֵיין תְּחִיַת
הַמֵּתִים זַיין. אוּן זַייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעפְרֶעגְט [24] אוּן
גֶעזָאגְט, לֶעהְרֶער, מֹשֶׁה הָאט גֶעזָאגְט, וֶוען אֵיינֶער
שְׁטַארְבְּט אוּן הָאט קֵיינֶע קִינְדֶער נִיט, אַזוֹי זָאל זַיין
בְּרוּדֶער זַיין ווַייבּ הֵייַראטֶען, אוּן זָאל אוֹיפְשְׁטֶעלֶען
זָאמֶען צוּ זַיין בְּרוּדֶער. [25] עֶס זֶענֶען בֵּייא אוּנְז
גֶעוֶועזֶען זִיבֶּען בְּרִידֶער, אוּן דֶער עֶרְשְׁטֶער הָאט חֲתוּנָה
גֶעהַאט, אוּן אִיז גֶעשְׁטָארְבֶּען, אוּן ווַייל עֶר הָאט
נִיט גֶעהַאט קֵיין זָאמֶען, אַזוֹי הָאט עֶר אִיבֶּערְגֶעלָאזְט
זַיין ווַייבּ צוּ זַיין בְּרוּדֶער. [26] אַזוֹי אִיז אוֹיךְ גֶעוֶועזֶען
מִיט דֶעם צְווַייטֶען, אוּן דֶעם דְרִיטֶען, בִּיז דִיא זִיבֶּען.
[27] אוּן צוּלֶעצְט פוּן אַלֶע אִיז דָאס ווַייבּ גֶעשְׁטָארְבֶּען.
[28] דְרוּם אִין תְּחִיַת הַמֵּתִים וֶועמֶעס וֶועט זִיא זַיין פוּן
דִיא זִיבֶּען? וָוארִין זַייא אַלֶע הָאבֶּען זִיא גֶעהַאט.
[29] אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, אִיהְר

[19] גר׳ דינר. [24] בראשית לח׳ ח׳; דברים כה׳ ה׳ ו׳.

פֶערְפִיהְרְט אַייךְ ווייל אִיהְר קֶענְט נִיט דִיא שְׁרִיפְט,
און אויךְ נִיט דִיא מַאכְט פון גָאט. 30 וָוארִין אִין
תְּחִיַת הַמֵתִים וֶועט מֶען נִיט חֲתוּנָה הָאבֶּען און נִיט
חֲתוּנָה מַאכֶען, נֵייעֶרְט זֵייא וֶועלֶען זֵיין ווִיא דִיא
מַלְאָכִים אִים הִימֶעל. 31 און וֶועגֶען תְּחִיַת הַמֵתִים,
הָאט אִיהְר נִיט גֶעלֵיינְט וָואס אִיז צוּ אַייךְ גֶעזָאגְט
פון גָאט, זָאגֶענְדִיג, 32 אִיךְ בִּין דֶער גָאט פון אַבְרָהָם,
און דֶער גָאט פון יִצְחָק, און דֶער גָאט פון יַעֲקֹב?
גָאט אִיז נִיט דֶער גָאט פון דִיא טוֹיטֶע, נֵייעֶרְט פון
דִיא לֶעבֶּענְדִיגֶע. 33 און וֶוען דִיא לֵייט הָאבֶּען דָאס
גֶעהֶערְט, אַזוֹי הָאבֶּען זֵייא זִיךְ פֶערְוָואוּנְדֶערְט אִיבֶּער
זֵיינֶע לֶעהְרֶע.

צְווייטֶער אָנְפַאל פון דִיא פְּרוּשִׁים—דִיא פְרַאגֶע וֶועגֶען דִיא גְרוֹיסֶע מִצְוָה.

34 און וֶוען דִיא פְּרוּשִׁים הָאבֶּען גֶעהֶערְט, אַז עֶר
הָאט דִיא צַדוּקִים שְׁטִיל גֶעמַאכְט, הָאבֶּען זֵייא זִיךְ
פֶערְזַאמֶעלְט. 35 און אֵיינֶער פון זֵייא, אַ בַּעַל תּוֹרָה,
הָאט אִיהְם גֶעפְּרִיפְט און גֶעפְרֶעגְט, 36 לֶעהְרֶער,
וָואס פַאר אַ מִצְוָה אִיז דִיא גְרוֹיסֶע אִין דֶער תּוֹרָה?
37 און עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דוּא זָאלְסְט דֶעם
הַאר'ן דֵיין גָאט לִיבֶּען מִיט דֵיין גַאנְצֶען הַארְץ, און
מִיט דֵיינֶע גַאנְצֶע זֶעלֶע, און מִיט דֵיין גַאנְצֶען
גֶעמִיט; 38 דָאס אִיז דִיא גְרוֹיסֶע און דִיא עֶרְשְׁטֶע
מִצְוָה. 39 און דִיא צְווייטֶע אִיז גְלֵייךְ צוּ אִיהְר, דוּא
זָאלְסְט לִיבֶּען דֵיינֶען חַבֵר ווִיא זִיךְ זֶעלְבְּסְט. 40 אִין
דִיזֶע צְווייא מִצְוֹת הֶענְגְט דִיא גַאנְצֶע תּוֹרָה און
דִיא נְבִיאִים.

32 שמות ג׳ ו׳.

ישוע'ס פראגע וועגען דוד'ס זוהן.—דיא פיינדע קענען ניט ענטפערן.

41 און ווען דיא פרושים האבען זיך איינגעזאמעלט,
האט זייא ישוע געפרעגט 42 און געזאגט, וואס
דענקט איהר פון דעם משיח? וועמעס זוהן איז
ער? זייא האבען צו איהם געזאגט, דער זוהן פון
דוד. 43 ער האט צו זייא געזאגט, וויא אזוי דען
דוד אים גייסט רופט איהם האר, ווען ער זאגט,

44 דער האר האט צו מיין האר'ן געזאגט,
זעץ דיך צו מיינע רעכטע האנד,
ביז איך וועל לעגען דיינע פיינד אונטער
דיינע פיס.

45 דען, ווען דוד רופט איהם האר, וויא אזוי איז ער
זיין זוהן? 46 און קיינער האט איהם ניט געקאנט
ענטפערען אייןווארט. און פון יענעם טאג אן האט
זיך קיינער ניט אונטערשטאנען איהם נאך עפעס
צו פרעגען.

ישוע רעדט צו דיא לייט און בעדויערט דיא לעהרע פון דיא סופרים און פרושים.

כג 1 דאן האט ישוע גערעט צו דיא לייט און צו
זיינע תלמידים. 2 און געזאגט, דיא סופרים
און דיא פרושים זיצען אויף דעם שטוהל פון משה;
3 דרום אלעס וואס זייא הייסען אייך האלטען, דאס
טהוט און האלט, אבער נאך זייערע מעשים טהוט
ניט; ווארין זייא זאגען און טהון עס ניט. 4 אבער
זייא בינדען שווערע לאסטען וואס מען קאן ניט
דערטראגען, און לעגען זייא אויף דיא אקסעל פון

44 תהלים קי' א'.

מֶענְשֶׁען, אָבֶּער זֵייא אַלֵיין ווִילֶען זֵייא נִיט מִיט אַ
פִּינְגֶער אויפְהֶעבֶּען. 5 און אַלֶע זֵייעֶרע מַעֲשִׂים טְהוּן
זֵייא אַז זֵייא זָאלֶען גֶעזֶעהֶען וֶוערֶען פוּן מֶענְשֶׁען;
דֶען זֵייא מַאכֶען בְּרֵייט זֵייעֶרֶע תְּפִילִין, און מַאכֶען
לַאנְג דִיא צִיצִית, 6 און הָאבֶּען לִיבּ אויבֶּען אָן צוּ
זִיצֶען אויף סְעוּדוֹת, און צוּ שְׁטֶעהֶען אויבֶּען אָן אִין
דִיא שׁוּלֶען, 7 און אַז מֶען זָאל זֵייא גְרִיסֶען אִין דִיא
גַאסֶען, און דִיא מֶענְשֶׁען זָאלֶען זֵייא רוּפֶען רַבִּי.
8 אָבֶּער אִיהְר זֵייט נִיט גֶערוּפֶען רַבִּי, וָוארִין אֵיינֶער
אִיז אֵייעֶר לֶעהְרֶער, און אִיהְר אַלֶע זֶענְט בְּרִידֶער.
9 און אִיהְר זָאלְט קֵיינֶעם נִיט רוּפֶען אֵייעֶר פָּאטֶער אויף
דֶער עֶרְד, וָוארִין אֵיינֶער אִיז אֵייעֶר פָּאטֶער, דֶער
אִיז אִים הִימֶעל. 10 און אִיהְר זֵייט אויךְ נִיט גֶערוּפֶען
פִּיהְרֶער, וָוארִין אֵיינֶער אִיז אֵייעֶר פִּיהְרֶער, דֶער
מָשִׁיחַ. 11 אָבֶּער דֶער גְרֶעסֶערֶער צְווִישֶׁען אֵייךְ זָאל
אֵייעֶר בֶּעדִינְטֶער זֵיין. 12 און וֶוער עֶס וֶועט זִיךְ
זֶעלְבְּסְט דֶערְהֵייבֶּען, דֶער וֶועט דֶערְנִידֶערִיגְט וֶוערֶען;
און וֶוער עֶס וֶועט זִיךְ דֶערְנִידְרִיגֶען, דֶער וֶועט
דֶערְהֵייכְט וֶוערֶען.

יֵשׁוּעַ רֶעדְט צוּ דִיא סוֹפְרִים און פְּרוּשִׁים.— עֶר מַאכְט גֶעגֶען זֵייא זִיבֶּען צַנְקְלַאגֶען.

עֶרְשְׁטֶע אַנְקְלַאגֶע.

13 אָבֶּער וֶועה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים און פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! וָוארִין אִיהְר פֶערְשְׁלִיסְט דָאס מַלְכוּת
הַשָּׁמַיִם פָאר דִיא מֶענְשֶׁען, וָוארִין אִיהְר זֶעלְבְּסְט
קוּמְט נִיט אַרֵיין, און דִיא וָואס ווִילֶען אַרֵיינְקוּמֶען
לָאזְט אִיהְר נִיט אַרֵיין.

צְװײטֶע אַנְקְלַאגֶע.

15 װֶעה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! װָארִין אִיהְר פָּאהְרְט אַרוּם אִיבֶּער דֶעם
יַם אוּן דִיא יַבָּשָׁה, אַז אִיהְר זָאלְט מַאכֶען אַ גֵר,
אוּן װֶען עֶר אִיז דָאס גֶעװָארֶען, אַזוֹי מַאכְט אִיהְר
אִיהְם פַאר אַ בֶּן גֵיהִנָם נָאךְ צְװֵייא מָאל מֶעהְר
װִיא אִיהְר.

דְרִיטֶע אַנְקְלַאגֶע.

16 װֶעה צוּ אֵייךְ, בְּלִינְדֶע פִּיהְרֶער, װָאס אִיהְר
זָאגְט, װער עֶס שְׁװֶערְט בֵּייא דֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ דָאס
אִיז גָאר נִיט; אָבֶּער װֶער עֶס שְׁװֶערְט בֵּיים גָאלְד
פוּן בֵּית הַמִקְדָשׁ דֶער אִיז שׁוּלְדִיג. 17 אִיהְר נַארֶען
אוּן בְּלִינְדֶע, װָארוּם װֶעלְכֶעס אִיז גְרֶעסֶער, דָאס
גָאלְד אָדֶער דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ װָאס הֵיילִיגְט דָאס
גָאלְד? 18 אוּן װֶער עֶס שְׁװֶערְט בֵּיים מִזְבֵּחַ, דָאס
אִיז גָאר נִיט; אָבֶּער װֶער עֶס שְׁװֶערְט בֵּיים קָרְבָּן
װָאס אִיז דְרוֹיף, דֶער אִיז שׁוּלְדִיג. 19 אִיהְר בְּלִינְדֶע,
װָארוּם װֶעלְכֶעס אִיז גְרֶעסֶער, דָאס קָרְבָּן אָדֶער
דֶער מִזְבֵּחַ װָאס הֵיילִיגְט דָאס קָרְבָּן? 20 דְרוּם װֶער
עֶס שְׁװֶערְט בֵּיים מִזְבֵּחַ, דֶער שְׁװֶערְט דֶערְבֵּייא, אוּן
בֵּייא אַלֶעס װָאס אִיז דְרוֹיף. 21 אוּן װֶער עֶס שְׁװֶערְט
בֵּיים בֵּית הַמִקְדָשׁ, דֶער שְׁװֶערְט דֶערְבֵּייא, אוּן בֵּייא
אִיהְם דֶער װְאוֹינְט דְרִינֶען. 22 אוּן װֶער עֶס שְׁװֶערְט
בֵּיים הִימֶעל, דֶער שְׁװֶערְט בֵּייא דֶעם שְׁטוּהְל פוּן
גָאט, אוּן בֵּייא אִיהְם דֶער זִיצְט דְרוֹיף.

---

14 װֶעה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר הֵייכְלֶער!
װָארִין אִיהְר שְׁלִינְגְט אֵיין דִיא הֵייזֶער פוּן אַלְמָנוֹת,
אוּן פַאר אֵיין אוֹיסְרֶעד זֶענְט אִיהְר לַאנְג מִתְפַּלֵל;
דְרוּם װֶעט אִיהְר מֶעהְר מִשְׁפָּט דֶערְהַאלְטֶען.

פִיעֶרְטֶע אַנְקְלַאגֶע.

23 וֶועה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! וָוארִין אִיהְר גִיבְּט מַעֲשֵׂר פוּן מִינְט אוּן
עֱנִים אוּן קִימֶעל, אוּן לָאזְט אוּיס דִיא וִוִיכְטֶעגֶערֶע
זַאכֶען פוּן דֶער תּוֹרָה, דָאס גֶערֶעכְט, דִיא בַּארֶעמְ־
הֶערְצִיגְקֵייט אוּן דֶען גְלוֹיבֶּען; דִיזֶע זַאכֶען הָעדַארְפְט
אִיהְר צוּ טְהוּן, אוּן יֶענֶע נִיט צוּ אוֹיסְלָאזֶען. 24 אִיהְר
בְּלִינְדֶע פִיהְרֶער, דִיא זֵייהֶען אוּיס דִיא פְלִיג אוּן
פֶערְשְׁלִינְגֶען דָאס קֶעמֶעל.

פִינְפְטֶע אַנְקְלַאגֶע.

25 וֶועה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! וָוארִין אִיהְר רֵיינִיגְט דֶעם בֶּעכֶער אוּן
דִיא שִׁיסֶעל פוּן אוֹיסְוֶוענִיג, אָבֶער אִינֶעוֶוענִיג זֶענֶען
זֵייא פוּל מִיט רוֹיבּ אוּן אוּנְרֵיינִיגְקֵייט. 26 דוּא בְּלִינְדֶער
פָּרוּשׁ, רֵיינִיג צוּם עֶרְשְׁטֶען דֶעם בֶּעכֶער אוּן דִיא
שִׁיסֶעל פוּן אִינֶעוֶוענִיג, כְּדֵי זֵייא זָאלֶען אוֹיךְ רֵיין
זַיין פוּן אוֹיסְוֶוענִיג.

זֶעקְסְטֶע אַנְקְלַאגֶע.

27 וֶועה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! וָוארִין אִיהְר זֶענְט גְלֵייךְ צוּ אִיבֶּערְגֶעוֵוייסְטֶע
קְבָרִים וָואס זֶעהֶען שֶׁעהְן אוֹיס פוּן דְרוֹיסֶען, אָבֶער
אִינֶעוֶוענִיג זֶענֶען זֵייא פוּל מִיט טוֹיטֶע בֵּיינֶער, אוּן
יֶעדֶע אוּנְרֵיינִיגְקֵייט. 28 אַזוֹי זֶענְט אִיהְר אוֹיךְ, פוּן
דְרוֹיסֶען שֵׁיינְט אִיהְר צוּ דִיא מֶענְשֶׁען פְרוּם, אָבֶער
אִינֶעוֶוענִיג זֶענְט אִיהְר פוּל מִיט חֲנִיפָה אוּן אוּנְרֶעכְט.

זִיבֶּענְטֶע אַנְקְלַאגֶע.

29 וֶועה צוּ אֵייךְ סוֹפְרִים אוּן פְּרוּשִׁים, אִיהְר
הֵייכְלֶער! וָוארִין אִיהְר בּוֹיעֶט דִא קְבָרִים פוּן דִיא

נְבִיאִים, און פֶערְצִירְט דִיא מַצֵבוֹת פוּן דִיא צַדִיקִים,
30 און אִיהְר זָאגְט, וֶוען מִיר וָואלְטֶען גֶעוֶוען אִין דִיא
צֵייטֶען פוּן אוּנְזֶערֶע פֶעטֶער, אַזוֹי וָואלְטֶען מִיר נִיט
מִיט זֵייא קֵיין טְהֵייל גֶעהַאט אִים בְּלוּט פוּן דִיא
נְבִיאִים. 31 אַזוֹי זֶענְט אִיהְר צוּ אֵייךְ זֶעלְבְּסְט עֵדוּת,
אַז אִיהְר זֶענְט דִיא קִינְדֶער פוּן דִיא וָואס הָאבֶּען
דִיא נְבִיאִים אוּמְגֶעבְּרַאכְט. 32 אִיהְר מַאכְט אוֹיךְ
פוּל דָאס מָאס פוּן אֵייעֶרֶע פֶעטֶער. 33 אִיהְר שְׁלַאנְגֶען,
דִיא שְׁפְּרָאצוּנְג פוּן עֶגְדִיסֶען, וִויא אַזוֹי וֶועט אִיהְר
אַנְטְרִינֶען דָאס מִשְׁפָּט פוּן גֵיהִנָם? 34 דְרוּם זֶעהְט
אִיךְ שִׁיק צוּ אֵייךְ נְבִיאִים און חֲכָמִים און סוֹפְרִים,
און עֶטְלִיכֶע פוּן זֵייא וֶועט אִיהְר הַרְגֶענֶען און קְרֵייצִיגֶען;
און עֶטְלִיכֶע וֶועט אִיהְר שְׁמֵייסֶען אִין אֵייעֶרֶע שׁוּלֶען,
און וֶועט זֵייא יָאגֶען פוּן אֵיינֶע שְׁטָאדְט צוּ דִיא
אַנְדֶערֶע; 35 כְּדֵי עֶס זָאל אוֹיף אֵייךְ קוּמֶען אַלֶעס
אוּנְשׁוּלְדִיגֶעס בְּלוּט וָואס אִיז פֶערְגָאסֶען גֶעוָוארֶען
אוֹיף דֶער עֶרְד, פוּן דֶעם בְּלוּט פוּן הֶבֶל הַצַדִיק בִּיז
צוּם בְּלוּט פוּן זְכַרְיָה בֶּן בֶּרֶכְיָה, וֶועלְכֶען אִיהְר הָאט
אוּמְגֶעבְּרַאכְט צְווִישֶׁען דֶעם הֵיכָל און דֶעם מִזְבֵּחַ.
36 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, דָאס אַלֶעס וֶועט קוּמֶען
אִיבֶּער דִיזֶען דוֹר.

דֶער טְרוֹיעֶר אִיבֶּער יְרוּשָׁלַיִם.

37 יְרוּשָׁלַיִם! יְרוּשָׁלַיִם! וָואס הָאסְט גֶעטֵייטֶעט דִיא
נְבִיאִים, און גֶעשְׁטֵיינִיגְט דִיא וָואס זֶענֶען גֶעשִׁיקְט
גֶעוָוארֶען צוּ דִיר, וִויא פִיל מָאל הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט
דֵיינֶע קִינְדֶער אֵיינְזַאמְלֶען וִויא אַ הִין זַאמֶעלְט אֵיין
אִיהְרֶע יוּנְגֶע אוּנְטֶער אִיהְרֶע פְלִיגֶעל, און אִיהְר
הָאט נִיט גֶעוָואלְט. 38 זֶעה אֵייךְ וֶוערְד אֵייעֶר הוֹיז

35 בראשית ד׳ ח׳; דברי הימים ב׳ כד׳ כ׳־כב׳.

ווִיסְט פֶּערְלָאזְט. [39] וָוארִין אִיךְ זָאג אֵייךְ, פוּן אִיצְט
אָן וֶועט אִיהְר מִיךְ נִיט זֶעהֶען בִּיז אִיהְר וֶועט זָאגֶען,
גֶעלוֹיבְּט אִיז דֶער, וֶועלְכֶער קוּמְט אִים נָאמֶען פוּן
דֶעם הַאר׳ן.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 18. יֵשׁוּעַ׳ס לֶעצְטֶען קָאנְפֶּע־ רֶענְץ מִיט זֵיינֶע תַּלְמִידִים אוֹיף׳ן הַר הַזֵּיתִים.

אַ צוּפַאל וָואס הָאט פֶּערְאוּרְזַאכְט דֶעם קָאנְפֶּע־ רֶענְץ אוֹיף׳ן הַר הַזֵּיתִים.

כד [1] אוּן יֵשׁוּעַ אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען, אוּן אִיז פוּן
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען, אוּן זֵיינֶע תַּלְמִידִים
זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען אוּם אִיהְם צוּ ווַייזֶען דִיא
גֶעבֵּיידֶע פוּן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. [2] אוּן עֶר הָאט
גֶעעֶנְטְפֶּערְט אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, זֶעהְט אִיהְר
נִיט דָאס אַלֶעס? בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, עֶס וֶועט
הִיר נִיט אִיבֶּערְבְּלֵייבֶּען אֵיין שְׁטֵיין אוֹיף אֵיינְאַנְדֶערֶען,
וָואס וֶועט נִיט צוּווָארְפֶען וֶוערֶען.

דִיא לֶעצְטֶע פֶּערְזַאמְלוּנְג פוּן יֵשׁוּעַ מִיט זֵיינֶע תַּלְמִידִים אוֹיף׳ן בַּארְג בֶּעוַואקְסֶען מִיט אֵייל־בּוֹימֶער.

דִיא תַּלְמִידִים׳ס פְרַאגֶען.

[3] אוּן וֶוען עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען אוֹיף דֶעם הַר הַזֵּיתִים,
אַזוֹי זֶענֶען זֵיינֶע תַּלְמִידִים צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען בֵּייא
זִיךְ אַלֵיין, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, זָאג אוּנְז וֶוען דִיזֶע
זַאכֶען וֶועלֶען גֶעשֶׁעהֶען, אוּן וָואס אִיז דָאס צֵייכֶען פוּן
דֵיין קוּמֶען אוּן פוּן דֶעם עֶנְד פוּן דֶעם צֵייטַאלְטֶער?

[39] תהלים קיח׳ כו׳.

יֵשׁוּעַ עֶנְטְפֶערְט דִיא פְרַאגֶען.

4 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, זֶעהְט אַז קֵיינֶער זָאל אֵייךְ נִיט פֶערְפִיהְרֶען.
5 וָוארִין פִילֶע וֶועלֶען קוּמֶען אִין מֵיין נָאמֶען, אוּן
וֶועלֶען זָאגֶען, אִיךְ בִּין דֶער מָשִׁיחַ; אוּן זֵייא וֶועלֶען
פִילֶע פֶערְפִיהְרֶען. 6 אוּן אִיהְר וֶועט הֶערֶען פוּן
מִלְחָמוֹת, אוּן נָאכְרִיכְט פוּן מִלְחָמוֹת; זֶעהְט אַז
אִיהְר זָאלְט אֵייךְ נִיט דֶערְשְׁרֶעקֶען; וָוארִין דִיזֶע
זַאכֶען מוּזֶען גֶעשֶׁעהֶען, אָבֶּער דֶער סוֹף אִיז נָאךְ
נִיט. 7 וָוארִין אַ פָאלְק וֶועט אוֹיפְשְׁטֶעהֶען קֶעגֶען
אֵיינַאנְדֶערֶען פָאלְק, אוּן אַ קֶענִיגְרֵייךְ קֶעגֶען אֵיינַ־
אַנְדֶערֶען קֶענִיגְרֵייךְ, אוּן עֶס וֶועט זֵיין הוּנְגֶערְסְנוֹיט
אוּן עֶרְדְצִיטֶערְנִים אִין פֶערְשִׁידֶענֶע עֶרְטֶער. 8 דָאס
אַלֶעס אִיז דֶער אָנְהֵייבּ פוּן צָרוֹת. 9 דַאן וֶועלֶען
זֵייא אֵייךְ אִיבֶּערְגֶעבֶּען צוּ צָרָה אוּן וֶועלֶען אֵייךְ
הַרְגֶענֶען, אוּן אִיהְר וֶועט גֶעהַאסְט וֶוערֶען בֵּייא
אַלֶע פֶעלְקֶער מֵיין נָאמֶענְס וֶועגֶען. 10 אוּן דַאן
וֶועלֶען פִילֶע שְׁטְרוֹיכְלֶען, אוּן וֶועלֶען אֵיינֶער דֶעם
אַנְדֶערֶען אִיבֶּערְעֶנְטְפֶערֶען, אוּן אֵיינֶער דֶעם אַנְדֶערֶען
הַאסֶען. 11 אוּן עֶס וֶועלֶען אוֹיפְשְׁטֶעהֶען פִילֶע
פַאלְשֶׁע נְבִיאִים, אוּן וֶועלֶען פִילֶע פֶערְפִיהְרֶען;
12 אוּן וַוייל דָאס אוּנְרֶעכְט וֶועט זִיךְ פֶערְמֶעהְרֶען,
וֶועט דִיא לִיבֶּע פוּן פִילֶע קַאלְט וֶוערֶען. 13 אָבֶּער
דֶער וָואס הַאלְט אוֹיס בִּיז צוּם סוֹף, דֶער וֶועט
גֶערֶעטֶעט וֶוערֶען. 14 אוּן דִיזֶע בְּשׂוֹרָה טוֹבָה פוּן
דֶעם קֶענִיגְרֵייךְ וֶועט גֶעפְּרֶעדִיגְט וֶוערֶען אִין דִיא
גַאנְצֶע וֶועלְט פַאר אַ צֵייגְנִיס צוּ אַלֶע פֶעלְקֶער, אוּן
דַאן וֶועט דֶער סוֹף קוּמֶען.

6 ישעיה יט׳ ב׳; ד״ה ב׳ טו׳ ו׳.

דיא צייט פון יַעֲקֹב׳ם ליידען
(ירמיה ל׳ ז׳).

15 דְרוּם וֶוען אִיהְר וֶועט זֶעהֶען דיא גְרֵייעֶל פוּן
דֶער פֶערְווִיסְטוּנְג וָואס אִיז גֶעזָאגְט פוּן דָנִיאֵל הַנָּבִיא
שְׁטֶעהֶענְדִיג אִים הֵיילִיגֶען אָרְט; דֶער וָואס לֵיינְט
לָאז עֶר פֶערְשְׁטֶעהֶען; 16 דַאן לָאזֶען דיא וָואס זֶענֶען
אִין יְהוּדָה אַנְטְלוֹיפֶען צוּ דיא בֶּערְג; 17 אוּן דֶער
וָואס אִיז אוֹיף דֶעם דַאךְ לָאז עֶר נִיט אַרוּנְטֶערְגֶעהֶען
אוּם דיא זַאכֶען פוּן דֶעם הוֹיז צוּ נֶעמֶען; 18 אוּן
דֶער וָואס אִיז אִים פֶעלְד לָאז עֶר זִיךְ נִיט צוּרִיק
אוּמְקֶעהְרֶען אוּם זַיין קְלֵייד צוּ נֶעמֶען. 19 אוּן וֶועה
צוּ דיא וָואס זֶענֶען מְעוּבֶּרֶת, אוּן דיא וָואס גֶעבֶּען
צוּ זֵייגֶען, אִין יֶענֶע טֶעג. 20 אָבֶּער בֶּעט אִיהְר אַז
אֵייעֶר אַנְטְלוֹיפֶען זָאל נִיט זַיין אִים ווִינְטֶער, אָדֶער
אִים שַׁבָּת; 21 וָוארִין דַאן וֶועט זַיין אַ גְרוֹיסֶע צָרָה,
אַזֶעלְכֶע וָואס אִיז נִיט גֶעוֶועזֶען פוּן אָנְהֵייבּ דֶער וֶועלְט
בִּיז אַצוּנְד, אוּן וֶועט אוֹיךְ נִיט מֶעהְר זַיין. 22 אוּן
וֶוען דִיזֶע טֶעג זָאלֶען נִיט פֶערְקִירְצְט וֶוערֶען, אַזוֹי
וָואלְט קֵיין מֶענְשׁ נִיט גֶערֶעטֶעט גֶעוָוארֶען; אָבֶּער
וֶועגֶען דיא אוֹיסְדֶערְוֶועהְלְטֶע וֶועלֶען יֶענֶע טֶעג פֶער־
קִירְצְט וֶוערֶען. 23 דַאן וֶוען אֵיינֶער וֶועט צוּ אֵייךְ
זָאגֶען, זֶעהְט, הִיר אִיז דֶער מָשִׁיחַ אָדֶער דָא; גְלוֹיבְּט
עֶס נִיט. 24 וָוארִין עֶס וֶועלֶען אוֹיפְשְׁטֶעהֶען פַאלְשֶׁע
מְשִׁיחִים אִין פַאלְשֶׁע נְבִיאִים, אוּן זֵייא וֶועלֶען גְרוֹיסֶע
צֵייכֶען אוּן וְואוּנְדֶער ווֵייזֶען, אַז זֵייא זָאלֶען פֶער־
פִיהְרֶען וֶוען עֶס זָאל מֶעגְלִיךְ זַיין אַפִילוּ דיא
אוֹיסְדֶערְוֶועהְלְטֶע. 25 זֶעהְט, אִיךְ הָאבּ אֵייךְ פְרִיהֶער
אָנְגֶעזָאגְט. 26 דְרוּם וֶוען זֵייא וֶועלֶען צוּ אֵייךְ זָאגֶען,

15 דניאל ט׳ כו׳ כז׳, יב׳ יא׳ 21 יואל ב׳ ב׳.
24 דברים יג׳ א׳-ג׳.

וֶועהְט, עֶר אִיז אִין דֶער מִדְבָּר, אַזוֹי גֶעהְט נִיט אַרוֹיס;
וֶועהְט עֶר אִיז אִין דִיא קַאמֶערְן, אַזוֹי גְלוֹיבְּט עֶס
נִיט; 27 וָוארִין אַזוֹי וִויא דֶער בְּלִיץ גֶעהְט אוֹיס פוּן
מִזְרַח אוּן שַׁיינְט בִּיז צוּ מַעֲרָב, אַזוֹי וֶועט אוֹיךְ זַיין
דָאס קוּמֶען פוּן דֶעם בֶּן־אָדָם. 28 וְואוּ דִיא נְבֵלָה
אִיז דָארְט וֶועלֶען זִיךְ דִיא אָדְלֶער פֶערְזַאמְלֶען.

דִיא צֵייכֶענְס.

29 אוּן גְלֵייךְ נָאךְ דֶער צָרָה פוּן יֶענֶע טֶעג וֶועט
דִיא זוּן פִינְסְטֶער וֶוערֶען, אוּן דִיא לְבָנָה וֶועט נִיט
גֶעבֶּען אִיהְר לִיכְט, אוּן דִיא שְׁטֶערֶען וֶועלֶען פוּן
הִימֶעל פַאלֶען, אוּן דִיא קְרֶעפְטֶע פוּן הִימֶעל וֶועלֶע
זִיךְ בֶּעוֶועגֶען; 30 אוּן דַאן וֶועט זִיךְ בֶּעוַויזֶען דָאס
צֵייכֶען פוּן דֶעם בֶּן־אָדָם אִין הִימֶעל, אוּן דַאן וֶועלֶען
אַלֶע גֶעשְׁלֶעכְטֶער פוּן דֶער עֶרְד טְרוֹיעֶרְן.

דָאס קוּמֶען דֶעם צְוַוייטֶען מָאל פוּן דֶעם בֶּן־אָדָם.

אוּן וֶועלֶען זֶעהֶען דֶעם בֶּן־אָדָם קוּמֶענְדִיג אִין דִיא
וָואלְקֶען פוּן הִימֶעל מִיט קְרַאפְט אוּן גְרוֹיסֶע הֶערְ־
לִיכְקֵייט. 31 אוּן עֶר וֶועט אַרוֹיסְשִׁיקֶען זַיינֶע מַלְאָכִים
מִיט אַ גְרוֹיס קוֹל פוּן אַ שׁוֹפָר, אוּן זֵייא וֶועלֶען
אֵיינְזַאמְלֶען זַיינֶע אוֹיסְדֶערְוֶועהְלְטֶע פוּן דִיא פִיעֶר
ווִינְדֶען פוּן אֵיין עֶק הִימֶעל בִּיז צוּם אַנְדֶערֶען.
32 אָבֶּער לֶערְנְט אַ מָשָׁל פוּן דֶעם פֵייגֶענְבּוֹים, וֶוען
זַיינֶער צְוַוייג וֶועט נָאךְ פְרִישׁ, אוּן בְּרֶענְגְט אַרוֹיס
בְּלֶעטֶער, אַזוֹי ווַייסְט אִיהְר אַז דֶער זוּמֶער אִיז
נָאהֶענְט. 33 אַזוֹי אוֹיךְ אִיהְר, וֶוען אִיהְר וֶועט דָאס
אַלֶעס זֶעהֶען, זָאלְט אִיהְר ווִיסֶען אַז עֶס אִיז נָאהֶענְט
בֵּייא דֶער טְהִיר. 34 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, דִיזֶעס

29 ישעיה יג׳ י׳, לד׳ ד׳. 30 דניאל ז׳ יג׳ יד׳; זכריה יב׳ י׳
31 ישעיה מ׳ יג׳; דברים ל׳ ד׳.

דוּר װֶעט נִיט פֶערְגֶעהֶען, בִּיז דָאס אַלֶעס װֶעט
גֶעשֶׁעהֶען. 35 הִימֶעל אוּן עֶרְד װֶעלֶען פֶערְגֶעהֶען,
אָבֶּער מֵיינֶע װֶערְטֶער װֶעלֶען נִיט פֶערְגֶעהֶען. 36 אָבֶּער
פוּן יֶענֶעם טָאג אוּן דֶער שָׁעָה װֵייס קֵיינֶער נִיט,
אוֹיךְ נִיט דִיא מַלְאָכִים פוּן הִימֶעל, אוֹיךְ נִיט דֶער
זוּהְן, נֵייעֶרְט דֶער פָאטֶער אַלֵיין. 37 װָארִין אַזוֹי װִיא
דִיא טֶעג פוּן נֹחַ, אַזוֹי װֶעט זֵיין דָאס קוּמֶען פוּן
דֶעם בֶּן־אָדָם. 38 װָארִין אַזוֹי װִיא אִין דִיא טֶעג װָאס
זֶענֶען גֶעװֶעזֶען פָאר דֶעם מַבּוּל, זֵייא הָאבֶּען גֶעגֶעסֶען
אוּן גֶעטְרוּנְקֶען אוּן הָאבֶּען חֲתוּנָה גֶעמַאכְט אוּן
חֲתוּנָה גֶעהַאט בִּיז צוּם טָאג װֶען נֹחַ אִיז אַרֵיינְ־
גֶעגַאנְגֶען אִין דֶער תֵּיבָה, 39 אוּן זֵייא הָאבֶּען נִיט
גֶעװָאוּסְט בִּיז דָאס מַבּוּל אִיז גֶעקוּמֶען אוּן הָאט זֵייא
אַלֶע אַװֶעקְגֶעטְרָאגֶען; אַזוֹי װֶעט אוֹיךְ זֵיין דָאס
קוּמֶען פוּן דֶעם בֶּן־אָדָם. 40 דַאן װֶעלֶען צְװֵייא זֵיין
אוֹיף אֵיין פֶעלְד; אֵיינֶער װֶעט אַװֶעקְגֶענוּמֶען װֶערֶען,
אוּן אֵיינֶער װֶעט אִיבֶּערְגֶעלָאזְט װֶערֶען. 41 צְװֵייא
פְרוֹיעֶן װֶעלֶען מָאלֶען בֵּייא אֵיינֶע מִיהְל; אֵיינֶע
װֶעט אַװֶעקְגֶענוּמֶען װֶערֶען, אוּן אֵיינֶע אִיבֶּערְגֶעלָאזְט
װֶערֶען.

דָאס גֶעבָּאט צוּ װַאכֶען.

42 דְרוּם װַאכְט, װָארִין אִיהְר װֵייסְט נִיט אִין װֶעלְכֶעם
טָאג אֵייעֶר הַאר װֶעט קוּמֶען. 43 אָבֶּער דָאס װֵייסְט
װֶען דֶער בַּעַל הַבַּיִת װָאלְט װִיסֶען אִין װֶעלְכֶער
װַאךְ פוּן דֶער נַאכְט דֶער גַנָב װֶעט קוּמֶען, אַזוֹי
װָאלְט עֶר גֶעװַאכְט, אוּן װָאלְט נִיט גֶעלָאזְט זֵיין הוֹיז
אֵיינְבְּרֶעכֶען. 44 דְרוּם זֵייט אִיהְר אוֹיךְ בֶּערֵייט,
װָארִין דֶער בֶּן־אָדָם קוּמְט אִין אַ שָׁעָה, פוּן װֶעלְכֶע
אִיהְר דֶענְקְט נִיט. 45 װֶער אִיז דֶען דֶער גֶעטְרֵייעֶ
אוּן קְלוּגֶע קְנֶעכְט דֶעם זֵיין הַאר הָאט גֶעשְׁטֶעלְט

אִיבֶּער זַיין הויזְגֶעזִינְד, אַז עֶר זָאל זַייא גֶעבֶּען זַייעֶרֶע
שְׁפַּייז צוּ דֶער צַייט ? 46 גֶעבֶּענְשְׁט אִיז דֶער קְנֶעכְט,
וֶועלְכֶען זַיין הַאר, וֶוען עֶר קוּמְט, וֶועט אִיהְם גֶעפִינֶען
אַזוֹי טְהוּן. 47 בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אַייךְ, אַז עֶר וֶועט
אִיהְם בֶּעשְׁטֶעלֶען אִיבֶּער זַיין גַאנְצֶען פֶערְמֶעגֶען.
48 אָבֶּער וֶוען יֶענֶער שְׁלֶעכְטֶער קְנֶעכְט וֶועט זָאגֶען
אִין זַיין הַארְץ, מֵיין הַאר זָאמְט זִיךְ צוּ קוּמֶען ;
49 אוּן וֶועט אָנְהֵייבֶּען זַיינֶע מִיטְקְנֶעכְט צוּ שְׁלָאגֶען
אוּן צוּ טְרִינְקֶען מִיט דִיא שִׁכּוֹרִים ; 50 אַזוֹי וֶועט
דֶער הַאר פוּן יֶענֶעם קְנֶעכְט קוּמֶען אִין אַ טָאג
דֶעם עֶר עֶרְוַוארְטֶעט נִיט, אוּן אִין אַ שָׁעָה פוּן דֶער עֶר
ווייסְט נִיט, 51 אוּן עֶר וֶועט אִיהְם צוּשְׁנֵיידֶען, אוּן
אִיהְם גֶעבֶּען זַיין טְהֵייל צְווִישֶׁען דִיא הֵייכְלֶער, דָארְט
וֶועט זַיין גֶעוויין אוּן צֵיינְקְרִיצֶען.

אַ מָשָׁל פוּן צֶעהְן יוּנְגְפְרוֹיעֶן.

אַ שְׁטַארְקֶערֶע עֶרְקְלֶעהְרוּנְג פוּן דֶער לֶעהְרֶע צוּ זַיין וַואכְזַאם אוּן אוֹיפְמֶערְקְזַאם.

כה 1 דַאן וֶועט דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם גֶעגְלֵייכְט זַיין
צוּ צֶעהְן יוּנְגְפְרוֹיעֶן, וָואס הָאבֶּען גֶענוּמֶען
זַייעֶרֶע לַאמְפֶּען, אוּן זֶענֶען דֶעם חָתָן עֶנְטְגֶעגֶען
גֶעגַאנְגֶען. 2 אוּן פִינְף פוּן זַייא זֶענֶען נַארִישׁ גֶעוֶוען
אוּן פִינְף קְלוּג. 3 וָוארִין דִיא נַארִישֶׁע הָאבֶּען גֶענוּמֶען
זַייעֶרֶע לַאמְפֶּען אוּן הָאבֶּען נִיט קֵיין עֶהְל מִיטְגֶע-
נוּמֶען ; 4 אָבֶּער דִיא קְלוּגֶע הָאבֶּען גֶענוּמֶען עֶהְל
אִין זַייעֶרֶע כֵּלִים מִיט זַייעֶרֶע לַאמְפֶּען. 5 אוּן וֶוען
דֶער חָתָן הָאט זִיךְ גֶעזָאמְט, אַזוֹי הָאבֶּען אַלֶע
גֶעדְרִימֶעלְט גֶעוָוארֶען אוּן זֶענֶען אַיינְגֶעשְׁלָאפֶען.
6 אָבֶּער אִין מִיטֶען דֶער נַאכְט אִיז גֶעוָוארֶען אַ גֶע-
שְׁרֵייא, זֶעהְט, דֶער חָתָן ! גֶעהְט אִיהְם עֶנְטְגֶעגֶען.

7 דַאן זֶענֶען אַלֶע דִיזֶע יוּנְגְפְרוֹיֶען אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען
אוּן הָאבֶּען זֵייעֶרֶע לַאמְפֶּען צוּרֶעכְט גֶעמַאכְט. 8 אוּן
דִיא נַארִישֶׁע הָאבֶּען גֶעזָאגְט צוּ דִיא קְלוּגֶע, גִיבְּט
אוּנְז פוּן אֵייעֶר עֶהְל; וָוארִין אוּנְזֶערֶע לַאמְפֶּען גֶעהֶען
אוֹיס. 9 אוּן דִיא קְלוּגֶע הָאבֶּען גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן
גֶעזָאגְט, נַיין, טָאמֶער וֶועט נִיט גֶענוּג זַיין פַאר אוּנְז
אוּן פַאר אֵייךְ; גֶעהְט לִיבֶּער צוּ דִיא קְרֶעמֶער אוּן
קוֹיפְט אֵייךְ. 10 אוּן וִויא זֵייא זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען קוֹיפֶען
אִיז דֶער חָתָן דֶערְוַויילְ גֶעקוּמֶען, אוּן דִיא וָואס זֶענֶען
פַארְטִיג גֶעוֶועזֶען, זֶענֶען מִיט אִיהְם אַרַיינְגֶעגַאנְגֶען צוּ
דֶער חֲתוּנָה; אוּן דִיא טְהִיר אִיז צוּגֶעשְׁלָאסֶען גֶע־
וָוארֶען. 11 אוּן דֶערְנָאךְ זֶענֶען דִיא אַנְדֶערֶע יוּנְגְפְרוֹיֶען
אוֹיךְ גֶעקוּמֶען אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, הַאר, הַאר, עֶפֶען
אוּנְז. 12 אָבֶּער עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אִיךְ קֶען אֵייךְ נִיט. 13 דְרוּם
וַואכְט, וָוארִין אִיהְר וַוייסְט נִיט דֶעם טָאג אוּן דִיא
שָׁעָה.

אֵיין מָשָׁל פוּן דִיא צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער—דִיא נוֹיטִיגְקֵייט פוּן בֶּעשֶׁעפְטִיגוּנְג.

14 וָוארִין דָאס מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם אִיז אַזוֹי וִויא אַ
מַאן וָואס אִיז אַוֶועקְגֶעפָאהְרֶען, אוּן הָאט זֵיינֶע קְנֶעכְט
גֶערוּפֶען אוּן הָאט זֵייא זַיין פֶערְמֶעגֶען אִיבֶּערְגֶע־
גֶעבֶּען, 15 אוּן עֶר הָאט אֵיינֶעם פִינְף צֶענְטְנֶער
זִילְבֶּער גֶעגֶעבֶּען אוּן אֵיין אַנְדֶערֶען צְוַוייא אוּן אֵיין
אַנְדֶערֶען אֵיינְס; אִיטְלִיכֶען נָאךְ זֵיינֶע קְרַאפְט; אוּן
אִיז אַוֶועקְגֶעפָאהְרֶען. 16 דֶער וָואס הָאט בֶּעקוּמֶען
דִיא פִינְף צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער אִיז גְלֵייךְ גֶעגַאנְגֶען אוּן
הָאט דֶערְמִיט גֶעהַאנְדֶעלְט, אוּן פֶערְדִינְט אַנְדֶערֶע
פִינְף צֶענְטְנֶער. 17 אַזוֹי אוֹיךְ דֶער וָואס הָאט דִיא

צְווייא בֶּעקוּמֶען הָאט אוֹיךְ פֶערְדִינְט אַנְדֶערֶע צְווייא.
18 אָבֶּער דֶער וָואס הָאט דֶעם אֵיינֶעם בֶּעקוּמֶען אִיז
גֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט גֶעגְרָאבֶּען אִין דֶער עֶרְד, אוּן
הָאט דָאס גֶעלְד פוּן זֵיינֶעם הַאר'ן פֶערְבָּארְגֶען. 19 אוּן
נָאךְ אַ לַאנְגֶע צֵייט אִיז דֶער הַאר פוּן דִיזֶע קְנֶעכְט
צוּרִיקְגֶעקוּמֶען, אוּן הָאט זִיךְ מִיט זֵייא בֶּערֶעכֶענְט.
20 אוּן דֶער וָואס הָאט דִיא פִינְף צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער
בֶּעקוּמֶען אִיז גֶעקוּמֶען, אוּן הָאט גֶעבְּרַאכְט אַנְדֶערֶע
פִינְף צֶענְטְנֶער, אוּן הָאט גֶעזָאגְט, הַאר, דוּא הָאסְט
מִיר אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען פִינְף צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער, זֶעה,
אִיךְ הָאבּ מִיט זֵייא פֶערְדִינְט נָאךְ פִינְף צֶענְטְנֶער.
21 אוּן זֵיין הַאר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, גַאנְץ שֶׁעהְן
דוּא גוּטֶער אוּן גֶעטְרֵייעֶר קְנֶעכְט; דוּא בִּיסְט גֶעטְרֵייא
גֶעוֶועזֶען אִיבֶּער וֶוענִיג, אַזוֹי וֶועל אִיךְ דִיךְ אֵיינְשְׁטֶעלֶען
אִיבֶּער פִילֶע זַאכֶען; קוּם אַרֵיין צוּ דֶער פְרֵייד פוּן
דֵיינֶעם הַאר'ן. 22 דֶער וָואס הָאט דִיא צְווייא צֶענְטְנֶער
זִילְבֶּער בֶּעקוּמֶען אִיז אוֹיךְ גֶעקוּמֶען אוּן הָאט גֶעזָאגְט,
הַאר, דוּא הָאסְט מִיר אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען צְווייא צֶענְטְנֶער
זִילְבֶּער, זֶעה, אִיךְ הָאבּ מִיט זֵייא פֶערְדִינְט נָאךְ
צְווייא צֶענְטְנֶער. 23 זֵיין הַאר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט,
גַאנְץ שֶׁעהְן, דוּא גוּטֶער אוּן גֶעטְרֵייעֶר קְנֶעכְט; דוּא
בִּיסְט גֶעטְרֵייא גֶעוֶועזֶען אִיבֶּער וֶוענִיג, אַזוֹי וֶועל אִיךְ
דִיךְ אֵיינְשְׁטֶעלֶען אִיבֶּער פִילֶע זַאכֶען; קוּם אַרֵיין צוּ
דֶער פְרֵייד פוּן דֵיינֶעם הַאר'ן. 24 אוּן דֶער וָואס
הָאט דֶעם אֵיינֶעם צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער בֶּעקוּמֶען אִיז
אוֹיךְ גֶעקוּמֶען אוּן הָאט גֶעזָאגְט, הַאר, אִיךְ ווֵייס אַז
דוּא בִּיסְט אַ הַארְטֶער מֶענְשׁ, דוּא שְׁנֵיידְסְט וָואוּ
דוּא הָאסְט נִיט גֶעזֵייעֶט, אוּן זַאמֶעלְסְט אֵיין פוּן
וַואנֶען דוּא הָאסְט נִיט צוּשְׁטְרֵייט; 25 אוּן אִיךְ הָאבּ
מִיךְ גֶעפָארְכְטֶען, אוּן בִּין גֶעגַאנְגֶען אוּן הָאבּ דֵיין

צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער אִין דֶער עֶרְד פֶערְבָּארְגֶען, זֶעה,
דוּא הָאסְט דָאס דֵיינִיגֶע. 26 אוּן זַיין הַאר הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, דוּא שְׁלֶעכְ-
טֶער אוּן פוילֶער קְנֶעכְט, דוּא הָאסְט גֶעווְאוּסְט אַז
אִיךְ שְׁנֵייד ווְאוּ אִיךְ הָאבּ נִיט גֶעזֵייעֶט, אוּן זַאמֶעל
אֵיין פוּן וַואנֶען אִיךְ הָאבּ נִיט צוּשְׁטְרֵייט; 27 דְרוּם
הָאסְט דוּא גֶעזָאלְט מֵיין גֶעלְד אַרֵיינְלֶעגֶען בֵּייא
דִיא וֶועקְסְלֶער, כְּדֵי וֶוען אִיךְ וֶועל קוּמֶען זָאל אִיךְ
אָפְּנֶעמֶען דָאס מֵיינִיגֶע מִיט פְּרָאצֶענְט. 28 דְרוּם
נֶעמְט פוּן אִיהְם אַוֶועק דֶעם צֶענְטְנֶער זִילְבֶּער, אוּן
גִיבְּט עֶס צוּ דֶעם וָואס הָאט דִיא צֶעהְן צֶענְטְנֶער.
29 וָוארִין אִיטְלִיכֶער וָואס הָאט צוּ דֶעם וֶועט גֶעגֶעבֶּען
וֶוערֶען, אוּן עֶר וֶועט נָאךְ אִיבְּרִיג הָאבֶּען; אָבֶּער
דֶער וָואס הָאט נִיט פוּן דֶעם וֶועט אוֹיךְ דָאס וָואס
עֶר הָאט אַוֶועקְגֶענוּמֶען וֶוערֶען. 30 אוּן וַוארְפְט אַרוֹיס
דֶעם אוּנְנִיצִיגֶען קְנֶעכְט צוּ דֶער פִינְסְטֶערְנִיס דְרוֹיסֶען,
דָארְט וֶועט זַיין גֶעוֵויין אוּן צֵיינְקְרִיצֶען.

דֶער מִשְׁפָּט אִיבֶּער דִיא פֶעלְקֶער.

31 וֶוען דֶער בֶּן־אָדָם וֶועט קוּמֶען אִין זַיינֶע הֶערְ-
לִיכְקֵייט, אוּן אַלֶע מַלְאָכִים מִיט אִיהְם, דַאן וֶועט עֶר
זִיצֶען אוֹיף זַיין כִּסֵא הַכָּבוֹד; 32 אוּן אַלֶע פֶעלְקֶער
וֶועלֶען פָאר אִיהְם פֶערְזַאמֶעלְט וֶוערֶען; אוּן עֶר וֶועט
זֵייא פוּן אֵיינַאנְדֶער שֵׁיידֶען, אַזוֹי וִויא אַ פַּאסְטוּךְ
שֵׁיידֶעט אָפּ דִיא שָׁאף פוּן דִיא צִיגֶען; 33 אוּן עֶר
וֶועט שְׁטֶעלֶען דִיא שָׁאף צוּ זַיינֶע רֶעכְטֶע הַאנְד,
אוּן דִיא צִיגֶען צוּ דִיא לִינְקֶע. 34 דַאן וֶועט דֶער
קֶענִיג זָאגֶען צוּ דִיא אָן זַיינֶע רֶעכְטֶע הַאנְד, קוּמְט
אִיהְר גֶעבֶּענְשְׁטֶע פוּן מֵיין פָאטֶער, עֶרְבְּט דָאס
קֶענִיגְרֵייךְ וָואס אִיז אָנְגֶעבְּרֵייט פַאר אֵייךְ פוּן דֶער

גרינדונג פין דער וועלט; 35 וואַרין איך בין הונגריג
געוועזן און איהר האָט מיר געגעבען צו עסען; איך
בין דורשטיג געוועזן און איהר האָט מיר געגעבען
צו טרינקען; איך בין איין אורח געוועזן און איהר
האָט מיך אויפגענומען; 36 איך בין נאַקט געוועזן
און איהר האָט מיך געקליידט; איך בין קראַנק געוועזן
און איהר האָט מיך בעזוכט; איך בין אין געפענגנים
געוועזן און איהר זענט צו מיר געקומען. 37 דאַן
וועלען דיא צדיקים צו איהם ענטפערען און זאָגען,
האַר, ווען האָבען מיר דיך הונגריג געזעהען, און
האָבען דיר געגעבען צו עסען? אָדער דורשטיג, און
האָבען דיר געגעבען צו טרינקען? 38 און ווען
האָבען מיר דיך איין אורח געזעהען און האָבען דיך
אויפגענומען? אָדער נאַקט און האָבען דיך געקליידט?
39 און ווען האָבען מיר דיך קראַנק געזעהען אָדער
אין געפענגנים, און זענען צו דיר געקומען? 40 און
דער קעניג וועט ענטפערען און וועט צו זייא זאָגען,
באמת זאָג איך אייך, אַז דאָס וואָס איהר האָט
געטהון צו איינעם פון דיא קליינסטע פון דיזע מיינע
ברידער, האָט איהר עס צו מיר געטהון. 41 דאַן
וועט ער זאָגען אויך צו דיא אָן זיינע לינקע האַנד,
געהט אַוועק פון מיר איהר פערפלוכטע, צום עביגען
פייער, וואָס איז אָנגעבּרייט פאַר דעם שטן און
זיינע מלאכים; 42 וואַרין איך בין הונגריג געוועזן
און איהר האָט מיר ניט געגעבען צו עסען; איך
בין דורשטיג געוועזן און איהר האָט מיר ניט געגעבען
צו טרינקען; 43 איך בין איין אורח געוועזן, און
איהר האָט מיך ניט אַריינגענומען; איך בין נאַקט
געוועזן, און איהר האָט מיך ניט געקליידט; איך בין
קראַנק געוועזן און אים געפענגנים, און איהר האָט

מיך ניט בעזוכט. 44 דאן וועלען זייא אויך צו איהם
ענטפערען און זאגען, האר, ווען האבען מיר דיך
הונגריג געזעהען, אדער דורשטיג, אדער איין אורח,
אדער נאקט, אדער קראנק, אדער אים געפענגניס,
און האבען דיך ניט בעדינט? 45 דאן וועט ער צו
זייא ענטפערען און זאגען, באמת זאג איך אייך, אז
דאס וואס איהר האט ניט געטהון צו איינעם פון
דיזע קליינסטע, האט איהר עס ניט צו מיר געטהון.
46 און דיזע וועלען אוועקגעהען צו עביגע שטראף,
אבער דיא צדיקים צום עביגען לעבען.

אבטהיילונג 19. לעצטע ווערטער און פאר־סירונגען איידער דיא קרייציגונג.

דאס פיערטעס און לעצטעס מאל וויא ישוע מאכט בעקאנט זיין טויט צו זיינע תלמידים.

כו 1 און עס איז געשעהען ווען ישוע האט געענדיגט
אלע דיזע ווערטער, האט ער געזאגט צו זיינע
תלמידים, 2 איהר ווייסט אז נאך צוויא טעג וועט
זיין פסח, און דער בן־אדם וועט איבערגעליפערט
ווערען, כדי ער זאל געקרייציגט ווערען.

א ראטהס־פערזאמלונג פון דיא ערשטע כהנים, דיא עלצטע פון דעם פאלק, און דער כהן גדול.

3 דאן האבען זיך פערזאמעלט דיא ערשטע כהנים,
און דיא עלצטע פון דעם פאלק, צום פאלאסט פון
דעם כהן גדול, וואס האט געהייסען קיפא; 4 און
זייא האבען איין עצה געהאלטען, אז זייא זאלען
ישוע נעמען מיט ליסט, און זאלען איהם אומ־
ברענגען. 5 אבער זייא האבען געזאגט, ניט אים

יוֹם טוֹב, אַז עֶס זָאל נִיט זַיין קֵיין גֶערַאשׁ אִים
פָאלְק.

דִיא זַאלְבּוּנְג אִין בֵּית־הִינִי פַאר׳ן בֶּעעֶרְדִיגְט וֶוערֶען.

6 אוּן יֵשׁוּעַ אִיז גֶעוֶועזֶען אִין בֵּית־הִינִי, אִים הוֹיז
פוּן שִׁמְעוֹן דֶעם מְצוֹרָע, 7 אוּן אַ פְרוֹיא אִיז צוּ
אִיהְם גֶעקוּמֶען וָואס הָאט גֶעהַאט אֵיין אַלְבַּאסְטֶער
קְרִיגֶעל מִיט טְהֵייעֶרֶען עֶהְל, אוּן זִיא הָאט עֶס
אוֹיסְגֶעגָאסֶען אוֹיף זַיין קָאפּ וֶוען עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען
בֵּיים טִישׁ. 8 וְוִיא דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען דָאס גֶעזֶעהֶען
הָאט עֶס זֵייא פֶערְדְרָאסֶען, אוּן זֵייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט,
צוּ וָואס זָאל דִיא פֶערְשְׁוֶוענְדוּנְג זַיין? 9 וָוארִין דָאס
הָאט גֶעקָאנְט פֶערְקוֹיפְט וֶוערֶען פַאר פִיל גֶעלְד,
אוּן צוּ דִיא אָרְמֶע גֶעגֶעבֶּען וֶוערֶען. 10 אוּן וֶוען
יֵשׁוּעַ הָאט דָאס גֶעוְואוּסְט, אַזוֹי הָאט עֶר צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, וָוארוּם זֶענְט אִיהְר דִיא פְרוֹיא מְצַעֵר?
וָוארִין זִיא הָאט אַ גוּטֶעס וֶוערְק אָן מִיר גֶעטְהוּן.
11 וָוארִין דִיא אָרְמֶע הָאט אִיהְר תָּמִיד מִיט אֵייךְ,
אָבֶּער מִיךְ הָאט אִיהְר נִיט תָּמִיד. 12 וָוארִין וֶוען זִיא
הָאט דִיזֶעס עֶהְל אוֹיף מֵיין לֵייבּ אוֹיסְגֶעגָאסֶען, אַזוֹי
הָאט זִיא דָאס גֶעטְהוּן פַאר מֵיינֶע קְבוּרָה. 13 בֶּאֱמֶת
זָאג אִיךְ אֵייךְ, אִין דִיא גַאנְצֶע וֶועלְט וְואוּ דִיא
בְּשׂוּרָה טוֹבָה וֶועט גֶעפְּרֶעדִיגְט וֶוערֶען, דָא וֶועט מֶען
אוֹיךְ דֶערְצֶעהְלֶען וָואס זִיא הָאט צוּ מִיר גֶעטְהוּן, צוּ
אִיהְר אָנְדֶענְקֶען.

דִיא רַאטְהְס־פֶערְזַאמְלוּנְג אוּן יְהוּדָה׳ס פָארְשְׁלַאג צוּ אִיבֶּערְלִיפֶערֶען יֵשׁוּעַ׳ן.

14 דַאן אִיז אֵיינֶער פוּן דִיא צְוֶועלְף, וָואס הָאט
גֶעהֵייסֶען יְהוּדָה אִישׁ קְרִיוֹת, אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען צוּ דִיא

עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים, 15 אוּן הָאט גֶעזָאגְט, וָואס ווִילְט
אִיהְר מִיר גֶעבֶּען, אוּן אִיךְ וֶועל אִיהְם צוּ אֵייךְ
אִיבֶּערְלִיפֶערֶען? אוּן זֵייא הָאבֶּען זִיךְ מִיט אִיהְם
פֶערְגְלֵייכְט פַאר דְרֵייסִיג שְׁטִיק זִילְבֶּער. 16 אוּן פוּן
דֶענְצְמָאל אָן הָאט עֶר אַ גֶעלֶעגֶענְהֵייט גֶעזוּכְט, אַז
עֶר זָאל אִיהְם צוּ זֵייא פֶערְמַסֶרְן.

דִיא פָארְבֶּערֵייטוּנְג צוּ זַיין לֶעצְטֶען פֶּסַח סֵדֶר.

17 אוּן אִים עֶרְשְׁטֶען טָאג פוּן חַג הַמַּצוֹת זֶענֶען
דִיא תַּלְמִידִים גֶעקוּמֶען צוּ יֵשׁוּעַ, אוּן הָאבֶּען צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, וְואוּ ווִילְסְט דוּא אַז מִיר זָאלֶען דִיר
אָנְבְּרֵייטֶען פֶּסַח צוּ עֶסֶען? 18 אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט,
גֶעהְט אִין דֶער שְׁטָאדְט אַרֵיין צוּ אַ מַאן אוּן זָאגְט
אִיהְם, דֶער לֶעהְרֶער זָאגְט, מֵיינֶע צַייט אִיז נָאהֶענְט,
אִיךְ וֶועל בֵּייא דִיר הַאלְטֶען פֶּסַח מִיט מֵיינֶע תַּלְמִידִים.
19 אוּן דִיא תַּלְמִידִים הָאבֶּען גֶעטְהוּן אַזוֹי ווִיא יֵשׁוּעַ
הָאט זֵייא גֶעהֵייסֶען, אוּן זֵייא הָאבֶּען פֶּסַח פַארְטִיג
גֶעמַאכְט.

דָאס אָפְּרִיכְטֶען זַיין לֶעצְטֶען סֵדֶר.

20 אוּן וֶוען עֶס אִיז אָבֶענְד גֶעוָוארֶען הָאט עֶר זִיךְ
אַנִידֶער גֶעזֶעצְט מִיט דִיא צְוֶועלְף תַּלְמִידִים; 21 אוּן
דֶערְווייל זֵייא הָאבֶּען גֶעגֶעסֶען, הָאט עֶר גֶעזָאגְט,
בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ אֵייךְ, אַז אֵיינֶער פוּן אֵייךְ וֶועט מִיךְ
פֶערְמַסֶרְן. 22 אוּן זֵייא הָאבֶּען זִיךְ זֶעהְר בֶּעטְרִיבְּט,
אוּן יֶעדֶער פוּן זֵייא הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּען צוּ זָאגֶען,
הַאר, בִּין אִיךְ עֶס? 23 אוּן עֶר הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט
אוּן גֶעזָאגְט, דֶער וָואס טוּנְקְט אֵיין זֵיינֶע הַאנְד מִיט
מִיר אִין דֶער שִׁיסֶעל דִיזֶער וֶועט מִיךְ פֶערְמַסֶרְן.
24 דֶער בֶּן־אָדָם גֶעהְט אַוֶועק אַזוֹי ווִיא עֶס שְׁטֶעהְט
גֶעשְׁרִיבֶּען אוֹיף אִיהְם, אָבֶּער וֶועה צוּ דֶעם מֶענְשֶׁען

דורך וועלכען דער בן־אדם ווערט פערמסרט ווערען;
עס וואלט גוט פאר יענעם מענשען געוועזען ווען ער
וואלט ניט געבוירען געווארען. 25 און יהודה, וואס
האט איהם פערמסערט האט געענטפערט און געזאגט,
רבי, בין איך עס? ער האט צו איהם געזאגט דוא
האסט עס געזאגט.

דיא איינארדנונג פון דעם משיח'ס סדר.

26 און דערווייל זייא האבען געגעסען, אזוי האט
ישוע גענומען ברויט, און האט א ברכה געמאכט,
און האט עס צובראכען, און געגעבען צו דיא
תלמידים, און האט געזאגט, נעמט עסט, דאס איז
מיין לייב. 27 און ער האט גענומען א כוס און האט
א ברכה געמאכט, און האט צו זייא געגעבען און
געזאגט, טרינקט אלע דערפון; 28 ווארין דאס איז
מיין בלוט פון דער ברית חדשה וואס איז פערגאסען
פאר פילע צו פערגעבונג פון זינד. 29 אבער איך
זאג אייך, אז איך וועל פון אצונד אן ניט מעהר
טרינקען פון דיזער פרוכט פון דעם ויינשטאק, ביז
אן דעם טאג ווען איך טרינק עס מיט אייך נייא
אין דעם קעניגרייך פון מיין פאטער. 30 און ווען
זייא האבען הלל געזונגען, זענען זייא אוועקגעגאנגען
צום הר הזיתים.

פעטרוס'עס פערלייקענען פראפעצייהעט.

31 דאן האט ישוע צו זייא געזאגט, דיזע נאכט
וועט איהר אלע אייך אן מיר שטרויכלען; ווארין
עס שטעהט געשריבען, איך וועל שלאגען דעם
פאסטוך און דיא שאף פון דער סטאדע וועלען

31 זכריה יג׳ ז׳.

צוּשְׁטְרֵייט װֶערֶען; 32 אָבֶּער נָאךְ מֵיינֶע אוֹיפֶערְ־
שְׁטֶעהוּנְג װֶעל אִיךְ פָאר אֵייךְ גֶעהֶען קֵיין גָלִיל.
33 אוּן פֶּעטְרוּס הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן הָאט צוּ אִיהְם
גֶעזָאגְט, װֶוען אַלֶע זָאלֶען אָן דִיר שְׁטְרוֹיכְלֶען, אַזוֹי
װֶעל אִיךְ אָן דִיר קֵיינְמָאל נִיט שְׁטְרוֹיכְלֶען. 34 יֵשׁוּעַ
הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, בֶּאֱמֶת זָאג אִיךְ דִיר, אַז אִין
דִיזֶער נַאכְט אֵיידֶער דֶער הָאן װֶעט קְרֵייֶען װֶעסְט
דוּא מִיךְ דְרֵייא מָאל פֶערְלֵייקֶנֶען. 35 פֶּעטְרוּס הָאט
צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, װֶוען אִיךְ מוּז מִיט דִיר שְׁטַארְבֶּען,
װֶעל אִיךְ דִיךְ נִיט פֶערְלֵייקֶנֶען; אַזוֹי הָאבֶּען אוֹיךְ
אַלֶע תַּלְמִידִים גֶעזָאגְט.

דֶער װֶעהְטָאג פוּן זַיין זֶעלֶע אִין דֶעם גָארְטֶען גַתְשְׁמָנֵי.

36 דַאן אִיז יֵשׁוּעַ מִיט זֵייא גֶעקוּמֶען צוּ אֵיין אָרְט
װָאס װֶערְט גֶערוּפֶען גַתְשְׁמָנֵי; אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט
צוּ דִיא תַּלְמִידִים, זִיצְט אִיהְר דָא, בִּיז אִיךְ װֶעל
אַהִין דָארְטֶען גֶעהֶען אוּן בֶּעטֶען. 37 אוּן עֶר הָאט
מִיט זִיךְ גֶענוּמֶען פֶּעטְרוּס אוּן דִיא צְװֵייא זִיהְן פוּן
זַבְדַי, אוּן הָאט אָנְגֶעהוֹיבֶּען טְרוֹיְרִיג אוּן בֶּעטְרִיבְּט
צוּ זַיין. 38 דַאן הָאט עֶר צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, מֵיינֶע
זֶעלֶע אִיז זֶעהְר טְרוֹיְרִיג בִּיז צוּם טוֹיט, בְּלֵייבְּט דָא
אוּן װַאכְט מִיט מִיר. 39 אוּן עֶר אִיז אַבִּיסֶעל װֵייטֶער
גֶעגַאנְגֶען, אוּן אִיז אוֹיף זַיין פָּנִים גֶעפַאלֶען, אוּן הָאט
גֶעבֶּעטֶען אוּן גֶעזָאגְט, מֵיין פָאטֶער, אוֹיבּ עֶס אִיז
מֶעגְלִיךְ, לָאז דִיזֶער כּוֹס פוּן מִיר פַארְבֵּייא גֶעהֶען;
אָבֶּער דָאךְ נִיט אַזוֹי װִיא אִיךְ װִיל, נֵייעֶרְט אַזוֹי װִיא
דוּא װִילְסְט. 40 אוּן עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּ דִיא תַּלְמִידִים,
אוּן הָאט זֵייא שְׁלָאפֶענְדִיג גֶעפִינֶען, אוּן הָאט גֶעזָאגְט
צוּ פֶּעטְרוּס, קֶענְט אִיהְר דֶען נִיט מִיט מִיר װַאכֶען

אֵיינֶע שָׁעָה? 41 וַואכְט אוּן בֶּעט אַז אִיהְר זָאלְט נִיט
קוּמֶען צוּ נִסָיוֹן; דֶער גֵייסְט אִיז ווִילִיג אָבֶּער דָאס
פְלֵיישׁ אִיז שְׁוַואךְ. 42 אוּן עֶר אִיז ווִידֶער דָאס
צְווֵייטֶע מָאל אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט גֶעבֶּעטֶען אוּן
גֶעזָאגְט, מֵיין פָּאטֶער, וֶוען דִיזֶער כּוֹס קֶען נִיט פוּן
מִיר פַארְבֵּייא גֶעהֶען סֵיידֶען אִיךְ זָאל אִיהְם טְרִינְקֶען,
אַזוֹי לָאז דֵיין ווִילֶען גֶעשֶׁעהֶען. 43 אוּן עֶר אִיז
ווִידֶער גֶעקוּמֶען אוּן הָאט זֵייא שְׁלָאפֶענְדִיג גֶעפִינֶען,
וָוארִין זֵייעֶרֶע אוֹיגֶען זֶענֶען שְׁוֶוער גֶעוֶועזֶען. 44 אוּן
עֶר הָאט זֵייא פֶערְלָאזְט, אוּן אִיז ווִידֶער אַוֶועקְ־
גֶעגַאנְגֶען, אוּן הָאט דָאס דְרִיטֶע מָאל גֶעבֶּעטֶען, אוּן
הָאט דִיא זֶעלְבִּיגֶע וֶוערְטֶער ווִידֶער גֶעזָאגְט. 45 דַאן
אִיז עֶר גֶעקוּמֶען צוּ דִיא תַּלְמִידִים אוּן הָאט צוּ זֵייא
גֶעזָאגְט, שְׁלָאפְט ווֵייטֶער אוּן רוּהְט אֵייךְ אָפּ; זֶעהְט
דִיא שָׁעָה אִיז נָאהֶענְט אוּן דֶער בֶּן־אָדָם וֶוערְד
פֶערְמַסֶערְט אִין דִיא הֶענְד פוּן דִיא זִינְדֶער. 46 שְׁטֶעהְט
אוֹיף, לָאזְט אוּנְז גֶעהֶען; זֶעהְט דֶער אִיז נָאהֶענְט
וָואס פֶערְמַסֶערְט מִיךְ.

דֶער פֶערְמַסֶערְן אוּן אַרֶעסְט.

אַלֶע זֵיינֶע תַּלְמִידִים פֶערְלָאזֶען אִיהְם.

47 אוּן דֶערְווֵייל עֶר הָאט נָאךְ גֶערֶעט, זֶעה, יְהוּדָה
אֵיינֶער פוּן דִיא צְוֶועלְף אִיז גֶעקוּמֶען, אוּן מִיט אִיהְם
פִיל לֵייט מִיט שְׁוֶוערְטֶען אוּן שְׁטֶעקֶען פוּן דִיא
עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן עֶלְצְטֶע פוּן דֶעם פָאלְק; 48 אוּן
דֶער מוֹסֵר הָאט זֵייא גֶעגֶעבֶּען אַ צֵייכֶען, אוּן הָאט
גֶעזָאגְט, דֶעם וָואס אִיךְ וֶועל קִישֶׁען, דָאס אִיז עֶר,
נֶעמְט אִיהְם. 49 אוּן גְלֵייךְ אִיז עֶר גֶעקוּמֶען צוּ יֵשׁוּעַ,
אוּן הָאט גֶעזָאגְט, שָׁלוֹם רַבִּי, אוּן הָאט אִיהְם גֶעקִישְׁט.
50 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, פְרֵיינְד צוּ וָואס

בִּיסְט דוּא גֶעקוּמֶען? דַאן זֶענֶען זֵייא צוּגֶעקוּמֶען,
אוּן הָאבֶּען זֵייעֶרֶע הֶענְד אוֹיף יֵשׁוּעַ גֶעלֶעגְט אוּן
הָאבֶּען אִיהְם גֶענוּמֶען. 51 אוּן זֶעה, אֵיינֶער פוּן דִיא
וָואס זֶענֶען גֶעוֶועזֶען מִיט יֵשׁוּעַ, הָאט דִיא הַאנְד אוֹיסְ־
גֶעשְׁטְרֶעקְט, אוּן זֵיין שְׁוֶוערְט אַרוֹיסְגֶעצוֹיגֶען, אוּן
גֶעשְׁלָאגֶען דֶעם קְנֶעכְט פוּן דֶעם כֹּהֵן גָדוֹל, אוּן
הָאט אִיהְם זֵיין אוֹיעֶר אָפְּגֶעשְׁנִיטֶען. 52 דַאן הָאט
יֵשׁוּעַ צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, שְׁטֶעק דֵיין שְׁוֶוערְט צוּרִיק
אִין אִיהְר אָרְט אַרֵיין, וָוארִין אַלֶע דִיא וָואס נֶעמֶען
דָאס שְׁוֶוערְט וֶועלֶען אוּמְקוּמֶען דוּרְךְ דֶעם שְׁוֶוערְט;
53 אָדֶער מֵיינְסְט דוּא אַז אִיךְ קֶען נִיט מֵיין פָּאטֶער
בֶּעטֶען, אוּן עֶר וֶועט מִיר צוּשְׁטֶעלֶען מֶעהְר וִויא
צְוֶועלְף מַחֲנוֹת פוּן מַלְאָכִים? 54 וִויא אַזוֹי דֶען וֶועט
דִיא שְׁרִיפְט דֶערְפִילְט וֶוערֶען אַז עֶס מוּז אַזוֹי גֶע־
שֶׁעהֶען? 55 אִין יֶענֶער שָׁעָה הָאט יֵשׁוּעַ גֶעזָאגְט צוּ
דִיא לֵייט, זֶענְט אִיהְר אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען וִויא קֶעגֶען אַ
רוֹיבֶּער מִיט שְׁוֶוערְטֶען אוּן שְׁטֶעקֶען אוּם מִיךְ צוּ
נֶעמֶען? טֶעגְלִיךְ בִּין אִיךְ גֶעזֶעסֶען אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
אוּן הָאבּ גֶעלֶערְנְט, אוּן אִיהְר הָאט מִיךְ נִיט גֶע־
נוּמֶען; 56 אָבֶּער דָאס אִיז אַלֶעס גֶעשֶׁעהֶען, כְּדֵי דִיא
שְׁרִיפְטֶען פוּן דִיא נְבִיאִים זָאלֶען דֶערְפִילְט וֶוערֶען.
דַאן הָאבֶּען אִיהְם אַלֶע תַּלְמִידִים פֶערְלָאזְט אוּן זֶענֶען
אַוֶועקְגֶעלָאפֶען.

דֶער גֵייסְטְלִיכֶער פְּרָאצֶעס אוּן דֶעם כֹּהֵן גָדוֹל׳ס פֶערְמִשְׁפָּטֶען.

57 אוּן דִיא וֶועלְכֶע הָאבֶּען יֵשׁוּעַ גֶענוּמֶען הָאבֶּען
אִיהְם אַוֶועקְגֶעפִיהְרְט צוּ קַיָפָא דֶעם כֹּהֵן גָדוֹל, וְואוּ
דִיא סוֹפְרִים אוּן דִיא עֶלְצְטֶע זֶענֶען פֶערְזַאמֶעלְט גֶעוֶועזֶען.
58 אוּן פֶּעטְרוּס אִיז אִיהְם פוּן וֵוייטֶען נָאכְגֶעגַאנְגֶען
בִּיז צוּם פַּאלַאסְט פוּן דֶעם כֹּהֵן גָדוֹל, אוּן אִיז

אַרײַנְגֶעגַאנְגֶען אוּן גֶעזֶעסֶען מִיט דִיא בֶּעדִינְטֶע, כְּדֵי
עֶר זָאל זֶעהֶען דֶעם סוֹף. 59 אוּן דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים,
אוּן דָאס גַאנְצֶע סַנְהֶדְרִין הָאבֶּען פַאלְשֶׁע עֵדוּת
גֶעזוּכְט אוֹיף יֵשׁוּעַ, אַז זַייא זָאלֶען אִיהְם טֵייטֶען;
60 אוּן פִילֶע פַאלְשֶׁע עֵדוּת זֶענֶען גֶעקוּמֶען אָבֶּער
זַייא הָאבֶּען קֵיינֶע גֶעפִינֶען; אָבֶּער צוּלֶעצְט זֶענֶען
גֶעקוּמֶען צְוֵייא 61 אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דִיזֶער הָאט
גֶעזָאגְט אִיךְ קָאן דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ פוּן גָאט צוּ־
שְׁטֶערֶען אוּן עֶס אִין דְרֵייא טֶעג אוֹיפְבּוֹיעֶן. 62 אוּן
דֶער כֹּהֵן גָדוֹל אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען, אוּן הָאט צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, עֶנְטְפֶערְסְט דוּא גָאר נִיט? וָואס אִיז
דָאס וָואס דִיזֶע זָאגֶען עֵדוּת קֶעגֶען דִיר? 63 אָבֶּער
יֵשׁוּעַ הָאט גֶעשְׁוִויגֶען. אוּן דֶער כֹּהֵן גָדוֹל הָאט צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, אִיךְ בֶּעשְׁוֶוער דִיךְ בֵּיים לֶעבֶּעדִיגֶען
גָאט, דוּא זָאלְסְט אוּנְז זָאגֶען אוֹיבּ דוּא בִּיסְט דֶער
מָשִׁיחַ, דֶער זוּהְן פוּן גָאט. 64 אוּן יֵשׁוּעַ הָאט צוּ
אִיהְם גֶעזָאגְט, דוּא דָאסְט עֶס גֶעזָאגְט; דָאךְ זָאג
אִיךְ אֵייךְ, פוּן אִיצְט אָן וֶועט אִיהְר זֶעהֶען דֶעם
בֶּן־אָדָם זִיצֶען אָן דִיא רֶעכְטֶע הַאנְד פוּן דֶער גְבוּרָה,
אוּן קוּמֶען אוֹיף דִיא וָואלְקֶען פוּן דֶעם הִימֶעל.
65 דַאן הָאט דֶער כֹּהֵן גָדוֹל זַיינֶע קְלֵיידֶער צוּרִיסֶען,
אוּן הָאט גֶעזָאגְט, עֶר הָאט גֶעלֶעסְטֶערְט; וָואס
בֶּעדַארְפֶען מִיר נָאךְ מֶעהְר עֵדוּת? זֶעהְט, אִיצְט
הָאט אִיהְר גֶעהֶערְט זַיינֶע לֶעסְטֶערוּנְג; 66 וָואס
דֶענְקְט אִיהְר? אוּן זַייא הָאבֶּען גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן
גֶעזָאגְט, עֶר אִיז דֶעם טוֹיט שׁוּלְדִיג.

דיא שֶׁענְדְלִיכֶע בֶּעהַאנְדְלוּנְג.

67 דַאן הָאבֶּען זַייא אִיהְם אִין פָּנִים גֶעשְׁפִּיגֶען אוּן
הָאבֶּען אִיהְם גֶעשְׁלָאגֶען, אוּן אַנְדֶערֶע הָאבֶּען אִיהְם

גֶעפַּאטְשְׁט, 68 אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, זָאג אוּנְז נְבוּאוֹת,
דוּא מָשִׁיחַ, וֶוער אִיז דֶער וָואס הָאט דִיךְ גֶעשְׁלָאגֶען?

פֶּעטְרוֹס׳עֶם פֶערְלֵייקְנוּנְג.

69 אוּן פֶּעטְרוּס אִיז גֶעזֶעסֶען דְרוֹיסֶען אִים הוֹיף;
אוּן אַ דִינְסְטְמֶעדֶעל אִיז צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען אוּן הָאט
גֶעזָאגְט, דוּא בִּיסְט אוֹיךְ גֶעוֶועזֶען מִיט יֵשׁוּעַ פוּן גָלִיל.
70 אוּן עֶר הָאט פָאר זֵייא אַלֶע גֶעלֵייקֶענְט אוּן הָאט
גֶעזָאגְט, אִיךְ ווֵייס נִיט וָואס דוּא זָאגְסְט. 71 אוּן
וֶוען עֶר אִיז צוּם טוֹיעֶר אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען אַזוֹי הָאט
אִיהְם אֵיינֶע אַנְדֶערֶע גֶעזֶעהֶען, אוּן הָאט גֶעזָאגְט צוּ
דִיא וָואס זֶענֶען דָארְט גֶעוֶועזֶען, דִיזֶער אִיז אוֹיךְ גֶעוֶועזֶען
מִיט יֵשׁוּעַ הַנָּצְרִי. 72 אוּן עֶר הָאט ווִידֶער גֶעלֵייקֶענְט
מִיט אַ שְׁבוּעָה, אִיךְ קֶען נִיט דֶעם מַאן. 73 אוּן נָאךְ
אַ קְלֵיינֶע ווֵיילֶע זֶענֶען גֶעקוּמֶען דִיא וָואס זֶענֶען
דֶערְבֵּייא גֶעשְׁטַאנֶען, אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט צוּ פֶּעטְרוּס,
בֶּאֱמֶת דוּא בִּיסְט אוֹיךְ אֵיינֶער פוּן זֵייא, וָוארִין דֵיין
לָשׁוֹן מַאכְט דִיךְ דֶערְקֶענֶען. 74 דַאן הָאט עֶר אָנְ־
גֶעהוֹיבֶּען צוּ פְלוּכֶען אוּן צוּ שְׁווֶערֶען, אִיךְ קֶען נִיט
דֶעם מַאן; אוּן גְלֵייךְ הָאט דֶער הָאן גֶעקְרֵייעֶט.
75 אוּן פֶּעטְרוּס הָאט גֶעדֶענְקְט דָאס וָוארְט פוּן יֵשׁוּעַ
ווִיא עֶר הָאט צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, אֵיידֶער דֶער הָאן
וֶועט קְרֵייעֶן, וֶועסְט דוּא מִיךְ דְרֵייא מָאל פֶערְ־
לֵייקֶענֶען; אוּן עֶר אִיז אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט בִּיטֶער
גֶעווֵיינְט.

כז 1 אוּן וֶוען עֶס אִיז מָארְגֶען פְרִיה גֶעוָוארֶען
הָאבֶּען אַלֶע עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן דִיא עֶלְצְטֶע
פוּן דֶעם פָאלְק אֵיין עֵצָה גֶעהַאלְטֶען אִיבֶּער יֵשׁוּעַ
אז זייא זָאלֶען אִיהְם טֵייטֶען: 2 אוּן זֵייא הָאבֶּען

אִיהְם גֶעבּוּנְדֶען אוּן אַוֶועקגֶעפִיהְרְט, אוּן הָאבֶּען אִיהְם
אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען צוּ פִּילָטוּס דֶעם גוּבֶערְנֶער.

יְהוּדָה׳ס חֲרָטָה, זֶעלְבְּסְטְמָארְד אוּן קֶבֶר.

3 דַאן וֶוען יְהוּדָה וָואס הָאט אִיהְם פֶערְמַסֶערְט
הָאט גֶעזֶעהֶען אַז עֶר אִיז פֶערְשׁוּלְדִיגְט גֶעוֶוען הָאט
עֶר חֲרָטָה בֶּעקוּמֶען, אוּן הָאט צוּרִיק גֶעבְּרַאכְט דִיא
דְרַייסִיג זִילְבֶּער שְׁטִיק צוּ דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן
דִיא עֶלְצְטֶע, 4 אוּן הָאט גֶעזָאגְט, אִיךְ הָאבּ גֶע־
זִינְדִיגְט, אַז אִיךְ הָאבּ פֶערְמַסֶערְט אוּנְשׁוּלְדִיגֶעס
בְּלוּט; אוּן זַייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט, וָואס אִיז דָאס צוּ
אוּנְז? זֶעה דוּא דֶערְצוּ. 5 אוּן עֶר הָאט דִיא זִילְבֶּער
שְׁטִיק אַנִידֶערְגֶעוָוארְפֶען אִין בֵּית הַמִקְדָשׁ, אוּן אִיז
אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען, אוּן הָאט זִיךְ גֶעהַאנְגֶען. 6 אוּן דִיא
עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים הָאבֶּען דִיא זִילְבֶּער שְׁטִיק גֶענוּמֶען
אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט. עֶס אִיז נִיט רֶעכְט אַז מֶען זָאל
זַייא אִין דֶעם אוֹצָר אַרַיינְוַוארְפֶען, ווייל זַייא זֶענֶען
דֶער פְּרַייז פוּן בְּלוּט. 7 אוּן זַייא הָאבֶּען אֵיין עֵצָה
גֶעהַאלְטֶען, אוּן הָאבֶּען דֶערְפַאר גֶעקוֹיפְט דָאס פֶעלְד
פוּן דֶעם טֶעפֶּער כְּדֵי פְרֶעמְדֶע דְרִינֶען צוּ בֶּעגְרָאבֶּען.
8 דְרוּם וֶוערְט יֶענֶעם פֶעלְד גֶערוּפֶען דָאס פֶעלְד פוּן
בְּלוּט בִּיז צוּם הַיינְטִיגֶען טָאג. 9 דַאן אִיז דֶערְפִילְט
גֶעוָוארֶען וָואס אִיז גֶעזָאגְט גֶעוָוארֶען דוּרְךְ יִרְמְיָה
הַנָבִיא זָאגֶענְדִיג, אוּן זַייא הָאבֶּען גֶענוּמֶען דִיא
דְרַייסִיג זִילְבֶּער שְׁטִיק דֶעם פְּרַייז פוּן אִיהְם וָואס
אִיז גֶעשַׁאצְט גֶעוֶוען, וֶועלְכֶען דִיא קִינְדֶער פוּן יִשְׂרָאֵל
הָאבֶּען גֶעשַׁאצְט, 10 אוּן זַייא הָאבֶּען גֶעגֶעבֶּען
פַאר דֶעם פֶעלְד פוּן דֶעם טֶעפֶּער אַזוֹי וִויא דֶער
הַאר הָאט מִיר גֶעבָּאטֶען.

9 זכריה יא׳ יב׳ יג׳.

דֶער רוֹימִישֶׁער מִשְׁפָּט פַאר פִּילָטוּס׳ן.

11 און יֵשׁוּעַ אִיז גֶעשְׁטַאנֶען פָאר דֶעם גוּבֶערְנֶער,
און דֶער גוּבֶערְנֶער הָאט אִיהְם גֶעפְרֶעגְט און גֶע־
זָאגְט, בִּיסְט דוּא דֶער קֶענִיג פוּן דִיא יוּדֶען? און
יֵשׁוּעַ הָאט גֶעזָאגְט, דוּא זָאגְסְט עֶס. 12 און וֶוען
עֶר אִיז פֶערְקְלָאגְט גֶעוֶוען פוּן דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים
און דִיא עֶלְצְטֶע, הָאט עֶר גָאר נִיט גֶעעֶנְטְפֶערְט.
13 דַאן הָאט פִּילָטוּס צוּ אִיהְם גֶעזָאגְט, הֶערְסְט דוּא
נִיט וִויא שְׁוֶוערֶע זַאכֶען זֵייא זָאגֶען עֵדוּת קֶעגֶען
דִיר? 14 און עֶר הָאט אִיהְם נִיט גֶעעֶנְטְפֶערְט אַ
וָוארְט, אַז דֶער גוּבֶערְנֶער הָאט זִיךְ זֶעהְר פֶערְ־
וְוּאוּנְדֶערְט. 15 און דֶער גוּבֶערְנֶער פְלֶעגְט אוֹיף דֶעם
יוֹם טוֹב אַ גֶעפַאנְגֶענֶעם פְרֵייא לָאזֶען צוּם פָאלְק,
וֶועלְכֶען זֵייא הָאבֶּען גֶעוָואלְט. 16 און דַאן הָאבֶּען
זֵייא גֶעהַאט אַ וְואוּיל בֶּעקַאנְטֶען גֶעפַאנְגֶענֶען וָואס
הָאט גֶעהֵייסֶען בַּר־אַבָּא. 17 און וֶוען זֵייא הָאבֶּען
זִיךְ פֶערְזַאמֶעלְט, הָאט פִּילָטוּס צוּ זֵייא גֶעזָאגְט,
וֶועמֶען ווִילְט אִיהְר אַז אִיךְ זָאל צוּ אֵייךְ בֶּעפְרֵייעֶן?
בַּר־אַבָּא אָדֶער יֵשׁוּעַ וָואס הָאט גֶעהֵייסֶען מָשִׁיחַ?
18 וָוארִין עֶר הָאט גֶעוְואוּסְט, אַז זֵייא הָאבֶּען אִיהְם
אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען פַאר קִנְאָה.

19 און וֶוען עֶר אִיז גֶעזֶעסֶען אוֹיף דֶעם רִיכְטֶער
שְׁטוּהְל, הָאט זֵיין ווַייבּ צוּ אִיהְם גֶעשִׁיקְט און גֶעזָאגְט,
הָאבּ דוּא גָאר נִיט צוּ טְהוּן מִיט יֶענֶעם צַדִיק,
וָוארִין אִיךְ הָאבּ הֵיינְט פִיל גֶעלִיטֶען אִין אַ חָלוֹם
וֶועגֶען אִיהְם. 20 אָבֶער דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים און
דִיא עֶלְצְטֶע הָאבֶּען דִיא לֵייט אִיבֶּערְגֶערֶעט, אַז
זֵייא זָאלֶען פֶערְלַאנְגֶען בַּר־אַבָּא, און זָאלֶען יֵשׁוּעַ

אוּמְבְּרֶענְגֶען. 21 אוּן דֶער גוּבֶערְנֶער הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט
אוּן הָאט צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, וֶועלְכֶען פוּן דִיא צְוֵייא
וִוילְט אִיהְר אַז אִיךְ זָאל צוּ אֵייךְ בֶּעפְרֵייעֶן? אוּן
זֵייא הָאבֶּען גֶעזָאגְט, בַּר־אַבָּא. 22 פִּילָטוּס הָאט צוּ
זֵייא גֶעזָאגְט, וָואס זָאל אִיךְ דֶען טְהוּן צוּ יֵשׁוּעַ,
וָואס וֶוערְט גֶערוּפֶען מָשִׁיחַ? אַלֶע הָאבֶּען גֶעזָאגְט
לָאז עֶר גֶעקְרֵייצִיגְט וֶוערֶען. 23 אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט,
וָואס פַאר שְׁלֶעכְטֶעס הָאט עֶר גֶעטְהוּן? אָבֶּער זֵייא
הָאבֶּען נָאךְ מֶעהְר גֶעשְׁרִיגֶען אוּן גֶעזָאגְט, לָאז עֶר
גֶעקְרֵייצִיגְט וֶוערֶען.

דִיא עֶלְטְסְטֶע כֹּהֲנִים, פָאלְקְס־פָארְשְׁטֶעהֶער אוּן פָאלְקְסְמַאסֶען נֶעמֶען אוֹיף זִיךְ דִיא פֶערְ־אַנְטְוָוארְטְלִיכְקֵייט פוּן זֵיין טוֹיט.

24 אוּן וִויא פִּילָטוּס הָאט גֶעזֶעהֶען אַז עֶס נוּצְט גָאר
נִיט, נֵייעֶרְט אַז עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ גְרֶעסֶערֶעס גֶעטוּמֶעל,
הָאט עֶר גֶענוּמֶען וַואסֶער, אוּן הָאט זִיךְ דִיא הֶענְד
אָפְּגֶעוַואשֶׁען פָאר דִיא לֵייט, אוּן הָאט גֶעזָאגְט, אִיךְ
בִּין אוּנְשׁוּלְדִיג וֶועגֶען דֶעם בְּלוּט פוּן דִיזֶעם צַדִיק;
זֶעהְט אִיהְר דֶערְצוּ. 25 אוּן דָאס גַאנְצֶע פָאלְק הָאט
גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן גֶעזָאגְט, זֵיין בְּלוּט זָאל זֵיין אוֹיף
אוּנְז אוּן אוֹיף אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער. 26 דַאן הָאט עֶר
צוּ זֵייא בֶּעפְרֵייעֶט בַּר־אַבָּא, אוּן הָאט גֶעלָאזְט יֵשׁוּעַ
שְׁלָאגֶען, אוּן הָאט אִיהְם אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּען אַז עֶר זָאל
גֶעקְרֵייצִיגְט וֶוערֶען.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 20.

דִיא קְרֵייצִיגוּנְג.

דיא סָאלְדַאטֶען׳ס שְׁפַּאס.

27 דַאן הָאבֶּען דִיא סָאלְדַאטֶען פוּן דֶעם גוּבֶּערְנֶער
גֶענוּמֶען יֵשׁוּעַ צוּם גֶערִיכְטְסְהוֹיף, אוּן הָאבֶּען דִיא
גַאנְצֶע בַּאנְדֶע צוּ אִיהְם פֶערְזַאמֶעלְט. 28 אוּן זֵייא
הָאבֶּען זֵיינֶע קְלֵיידֶער אָפְּגֶעצוֹיגֶען אוּן אִיהְם אָנְגֶעטְהוּן
אַ רוֹיטֶען מַאנְטֶעל; 29 אוּן זֵייא הָאבֶּען גֶעפְלָאכְטֶען
אַ קְרוֹין פוּן דֶערְנֶער אוּן הָאבֶּען עֶם אוֹיף זֵיין קָאפּ
אַרוֹיפְגֶעזֶעצְט, אוּן אַ רָאהְר אִין זֵיינֶע רֶעכְטֶע הַאנְד,
אוּן הָאבֶּען זִיךְ פָאר אִיהְם אַנִידֶערְגֶעקְנִיעֶט, אוּן
הָאבֶּען אִיהְם אוֹיסְגֶעשְׁפֶּעט אוּן גֶעזָאגְט, שָׁלוֹם, מֶלֶךְ
פוּן דִיא יוּדֶען; 30 אוּן וֶוען זֵייא הָאבֶּען אוֹיף אִיהְם
גֶעשְׁפִּיגֶען הָאבֶּען זֵייא גֶענוּמֶען דָאס רָאהְר אוּן
הָאבֶּען אִיהְם דֶעם קָאפּ גֶעשְׁלָאגֶען. 31 אוּן וֶוען זֵייא
הָאבֶּען אִיהְם אוֹיסְגֶעשְׁפֶּעט הָאבֶּען זֵייא אִיהְם דֶעם
מַאנְטֶעל אָפְּגֶעצוֹיגֶען אוּן הָאבֶּען אִיהְם זֵיינֶע קְלֵיידֶער
אָנְגֶעטְהוּן אוּן הָאבֶּען אִיהְם אַוֶועקְגֶעפִיהְרְט גֶע-
קְרֵייצִיגְט צוּ וֶוערֶען.

דֶער גַאנְג צוּם פְּלַאץ.

32 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען הָאבֶּען זֵייא
גֶעטְרָאפֶען אַ מַאן פוּן קוּרִינִי, אוּן זֵיין נָאמֶען אִיז
גֶעוֶוען שִׁמְעוֹן; דֶעם הָאבֶּען זֵייא גֶעצְוָואוּנְגֶען אַז
עֶר זָאל זֵיין קְרֵייץ טְרָאגֶען.

עֶר עֶנְטְזָאגְט שְׁלָאף-טְרַאנְק.

33 אוּן וֶוען זֵייא זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּ אֵיין אָרְט וָואס
וֶוערְט גֶערוּפֶען גָלְגָלְתָּא, וָואס הֵייסְט אֵיין אָרְט פוּן

אַ קָאפְּשֵׁייטֶעל, 34 הָאבֶּען זֵייא אִיהְם גֶעגֶעבֶּען צוּ
טְרִינְקֶען ווַיין גֶעמִישְׁט מִיט גַאל, אוּן וֶוען עֶר הָאט
עֶס פֶּערְזוּכְט הָאט עֶר נִיט גֶעוָואלְט טְרִינְקֶען.

דִיא קְרֵייצִיגוּנְג.

35 אוּן וֶוען זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעקְרֵייצִיגְט, הָאבֶּען
זֵייא זֵיינֶע קְלֵיידֶער צוּטְהֵיילְט אוּן הָאבֶּען דְרוֹיף
גוֹרָל גֶעוָוארְפֶען; 36 אוּן ווִיא זֵייא הָאבֶּען זִיךְ אַנִי־
דֶערְגֶעזֶעצְט הָאבֶּען זֵייא אִיהְם דָארְט גֶעהִיט.

דִיא אִיבֶּערְשְׁרִיפְט.

37 אוּן אִיבֶּער זַיין קָאפּ הָאבֶּען זֵייא אוֹיפְגֶעזֶעצְט
זֵיינֶע בֶּעשׁוּלְדִיגוּנְג גֶעשְׁרִיבֶּען, דִיזֶער אִיז יֵשׁוּעַ
דֶער קֶענִיג פוּן דִיא יוּדֶען.

דִיא צְוֵייא טוֹיט־קַאמֶערַאדֶען.

38 דַאן זֶענֶען צְוֵייא רוֹיבֶּער מִיט אִיהְם גֶעקְרֵייצִיגְט
גֶעוֶוען, אֵיינֶער צוּ דִיא רֶעכְטֶע הַאנְד, אוּן אֵיינֶער
צוּ דִיא לִינְקֶע.

דֶער שְׁפָּאט פוּן דִיא פֶּערְבֵּייגֶעהֶענְדֶע.

39 אוּן דִיא וָואס זֶענֶען פַארְבֵּייא גֶעגַאנְגֶען הָאבֶּען
אִיהְם גֶעלֶעסְטֶערְט, אוּן הָאבֶּען זֵייעֶרֶע קֶעפּ גֶע־
שָׁאקֶעלְט, 40 אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דוּא וָואס וַוארְפְסְט
אֵיין דָאס בֵּית הַמִקְדָשׁ אוּן בּוֹיעֶסְט עֶס אוֹיף אִין
דְרֵייא טֶעג, רֶעטֶע דִיךְ זֶעלְבְּסְט, וֶוען דוּא בִּיסְט
דֶער זוּהְן פוּן גָאט, אוּן קוּם אַרוּפּ פוּן דֶעם קְרֵייץ.

דֶער שְׁפָּאט פוּן דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים, סוֹפְרִים, אוּן עֶלְצְטֶע.

41 גְלֵייךְ דֶעם הָאבֶּען דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אוּן דִיא
סוֹפְרִים אוּן דִיא עֶלְצְטֶע אוֹיסְגֶעשְׁפֶּעט אוּן גֶעזָאגְט;

42 עֶר הָאט אַנְדֶערֶע גֶערֶעטֶעט, זִיךְ אַלֵיין קֶען עֶר
נִיט רֶעטֶען, עֶר אִיז דֶער קֶענִיג פוּן יִשְׂרָאֵל, לָאז
עֶר אִיצְט אַרוּפְּקוּמֶען פוּן דֶעם קְרֵייץ אוּן מִיר וֶועלֶען
אִיהְם גְלוֹיבֶּען. 43 עֶר הָאט פֶערְטְרוֹיעֶט אוֹיף גָאט,
לָאז עֶר אִיהְם אִיצְט מַצִיל זֵיין, וֶוען עֶר ווִיל אִיהְם
הָאבֶּען; וָוארִין עֶר הָאט גֶעזָאגְט, אִיךְ בִּין דֶער זוּהְן
פוּן גָאט.

דֶער שְׁפָּאט פוּן דִיא רוֹיבֶּער.

44 אוּן דִיא רוֹיבֶּער וָואס זֶענֶען מִיט אִיהְם גֶע־
קְרֵייצִיגְט גֶעוָוארֶען הָאבֶּען אִיהְם אוֹיךְ גֶעזִידֶעלְט.

דִיא דְרֵייא פִינְסְטֶערֶע שָׁעוֹת.

45 אוּן פוּן דִיא זֶעקְסְטֶע שָׁעָה אִיז גֶעוֶוען פִינְסְטֶערְנִיס
אִיבֶּער דֶעם גַאנְצֶען לַאנְד, בִּיז צוּ דִיא נֵיינְטֶע
שָׁעָה.

יֵשׁוּעַ׳ס אוֹיסְרוּף אִין דֶער נֵיינְטֶער שָׁעָה.

46 אוּן אוּם דִיא נֵיינְטֶע שָׁעָה הָאט יֵשׁוּעַ גֶעשְׁרִיגֶען
מִיט אַ הוֹיךְ קוֹל, אוּן הָאט גֶעזָאגְט, אֵלִי אֵלִי לָמָּה
שְׁבַקְתָּנִי; דָאס הֵייסְט, מֵיין גָאט, מֵיין גָאט, וָוארוּם
הָאסְט דוּא מִיךְ פֶערְלָאזְט? 47 אוּן עֶטְלִיכֶע פוּן דִיא
וָואס זֶענֶען דֶערְבֵּייא גֶעשְׁטַאנֶען, וֶוען זֵייא הָאבֶּען
דָאס גֶעהֶערְט הָאבֶּען גֶעזָאגְט, עֶר רוּפְט אֵלִיָּה. 48 אוּן
גְלֵייךְ אִיז אֵיינֶער פוּן זֵייא צוּגֶעלָאפֶען, אוּן הָאט
גֶענוּמֶען אַ שְׁוַואם, אוּן הָאט עֶם גֶעפִילְט מִיט עֶסִיג,
אוּן הָאט עֶס אַרוֹיפְגֶעלֶעגְט אוֹיף אַ רָאהְר אוּן אִיהְם
גֶעגֶעבֶּען צוּ טְרִינְקֶען. 49 אוּן דִיא אִיבְּרִיגֶע הָאבֶּען
גֶעזָאגְט, לָאז זֵיין, מִיר וֶועלֶען זֶעהֶען אוֹיב אֵלִיָּה וֶועט
קוּמֶען אִיהְם צוּ רֶעטֶען.

46 תהלים כב׳ ב׳.

יֵשוּעַ'ם לֶעצְטֶער אוֹיסְגֶעשְׁרַייא.

50 און יֵשוּעַ הָאט ווידֶער גֶעשְׁרִיגֶען מִיט אַ הויךְ קוֹל און אויסְגֶעלָאזְט דִיא נְשָׁמָה.

פִיער מֶערְקְווירְדִיגֶע פַּאסִירוּנְגֶען ווָאס הָאבֶּען נָאכְגֶעפָּאלְגְט יֵשוּעַ'ם טוֹיט.

51 און זֶעה, דִיא פָּרוֹכֶת פוּן דֶעם בֵּית הַמִקְדָש אִיז אִין צְווייֶען צוּרִיסֶען גֶעוָוארֶען, פוּן אויבֶּען בִּיז אַרוּפּ, און דִיא עֶרְד הָאט גֶעצִיטֶערְט, און דִיא פֶּעלְזֶען הָאבֶּען זִיךְ גֶעשְׁפַּאלְטֶען; 52 און דִיא קְבָרִים הָאבֶּען זִיךְ אויפְגֶעמַאכְט, און פִילֶע לֵייבֶּער פוּן דִיא הֵיילִיגֶען ווָאס הָאבֶּען גֶעשְׁלָאפֶען זֶענֶען אויפְגֶעשְׁטַאנֶען. 53 און זֶענֶען פוּן דִיא קְבָרִים אַרויסְגֶעקוּמֶען נָאךְ זַיינֶע אויפֶערְשְׁטֶעהוּנְג, און זֶענֶען אַרַיינְגֶעקוּמֶען אִין דִיא הֵיילִיגֶע שְׁטָאדְט, און הָאבֶּען זִיךְ צוּ פִילֶע בֶּעווִיזֶען.

דֶעם הויפְּטְמַאן'ס מֵיינוּנְג ווֶעגֶען יֵשוּעַ'ן.

54 און דֶער הויפְּטְמַאן און דִיא ווָאס הָאבֶּען מִיט אִיהְם גֶעהִיט יֵשוּעַ, ווָען זַייא הָאבֶּען גֶעזֶעהֶען דָאס עֶרְדְצִיטֶערְנִים, און דָאס ווָאס אִיז גֶעשֶׁעהֶען, הָאבֶּען זַייא זִיךְ זֶעהְר גֶעפָארְכְטֶען און הָאבֶּען גֶעזָאגְט, דִיזֶער אִיז גֶעווִיס גֶעווֶען דֶער זוּהְן פוּן גָאט.

דִיא פְרויעֶן נֶעבֶּען קְרֵייץ.

55 און עֶס זֶענֶען דָארְט פִילֶע פְרויעֶן גֶעווֶען ווָאס הָאבֶּען דָאס פוּן ווייטֶען צוּגֶעזֶעהֶען, ווֶעלְכֶע הָאבֶּען יֵשוּעַ פוּן גָלִיל נָאכְגֶעפָּאלְגְט, און הָאבֶּען אִיהְם בֶּעדִינְט; 56 און עֶס אִיז צְווִישֶׁען זַייא גֶעווֶען מִרְיָם הַמַגְדָלִית, און מִרְיָם דִיא מוּטֶער פוּן יַעֲקֹב און יוֹסֵי, און דִיא מוּטֶער פוּן דִיא זִיהְן פוּן זַבְדַי.

יֵשׁוּעַ'ס קְבוּרָה.

57 און וֶוען עֶס אִיז אָבֶענְד גֶעוָוארֶען אִיז גֶעקוּמֶען
אַ רֵייכֶער מַאן פוּן הָרָמָתַיִם, וָואס הָאט גֶעהֵייסֶען
יוֹסֵף, וָואס אִיז אוֹיךְ אַלֵיין גֶעוֶוען אַ תַּלְמִיד פוּן
יֵשׁוּעַ. 58 עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּ פִּילָטוּס, און הָאט
גֶעבֶּעטֶען פַאר דֶעם לֵייבּ פוּן יֵשׁוּעַ. דַאן הָאט פִּילָטוּס
בֶּעפוֹילֶען אִיהְם דֶעם לֵייבּ צוּ גֶעבֶּען. 59 און יוֹסֵף
הָאט גֶענוּמֶען דֶעם לֵייבּ, און הָאט אִיהְם אֵיינְגֶע־
וִויקֶעלְט אִין אַ רֵיין לֵיילֶעךְ; 60 און הָאט אִיהְם
אַרֵיינְגֶעלֶעגְט אִין זֵיין אֵייגֶענֶעם נֵייעֶן קֶבֶר, וָואס עֶר
הָאט אוֹיסְגֶעהַאקְט אִים פֶעלְז, און הָאט אַרוֹיפְגֶעלֶעגְט
אַ גְרוֹיסֶען שְׁטֵיין אוֹיף דֶער טְהִיר פוּן דֶעם קֶבֶר,
און אִיז אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען.

צְווֵייא פְרֵייוִוילִיגֶע וֶועכְטֶער נֶעבֶּען קֶבֶר.

61 און עֶס זֶענֶען דָארְט גֶעוֶוען מִרְיָם הַמַּגְדָלִית,
און דִיא אַנְדֶערֶע מִרְיָם, וָואס זֶענֶען גֶעזֶעסֶען קֶעגֶען
דֶעם קֶבֶר.

דִיא אָפִיצִיעֶלֶע וֶועכְטֶער נֶעבֶּען קֶבֶר.

62 און צוּ מָארְגֶען, וָואס אִיז נָאךְ עֶרֶב יוֹם טוֹב,
הָאבֶּען זִיךְ דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים און דִיא פְּרוּשִׁים
פֶערְזַאמֶעלְט בֵּייא פִּילָטוּס, 63 און הָאבֶּען גֶעזָאגְט,
הֶערְר, מִיר גֶעדֶענְקֶען אַז יֶענֶער בֶּעטְרִיגֶער הָאט
גֶעזָאגְט וֶוען עֶר הָאט נָאךְ גֶעלֶעבְּט, נָאךְ דְרֵייא
טֶעג וֶועל אִיךְ אוֹיפְשְׁטֶעהֶען. 64 דְרוּם בֶּעפֶעהְל אַז
מֶען זָאל דָאס קֶבֶר בֶּעוַואכֶען בִּיז צוּם דְרִיטֶען טָאג,
כְּדֵי זֵיינֶע תַּלְמִידִים זָאלֶען נִיט קוּמֶען, און אִיהְם
גַנְבֶנֶען און דֶעם פָאלְק זָאגֶען אַז עֶר אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען
פוּן דִיא טוֹיטֶע; און דִיא לֶעצְטֶע בֶּעטְרִיגֶערֵייא וֶועט

עֶרְגֶער זַיין וִויא דִיא עֶרְשְׁטֶע. 65 פִּילָטוּס הָאט צוּ
זֵייא גֶעזָאגְט, אִיהְר הָאט אַ וַואךְ, גֶעהְט אוּן מַאכְט
עֶס זִיכֶער וִויא אִיהְר וֵוייסְט. 66 אוּן זֵייא זֶענֶען
גֶעגַאנְגֶען אוּן הָאבֶּען דָאס קֶבֶר זִיכֶער גֶעמַאכְט
דוּרְךְ פֶּערְזִיגְלֶען, אוּן הָאבֶּען אַ וַואךְ גֶעשְׁטֶעלְט.

אַבְּטְהֵיילוּנְג 21. דֶער טְרִיאוּמְף אוּן דִיא גְרוֹיסֶע בֶּעשְׁטִימוּנְג.

אַ מַלְאָךְ עֶרְצֶעהְלְט דִיא צְוֵייא פְּרֵייוִוילִיגֶע וֶועכְטֶער אַז יֵשׁוּעַ אִיז ווִידֶער לֶעבֶּענְדִיג גֶע־וָוארֶען, אוּן הֵייסְט זֵייא זָאלֶען דֶערְצֶעהְלֶען צוּ דִיא תַּלְמִידִים.

כח 1 אוּן שְׁפֶּעט נָאךְ מוֹצָאֵי שַׁבָּת, וֶוען עֶס הָאט
אָנְגֶעהוֹיבֶּען לִיכְטִיג צוּ וֶוערֶען, קֶעגֶען דֶעם
עֶרְשְׁטֶען טָאג אִין דֶער וָואךְ, אִיז מִרְיָם הַמַּגְדָלִית
אוּן דִיא אַנְדֶערֶע מִרְיָם גֶעקוּמֶען דָאס קֶבֶר צוּ זֶעהֶען.
2 אוּן זֶעה, עֶס אִיז גֶעשֶׁעהֶען אַ גְרוֹים עֶרְדְצִיטֶערְנִיס,
וָוארִין אַ מַלְאָךְ פוּן דֶעם הַאר'ן אִיז אַרוּפְּגֶעקוּמֶען
פוּן הִימֶעל, אוּן אִיז גֶעגַאנְגֶען אוּן הָאט אַוֶועקְגֶעקַאלְט
דֶעם שְׁטֵיין אוּן אִיז דְרוֹיף גֶעזֶעסֶען; 3 אוּן זֵיינֶע
גֶעשְׁטַאלְט אִיז וִויא אַ בְּלִיץ גֶעוֶועזֶען, אוּן זֵיינֶע קְלֵיידוּנְג
וַוייס וִויא שְׁנֵייא. 4 אוּן דִיא וֶועכְטֶער הָאבֶּען גֶע־
צִיטֶערְט פַאר מוֹרָא פוּן אִיהְם, אוּן זֶענֶען וִויא טוֹיטֶע
גֶעוָוארֶען. 5 אוּן דֶער מַלְאָךְ הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט אוּן
הָאט צוּ דִיא פְרוֹיעֶן גֶעזָאגְט, פָארְכְט אַייךְ נִיט,
וָוארִין אִיךְ וֵוייס אַז אִיהְר זוּכְט יֵשׁוּעַ דֶער אִיז
גֶעקְרֵייצִיגְט גֶעוָוארֶען; 6 עֶר אִיז נִיט דָא, וָוארִין עֶר
אִיז אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען אַזוֹי וִויא עֶר הָאט גֶעזָאגְט;
קוּמְט אוּן זֶעהְט דֶעם אָרְט וְואוּ דֶער הַאר אִיז

גֶעלֶעגֶען. 7 אוּן גֶעהְט גֶעשְׁוִוינְד אוּן זָאגְט צוּ זַיינֶע
תַּלְמִידִים אַז עֶר אִיז פוּן דִיא טוֹיטֶע אוֹיפְגֶעשְׁטַאנֶען;
אוּן זֶעהְט, עֶר גֶעהְט פָאר אֵייךְ קֵיין גָלִיל. דָארְט
וֶועט אִיהְר אִיהְם זֶעהֶען; זֶעהְט, אִיךְ הָאבּ עֶס אֵייךְ
גֶעזָאגְט.

וִויא דִיא פְרֵייוִוילִיגֶע וֶועכְטֶער גֶעהֶען אָנְזָאגֶען
דִיא אוֹיפֶערְשְׁטֶעהוּנְג בֶּעוֵוייזְט זִיךְ צוּ זֵייא יֵשׁוּעַ.

8 אוּן זֵייא זֶענֶען גֶעשְׁוִוינְד אַוֶועקְגֶעגַאנְגֶען פוּן
דֶעם קֶבֶר מִיט מוֹרָא אוּן מִיט גְרוֹיסֶע שִׂמְחָה, אוּן
זֶענֶען גֶעלָאפֶען עֶס צוּ דֶערְצֶעהְלֶען צוּ זַיינֶע תַּלְמִידִים.
9 אוּן וֶועה יֵשׁוּעַ הָאט זֵייא בֶּעגֶעגֶענְט אוּן גֶעזָאגְט,
שָׁלוֹם צוּ אֵייךְ; אוּן זֵייא זֶענֶען צוּ אִיהְם גֶעקוּמֶען
אוּן הָאבֶּען אִיהְם אָנְגֶעהַאלְטֶען בֵּייא דִיא פִּיס, אוּן
הָאבֶּען זִיךְ צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט. 10 דַאן הָאט יֵשׁוּעַ
צוּ זֵייא גֶעזָאגְט, פָארְכְט אֵייךְ נִיט; גֶעהְט אוּן זָאגְט
צוּ מֵיינֶע בְּרִידֶער אַז זֵייא זָאלֶען אַוֶועקְגֶעהֶען קֵיין
גָלִיל, אוּן דָארְט וֶועלֶען זֵייא מִיךְ זֶעהֶען.

דִיא אָפִיצִיעֶלֶע וֶועכְטֶער וֶוערֶען אוּנְטֶערְגֶעקוֹיפְט
זֵייא זָאלֶען אָפְּלֵייקֶענֶען דִיא אוֹיפֶערְשְׁטֶעהוּנְג.

11 אוּן דֶערְוַוייל זֵייא זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען, זֶעה עֶטְלִיכֶע
פוּן דֶער וַואךְ זֶענֶען אִין דֶער שְׁטָאדְט אַרֵיינְגֶעקוּמֶען,
אוּן הָאבֶּען דֶערְצֶעהְלְט צוּ דִיא עֶרְשְׁטֶע כֹּהֲנִים אַלֶעס
וָואס אִיז גֶעשֶׁעהֶען. 12 אוּן זֵייא הָאבֶּען זִיךְ פֶערְ-
זַאמֶעלְט מִיט דִיא עֶלְצְטֶע, אוּן הָאבֶּען אֵיין עֵצָה
גֶעהַאלְטֶען, אוּן הָאבֶּען גֶעגֶעבֶּען פִיל גֶעלְד צוּ דִיא
סָאלְדַאטֶען; 13 אוּן הָאבֶּען גֶעזָאגְט, זָאגְט אִיהְר אַז
זַיינֶע תַּלְמִידִים זֶענֶען גֶעקוּמֶען בֵּייא דֶער נַאכְט,
אוּן הָאבֶּען אִיהְם גֶעגַנְבֶעט, דֶערְוַוייל מִיר הָאבֶּען

גֶעשְׁלָאפֶען; 14 און וֶוען דֶער גוּבֶערְנֶער וֶועט דָאס
הֶערֶען, אַזוֹי וֶועלֶען מִיר אִיהְם אִיבֶּערְרֶעדֶען, און
וֶועלֶען אֵייךְ זִיכֶער מַאכֶען. 15 און זֵייא הָאבֶּען
גֶענוּמֶען דָאס גֶעלְד, און הָאבֶּען גֶעטְהוּן אַזוֹי וִויא
זֵייא זֶענֶען גֶעלֶעהְרְט גֶעוֶועֶן, און דִיזֶע רֶעד אִיז
צְוִוישֶׁען דִיא יוּדֶען פֶערְשְׁפְּרֵייט גֶעוָוארֶען בִּיז צוּם
הֵיינְטִיגֶען טָאג.

דיא וויכְטִיגֶע בֶּעשְׁטִימוּנְג.

16 און דִיא עֶלְף תַּלְמִידִים זֶענֶען גֶעגַאנְגֶען קֵיין
גָלִיל, צוּם בַּארְג וְואו יֵשׁוּעַ הָאט זֵייא בֶּעפוֹילֶען.
17 און וֶוען זֵייא הָאבֶּען אִיהְם גֶעזֶעהֶען, הָאבֶּען זֵייא
זִיךְ צוּ אִיהְם גֶעבִּיקְט; אָבֶּער עֶטְלִיכֶע הָאבֶּען גֶע־
צְוֵוייפֶעלְט. 18 און יֵשׁוּעַ אִיז צוּ זֵייא גֶעקוּמֶען, און
הָאט מִיט זֵייא גֶערֶעט און גֶעזָאגְט, אַלֶע מַאכְט אִיז
מִיר גֶעגֶעבֶּען גֶעוָוארֶען אִים הִימֶעל און אוֹיף דֶער
עֶרְד; 19 דְרוּם גֶעהְט און מַאכְט תַּלְמִידִים פוּן אַלֶע
פֶעלְקֶער, אִין דֶעם אִיהְר טוֹבֵלְט זֵייא אִים נָאמֶען
פוּן דֶעם פָאטֶער, און פוּן דֶעם זוּהְן, און פוּן דֶעם
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, 20 און לֶעהְרְט זֵייא צוּ הִיטֶען אַלֶעס
וָואס אִיךְ הָאבּ אֵייךְ גֶעבָּאטֶען; און זֶעהְט, אִיךְ בִּין
אַלֶע טֶעג מִיט אֵייךְ בִּיז צוּם עֶנְד פוּן דֶעם צֵייטְאַלְטֶער.